په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

(دزرو څخه درکهکشانونو دالله جل جلاله مخلوقات)

ليکوال:
ډاکتر محمد راتب (نابلسي)

Ketabton.com

ژباړه اوزياتوني:
محمود (حميدزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پيژند پاڼه

نوم:په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

ليکوال: ډاکتر محمدراتب نابلسي

ژباړه اوزياتونې:محمودحميدزی

ټايپ او ډزين:محمودحميدزی

دخپريد بڼه:انلاين

يادونه:ددې کتاب همدا پي ډي ايف بڼه بيله بدلونه هرڅوک کولی سي خپره کړې. دکتاب دچاپ حق يې يؤازي دژباړن سره خوندي دئ!!!

****

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغلرولټون) ويښونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
اصحاب کهف	۱
په خلا کي دآسماني جسمونو شمیر	۲
دمځکې حجم	۳
دستورو لیروالی اودهغوی تېزوالی	۳
مځکه	۵
هرجسم دبیرته راګرځیدو په حال کي دی	۸
الله جل جلاله په خلا کي دتاریکۍ خبر راکوي	۱۰
دجاذبي قوه	۱۲
دمځکې څخه لیري کهکشانونه	۱۶
کهشانونه ستوري اودهغوې تېزوالی	۱۹
دستورو ځایونه	۲۲
په هسک کي دستورو شمېر	۲۶
لمر	۲۸
دعین القط ستوري چاود نه	۲۹
دستورو اولکۍ لرونکو ستورو څدارونه	۳۲
ړڼا تېزوالی	۳۵
دلمریز نظام دسیارو ترمنځ لیري فاصلې	۳۹
دتعدل قوه	۴۱
دمځکې داوسیدونکو لمر	۴۵
دلمر اوسپوږمۍ ترمنځ په لیروالي کي اند کول	۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
خسوف اوکسوف	۵۰
دهوا فشار اودهغه پایلې	۵۲
دهوافشار	۵۴
دمځکې کروي توب	57
دمځکې استقرار	۵۸
هغه څوک دی چي مځکه یې ستاسو دژوندکولو ځانګو ګرځولې	۶۱
مځکې تېزوالی	۶۵
دمځکې دجاذبې قوه	۶۸
غرونه	۶۹
سپین زر	۷۳
دبادونو دلوری بدلون	۷۵
اوسپنه	۷۶
خاوره اوپه هغې کي اوسیدونکي ژوندي موجودات	۷۹
زلزله	۸۲
کعبه شریف دمځکې په مرکزکي	۸۵
سعودي عربستان به شین سي	۸۶
اوبه	۸۸
دهوا اواوبو ترمنځ اړیکه	۹۰
دسمندرونو لویوالی	۹۲
دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه یې لري	۹۶
دالبر او البحر کلموترمنځ	۹۹
دسمندرونو داوبو تریوالی	۱۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
داوبو جریان	۱۰۴
دقرآنکریم دتلاوت اغیزه پرنباتاتو	۱۰۸
ددو سمندرونو ترمنځ خنډ	۱۱۲
دنباتوتو جذبیدنه دلمر لورته	۱۱۶
دنباتاتو دنده داوبو ساتل دي	۱۱۸
دشنې پاڼې کارخونه	۱۱۹
دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه	۱۲۳
دنباتاتو زرغونوالی	۱۲۵
تخمونه	۱۲۵
دمورزړه	۱۲۷
اوښ	۱۲۸
دغوا شیدې	۱۳۰
زرافه	۱۳۳
دکانګرو په شان ژوی	۱۳۵
دخوګ دغوښې حرموالی	۱۳۶
سپی او د دهغه څخه رامنځنه کیدونکي ناروغۍ	۱۳۷
دسپي بويا يي حس	۱۳۸
دوینې اړیکه دمیکروبونوسره	۱۳۹
دوینې حرموالی	۱۴۱
آس	۱۴۳
لوی کبان	۱۴۴
دهلامي کب	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
سمندري بریښنا لرونکي کبان	۱۴7
دسالمن کبان	۱۴۸
ډاکتر کب	۱۵۱
مرغان	۱۵۳
کوترې دتاریخ لومړئ لیک لیږدونکي	۱۵۷
دمرغان کډوالۍ مهاجرت	۱۵۹
ټکټکی مرغه	۱۶۳
دشاتو مچۍ	۱۶۵
شات	۱۷۰
دوریښمو چینجیان او وریښم	۱۷۲
لړم او هستوي چاودنه	۱۷۴
ملخان	۱۷۵
غوماشي	۱۷۷
دجولا ګی ځاله	۱۷۹
مچان	۱۸۱
میږیان	۱۸۴
په حشراتو کي حسي ښکرونه	۱۹۰
دهوا اوچاپیریال ککړتیا	۱۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن خبرې

دالله جل جلاله بې شمېره حمد اوثنا وايم چې ماته يې داتوان راکړ چې دډاکټر محمد راتب نابلسي دکتاب ژباړه په خپلې خوږې ژبې پښتو باندې وکړم او در پښتو ورڼو اوخويندو پورې دا ګټور کتاب وروړسوم.

دا کتاب زما په آند يوغوره کتاب دئ او په لوستلوسره يې موږ ته ددونيا اوخرت ګټې انشاءالله را رسيږي خويوه خبره ديادولو وړبولم چې هغه وخت کله چې موږ دالوستنه په پوره ارمې او غورسره وکړو.

ددې کتاب دلوستلو سره به زموږ نه اندزه کيدونکي مينه نوره هم دقرآنکريم سره ډيره سي،دډيرو ساينسي رازونو څخه به خبر سو دکايناتو په اړه به ډېر مالومات لاســـته راوړو،دغرونو،ســـمندرونو،اوبو مرغانو،حيونـــاتو،مځکې آســـمانې جسمونو،نباتاتو،حشراتو، فلزونو په اړه به په ډيرو هغو خبرو پوه سو چې نـه پـه پوهيدو. زموږ ددينې اوعصري مالوماتو ذخيره به لانوره ډيره سي،دمغرضوبحث کوونکو ملحدانو اوکفارو دپوښتونو ځوابونـه بـه وموندو اونـور ډېـر هغه څـه بـه زده کړو چې موږ يې لټه کول چې زده يې کړو.

داژباړه تکې په ټکې ژباړه نـه ده بلکې ما ځينې زياتونې اوځينـي کموونې پـه يادە ژباړه کې کړې دې الله جل جلاله دې مې په دې کړنـه نه ګناهکار وي زماپـه نيکيو کې دې وشمېرل سي ،زياتونې مې ځکه کړې چې مالومات نوي کيږې اوما نـوي مالومات ور ډېرکړې کيداې سي تاسوته ځينې مالومات زاړه يانيمګړې مالوم سې دازمـا اودليکـوال سـتونزه نــه ده بلکـې مالومــات تـل دبـدلون منـونکې او دبـدلون اونوښت په حال کې و

(c) ketabton.com: The Digital Library

متن مـي ځکـه ځینـي ځایونــه لنــډ اوخلـص کـړی چـي ددې کتـاب حجـم لـوی دئ؛دلوستونکي دلاښه پوهیدني لپاره مې داکړنه سرته رسولي ده.
بل دیادولو وړسکالو(موضوع)داده چي دیادې ژبـاړې دقرآنکریم ژبـاړه او ایاتونـه (قرآنکـریم پـه پښتو)اپلیکیشـن څخـه را اخیسـتل سـوي او کـه خـدای ج مـه کـړه دقرآنکریم دایاتونو په زورو، زیرو، پیښونوکي کومه کمي یا
ډیرښت راغلی وي نودا کمښت اوډیرښت دکمپیوټري لیکنې له کبله دئ.
په دي ژبـاړه کـي دځینوحدیثونو ژبـاړه دصحیح بخـاري اوصحیح مسلم شریفونو دشرحو څخه سوي دي
.ستاسو درنولوستونکو دخیر ددعا په هیله.
یادونــه:ددې کتـاب فـي ډي اف بڼـه هرڅـوک بیلـه بدلونـه خپروای سـي کـه دچـاپ حقوق یې دژبـاړن سره خونـدي دي،دژبـاړن بې اجازې یې دچـاپ حق څـوک نـه لري.
ددې کتـــاب ځینـــي لیکنـــې د2020څخـــه در2023کـــار پـــوري زمـــا (محمودحمیدزی)پرفیسبوک اې ډې خپرې سوي دي.
دویمه یادونه:دې کتاب ته ورته دیؤبل کتاب په ژباړې بوخت یم انشاءالله (دانسان په بدن کي دقرآنکـریم علمـي معجزې)نومی کتـاب بـه هـم وژبـاړم او تاسـو درنولو ستونکو ته به یې Pdf بڼه خپره کړم.
دیـادونې وړده چـي دیـاد کتـاب ځینـې برخـې بـه زمـا پـر فیسـبوک اي ډې:درکتـاب درخپرید مخکي خپرې کړم انشاءالله.

که کوم وړاندیز،لارښوونه او غوښتنه لري پرلاندي وټساپ نمبر راسره اړیکه نیولی سئ:0704056109

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصحاب کهف

يؤلمريز کال 365،1422 ورځې دى،مگر يؤسپوږميز کال بيا 354،36780ورځې دى، چې دلمريزاوسپوږميز کال ترمنځ توپير10،875137ورځې دى.په 33سپوږميزو کلونو کې ياد عدد چې دلمريز کال دورځو شخه لږدى 358،87929 ورځې کيږي چې نژدې دیؤه کال سره سمون خوري.

که سل لمريز کلونه تير سي نو سپوږميز کال به دلمريز کال شخه دري کاله مخته وي.که 300لمريز کلونه تيرسي هغه وخت به سپوږميز کال درلمريز کال 9کاله مخکي وي ياني دسپوږميز کال نيټه به 309 کاله وي.

ياده کره شمېرنه خلا پيژندونکو چې شپږ عشاري عدده مخته تللي دي دلويو تلسکوپوپه مرسته کړي ده،يؤه ثابته اودنوې پوهې په شتون کي منونکي محاسبه ده،

مگر يادې محاسبې ته 14سوه کاله مخکي د قرآن کريم په الکهف سورت کي داصحاب کهف په کيسه کي اشاره سوې ده!الله جل جلاله دسورت الکهف په 25 نمبرايات کي فرمايي:

(وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا)

ژباړه:او هغوى په خپله ځمځه کښي دري سوه (لمريز) کاله پاتي شول، او(ځينو خلکو د مودې په حسابولو کښي) نهه (سپوږميز) کاله نور زيات کړيدي.

يادونه: داصحاب کهف شمېر په شمسي کلنو باندي وو، نو په لمريز حساب نهه کاله نور ور زيات سول. ياني د لمريز او سپوږميز کلنو تر منځ په ياده موده کي نهه کاله توپير موجود دى.قرآن کريم دمعجزو شخه پريمان، دبريا سمت ته رابلونکى کتاب دى.راسئ دخپل ژوندونونو دسمون او بريا په پار قران کريم تلاوت اوپه لارښوونو يې عمل وکړو.

په اوردون کي داصحاب کهف سمڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضأ ي ياخلاي موجودات

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلاء کي داسماني جسمونو شمېر

الله جل جلا له دسُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت په 53نمبرايات کي فرمايي:

سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره بر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

مګر کومې دي دالله جل جلاله نښاني؟په ريوايتونو کي راغلي دي چي په هسک کي دستوروشمېر دريګو ددانو اوشيګو په شمېرردی!

په پخو وختونوکي ستور پيژاندو دستورشمېر دزرګونو په شاوخوکي ښووي،ورسته ترځينو ځيرونو اوساينسي پرمختګو يې په خلأ کي دستورشمېرمېليونونه يادکړ،دځه نورځيرونو اوپرمختګو ورسته يې يادشمېر مېلياردونو ته لوړکړ،خواوس ساينس پوهانو دنويو ټيکنالوژکي وسيلو،لويو او پياوړو تلسکوپونو په مرسته يوازي په شيدو لارې کهکشان کي چي زموږ لمريزنطام هم دياد کهکشان يؤه برخه ده څه ناځه د 200ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی.دياد کهکشان چټکوالی په ساعت کي٠ 95000کيلومتره ښودل سوی دی.

دشيدو لارې کهکشان پراخوالی،حجم نسبت نورو کهکشانوته دمنځنی کچې درلودونکی اود سل ګونو زرو ميليونو کهکشانو دډلي څخه يؤدی چي دهغوی په کره شمېرباندي يوازي الله جل جلاله ښه خبر دی.الله جل جلاله دسورت ق په 6نمبرايات کي فرمايي:أَفَلَمْ يَنْظُرُوٓا إِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَزَيَّنّٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

ښه نو، دوی هيڅکله د ځان له پاسه اسمان ته ندي کتلي؟ - په څه ډول موږ هغه جوړ او سينګار کړ؛ او په هغه کښي هيڅ درز نشته.*الله جل جلاله دسورت الملک په 3نمبرايات کي فرمايي:الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍهغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!* دستورو شمېر دومره ؤ الله جل جلاله ښه خبر دی چي دهغوی پراخوالی به څومره وي*

(c) ketabton.com: The Digital Library

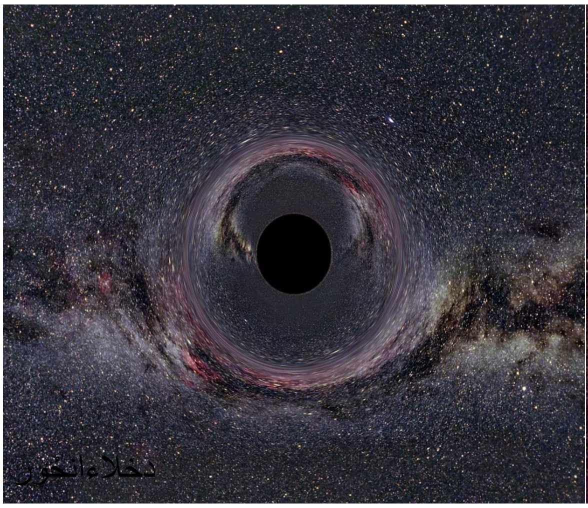

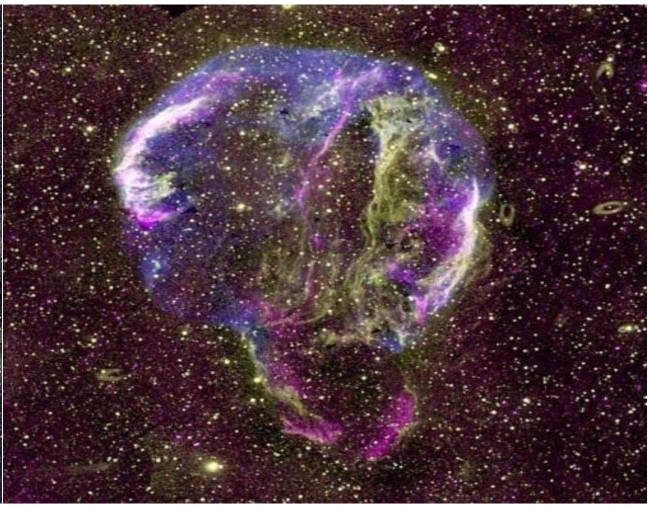

دمځکې حجم

دمځکې حجم 1ميليو کيلومتره مکعب دی،لمر نسبت ځمکې ته 1300000ځله لوی دی، دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله 150000000کيلومتره دی.

ديؤه ستوري لويوالی دلړم برج دستورو دډلې څخه هومره دی چي دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله خپل ځانته ځانګړې کولی سي.يوبل ستوری چي نوم يې منکب الجوزأ دی ۱۰0ميليونه واري دلمرڅخه لوی دی.دياد مسايلو دپوهيدلو ورسته دالله جل جلاله سپيڅلي کلام ته نظر کوو اودهغه په لويوالي او اعجاز کي آند(فکر) کوو!الله جل جلاله دسورت ذاريات په 47نمبر ايات کي فرمايي:وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِأَيْيدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

او اسمان موږ په خپل قدرت سره جوړ کړيدی او موږ د دې وس لرو.

***

۲دستوروليريوالی ادهغوی تيزوالی:

دستورو ترمنځ ليري والی، فاصله دنوري کال په مټ اندازه کيږي.درڼا تيزوالی په يؤه ثانيه کي 300000کيلومتره دی چې په يؤه کال کي 10زره ميلیارده کيلومتره کيږي.جالبه خولا دا چي سپوږمی زموږڅخه يؤه نوري ثانيه اولمر د8نوري دقيقو په شاوخوکي زموږڅخه ليري دی.دتولـه لمريز نظـام قطر د13نوري ساعتونو څخه ډېر نه دی،اوترټولو نيژدي نوري سياره،ستوری دمځکي څخه 4څلور نوري کاله ليري ده.که ديادې سيارې لوري ته په يؤه داسي سپرلی کي چې تيزوالی يې دسپوږمی دتيزوالي په اندازه وي سفر پيل کړو:موږ به ورسته درسلو زرو کلونو خپل منزل ته ځان ورسوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدرنګه که دمځکې په یؤه سپرلۍ کي چي د راوسه هم څومره چټکې جوړې سوې دي خپل سفر دیادې سیارې سمت ته پیل کړو: زموږسفر به 50میلیونه کاله ورسته یادي سیارې ته په رسیدو پای ته ورسیږي،یاني څلور نوري کاله ورسته.اوس نو دهغه کهکشان په اړه چي نوی کشف سوی دی،چټکوالی یې په یؤه ثانیه کي 240000کیلومتره دی اوسلګونه بیلیونه نوري کاله زموږڅخه دکشف په وخت کي لیري وو څه ووایو؟هوسلګونه بیلیونه نوري کاله چي یوبیلیون دزر میلیونه سره مساوي دی.رښتیا هم الله جل جلاله څومره ښه فرمایلي دي.سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75- 76نمبر ایاتونه:فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ‌نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځایونو باندي قسم خورم؛وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌاو که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛ ****څه چي مځکي ولیکل سول دکایناتو څخه لږ شمېر عجایب وه،مګر دکهکشانونو سیارو،ستورو اونوروخلایي جسمونو دحرکت،دهغوی دډېري چټکتیا،لوی مدارونو،استحکام،دهغوی درنیا خورولو دتونایي، دهغوی ترمنځ دجاذبې دقوي او په حرکت کي دهغوی دتعادول په اړه مو خبرې نه دي کړي.الله جل جلاله سُوۡرَةُ الزُّمَر په 67نمبر ایت کي فرمایي:

وَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدۡرِهِۦ وَٱلۡأَرۡضُ جَمِيعًا قَبۡضَتُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ مَطۡوِيَّٰتُۢ بِيَمِينِهِۦۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ*

دوی هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چي د هغه د قدر کولو حق دی (د هغه کامل قدرت خو داسي دی چي) د قیامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښې وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دی چي دوی يې کوي.

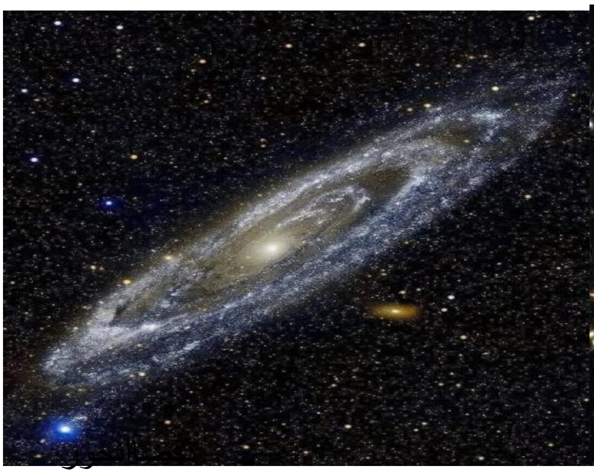

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

الله جل جلاله دسُوْرَةُ الطّارق 12نمبرايات کي فرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
او (قسم دی) په چاودېدونکې ځمکه (چي اوبه، بوټي او داسي نور شيان ځني راوځي)؛
***

مورږ نه سوای کولی چي دمځکي ټول اوصاف په يؤه کلمه کي راغونډ کړي وای،مگر الله جل جلاله مځکه يوازي په يوه ويی سره موصوفه کړې ده اوفرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
*

دمځکي ټولي لويي وچي يوخت سره موښتي وي.خوورسته يي منځ کي درزونه پيداسول اوديؤبل څخه بيلي اوپر شپږو برخو"آسيا،افريقا،اروپا،امريکا،استرليا،اوانترکتيکا باندي وويشل سوې.په (1915)ميلادي کال کي الماني پوه (وگنر)دهغو شوهدو په رڼاکي چي لاسته يي راوړي وه وويل۲۰0ميليونه کاله پخو ټولي لويي وچي سريوځای اويوه لويه وچه چي (پنگيا) په نامه ياديدل جوړه کړي وه.
د1950ـــ1968 ميلادي کلونو ترمنځ جيولوجستانو دوگنر نظريه،تيوري ومنل اودځمکې چاوديدل،درز کول يي تائيد کړل."که يؤ څوک د مځکي توصيف داسي وکړې چي دپيل څخه در اوسه دمځکي ثابتي ځانگړني په برکي ونيسي په ناچارۍ سره به ووايي:مځکه درز کوونکي،چاوديدونکي ده.
ياني دهغې ځانگړني درلودونکي ده کومه چي الله جل جلاله ورته ورکړې ده او په خپل پاک کلام کي يې دمځکي يادې ځانگړني ته اشاره کړې ده.مگر دمځکي ياد چاوديدل څنگه دي،څه کيفيت لري.
څرگنده چي مځکه دبيلا بيلو طبقو،پوړونو درلودونکې ده.دچرگې هگۍ ته پام کوو چي باندنۍ پوښ يي اهک،چوني ته ورته دی او نسبتً کلک جوړښت لري،ورسته يؤه نازکه لايه،درهغې ورسته دهگۍ سپين اودرهغه هم ورسته دهگۍ ژړ شتون لري.دهگۍ کروړه،سخته طبقه دهگۍ دباندنی پوښ دی.همدرنگه څومره چي مورږ دمځکي تل ته نيژدې کيږو دهغې سختې کميږي.
"مځکه دلاندي طبقو (پوړونو) درلودونکي ده.لومړی دمځکې قشر:دمځکې قشر نا متجانس ترکيب لري چي دژوروالي پر بنسټ پر دريو طبقو ويشل سوی دی:1رسوبي طبقه2گرانيتي طبقه3بزالتي طبقه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوبي طبقه:ددې طبقې پېروالی دځوسانتي متروڅخه در10او15کيلومتروپوري رسيږي

ګرانتي طبقه:ددې طبقې پېروالی ديوه کيلومتر څخه پيل اودر 20او40کيلومتروپوري رسيږي.ددي طبقې د لاندينی سرحد تودوخه دسانتي ګريډ در 1000درجوپوري پورته کيږي.

بزالتي طبقه ددې طبقې پېروالی د8څخه در 30کيلومترو پوري رسيږي،ديادې طبقې لاندنی سرحددمځکې دقشر دلاندينې سرحد په توګه منل سوی، يادسرحد ته دموهو يا (M)سرحدوايي.

2دمځکې هسته.

دهستې پوښ(مانتل) چي داته څخه در80او هتادر2900کيلومتروژوروالي پوري موقعيت لري.

مانتل غيري متجانس ځانګړتيا لري،په غالب ګمان ماده ډېروخت په مانتل کي جامد حالت لري دتودوخي درجه يې دژوروالي په ډېريدو سره بدلون مومي.دتودوخي درجه يې په 100کيلومتره ژوروالي کي د 1400څخه در 1500درجوپوري رسيږي په ياده طبقه کي دژوروالي په ډېريدو سره تودوخه هم زياتوالی مومي.

دمځکې هسته

دمځکې په هسته کي داتوموسفير فشار ميليونو ته رسيږي دمځکې په هسته کي دتودوخي درجه د2000سانتي ګريډ څخه زياته ده .انسان نه سي کولی نيغ په نيغه د دمځکې هستې ته لارپيداکړې.دهستې په اړه ټول مالومات پر اټکلونو اوفرضيو ولاړدي."ځينو جيولوجستانو دمځکې طبقه بندي داسي کړي ده :1:داوبوکلک قشر 2:کلکه برخه ياوچه

3:پوګه برخه 4:پورتنی پوښ 5:کورنی پوښ

6:باندنی هسته 7:کورنی هسته.

*دمځکې په هسته کې مايع،بهيدونکي، آتش فشاني،ايشدونکي موادشتون لري.الله جل جلاله سُوۡرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کي فرمايي:[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]ايا تاسي له دې څخه بېغمه ياست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دی، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟

**د(تَمُورُ)معنا لړزيږي. لړزيدل دمځکې دهغه مايع دجوش اوايشېدو لکبله کومه چي دمځکې په تل (هسته) کي په جوش اوخروښ کي ده."دزلزلې دپېښېدو يؤلامل داورشيدونکوفعليت او دآشتفشاني موادو فعليت دی."مورږبختوريو چي دمځکې پرمخ(سطحه)يو دارام والي څخه دمځکې دباندنی طبقې برخمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو او کولی سو دمځکې پرسطحه ودانۍ جوړې اوژوند پکښې وکړو،که مځکه دخپل هستې د ایشیدونکو، مایع موادو پرمخ ورولویږي،ورژیږي پایله به یې داوي چې الله جل جلاله دسُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرایات کي فرمايي:

[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]

ایا تاسي له دې څخه بېغمه یاست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دی، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بیا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟

***

اوس نوآند(فکر)وکړې چي چا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دمځکې اوآسمانونو دیادو ځانګړو څخه خبر کړ!؟هغه پیغمبر چي لیک لوست یې نه وو زده څه پوهیدی چي دمځکې په خیټه کي سوځونکي،ایشېدونکي مایع شتون لري؟آیا دقرآن دالله جل جلاله کلام نه دی؟"بیله شکه چي داقرآن دکایناتو دخالق الله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم یې نازل کړی دی!."

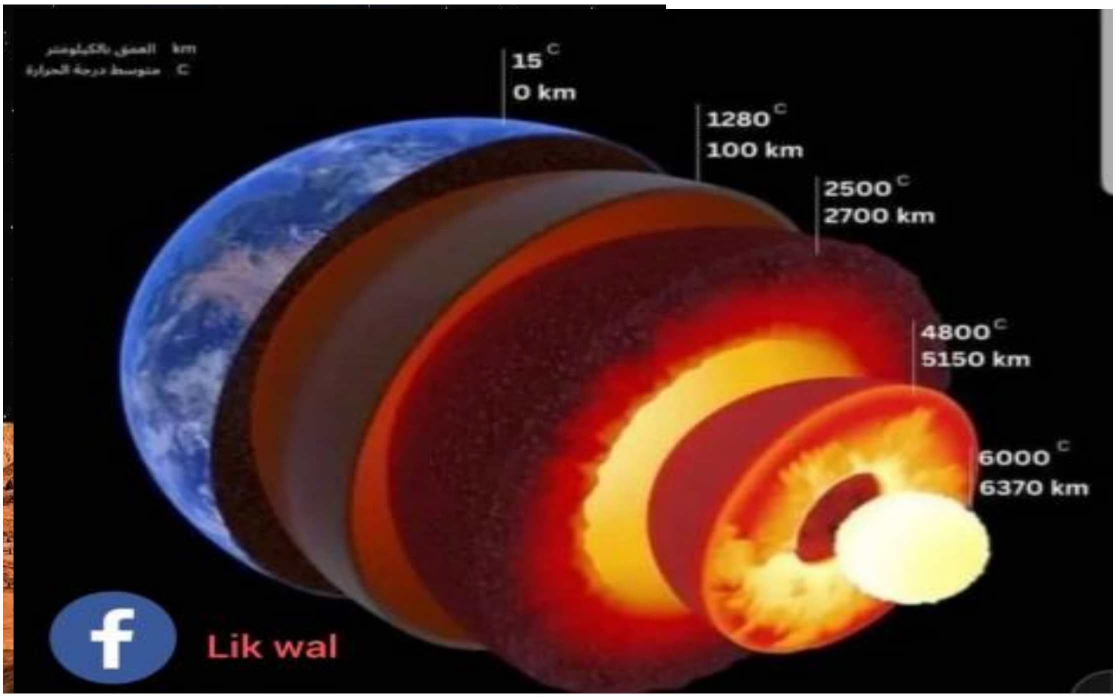

دسپوږمی څخه مځکه دویم دمځکي طبقي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرجسم دبيرته راګرځيدوپه حال کي دی

الله جل دسُوْرَةُ الطّارق په 11 نمبرايات کي فرمايي: [وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]

قسم دی په باران اورورونکي اسمان؛

*(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان ده.

*دادکايناتو خالق دی چي يوازي په يؤه ويی(کلمه) سره دهسک(آسمان) توصيف کوي!

څومره چي علم،پوهه پرمختګ کوي نوي حقيقتونه راڅرګنديږي هومره قرآني معجزې راښکاره کيږي اودقرآني معجزو څخه ملاتړکيږي.سپوږمی ته پام کوو چي په خپل مدارکي دمځکې څخه راګرځي اوورسته دريؤه وار راګرځيدو دويم ځل بيرته خپل ځای ته ستنيږي.

لمرته پام کوو چي نسبت خپل محورته دګرځيدو په حال کي دئ او ورسته ترهر ځل ګرځيدو بيرته خپل لومړي ځای ته راګرځي،همدارنګه ډېرشمېر آسماني جسمونه دګرځيدو اوبيرته ستنيدو په حال کي دي.

په (1910)ميلادي کال کي يؤ شمېر لکۍ لرونکي ستوري دځمکي دڅنډو څخه تېر سول چي بيا (76)کاله ورسته په (1986)ميلادي کال کي بيا هم ياده چاره سرته ورسيدل، ياني ياد لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې) بيا راوګرځيدل اوهر (76)کاله ورسته ياد راګرځيدل دالله جل جلاله په حکم سره بيا تکراريږي.

موږته څرګنده ده چي لمر،ستوري،سيارې،سپوږمی،لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې)اوهر هغه څه چي په دايروي يا بيضوي بڼو مدارنو کي په خلأ کي شتون لري:لېږي ځي اوبيرته خپل ځای ته راګرځي.الله جل جلاله موږته (14)سوه کاله مخکي په خپل کلام کي دآسماني جسمونو په خپل مدار کي دګرځيدو او په خلأ کي دمداروڅنو دشتون خبر راکوي! الله جل جلاله دسُوْرَةُ الأنبيَاء په (33)نمبر ايات کي فرمايي:

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمی يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.

*داخبره چي الله جل جلاله آسمان په(ذَاتِ الرَّجْعِ) ويی سره مصوف کړی دی په بشپړډول رشتيا او موږ وربانـدي ايمان لرو.دستاينې وړدی الله جل جلاله چي ښه اندازه کونکی اوجوړونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينوپوهانو دا ايات شريف : وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]*بل ډول تفسير اوتعبير کړی دی،هغوی وايي:په هواکي موجود ګازونه راګرځيدونکي،بدليدونکي ياتغيرکوونکي دي.دبيلګې په ډول اکسيجن که انسان يا ژوی تنفس کړې په کاربن دای اکسايډبدليږي.که دنباتاتو دګټې وړ وګرځي بيرته په طبيعت کي په اکسيجن بدليږي،همداډول په طبيعت کي نور ګازونه هم لېږي ځي اوبيرته راګرځي.

که چيرې الکترومقناطيسي امواج خلأ ته واستول سي دوهم ځلي خپل ځای ته راګرځي.

د ټول بشر دګټې وړ امواج دهمدې تغير بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا درلودونکي دي.

داوبو بړاس ورسته تردې چي فضأ ته پورته سي دباران دڅاڅکو په ډول بيرته مځکې ته راګرځي .که ګازونو دځمکي داتموسفير فشارڅخه تېښته کولی سوای نو يؤ زيان به يې داوای چي دځمکي دابو بړاسونه به دځمکي څخه خلاء ته تلای خو بيرته به دباران په ډول مځکې ته نه راګرځيدلی.دا دالله جل جلاله ستره پيرزوينه ده چي دځمکې څخه خلأ ته ګازونه نه تښتي .

الله جل جلاله کايناتوته دتغير،بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا ورکړې اوهغوئ يې دهمدې وړتيا درلودونکي خلق کړي دي چي هيڅ يؤ يې دالله جل جلاله دحکم څخه مخالفت نه سي کولی!

خوانسان چي الله جل جلاله اشر المخلوقات خلق کړی دی ولې دالله جل جلاله د امرونو څخه مخالفت کوي!؟

مورته دامعلومه سول چي آسمان،فضا دالله جل جلاله په اراده دمځکې بخار دباران په ډول،الکترو مقناطيسي امواج د راديويي امواجو په ډول،ګازونه در هغو تغيراتو دتېرولو ورسته چي په هغو کي شتون لري،اوهرخلأيی جسم بيرته خپل لمړي ځای ته راګرځي، دستوروپه شان چي په خلأ کي په دايروي شکله يا بيضوي شکله مدارو کي دخوځښت په حال کي دي.

ښه نوکه الله جل جلاله په خپل سپيڅلي کلام قرآن کريم کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)

داپه دې معناده چي دا سپيڅلی قرآن کريم دکايناتو دخالق الله جل جلاله دلوري پر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم باندي نازل سوی دی اوموږورباندي ايمان راوړی دی.

يادونه،(1)د "رجع" کلمي دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو يادې ژباړې:

دقرآن کريم اعجازقرآن اوتخنيک پښتوژباړل سوکتابونوڅخه را اخيستل سوي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله په خلا کي دتيارې (تاريکی) خبر راکوي!

يو خلا پيژندونکي پوه چي ديوه پرمختللي هيواد دفضايي بيړيو ديوه مرکز څخه يې ليدنه کړې وايي:څه موده مخکي زما ومخته يؤه فضايي بيړۍ خلا ته وتوغول سول: چي دياد مرکز عمليه دخلا يي بيړۍ دعمليې سره په پرلپسي ډول په اړيکه کي وه دفضايي الوتکې مشر په يوه اړيکه کي چي دبيړيو دمرکز سره يي ونيول وويل:موږ اوس هيڅ شی نه وينو:دا په داسي حال کي وه چي فضايي بيړۍ په روښانه ورځ وتوغول سول،څه موده ورسته فضايي بيړۍ دمځکې داتموسفير څخه په بشپړډول خلا ته ووتل چي په پوره ډول تاريکه او بي نوره ده،
دفضايي بيړۍ رئيس اندېښنه وښودل او وي ويل:موږ هيڅ شی نه وينو داسي انګيرو لکه ړانده سوي چي يو:څه پيښه سويه ده؟
هغه څه چي دفضايي بيړۍ عمليې ته ورپيښ سوي وه داوه:دلمر وړانګې په خلا کي پاشل کيږي،خپريږي او دهوا ګرد اوغبارپه منځ کي سرګردانه کيږي: هغه څه چي فزيک پوهان ورته دنور انتشار يا خپريدنه وايي.
په خلا کي نور دهوا په ذراتو اوګرد پا شل کيږي اوټول نوراني اوځليدلي ښکاري،هغه کار چي په مځکه کي هم پيښيږي.ځيني ځايونه دلمر په نيغو وړانګو روښانه کيږي اوځيني ځايونه دلمر په منعکسه رڼا روښانه ښکاري:دمسجد په ډول:موږ يوبل وينو مګر هلته دلمر نيغې (مستقيمي)وړانګې شتون نه لري،بلکي دلمر منعکيسي وړانګې دي چي دشيانو سره دټکر ورسته زموږ سترګو ته رارسيږي او موږ هغه وينو.
فضايي بيړۍ هم ورسته تردي چي دمځکې داتموسفيرڅخه ووتل او دنور دانتشار پيښه(پديده) له منځه ولاړل دخلاپه بشپړې تاريکۍ کي راګيرسول اودبيړۍ کارکوونکو هيڅ نه ليدل.

اوس که دالله جل جلاله سپيڅلي کلام پاک قرآن ته چي 14سوه کاله مخکي نازل سوی دی او هغه وخت وګړو خلا،سپوږمۍ ته دتګ او دمځکې داتموسفيرڅخه په اوسنۍ طريقه د وتلوسره آشنايي نه درلودل مراجعه وکړو يوه علمي اعجازته رسيږو.الله جل جلاله دسُوْرَةُ الحِجر په 14او15نمبرايانوکي فرمايي [سُوْرَةُ الحِجر : 14](وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ)که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوْرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا به يې هم همدا ويل چې زموږ سترګي غولول کيږي، بلکي پر موږ کوډې شويدي.
*دسورت سُوْرَةُ الحِجر د15نمبرايات ژباړه يې په تفسيرديوبندی کي داسي راوړې ده:"بيشکه!هم داخبره ده چی تړلی سوی دی سترګی زموږ بلکه موږ يوقوم يوچی جادو راباندی کړی دوی دی""(سُكِّرَتْ)ژباړه:چی تړل سوی دی"هغه څه چي دفضايي الوتکې دعمليي رئيس وويل: چي موږفکرکوو چي ړانده سوي يوو،تاريکی کي راګير اوهيڅ شی نه وينو:14سوه کاله مخکي په قرآن کريم کي بيان سوي دي!آيا دايوقطعي دليل پر دې نه دی چي قران دمخلوقاتو دخالق جل جلاله کلام دی؟
داپيښه څوکاله مخکي وسول:هغه وخت کله چي انسان دمځکې پوښ اتموسفير وپيژندئ اوپه هغه کي يې نفوذ کړی وو،هغوی داسي يوځای ته ورسيدل چي دنور دانتشار پديده (پيښه)دمنځه تللي وه او په پوره تاريکی کي راګير سوي وه!په دې پيښې سره انسان وپوهيدئ،وي ليدل چي دمځکې دپوښ (اتموسفير)څخه دباندي تياره ده اوبغير دروښانو ستورو دنور څخه نوره رڼا شتون نه لرييا نور (رڼا)نه منعکس کيږي ترڅو وليدل سي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 14](وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ)
که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوْرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ
بيا به يې هم همدا ويل چي زموږ سترګي غولول کيږي، بلکي پر موږ کوډې شويدي.
*دسورت سُوْرَةُ الحِجر د15نمبرايات ژباړه يې په تفسير (ديوبندی) کي داسي راوړې ده:("بيشکه!هم داخبره ده چی تړلی سوی دی سترګی زموږ بلکه موږ يوقوم يوچی جادو راباندی کړی دوی دی")"(سُكِّرَتْ)ژباړه:چی تړل سوی دی"

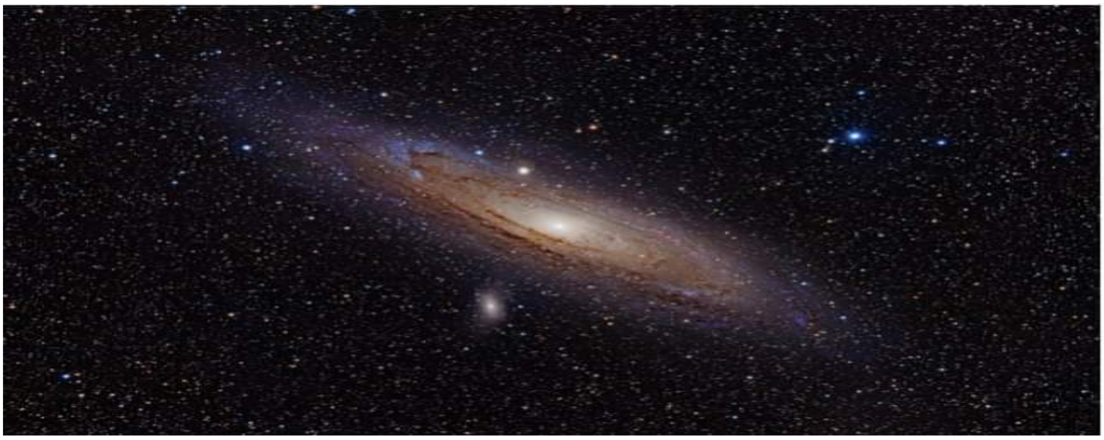

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوه

هغه څه چي ډېرښکاره دي دکايناتو ناپايښ ده اوچي علم هرڅومره ډېر دسلګونو زرو ميليونو ليرې کهکشانو (آسمان ټولګو)په کشف باندي برلا سی سي،خودکايناتو داپراخوالی لانور ډېر روښانه کيږي،مګر ډېر جالب ټکی دادی:دکايناتو پرناپايښ پراخی باندي يو ثابت قانونوحکمراني کوي:چي دجاذبې قوې په نوم سره پيژندل کيږي!

هره ټولګه دکايناتو يوه بله ټولګه دکايناتو په خپل حد او ددوی ترمنځ اندازه کي جذب کوي (خپل ځان ته يې راکاږي):دجاذبې قوي ديوازني قانوپه مرسته.

کولی سو ووايو ټول کاينات يوه ټولګه ده که چيرې هريو ددوی څخه همدغه رکم يوبل جذب کړي (ځان ته راکش کړې)مګر څه شي ددوی ترمنځ دليروالي،پاشل کيدو اوپه زمن کي ديوځای والي اويوې ټولګي په شان دښودني لامل سوی دی؟الله جل جلاله دسُوْرَةُ الطّارق په 11نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليرولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.

هرڅه چي په آسمان،فضاکي دي په خپل مدارکي دګرځيدلو،راځرخيدلو،ليري تللو اوبيرته خپل ځای ته راتللو په حال کي دي.دا دوراني اوپرلپسي حرکت ديوې قوې دراپاروني سبب سوی دی:يوه قوه(ځواک)دجاذبې دقوې په مقابل کي:دامخامخ کيدل او حرکت ددې دوو قوو په منځ کي حرکتي تعادل (بربروالی) منځ ته راوړې چي بياهم دا يوه نښه دنښانو او دقدرتونو څخه دالله جل جلاله ده.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الرّعد په 2نمبرايات کي فرمايي:

(اَللّٰهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.

*(عَمَد) دعمود جمعه ده ياني ستني مګر دآسمان ستني دليدلو وړنه دي(بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَ)***ځيني پوهان وايي چي دا ايات شريف دکهکشانونو،ستورو،سيارو اونورو فضايي جسمونو ترمنځ دجاذبې دقوې پرشتون دلالت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوې ته د سُوۡرَةُ النَّمل په 61 نمبر ايات کي اشاره سوې ده،الله جل جلاله فرمايي:

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمکه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خداى هم (پدغو چارو کښي شريك) دى؟ - نه، بلکي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***

څوک دی چي دمځکې پرمخ يې ټول شيانو ته قرار،ارام ورکړى او دهغه په خوښه مځکه ټول شيان ځان ته جذب کوي،ځان ته راکاږي؟

دوزن حقيت څه دی؟

هوا دريابونه اوهرڅه چي دمځکې پرمخ دي هغې ځان ته راکښلي،جذب کړي دي.

که چيرې انسان خلا ته پروازو وکړې اودمځکې جاذبې قوې دکرښې دورستي حدڅخه دباندي ووزي:دبي وزنى احساس به وکړې. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمکه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خداى هم (پدغو چارو کښي شريك) دى؟ - نه، بلکي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***نور اياتونه چي دمځکې پرجاذبې قوې باندي دلالت کوي:الله جل جلاله د سُوۡرَةُ الانشقاق په 3او4نمبر اياتونو کي فرمايي[سُوۡرَةُ الانشقاق : 3](وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ)او کله چي ځمکه وغوړوله شي،[سُوۡرَةُ الانشقاق : 4](وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ)او څه چي په هغې کښي دننه دي هغه دباندي را وغورځوي او تشه شي؛***دمځکې دجاذبې قوې په لمنځه تللو سره:مځکه خپل ټول شته دننه شيان،اجسام دباندي غور ځوې، چي بيا بيرت خپل لومړي حالت ته نه ستنيږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورت دلیلونو محور دا لاندي ایات شریف دی:الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]
(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقیقت دا دی، یوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه یې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځایه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټینګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.******

دلمروتل دآسمان لمنځه (دلمریزنظام دمنځه)دلمر دخپلي سمي طبعي لارې څخه کږیدل،انحراف شمېرل کیږي.که چیرې خبیر الله جل جلاله وفرمایي:[سُوۡرَةُ الطّارق : 11]
(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛***

(1)د "رجع" کلمه دراګرځیدو،،بیا لیږولو،دوباره استولو،بیرته ګرځیدو په معنا هم ژباړل سوې ده.همدغه دفصایي جسمونو بیرته راګرځیدل یې خپل لومړي ځای ته دآسمان قانون ګرځولی هره سیاره.. چي په کایناتو شتون لري دخپل کروي یا بیضوي دوران په طی کولو بشپړولو سره دوباره خپل لومړي ځای ته راګرځي:هغه هم بیله کوم کوچني انحرافه.

دادقت اونظم دچا کاردی؟

که لمر دخپل تګ لوري څخه منحرف او ووزې:دیوې بلې سیارې..سرټکرکوي اوددوی دټکرلکبله دمځکي څخه ژوند کډه کوي!څوک دی چي کهکشانونه(آسمان تولګې)ستوري اوسیارې یې دخپل حرکت پر مسیر(تګ لوري)ثابتي اوټینګې ساتلي دي؟

که یو اورګاډی داوسپني دپټلی څخه ووزې سقوط کوي،غوځاریږي، اورګاډی در هغوپوري خوندي دی ترڅوهغه داوسپني پر پټلی باندي روان وي.همدرنګه مځکه هم ،که خپل پر مسیر دحرکت په حال کي وي:پرخپل حال به ثابته پاته وي،که یې په درووران اومسیر کي لږ هم توپیر راغلی جوړوالی به یې دمنځه ولاړسي!خو دا دقادار ذات الله جل جلاله دقدرت یوه نښه ده چي مځکه دخپل تګ لوري څخه نه منحرفه کیږي!دا دالله جل جلاله جوړښت دی!دادالله جل جلاله فضل دی!الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقیقت دا دی، یوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه یې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.******

ياني دهغوی کنټرول اونه وتل دخپل مسير څخه دالله جل جلاله په واک اوکنټرول کي دي.

هغه لکی لرونکي ستوري چي په 1910م کال کي اودويم ځل په 1986م کال کي دخواوا څخه تيرسول:او ورسته درزرګونو کلونو دتيريدوېې اوس هم په دقيق اومنظم مسير کي توپير نه دی راغلی:توپير څه حتی دردې چي لږ فرق يي په سرعت کي هم نه دی راغلی!ټولو لکی‌لرونکوستورو،کهکشانونو،ستورو،سيارو،سپوږميانو،مځکې، لمريز نظام اوکايناتو دغه ډول دقيق اومنظم وضيعت دچا په قدرت خپل کړی دی؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.******دکايناتو ټولي برخي،اجزاوي په خپل ټاکل سوي مسير کي دحرکت په حال کي دي اودهغه څخه سرغړونه نه کوي،نه اوړي،ولي؟ولي چي قادر ذات الله جل جلاله دهغوی سمبالونکی دی!الله جل جلاله دسُوْرَةُ فَاطِر په 41نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*

آيا دمځکي ټول ځواقونه داوړتيا اوتوان لري:که مځکه دخپل تګ لوري،مسير څخه واوړې چي بيرته يې خپل اصلي(اره)تګلوري ته راولې؟او آيا که لمر دخپل مسير څخه منحرف سي دمځکي اوسيدونکي يې بيرته خپل اصلي حالته دروستلو توان لري؟؟؟

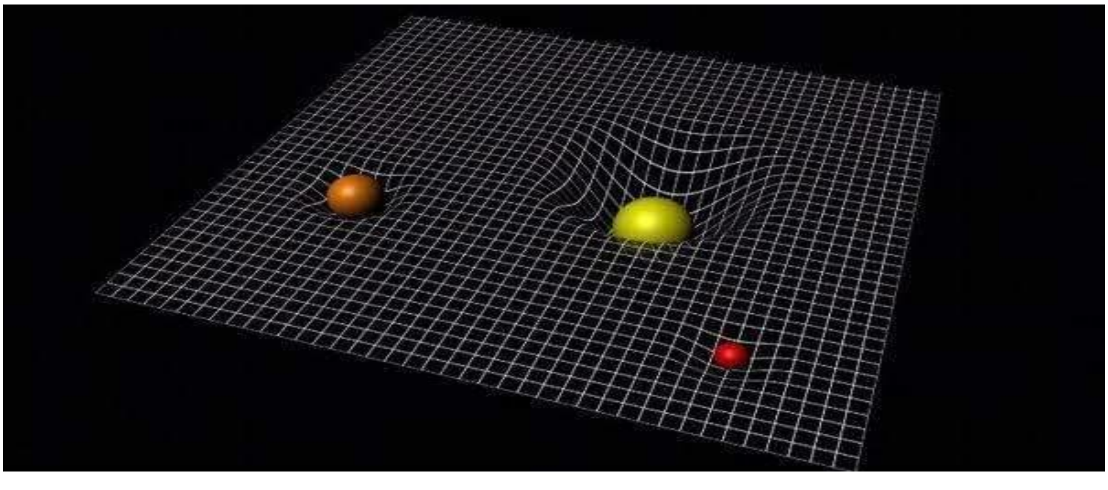

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه ليري کهکشانونه (آسمان تيولګې)

الله جل جلاله دسُوْرَةُ الواقِعَة په 75 او76نمبرایاتونو کي فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75]
(فَلآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛
[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛
******

یوې نړۍ والي رسنۍ اعلان کړه: چي ديوه پرمختللي هيواد يوه فضايي بيړۍ (الوتکه)چي ديوه لوی تلسکوپ ليږدونکي وه فضاته وتوغول سول.دياد تلسکوپ دعدسي قطر 8متره وو،دفضايي بيړۍ تيزوالی نژدي 40زره کيلومتر پرساعت وو،چي دکايناتو درازونو دکشفولو لپاره فضا ته واستول سول.
ياده فضايي بيړۍ دتلسکوپ په ګډون کيدای سي اوس مشتري سيارې ته نژدي سوې وي .
دې فضايي بيړۍ ديوه کهکشان څخه چي تر اوسه نه وو کشف سوی عکاسي کړي:
مځکي ګمان کيداي چي ترټولو ليري کشف سوی کهکشان به زموږ څخه 000/000/24000 فاصله (ليريوالی)لري اونژدي ترين ستوری به زموږ څخه 4نوري کاله ليري وي:4نوري کاله ياني:که يوڅوک وغواړې يادستوي ستوري ته دمځکې په يوه ليږدونکي ماشين،وسايل کي سفر وکړې،يادسفربه يې 50ميليونه کاله ورسته منزل ته په رسيدو پای ته ورسيږي.
قطبي ستوری 400زره نوري کاله او (M33)نبيوله (وريځې)7،2ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دي.يوبل کشف سوی کهکشان (آسمان تيولګه)زموږڅخه 24ميليونه نوري کاله فاصله لري.
مګر څه لږوخت مخکي هغې فضايي بيړۍ چي يولوی تلسکوپ دځان سرليږدوي ديوبل کهکشان انځور چي دمځکې څخه سلګونه بيليونه کاله ليري دی مځکي ته راستولی دی.
په دقت سره اند وکړئ!سلګونه بيليونه نوري کاله!
دايوه ډېره ليري فاصله ده:هريوبيليون دزرميليونه سره سمون خوري.
جالب ټکی خودادی:يادکهکشان په هره ثانيه کي د240زرو کيلومترو په سرعت دحرکت په حال کي دی.زموږڅخه يې ليروالی هغه وخت چي ليروالی يې ثبت سو سلګونه بيليونه نوري کاله وو داچي اوس به زموږڅخه څومره ليري وي معلوم نه دی.اوس ديادو سوو مالوماتو په نظرکي نيولو سره په دي ايات شريف کي ژور اند(فکر)وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛****

دایو لوی قسم دی که دنجوم ستور پيژندني په علم باندي وپوهيږو.آيا موږ ته ښايي چي دستر خالق جل جلاله داموروڅخه سرغړونه وکړو؟آيادابه ښه وي چي دالله جل جلاله څخه بغير دبل چا څخه وبيريږو؟آيا دابه ښه وي چي دالله جل جلاله دياد اوذکر څخه غافله سو اوذکريی ونه کړو؟آيا دابه شه وي چي داسلامي امورڅخه بي خبره اودهغوڅخه سرغړونکي واوسو؟راسئ بيا په ياد سوي ايات شريف کي ژور اند وکړودقيق ليروالی دمځکې څخه دهغه کهکشان چي تراوسه کشف سوی اودمځکي څخه ډېر ليري دی.

ياد کهکشان د(MACS–JD0647)په نوم نومول سوی اودمځکي څخه 13،3ميليارده نوري کاله ليري دی.اوس که دنور(رڼا)تيزوالی چي په ثانيه کي 3لکه کيلومتره دی په 60کي چي ديوې دقيقې سره سون خورې بيا په 60کي چي ديوه ساعت سره سمون خوري،ساعت په 24کي چي ديوې ورځې سره برابريږي،ورځ په 365کي چي ديوه کال سره سميږي ضرب کړو څه په لاس راځي؟ديادې پايلې په ليدو بله چاره نه لرو چي په دي ايات شريف کي په غور اودقت اند وکړو اوادالله جل جلاله دقدرتونو په ليدلو سره خپل سر زموږ او ټولو کايناتو پيداکوونکي ته پرسجده کښيږدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهکشانونه،ستوري.. اودهغوی تيزوالی

دکهکشان ويی(کلمه)ډېره اورو اود هغه په اړه ډېر معلومات لولو،مګر نوي کشفيات دهغوی په اړه دومره هيرانوونکي دي چې ځيني وخت انسان دشک په سترګه ورته ګورې.

کهکشانونه (آسمان تېولګې) دکايناتو اساسي واحدونه بلل کيږي چې دستورو،سيارو،سيارګيو،سياره وزمو،لکی لرونکوستورو،سپوږميانو،آسماني ډبرو او دسختو،شديدو مقناطيسي او الکتريکي ميدانونو.. څخه جوړدي،په يوه کهکشان کي يادسوي ټول فضايي جسمونه شتون لري.دپاملرنې وړتکی خودادی :

ددې سره سره چې انسان د لويو اوځواکمنو تلسکوپو په مرسته زرميليونه کهکشانونه ليدلي،مشاهده کړي دي،مګر موږ بيله تلسکوپه په طبعي ډول لاندي کهکشانونه په پاکو تاريکو شپوکي په ښکلي هسک کي ليدلی سو:

لومړی(دشيدولارې) کهکشاندويم :د(SMC)يادماژالاني کوچنۍ وريځ) کهکشان يادکهکشان زموږ څخه 200زره نوري کاله ليري دی.

3:د (Large Magellanic Cloud)يا (LMC)دماژالاني لويه وريځ) کهکشان چي زموږ څخه دياد کهکشان ليروالی 160زره نوري کاله دی.

4:د (آنډرومډا) يا (M31)کهکشان چي زموږ څخه 2،5ميليونه نوري کاله ليرئ دی.

ځيني تيز نظر کسانو د (M33)کهکشان چي زموږ څخه 2،7ميليونه نوري کاله فصله لري او درهغه هم ليري کهکشان (M81) چي 11ميليونه نوري کاله زموږ څخه ليري دی،دليدلو ادعا کړي ده.هرکهکشان(آسمان تېولګه)په منځني ډول ددري لکه ميليونو ستورو درلودونکی وي.

الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهيږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

اوس دشيدولارې آسمان تېولګه په نظر کي نيسو چي زموږ آسمان تېولګه شمېرل کيږي:

زموږ لمريزنظام دشيدولارې کهکشان يوه کوچنۍ برخه ده.ديادکهکشان اوږدوالی 150زره نوري کاله دی.داپه داسي حال کي چي موږ دسپوږمۍ څخه يوه نوري ثانيه او دلمر څخه 8نوري دقيقي او 17ثانيي ليروالی لرو،همدارنګه دټول لمريز نظام طول،اوږدوالی در 13نوري ساعته ډېر نه دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسي يوه بڼه لري لکه يو لوښى چي دستورو ډک وي.يوبله جالبه خبره داده چي ټوله کهکشانونه ديوه نامالوم ټکي پر،شاوخوا چي ستورپيژندونکي ورته (تورسورى) وايي راڅرخي،هغه هم په يوداسي سرعت سره چي دباور وړنه دى ياني دنور دسرعت 10:8په نسبت که چيرې نورپه هره ثانيه کي دري لکه کيلومتره مزل کوي ټول کهکشانونه 10:7در10:8پرسرعت دنور دحرکت په حال کي دي.

زموږ لمريز نظام دمځکي په ګډون دخپل کهکشان دمرکز پر شاوخوا په يولوى مداركي په ثانيه كي د220كيلومتره په تيزوالي دحركت په حال كي دى.زموږ لمريز نظام په 250 ميليونه كاله كي يوځل دخپل كهكشان دمركز څخه راګرځي، راچورلي،رښتيا دادي چي دآسماني جسمونو سرعت اودهغوى ترمنځ دليروالي تصور دانسان دعقل لپاره نه منونكى دى.

زموږ سياره مځکه په ساعت كي د1600كيلومترو په سرعت سره څرخي،مځکه دلمر پر شاوخوا هم په ثانيه كي د3كيلومترو په تيزوالي دحركت په حال كي ده.لمر هم دخپل كهكشان دمركز څخه په ثانيه كي د200كيلومترو په تيزوالي دګرځيد په حال كي دى.

دشيدولارې آسمان ټولګه هم په ثانيه كي د240زرو كيلومترو په تيزوالي دحركت په حال كي ده، ياني دنورتيزوالي ته نژدي تيزوالي باندي .اوس كه دا په نظر كي ونيسو چي لمر دشيدو لارې كهكشان دمركز څخه دپوره دور خوړلو لپاره 250ميليونه كالو ته اړتيا لري نو دټولو كهكشانونو دحركت نسبت موږته ښه روښانه كيږي.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الغَاشِيَة په 17،18،19او20نمبرايانونوكي فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوى اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا كړ شوى دى؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18](وَإِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت كړاى شوى دى؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19](وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 20](وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ)او ځمكي ته نه ګوري چي څنګه غوړول شوې ده؟

***څه موده وړاندي د(M28)نومي كهكشان په مركز كي چاودنه وسول:دياډې چاودنې داورلمبو سلګونه ميليونه كيلومتره اوږدوالى درلودى.

ددې چاودني لكبله د دوه زرو بيليونو بيليونو هيدروجني بمونو دانرژى دځواك په اندازه انرژي آزاده سول.يو هيدروجني بم څونده ځواک لري؟

يو هيدروجني بم دوندي ځواک لري چي دمځکي ترټولو لوى ښار ويران،خراب کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس که دوه زره بيليونه بيليونه هيدروجني بمونو ته چاودنه ورکړو څه به پيښ سي؟
په ربښتيا هم داپيښه به بيخي ډېره هيرانونکي وي.الله جل جلاله فرمايي‌دسُوۡرَةُ فَاطِر په 28 نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّمَا يَخْشَى الله مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗ إِنَّ الله عَزِيزٌ غَفُورٌ) (حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشکه الله برلاسی او ښونکی دی.)*اوس نو که موږ هرڅومره ډېر دکايناتو درازونو څخه خبرېږو:زموږ وېره به دالله جل جلاله دعذابونو څخه لاډېرېږي.موږ انسانان دمځکي پرمخ دډېرو کوچنيو کوچنيو ستور په شان يو.مځکه دلمر پر شاوخوا، لمر دکهکشان دلوی ستوري پرشاوخوا، کهکشان دتورسوري پرشاوخوا په فضا کي راڅرخي او دوی ټوله د راچورليدلو،راګرځيدلو په حال کي دي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الطّارق په11نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجۡعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان هو ژباړل سوې ده.****هرآسماني جسم په بيضوي شکله يا کروي شکله مدارکي دراګرځيدو په حال کي دی،ښه نو اوس به دمځکي او آسمان په پيداېښت کي آند وکړو!زموږ خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو ځايونه

الله جل جلاله فرمايي[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

****سوال دادی چي موخه دستورو دځايونو ځخه څشي ده؟

دري ماناوي يې بيان سوي دي:

لومړی دستورو ترمنځ ناپايانه ليروالی دی ،چي دياد ليروالي درک دعقل لپاره ستونزمن چار دی،دبيلګې په ډول:دځينو آسمان ټولګو اومځکې ترمنځ 18زره ميليونه نوري کاله ليروالی شتون لري،اوس که دنور تيزوالی چي په ثانيه کي دري سوه زره کيلومتره دی،په پام کي ونيسو،ياد تيزوالی به: په دقيقه،ګړی،ورځ،مياشت اوکلونو کي څوندي مزل وکړي اوڅومره به زموږ څخه ليري سي؟الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76] (وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)******

مځکه اوسپوږمی يوازي يوه نوري ثانيه سرليري دي.دلمراومځکي ترمنځ ليروالی 8دقيقي او17ثانيي دچي نژدي 150ميليونه کيلومتره کيږي.دلمريز نظام طول 13نوري ساعته(ګړيه)اودشيدو لارې كهكشان طول 150زره نوري کاله دی.ايا د داسي فاصلو تصورکول چي زموږ او ستورو ترمنځ دي،ديوبل څخه دهغوی د ليري ځايونه تصور کول دعقل لپاره ممکن دي.ځای ددې دی چي بيا دا ايتونه په پوره آندکولوسره تلاوت اوبيا يې تکراروکړو. : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)

******دويمه مانا:ستوري تل په مختليفوځايونواو حرکت کي وي.

ددوی څخه هريوېې دځانګړي تګ لوري او مدار درلودونکی اوهغه لوري ته ستنيدونکی دی.

الله جل جلاله دسورت يٰسٓ په 40نمبرايات کي فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ‌ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمی ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورليېدونکي دي).*****

دسورت الواقِعَة 75نمبرايات کي د (بِمَوٰقِعِ)کلمه ددې ايات شريف د اعجاز راز دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې چي ديو ستوري ځای په مانا سره ددې نه دی چي هغه ستوری چي چېرې کشف سوی وو په هغه وخت کي هغه ستوري په هم هغه ځای کي شتون درلودی،دبيلګي په ډول مونږ دمځکي څخه دلمر انځور اخلو دلمرياد انځور د8دقيقو او17ثانيو پخوانی انځور دی، نه دهم هغه شيبې!

همدرنګه که زمونږ څخه يوستوری يونوري کال ليروي داپه دي مانا ده چي دهغه ستوري نور يوکال ورسته زمونږ سترګوته راسيدلی دی اوداچي اوس به څومره ليري وي مونږ نه يوخبر!

خدای جل جلاله دستورو ترمنځ په ليروالي سرقسم نه دی يادکړی: ولې چي ستوري پريوه ځای ثابت نه دي:دحرکت په حال کي دي.

الله جل جلاله دستورو دځايونو ترمنځ ليروالی يادکړی دی.که يوستورپيژندونکی دايات شريف ولولې:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛****

نوپه عاجزی سره به الله جل جلاله ته سرپرسجده کښيږدي او دقرآن کريم اعجازته به عاجزه سي.مځکه پرلمرباندي خپل راګرځيدل په 365ورځو اوڅوساعتونو کي پوره کوي،ځيني نوري سيارې په 2کاله 3کاله اوياد1يوه کال څخه کمه موده کي ياد کارسرته رسوي او هريوه ددوی څخه دبيلوځايونو، دلويو او وړو کروي شکله اوبيضوي شکله مدارو درلودونکيه ده:هغه څه چي ددې ايات شريف تصديق کوي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ)****

په واقعت کي هرستوری،سياره..په هرثانيه کي ځانګړي ځايونه لري.داپه داسي حال کي چي دبشر په لاس جوړسوی دقيق ترين وخت ښوودونکی ساعت هم ځيني وخت بې وخته، کيږي بې دقته کيږي،دلته داسول پيدا کيږي: چي څشي دهغوی دتنظيم معياردی؟په ځواب کي وايو: يادساعتونه د هغو ستورو دحرکت ددقت پراساس تنظيم کيږي چي وړه خطا او بې دقتي يې په حرکت کي شتون نه لري،همدارنګه دهغو دښکاره کيدلو لپاره هم ځانګړي ځايونه شتون نه لري،ولې؟

ځکه چي يادستوري ديوه هيرنونکي سيستم پراساس هره ثانيه په نوي ځای کي وي!هغه ستوري چي په 1910م کال کي ورسته په 1986م کال کي دمځکي دخوا څخه تيرسول او اوس مونږ انتظار باسو چي په 2062م کال کي به يادستوري ووينو.ديادو ستورو ګرځيدل بيرته راګرځيدل 76کال وخت نيسي،هيڅ وخت دځنډ اومخکي والي سره نه دي مخ سوي ياني هروخت پرخپل ټاکلي وخت دثانيو په دقت بيرته راګرځيدلي دي،په داسي حال کي چي هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه 30میلیونه کلومتره لیري واقع دي.دريمه مانا:دستوروترمنځ دجاذبې قوه شتون لري اولوی ټولګې کوچنی ټولګې خپل ځان ته راکاږي،یوبل مهم عامل چې په دي امر کې داخل دی،دستورو دټولګو ترمنځ ټاکل سوی مناسب لیروالی دی،که چیري په دي لیروالي کې توپير راځي:دکايناتوتوازون(برابروالی)به دمنځه ولاړسي آسماني جسمونه به ديوبل سره ټکروکړي اوکاينات به په يوې بي ترتيبي ټولګې بدل سي.

مګردستورو..ځايونه دستور دترتيب کوونکي دلوري ځومره منظم ټاکل سوي دي چې ددې منظم والي پايله داده چې دهغوی دوران اوپه زمن کې دهغوی پر خپل ځای ټينګوالی،محکموالی يې په وجود راوړی دی!بنه نو په اوله معنا کې بيان سول چې دستورو دځايونه څخه موخه دهغوی ډېرې لیري فاصلي دي.په دويمه مانا کي بيان سول:چې دستورو حرکت لیرد راليرد ديوځای څخه نوي ځای ته مګر مخکې ټاکل سوي:ياني دهغوی په ټاکل سوفاصلو ،مدارو او دحرکت په ډول کي توپير نه راتلل،لکه مځکه کي چې سهاراومابنام بيله کوم توپيره په پرلپسي ډول راځي.

په دريمه مانا کي وويل سول: ستوري دهغوی دلوالي ،کوچنيوالي، ليروالي اونږدي والي سره ټولو ته په يوه ټاکل سوي دقيق ټکي کې قرار ورکول سوی او دهغوی ترمنځ دجاذبې قوې هغوی ته ټينګوالی،محکموالی وربخښلی اودا هيرانوونکی اوبې بيلګې نظام يې منځ ته راوړی دی!خدای جل جلاله دسُوْرَةُ فَاطِر په 41نمبرايت کي فرمايي:(إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

******

د (أَن تَزُولَا)معنا ځشي ده هيځکله يې مانا (انْ تَفْنی)ياني نابوديدل لمنځه تلل نه دي،بلکي مانا يې ده (اوکه هغه بې ځايه سي)يعنی دخپل مسير څخه خارج سي ده.

دبيلګې په ډول که مځکه لمرته نږدي سي تيزوالی يې ډېرېږي،ترڅو دلمر دجاذبې قوې دتعدل(برابروالي)په حال کي وساتي ،دهغه لورته جذب نه سي اوپه خپل مسير کي لانوره هم پاته سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يوار بيا دپاک قرآن ددې اياتونه تکرار کوو:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

تاسواړياست په دې ايات شريف کي اند وکړئ،تحقيق اوغور وکړئ ولې چې:[سُوۡرَةُ الذّارِيَات : 20](وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت ډېري نښاني دي؛*****اودغه رکم:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ ٱنظُرُواْ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِى ٱلۡءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ)

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****په رښتيا سره چي په آسمانونو اوځمکه کي دالله جل جلاله دقدرتونو،لويوالي بې شمېره نښې نښاني شتون لري اوهيڅ وخت پای نه مومي،داداسي نښې دي چي يوازي قانع کوونکي نه بلکې دهغوی څخه هيڅ انکار نه سي کيدای او دليل دهغوی څخه دانکار نه کيدلو درقانع کولو ډېر بيانوونکی اوبليغ دی.

يادونه که غواړئ ددې برخي په مطالعه په هراړخيز ډول پوه سئ تېرې دوې برخي هم ولولئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هسک کې دستورو شمېر

مخکې وختونو کې ستورپيژاندو دستورو شمېر دزرګونو پورته بلئ،څه موده ورسته يې ياد شمېر ميليونونه ياوئ اوڅه لږ وخت ورسته يې ميلياردونه يادکړ،خو اوس وخت کې ستورپيژندونکو يوازي دشيدو لارې په کهکشان کې چې په کايناتو کې يو متوسط(منځنی)کهکشان دی،د30 ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی،چې زموږ لمريز نظام هم دياديې آسمان ټولګې يوه برخه ده.ستورپيژندي ديوبل کهکشان دستورو په شمېرلوکې يو بل لوی عدد ته رسيدلي دي ياني:بوميليون ميليون ستوري،مګر دراوسه هم دې پوښتنې ته چې: په فضا کې څومره ستوري شتون لري؟ځواب نه دی موندل سوی!دراوسه ديوميليون ميليون کهکشانونو شمېر انسانانو کړی چې هرکهکشان په همدومره شمېر ستورو ته په خپل ځان کې ځای ورکړی دی،داچې په هغوی کې څومره: سيارې،سپوږمياني او آسماني ډبرې.. شتون لري؟دايوه ډېره ستونزمن بې ځوابه پوښتنه ده.دخالق جل جلاله خلقتونه دانسان دتصور څخه ډېر هسک دي!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الذّاريَات په 47 نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءَ بَنَيۡنٰهَا بِأَيۡيۡدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ)اوآسمان موجودکړی دی موږ په ايدی(دقدرت خپل)اوبيشکه موږخامخاپراخوونکی يو(او هرشی موله واک (اختيار)اوقدرته پوره دی)*****ورستي اعداد چې بيان سول بيان کوونکی په آسمانونو کې دخلقت دعظمت دي :هغه خلقت په لاس سره دهغه خالق جل جلاله چې فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چې څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چې له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.**************************

مودې مخکې آند کيدئ چې ځينې ستوري متحرک اوځينې نوربيا دلمرپه ګډون ثابت اوبې حرکته دي،دوخت تېريدل دهغوی په ثابتوالي اوحرکت باندې کومه اغېزه نه لري،دا په داسې حال کې چې دالله جل جلاله په کلام کې الله جل جلاله دلمر په اړه خبر راکوي اوحال يې راته داسې بيانوي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمۡسُ تَجۡرِى لِمُسۡتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقۡدِيرُ الۡعَزِيزِ الۡعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*

په دې ورستيو وختونو کې کشف سول:چې لمر اولمريز نظام په ثانيه کې د200کيلومترو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېزوالي ديوبل ستوري پرشاوخوا په فضا کي دحرکت په حال کي دی او هرځل راګرځېدل يې ميليونونه کاله وخت نيسي.همدارنګه مځکه هم په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمرڅخه دراګرځېد(چورليدو)په حال کي ده.ستورپيژاندو دځينو کهکشانونو(آسمان ټولګو)تېزوالی ډېر لوی عدد لاسته راوړی، ښوولی دی:240زرکيلومتره په ثانيه کي چي دا يو ډېر تېز اوهيرانونکی سرعت دی.يادسرعت نژدي درنا دتېز والي سره سمون خوري.ددې پراخېدونکو اوهيرنونکو کايناتو پيداکوونکی،سمبالونکی اوڅښتن څوک دی؟په رښتيا سره ددې کايناتو اوټولو مخلوقاتو پيداکوونکی پالونکی اوڅښتن پاک خدای جل جلاله دی!خدای جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په 33نمبرايات کي فرمايي:(وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ‌ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.***ياني هرستوری هغه که کوچنی وي يا لوی په دورنې حالت کي دی.قرآنکريم دالله جل جلاله کتاب دی او دټوکايناتو پيداکوونکی الله جل جلاله دی،نوددې دوو ترمنځ توافق اوهم غاړيتوب اړين دی،لاندي دوړ مبارکو اياتونو کي دې موضوع(سکالو)متن ته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 1](الۡحَمۡدُ لِلَّهِ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّورَ‌ ۖ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُونَ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي اسمانونه او ځمکه يې هست کړل، رڼا او تيارې يې پيدا کړې. بيا هم هغه کسان چي د حقي بلني له منلو څخه يې انکار کړيدی، نور شيان د خپل رب سيالان ګڼي.[سُوۡرَةُ الكهف : 1](الۡحَمۡدُ لِلَّهِ الَّذِىۡۤ أَنزَلَ عَلٰى عَبۡدِهِ الۡكِتٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي پر خپل بنده يې دغه کتاب نازل کړ او په هغه کښې يې کوم کوږوالی پرې نښودی.*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر

دا روښانه اوپيژندل سوی واقعت په پام کي نيسو:دلمر دمخ،سطحي تودوخه 6زره سانتي ګريډ درجي او دمرکز ګرمښت يې 20ميليونه سانتي ګريډ درجي دی،درڼا خپريدني،غورځوني توانايي يې هومره ډيره ده چي درڼا په په ځانګړو واحدونو اندازه اومعلوميږي.مګراړين ټکی دلته دی چي په فضا کي داسي ستوري شتون لري چي دهغوی نور دلمر 26برابره دی،همدارنګه نور داسي ستوري هم شتون لري چي نور(رڼا)يې دلمر100برابره او500 زره برابره ته رسيږي.

لمر دهغوی سره په پرتله کولو بيله دي چي يو متوسط(منځنی)ستوری وګڼوبل شی نه دی.

يادې سوې ټولې بېلګې ددې ايات شريف تصديق کوي چي خدای جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*******

انځوکي لمراومځکه ښکاري چي دلمربادې څپې دمځکي څوبرابره لويي ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عین القط(NGC 6543)ستوري چاودیدل او دقرانکریم معجزه

هرڅېړونکی محقیق اومتفکر په کایناتو کي په آند،تحقیق،څیړني کولو او دکایناتو اړوند قرآني ایاتونو کي په ژور آند اوغور کولو سره دې پایلې ته رسیږي چي :قرآن العظیم الشان دالله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم یې نازل کړی دی.داناشوني چاردی چي یوانسان یاپیری یوازي یا په ډلیز ډول وکولی سي دقرآنکریم دیوه ایات مثل راوړي!انړی والي جرګې چي دنړۍ په بیلا بیلو ځایونو کي دقرآنکریم اوسنت دعلمي اعجاز پر سکالو(موضوع)جوړیږي،داروښانه کوي:چي علمي دقیقي اوپربې‌لګو ولاړې څیړني چي غیري مسلمانو پوهانو ددې لپاره نه چي قرآنکریم او اسلام ته خدمت وکړې کړي دي:یادو څیرونو چي لسګونه کاله وخت نیولی او میلیونونه ډالر پري لګیدلي داسي پایله تري لاسته راغلي چي بیله کوم زور،جبر اوتینګاره،بیله دې چي حقایق یې لمنځه یوړل سي په پوره ډول دسپیڅلي قرآن دایاتونو او احادیثو سره مطابقي اوهم غاړې دي.یوازي دانه چي دقرآن شریف دیوایات سره بلکي دتورو سره یې هم غاړېتوب لري.یادسکالو(موضوع)تصدیق کوونکي ددې ایات شریف ده:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمۡ ءَايَـٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ‌ۗ أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ*

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هیوادونو) کښي هم وښیو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتیا سره پر حق دی. ایا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟****

د 1990میلادي کال داکتوبر په 31نیټه یوه پیژندل سوي تشایالي مرکز دخپل یوه لوی اوپیاوړي تلسکوپ په مرسته دتشیال(فضا)داسي انځور خپورکړ:چي هرلیدونکي یې په لمړي لیدو هغه په پوره ډول دیوسور ګل په شان لیدئ :داسي یوسور ګل چي دسرلویو پاڼو،ګل پاڼي یې په منځ کي ابي او کوچنیو زرغونوپاڼو درلودونکی وو.لیدونکي په یادولیدلو کي هیڅ شک نه کوئ چي یاد انځور دي دګل نه وي،مګر یاد انځور په حقیقت کي(دعین القط/NGC6543)لوی ستوري دچاودني وو چي دمځکي څخه 13زره نوري کاله لیري دی.

دیادونې وړده چي په یاد فضایي مرکز کي زرګونه رنګه انځورونه چي دلویو تلسکوپونو په مرسته لاسته راغلي اوهریو یې دتشیال عجایب لیدلو ته وړاندي کوي پیداکیږي،مګر دیاد انځور یادونه موځکه وکړل چي دقرآنکریم علمي اعجاز څرګندوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد انځور دسورت رحمن د37نمبر ايات علمي اعجاز څرګند کړ الله جل جلاله فرمايي:
[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چی وچوی څيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری څرمنی (يازيتون تيل).*په تفسير کابلی کي يې ددې ايات شريف تفسير داسي کړی دی:"يعني دقيامت په ورځ کښی به آسمان وچوی اورنګ به يی لکه سره څرمن غوندی بريښی يا به په شان دتيلو دزيتون ځليدونکی پړکيدونکی وی نودابه څه لوی هيبت وی"والله اعلم!ځيني پوهان وايي:ياد انځور دقيامت په ورځ "دچاوديدونکي آسمان سرشباهت(ورتوالی لري)لري."والله اعلم!که چيرې موږ تول هغه تفسيرونه چي مخکي درياد انځور درخپريدو ليکل سوي وګورو:داسي مطلب به ونه لولو چي انسان ته قنا عت ورنه کړې.حقيقت دادی چي دياد ستوري دچاوديدلو په پايله کي دچاودني څخه لاسته راغلي خپرو سو دودونو اوګازونو ځان ته ديوځليدونکي ګل بڼه خپله کړي وه.په هرحال که چيرې ديادستوري چاودنې ځانته هرډول ښکلي څيره غوره کړي وای:بيابه هم يومناسب تفسر دياد ايات شريف لپاره شمېرل کيدای،يادې چاودني دقرآنکريم د اعجاز ددوام داره لري دنورکړيو لپاره دمځکي اوسيدونکي د دې ته ورته هيرانونکوپيښو دپيښيدلو انتظار ته منتظر کړل.په همدي خاطر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم په خپل اجتهاد او يا دالله جل جلاله دخواڅخه په ورته سوي الهام دډېرو هغواياتونو څخه چي ورته بيان پکښي سوی دتفسير څخه پرهيز کړی دی:ولې چي که ديادو اياتونو شرحه او تفسير سوی وای راتلونکو وګړو به تري انکار کوای او دهغه وخت اوسيدونکو به له دې کبله چي داياتونو دتفسير اوشرحي به يې پوره درک نه سوای کولی دنبي کريم صلی الله عليه وسلم دنبوت څخه به يې انکار کولی.ديادو اياتونو شرحه اوتفسير دعلم اوژوند دچارو دپرمختګ اوپوروالي سره بشپړې سوې.دابني کثير(رح)په تفسير کي (فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ) تفسير داسي سوی:څنګه چي غوړي اوطلا ويلي کيږي.حسن بصري (رح)وايي:آسمان رنګا رنګ کيږي.مجاهد(رح)دغوړو اوروغني رنګو په شان کيږي،دانظر يې دابن کثير(رح)په تفسير کي راغلی.په تفسيري قرطبي کي:آسمان دغوړو په شان صاف اوپاک کيږي.سعيد بن جبير(رح) اوقتاده (رح)هم ويلي: چي خپل ځان ته سوررنګ غوره کوي.څنګه چي مو وويل هغه څه چي په دي مبارک ايات زموږ پام ځان ته جلبوي دادي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعين القط ستوري دچاودني انځور چي په پوره ډول ديوه سره ګل سره ورته دی دناسا تشيالي (فضايي) اداري دهابل تلسکوپ په مټ اخيستی اوپه نړيوال جال(انترنيټ)کي يې خپور کړی ددې ايات شريف دتفسير تصديق کونکی دی:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چې وچوی ځيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری ځرمنی (يازيتون تيل).***بنه نو په ياده پيښه سره بياهم.. ځرګند سول چي قرآنکريم دالله جل جلاله کلام دی اوداسي معجزه ده چي دکايناتو درپای پوري به دوام کوي!چا ګومان کوئ چي ستوری په آسمان کي چاوديږي او ديوه داسي سور ګل بڼه به ځانته غوره کوي چي پاڼې يې ګلابي،ګل پاڼې يې په منځ کي ابي او کوچنی پاڼې به يې زرغون رنګ لري.ياد انځور دهابل لوی تلسکوپ په مرسته دعين القط ستوري څخه په داسي حال کي اخيستل سوی چي دچادني انځور يې وو.ياد ستوری دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی،داپيښه يوبرخه دورځو دپيښيدونکو پيښو څخه ده،له بله اړخه ياده قضيه زموږ په ژوند کي دالله جل جلاله دهغه کتاب ده چي زموږ دژوند قانون ،نيغه او روښانه لار راته ښاکي،هرڅوک چي په هغه عمل وکړي:خوشبخته اوبرياليی به وي اوکه څوک عمل نه په وکړي نو بدبخته او هلاک به سي!ياده پيښه دالله جل جلاله دقدرت دنښو څخه يوه نښه ده،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗأَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډیر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شی چي دغه قُرآن په ربښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*

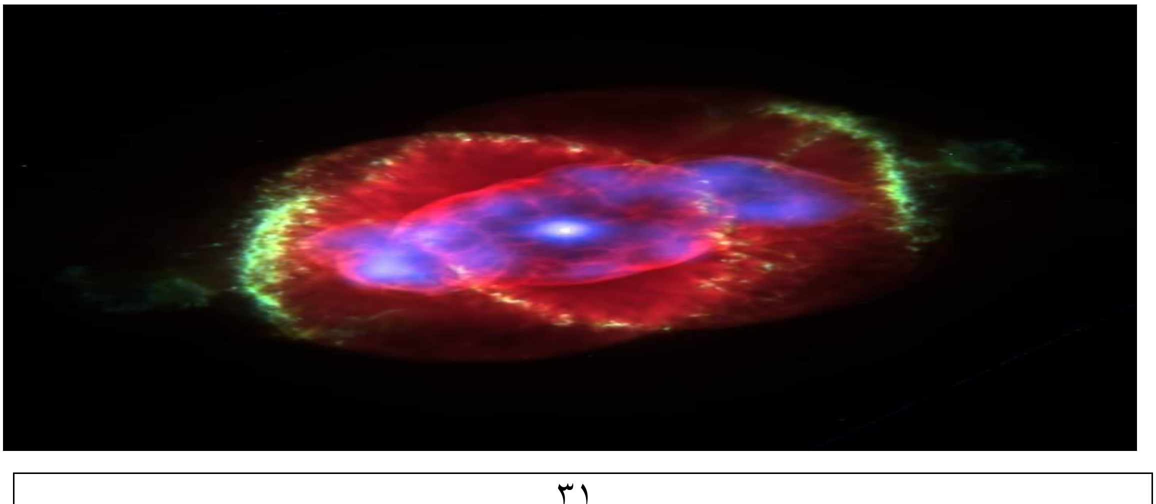

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو.. اولکۍ لرونکو ستورو مدارونه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ یٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نـه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*****دياد ايات شريف څخه خو په ښکاره داسي معلوميږي :چي سپوږمۍ اولمر هر يو دبيلو مدارونو درلودونکی دئ او يو دبل څخه ليريوالی لري.ددې ايات شريف دې برخې ته په پام سره لمر دسپوږمۍ سره نه مخامخ کيږي ياني ټکر نه کوي:(وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) ښه نو داښکاره سول چي هرشی چي په آسمانونو او ځمکه کي دئ:ديادو مدارونو درلودونکی دئ،چي داخبردا ايات شريف تايدوي [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

بيشکه الله ساتي (دغه)آسمانونه او ځمکه لـه دې نـه چي زائل سي (اولـه ځپل محوره بيځايه سي)او (قسم دئ)که (بالفرض)مخ په زوال سي دادواړه نو وبه نه ساتي (لـه زوالـه)دغه دواړه هيڅوک ماسواء لـه دغه(الله)نه،*****مخکي ليکنو کي هم بيان سول چي (أَن تَزُولَا)ياني داچي الله جل جلاله هغوئ دځپلو مدارونو څخه وتلو ته نه پريږدي؛منعه کوونکی يې دئ!

يا ده کلمه (ويی)دزوال دلمر سره چي دماپښين په وخت کي دآسمان دمنځه څخه انحراف کوي،اوړي توپير لري.دسُوۡرَةُ یٰسٓ د40نمبرايات څخه هم معلوميږي چي ټول ستوري دځانګړو مدارونو،تګ لـورو درلـودونکي دي اوهمدارنګه سُوۡرَةُ الطّارق د 11نمبرايات(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دئ په آسمان خاوند دبيرته ګرځيدلو (چورليدلو)*هم ددې مطلب وړاندي کوونکی دئ؛حتـی تـردې چـي ځينـو پوهـانو بيـان سـوی مطلـب دآسـماني جسمونو ځـانګړی صـفت يـاد کړی،هغوئ داسي عقيده لري چي هيڅ ستوری.. په تشيال کي بيله مداره نـه دئ،دتشيال پرمخ دحرکت اوټاکلي ځای ته درسيدو ورسته بيرته هرستوری..ځپل لومړي ځای تـه راګرځي.لکه هغه لکۍ لرونکي ستوري چي 1986ميلادي کال کي دمځکې دځنډو څخه تېرسول.هغه لکۍ لرونکي ستوري چي موږ يې په 2062ميلادي کال کي دليدلو انتظار کوو او دمځکي او آسمانو نو دپيداينښت دوخته دحرکت په حال کي دي:دګوتي دبند په اندازه هم دځپل مسير،تګ لوري څخه بل لوري ته نه دي اوښتي.ديادوستورو دمدار ځيني برخې دمځکې څخه 300ميليونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيلومتره ليروالی لري،ځيني وخت خلګ بيره لري:چي ياد ستوري به خپل تګ لوري ته دمځکي دمخ خواته دوام ورکړي او دخپل 93کيلومتره لکی سره به دمځکي سره ټکروکړي؛مګر الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*ديادولګی لرونکو ستورو ميليونونه کاله کيږي چي په خپل مدار کي ټينګ دي او دخپل مسيرڅخه نه اوړي.مځکه اولمر هم دميليونو کالو راپه دې خوا په خپل مدارکي دحرکت په حال کي دي!ښه نو خپله دغه دآسماني جسمونو ټينګوالی،مستحکموالی په خپل مدار کي دالله جل جلاله دقدرتونو دښو څخه يوه نښه ده چي دقرآن کريم په دې مبارک ايات کي ورته اشاره سوې ده:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنبَغِي لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).

***دهيڅ ستوري مدار نه اوړديږي اونه لنديږي!دستورو په تېزوالي کي ډېرښت او کمښت نه راځي!لمر دسپوږمۍ سره نه ټکريږي؛دمځکي پر خپل ځان راګرځيدل ثابت او دهرې شپې اوږدوالی پر خپل حال توپير نه کوي!ټول تاريخونه دزرګونو کلونو دتېريدو ورسته خپل تاکلي اعداد بيانوي،دبېلګي په ډول:کولی سو ووايو چي سل کاله ورسته يا که ووايو په 3000ميلادي کال کي به لمر دمارچ مياشتې پر 21نيټه (   ) پر 6:10دقيقې راخيږي.

داسي ويل په څه مانا دي؟آيا الله جل جلاله په قرآن کريم کي نه دي فرمايلي:(وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*جالبه ده چي وپوهيږو چي د(كُلٌّ)کلمه په دې ايات کي راغلې ده ښشي ته اشاره کوي.زما په آند ټولو هغو پيداسو شيانو ته چي موږ يې وينو اشاره کوي:

يوه لرګينه وسيله چي داټومونو څخه جوړه سوې ده او هرآټوم دنيوټرون درلودنکی دئ او هرنيوټرون په ځانګړي مدارکي دحرکت په حال کي دئ،په واقعيت کي داټوم سيستم دکهکشان په شان دئ.هرهغه څه چي انسان ويني دحجرو،ذراتو درلودونکی دئ.ذرات داټوم،هغه دهستې او هغه دالکترونو څخه چي دښلونکي مقناطيس درلودنکي دي جوړسوي دي،چي همدغه الکترونونه دهستې پر شاوخوا په ثابت تېزوالي راچورلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو هرڅه چي په کايناتو کي موږ وينو په خپل مدارکي ګرځيدونکي؛لامبووهونکي دي (فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*****هرهغه څه چي ستاسو دسترګو مخته دي:غرونه،دبرې؛سمندرونه،انسانان،حيوانات..دحجرو،ذراتو څخه جوړدي هغه داتوم،اتوم دهستي.. او الکترونو څخه جوړسوی دئ.

انځورلکی لرووونکي ستوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڼا تېزوالی (سرعت)

الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ «هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر (۱۰۰۰) کاله ده.*****ددې ايات شريف خطاب د(تَعُدُّونَ)په کلمي کي هغه وګړي دي :چي هغوئ نېټې په سپوږميز کال سره په نښه کوي.سپوږمۍ دمځکې څخه په 29ورځو اوشپږو ساعتونو کي راچورلي(راګرځي)،اوس که که دسپوږمۍ دمرکز څخه دمځکې درمرکز پوري ليروالی په لاس راړو ياني که موږ دمځکې څخه دسپوږمۍ دراګرځيدلو دديرې نيم قطر يا ديادې دايرې ديوې وړانګې ليروالی په لاس راوړ:کولی سو دمځکې څخه دسپوږمي دراګرځيدلو؛دطی سوو کيلومترونو اندزه مالومه کړو.درڼا تېزوالی (سرعت)الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ *هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر(۱۰۰۰) کاله ده.*****که چيرې دهغې دايرې طول چي سپوږمۍ ور باندي راګرځي په 12کي چي ديوه سپوږميز کال دمياشتو سره سمون خوري ضرب کړو او همدغه لاسته راغلی عدد په زرکي ضرب کړو:هغه مساحت چي سپوږمۍ دمځکې څخه په راچورليدلو په 1000کاله کي طی کړی دئ لاسته راوړ،هغه مساحت چي دسورت سجده په 5نمبر ايات کي بيان سوی دئ.والله اعلم!اوس که چيرې هغه ليروالی چي سپوږمۍ يې په زرکاله کي طی کوي ديوې پوره ورځې پر (86400)ثانيو وويشو په يوه ورځ کي دنور لخوا طی کيدونکو کيلومترونو اندازه لاسته راوړو.که چيرې دسپوږمۍ په زرو کالو کي وهل سوی مساحت درڼا ديوې ورځې پر طی کيدونکي مساحت باندي وويشو؛داعداد لاسته راځي:5/299792چي ياد عدد دنور(رڼا)دتېزوالي هغه دقيق عدد دئ چي دپاريس دنړۍ وال کنفرانس دلوري اعلان سو.په حقيقت کي هغه ځای ته چي سپوږمۍ په زرکالو کي رسيږي هغه ته نورپه يوه ورځ کي رسيدلی سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کشفول چي رڼا په يوه ثانيه کي 5/299792کيلومترتيږوالی لري:په 20مه پيړۍ کي دانسان دلاسته راوړونوڅخه يوه وه.ياد سرعت په نړۍ کي ترټولو ګړندی تيږوالی دئ؛که چيرې کوم بل شی درڼا په تيږوالي حرکت وکړي:درڼا په شان به په ذراتو واوړي،ناپاينه حجم به پيداکړي،ځانګړي بڼه به نه لري، وخت به دهغه لپاره ودريږي اوکه چيرې بيا کوم شی درڼا څخه هم ګړندی سي وخت به دهغه لپاره شاته وګرځي يابه وخت دهغه لپاره لندسي.ټول پوهيږو چي سپوږمۍ ديوه سپوږميز کال په يوه مياشت کي دمځکي څخه اوپه همدومره موده کي دخپل ځان څخه هم راګرځي،په همدي خاطر موږ تل دسپوږمۍ يوأړخ وينو اوبل اړخ يي په سترګو نه سو ليدلئ ولي چي دسپوږمۍ پرخپل ځان دراګرځيدلو تيږوالی دهغه تيزوالي سره برابر دئ چي دمځکي څخه په هغه تيږوالي راچورلي،ياد ګرځيدل دسپوږمۍ دځان او مځکي څخه 29ورځي او شپږساعته وخت نيسي.دپام وړتکی دادئ چي سپوږمۍ هرورځ 13درجي دخپل مدارڅخه دمځکي پر شاوخوا طی کوي او هرورځ درمخکينۍ ورځي 49دقيقي ورسته ښکاره کيږي يا راخيږي.که چيرې دسپوږمۍ په راختلو کي هرورځ همدغه 49دقيقي ځنډنه وای:تل به موږ سپوږمۍ دڅورلسم يا بدر سپوږمۍ په شان ليدای، مګر دا ورستوالی ددې سبب سوی دئ چي موږ سپوږمۍ دمياشتي په ورځوشپوکي په بيلا بيلو بڼو سره وينو؛ياني سپوږمۍ بيلا بيل پړاونه طی کوي:هلال(نوې مياشت)اوله ربع؛دڅورلسم سپوږمۍ؛اخيردمياشتي اوټوله پټه سپوږمۍ،په همدي دليل الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ *هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړۍ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلې نښاني د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه څرګنده توګه وړاندي کوي.***دازموږ دپيداکوونکي دخوا پرموږ،يوبل لوی نعمت دئ او دکايناتو يوه بله جالبه پيښه ده:چي سپوږمۍ ته يې داسي فرمان کړی:چي هرورځ درمخکينۍ ورځي 49دقيقي ورسته راوخيږي،ترڅو بيلابيل منزلونه اوپړاونه طی کړي ترڅو دوختونو شميرل او کليزه دهسک په منځ کي شتون ولري او دمځکي اوسيدونکي په حساب،کتاب،ورځو،مياشتواوکلونو باندي وپوهيږي.حقيقت دادئ چي خدای جل جلاله دنړيوداوسيدونکو پالوونکی دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جالبه داده:سپوږمۍ دلويوالي داړخه دمځکې د80مې برخې سره برابريږي،همدرنګه دسپوږمۍ دجاذبې قوه دمځکې6:1پرنسبت ده،ياني دسپوږمۍ دجاذبې قوه در مځکې کمه ده:که چيرې يو60کيلويې وګړی دسپوږمۍ پرمخ وتلل سي دهغه وزن به لس کيلو کم وي ياني 50کيلو وزن به لري.ددې سربيره ورته نوري سپوږمۍ هم په کايناتوکي شتون لري چي دهغوئ پرخپل ځان راګرځيدل کلونه وخت نيسي چي ځيني يې ډېرليري اوځيني يې ډېر نژدي دي؛مګر د الله جل جلاله تدبير داسي وو چي دمځکې دسپوږمۍ خلقت داسي سوی دئ: چي په ځومره وخت کي دمځکې څخه راګرځي په همدومره وخت کي دخپل ځان څخه هم راګرځي.که چيرې داسي نه وای اوپه هرځل دمځکې څخه په راګرځيدو کي يې 13درجې دخپل مدارڅخه نه طی کولی او همدرنګه يې هرورځ درمځکينی ورځې 49دقيقي په راختلو کي ځنډ نه راتلای موږ نه سوای کولی چي دسپوږمۍ څخه مو دمياشتو او کلونو دشمېرلو کي کاراخيستی وای او دنيټو معلومونکي موټاکلي وای.يوبل سوال چي دسپوږمۍ په اړه مطرح دئ:که چيرې دسپوږمۍ ليروالی دراوسني ليروالي لږوای څه کيدل؟خدای جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 5]الشَّمۡسُ وَالۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٍ**لمر او سپوږمۍ د يو حساب پابند دي؛
****

ښه نو دسپوږمۍ څخه درمځکې پوري ليروالی دخالق جل جلاله دلوري داسي دقيق ټاکل سوی:که چيرې دراوسنی اندازې يې ليروالی کم وای ياکم سي دسمندرونو اوبه به لوړې راسي،ټوله وچه به ونيسي (غوټه کړي)او دمځکې پر مخ به ژوند ناشونی سي.که چيرې ډېرې مځکې ته نژدي سي مځکه به يې ځان ته رواکړي سپوږمۍ به دمځکې سره ټکروکړي اوکه چيرې يې ليروالی ډېرښت پيداکړي دجزر اومد پيښه چي پرسمندرونو مهمه اغيزه کوي دمينځه تلای او پرژوند باندي به يې ربړونکي اوځورونکي اغيزي پريښي وای،او که چيرې بيا نور هم ليروالی راسي :نوري سيارې به سپوږمۍ خپل ځان ته جذب کړي؛ياده پيښه به ددې لامل سي چي مځکه به خپل انتقالي حرکت په 4ساعته کي بشپړوي؛ورځ اوشپه به دوه ساعته سي.د سُوۡرَةُ الرَّحمٰن 5نمبرايات شريف ياده ټوله محاسبه په خپل ځان کي رانغاړلي ده:الشَّمۡسُ وَالۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٍ*لمر او سپوږمۍ د يو حساب پابند دي؛****الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 39]وَالۡقَمَرَ قَدَّرۡنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالۡعُرۡجُوۡنِ الۡقَدِيۡمِ *او سپوږمۍ ته موږ پړاوونه ټاکلي دي، تر دې پوري چي د هغو پړاوونو څخه په تېرېدو بيا هغه د خُرما وچه څانګه غوندي شي.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40]لَا الشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*دسُوْرَةُ إبراهيم په 33نمبرايات کي الله جل جلاله فرمايي:وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ**او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*الله جل جلاله دلمر او سپوږمۍ ځانګړونوپه اړه فرمايي.[سُوْرَةُ الفُرقان : 61]تَبَارَكَ الَّذِى جَعَلَ فِى السَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا**هغه ذات ډېر مبارك دی چي په اسمان کښي يې برجونه پېداکړل او په هغه کښي يې يوه ډيوه (لمر) او يوه ځلانده سپوږمۍ روښه کړه.*الله جل جلاله دسُوْرَةُ نُوح په 15 او16نمبراياتو کي فرمايي:[سُوْرَةُ نُوح : 15]أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا)ايا نه وينئ چي په څه ډول الله لاندي باندي اووه اسمانونه پيدا کړل؟[سُوْرَةُ نُوح : 16]وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا**او په هغو کښي يې سپوږمۍ رڼا او لمر ډيوه وګرځوله؛*جالبه ده چي وپوهيږو دسپوږمۍ خاوره درڼا راغبرګوونکي،منعکس کوونکي ده.او دا دالله جل جلا له دحکمتونو څخه يؤحکمت دئ.دسپوږمۍ رڼا دلمر داتلسمې برخي رڼاسره برابره ده.دسپوږمۍ څخه دلمر راغبرګيدونکي رڼا موږ ته دسپوږمۍ دليدلو وړتيا راکړي ده او موږ کولی سو ديؤې داسي کليزې څخه ګټه واخلو چي دښکلي هسک په منځ کي ده .الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَآءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ**هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړئ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلي نښاني د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه ډرګنده توګه وړاندي کوي.***دادالله جل جلاله دکلام داياتونو يؤه کوچنۍ برخه وه چي دالله جل جلاله پرلويو قدرتونو شاهدي اداکوي.داهغه پيښې وي چي داوسني وخت ډيرمختللو وسيلو په مټ دننۍ زمانې انسانانو کشف کړي دي،مګر د الله جل جلاله په پاک کلام قرآن کريم کي 14سوه کاله مخکي هغوته اشاره سوې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو څنګه عاجزه او دخاورو څخه جوړسوی انسان دالله جل جلاله دپاک کلام دایاتونو څخه سرغړونه کوي؟

دالله جل جلاله اودهغه درسول حضرت محمدمصطفی صلی الله عليه وسلم دامور څخه سرغړونه کوي؟په رښتياسره چي ياد کړن کوونکي وګړي ستر زيان کوونکي وګړي دي.

دلمريزنظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلې

يُو داسي رښتيا چي دهغه څخه انکارنه کيږي دادئ:تراوسه سل ميليونه زره آسمان ټولګي په تشيال کي پيژندل سوي ياکشف سوي دي،دشيدو لارې آسمان ټولګه د100زره ميليونوستورو،150زره نوري کالو په اوږدوالي او د25زرو نوري کالو د بره؛په درلودلو سره دمنځنيو حجم درلودونکو آسمان ټولګو دډلي څخه ده.دمځکي او سپوږمی ترمنځ ليروالی يُوازي يوه نوري ثانيه دئ .همدارنګه دلمر او مځکې ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيې دئ.دمځکې او لمريز نظام ترمنځ ليروالی 13نوري ساعته دئ.اوس نوکه پوه سو چي نور(رڼا)په يُوه کال کي لس ميليونه ميليونه کيلومتره ليروالی طی کوي، هغه وخت موږ ديادو فاصلو ښه درک کولی سو.لمريز نظام چي موږ په هغه کي يوو او13نوري ساعته اوږدوالی لري په نظر کي نيسو:دالماني ستر پيژدونکي:(جوهان بوت) څيړونو ته پام کوو هغه وايي:دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليروالی ديوې دقيقي رياضکي يا هندسي قاعدي څخه پيروي کوي.هغه يُوه پاڼه خپره کړي وه چي دغه عددونه پکښي ليکل سوي وه:0- 3- 6- 12- 24- 48- 96- 192په دې عددونو کښي هرعدد دمخکيني عدد دوه برابره دئ.د0صفر عدد يې دعطارد لپاره،د3عدديې دزهرې لپاره،دمځکې لپاره يې د6عدد او د12عدد يې دمريخ لپاره په نظر کي ونيوئ او پرهمدغو عددونو يې بسنه وکړل.ورسته يې هريُو ديادو عددونو څخه د4سره جمع کړ او دهغه حاصل يې د9ميليونه مايله سره ضرب کړ:هغه عدد چي ديادو عمليو دجمعي اوضرب څخه لاسته راغلی، دټاکلي عدد دسيارې ليروالی يې درلمر پوري بيانوئ.داقاعده په 19ميلادي پيړۍ کي بيان سول او ډېر جنجالونه يې پيداکړل:په هغه وخت کي په دوه ځايه کي ياده قاعده سمه نه وه:که د24او 192عدد په ياده قاعده کي جمعه او ضرب سوی وای په پايله کي يې داسي ځای په نښه کوئ چي هلته هيڅ سيارې شتون نه درلودئ؛مګر دڅه مودې ورسته کشف سول چي د24عدد په ځای کي کوچنۍ سيارې او د192عدد په ځای کي داورانوس سياره شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هره سياره په يادو عددونو سره په نښه کړو ورسته يې د4سره جمعه کړو اوبيايې په 9ميليونه مايله کي ضرب کړو:ددې اعدادو حاصل به دهرې سيارې ليروالی دلمرڅخه بيان کړي.ثنا اوستاينه ده هغه ذات ته چي ټول مخلوقات يې په داسي او ددې څخه هم جالب نظم او ترتيب سره جوړکړي او پيداکړي دي.په رښتيا چي دقايناتو هره ذره دالله جل جلاله دقدرتونو،نښو اونښانو ښکارندويه ده.ځای ددې دئ چي دهغه جل جلاله ستاينه اودخدای جل جلاله په کلام پاک قرآن کي ژورآندوکړو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****

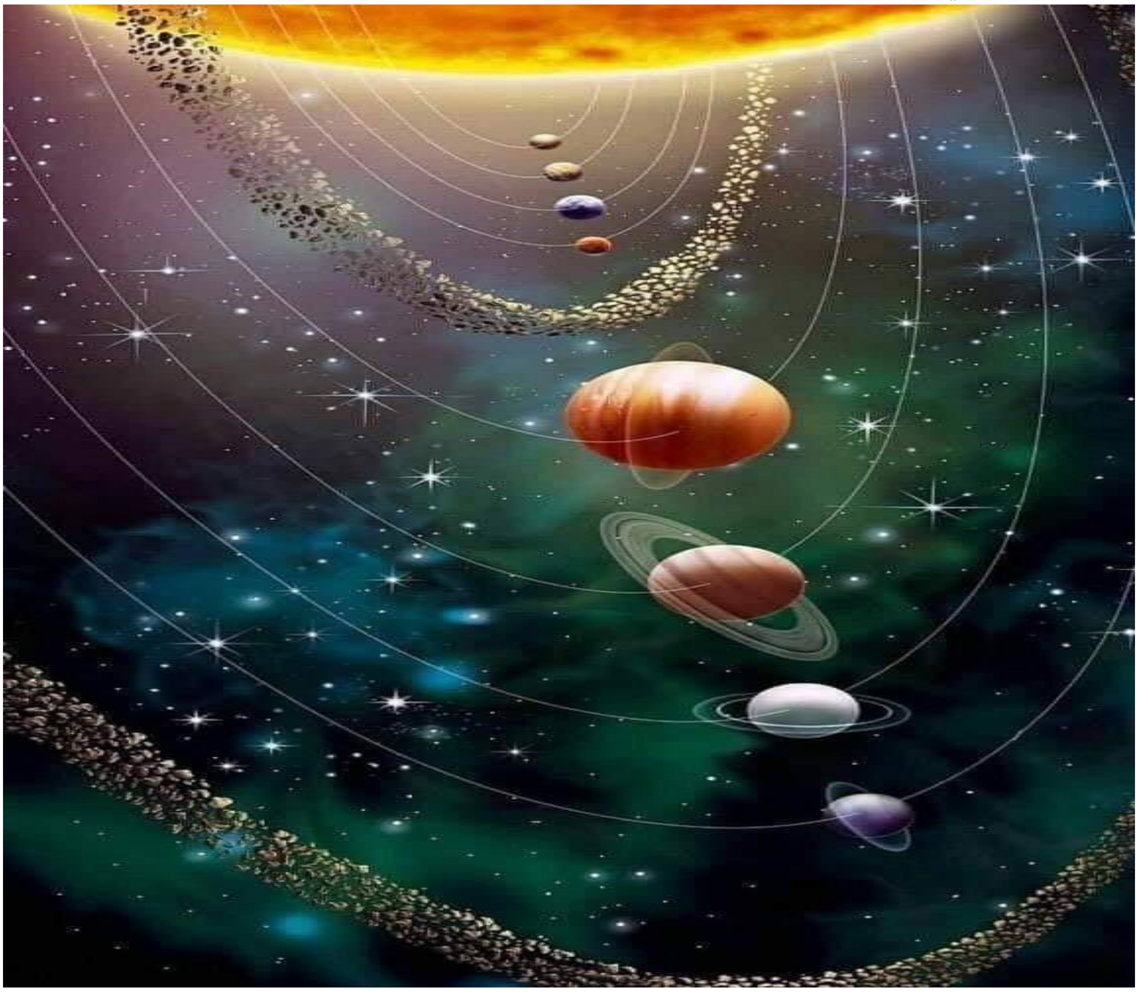

زمور دلمريزنظام سياری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبي قوه

دحديثو څخه څرګنديږي چي:دالله جل جلاله ذکر اوياد دمومن انسان په ژوند کي ډېرې مهمې اغيزې لري او ولې به يې نه لري ولي چي په قرآنکريم کي ددرو سوو څخه په زياتو اياتونو کي تکرار سوي او بيان سوي دي:چي انسان بايد په هر حال کي دالله جل جلاله په ذکر اوياد بوخت وي،ولي چي عبادت دزړه،فکراوژبې دئ.يؤ دالله جل جلاله د ذکر اوياد کولو د ډلې څخه دالله جل جلاله په قدرتونو،نښو او نښانو کي په کايناتو کي آند،فکر کول اوپه دې اړه دقرآنکريم اياتونه لوستل دي.دالله جل جلاله دښکار اوپټو نعمتونو شکر اوياد،دالله جل جلاله په امورو عمل کول او دنواهيو پريښودل،دهغه جل جلاله ذکر په زړه اوژبه کول،دتسبيح او حمد ويل،دتو حيد او تکبيرويل،په هر حال کي دهغه جل جلاله شکر اداکول،دعا کول،الله جل جلاله ته دخپلو ګناهونو دبخښي په پار بغاري، وهل:دالله جل جلاله ذکرونه دي.الله جل جلاله ډېر ياد کړې ترڅو زړه مو ارام سي،غمونه موليري سي،سينه مو پراخه سي او پر دښمن بريالي سي.دالله جل جلاله په اياتونو کي آند،فکرکول ذکر دئ.ياد فکر کول دالله جل جلاله دپيژندني لپاره دومره اړين دئ چي الله جل جلاله دسُوۡرَةُ آل عِمرَان په 190او191نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ)د اسمانونو او ځمکي په پيداينت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډيري نښاني دي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيداينت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث كار وكړې؛ نو اې ربه! موږ د دوزخ له عذابه وژغوره؛*****

دهغو اياتود ډلي څخه چي په هغوئ کي آسماني جسمونو او دهغوئ ځانګړونو ته پکښي اشاره سوې يؤه ديادو اياتونو د اشارو څخه دستورو ترمنځ دجاذبي قوه ده،الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله هغه ذات دی چې اسمانونه يې له ستنو پرته همداسې درولي دي، تاسې يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښانې په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چې تاسې له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.

*ددې ايات شريف څخه څرګنديږي چې الله جل جلاله آسمانونه په داسې ستنو،ميلونو درولي دي چې موږ يې نه سو ليدلی او دا ناليدلی شی همدا دجاذبې قوه ده چې دټولو کايناتو دذرې څخه درآسمان ټولګو(کهکشانونو)پوري سمبالوونکي اوټينګوونکي ده.والله اعلم!

دبيلګې په ډول لمرځمکه په خپل لوی قوت،پياوړتيا سره خپل ځان ته کشوې:په همدې خاطر ځمکه په ټړلې ديرې کې دلمر څخه راچورلي(راګرځې)،که چيرې دمځکې او لمر ترمنځ دجاذبې قوه لمنځه ولاړه سي:مځکه به دخپل مسير څخه ووزې په تشيال او دتاريکيو په منځ کې به لالهانده، يخی سي او دمنفې 270درجې چې مطلق(بيخي)دصفر درجه ده او ذارات په ياده يخه هوا کې دحرکت وړتيا نه لري،دمځکې څخه به ژوند کډه وکړي.الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازې همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښنونکی دی.

***ددې لپاره چې لمر دجذب قوه ښه درک کړو:که په هر دليل دلمر دجاذبې قوه دمنځه ولاړه سي،ددې دپاره چې مځکه پراوسني ځای پاته سي اړيوو چې دفولادي تنابونو،مزو په وسيله چې دفلزاتو دډلې څخه کروړ اوټينګ فلزدئ، مځکه دلمرسره په يادو مزو وتړو.هرفولادي مزی ديؤه ميلې متر قطر په درلودلو سره دسلو کيلو وزن دپورته کولو او ټينګولو زغم لري.موږ ددې لپاره چې مځکه خوندي وساتو او دلمر سره يې وتړو يؤ ميليون ميليون فولادي مزوته چې هريؤ يې 156 ميليونه کيلومتره اوږدوالی، 5مترقطر ولري او وکولی سي چې هريؤ ددوئ څخه ددوه ميليونه ټنه وزن دټينګولو يا پورته کولو زغم ولري اړتيا لرو.په واقعت کې دلمر دجاذبې قوه داسې ده: 1ميليون ×1ميليون×2ميليونه ټنه.اوس نو که وغواړو ديادو مزو يؤ اړخ پرمځکه ټينګ يا خښ کړو ددې لپاره چې مزي،مځکه او لمر سره وصل سي:موږ به په مځکه کې دفولادي مزو دځنګل سره مخ سو،داسې چې ديادو مزو ترمنځ به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله مځکه کي ليروالی در5 متره کم وي او دومره حجم به ولري لکه يؤ لوی غر،ياد مزي به زموږ څخه دلمر وړانګي پټي کړې او دمځکي خوځښتونه او فعاليت به دمنځه ولاړسي.داټول لوی ځواکونه ددې لپاره دي چي مځکه په هره ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمر پر شاوخوا په خپل مدار کي حرکت وکړي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الرّعد : 2](اَللّٰهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.*يؤ دثابتو سوو حقيقتونو دډلې څخه دادئ :مځکه په بيضوي بڼې مدار کي دلمر پر شاوخوا ګرځي،دا مدار دکوچني او لوی قطر لرونکی دئ.دمځکي اولمر ترمنځ دجاذبي قوه هم پردې اساس ده چي لوی جسم کوچنی جسم خپل ځان ته راکاږي او هرڅومره چي يؤ شی لوی وي دجاذبې قوه يې هم زياته وي.دليروالي په ډېريدو سره دجاذبې قوه کميږي.

دمځکي تېزوالی دلمر پرشاوخوا 30کيلومتره پر ثانيه دئ؛کله چي مځکه دخپل مدار کوچني قطر درلودونکي برخې ته رسيږي او ليروالی يې دلمر سره لږيږي په دې حالت کي داشوني وي چي لمر يې خپل ځان ته جذب کړې او دلمر دمخ په 6000درجې تودوخه کي دمنځه ولاړه او تبخير سي.ځکه مځکه لمر ته نژدې وي او دانژدې والی ددې سبب سوی وي چي دلمر دجاذبې قوه پر مځکه ډېره سي.مځکه دېادې سوې پېښې دنه پيښيدلو په پار په دې کوچني قطر درلودونکي برخه کي دخپل مدار، دمځکي سرعت ډېريږي او دلمر دراکښوونکي قوې زياته اغيزه په خپل تېز حرکت سره لمنځه وړي.کله چي مځکه دخپل مدار لوی قطر لرونکي ساحې ته رسيږي دمځکې سرعت هم کميږي ددې لپاره چي دلمر دراکښوونکي قوې اغيزه پري ډېره سي، دخپل مدار څخه ونه وزې او دتشيال په تاريکه او يخ کي يخی نه سي.ښه نو دمځکې تېزوالی(سرعت)دخپل مدار په بېلا بيلو برخو کي ديادو عواملو لکبله توپير کوي،داسي چي دخپل مدار په کوچني قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی ډېريږي او په لوی قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی کميږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد توپيرونه دمځکې په تېزوالي کي په ډېره ارمه سره پيښيږي ترڅو دمځکې پرمخ ژوند بـې ترتيبه نه سي او دمځکې دمخ دويجاړې سبب ونه ګرځي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ الله يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښونکی دی.

***

زموږکهکشان*دشېدولارې آسمان ټولګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې د اوسيدونکو لمر

خدای جل جلاله د سُوْرَةُ عَبَسَ د 17نمبرايات څخه در 32نمبرايات پوري فرمايي:[17](قُتِلَ الْإِنْسٰنُ مَآ أَكْفَرَهُ)لعنت (هلاکت) دي پر (کافر) انسان وي، څومره کلك د حق منکر دی.[18](مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ)الله له څه شي څخه دی پيدا کړی دی؟! [19](مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ)

د نطفي له يو څاڅکي څخه الله پيدا کړ، بيا يي د ده تقدير وټاکه؛[20](ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ)بيا يې د ده لپاره د ژوند لاره اسانه کړه؛[21](ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ)بيا يې دی مړ کړ او قبر ته يې ورساوه؛[22](ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُ)بيا کله چي يې خوښه شي، هغه به دوهم ځل راپاځوي.

[23](كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُ)هيڅکله نه، ده هغه فرض نه دی اداء کړی، چي الله ورته حُکم کړی ؤ.[24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.[25](أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛[26](ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولي (څيرلي) ده؛[27](فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا)بيا په هغې کي مو غلي، داني را زرغوني کړي دي،[28](وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه،[29](وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،[30](وَحَدَآئِقَ غُلْبًا)او ګڼ باغونه،[31](وَفٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛[32](مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***لمر دروښانو نښو نښانو څخه دالله جل جلاله دقدرتونو يؤ دئ،چي دخپل ځلا په خوړولو سره موږ دالله جل جلاله لوري ته هدايت کوي!لمر دمنځني حجم درلودونکی ستوری دئ،چي دمځکې څخه يؤ ميليون او دري سوه زره برابره لوی دئ،لمر دمځکې څخه 156ميليونه کيلومتره چي د اتو نوري دقيقواو 17ثانيو سره سمون خوري ليري دئ.داسي ستوري هم شتون لري چي دلمر اومځکي او ددوئ ترمنځ ليروالي څخه يې هم حجم غټ دئ.دلمر دمرکز تودوخه 20ميليونه درجې ده،که چيرې مځکه دلمر په غيږکې وغورځول سي په ډېر لږوخت کي به په تبخير(توښ)بدله سي.دلمر داور دڅپو اوږدوالی يؤ ميليون کيلومتره ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر توخه دومره ده چې په هره ثانيه کې ددوو زروميلياردو ټنو دډبرسکرو دتودوخې په اندازه تودوخه توليدوي.دا روښانه اوځليدونکی جسم هرورځ دري لکه شپيته زره ميليونه ټنه وزن دخپل حجم څخه دلاسه ورکوي.دستورپيژاندو داټکل پر اساس دلمر د ژوند پنځه زره ميليونه کاله تېر سوي دي او وګړو ته وايي چې مخکې درپنځه ميلياردو نورو کالو پوري به داډيوه مړه نه سي.والله اعلم*که دلمر روښنايي دمنځه ولاړه سي:مځکه به په سختې تاريکۍ کې راګيرسي،دتودوخې درجه به يې منفي 270درجې ته راټيټه سي او ديخې په هديره به بدله سي.دتودخې او رڼا په لمنځه تللو بسنه کوي چې دژوند ټولې نښې نښانې په مځکه کې دمنځه ولاړې سي.لمر دبيلابيلو حرکتونو درلودونکی دی:دلمر وضعي حرکت چې په هرو 5/25ورځو کې خپل پرځان ګرځي.دلمر انتقالي حرکت دآسمان دجنوب څخه دشمال لورته دلمريزنظام په ګډون په هرثانيه کې 5/19کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کې دئ.همدارنګه لمر دټول لمريز نظام په ګډون په ثانيه کې د225کيلومترو په تېزوالي دشيدولارې دآسمان ټولګې پر شاوخوا راګرځي.دلمر دننه ټول عمر هستوي چاودني کيږي ترڅو رڼا،انرژي اوتودخه توليد کړي.لمر ته وګورئ او وپوښتئ:چا دا اور لګولی او پارولی دئ؟چا داروښانه اوځلانده نښه ځړولي ده؟چا داسور رنګې سکه دهسک په منځ کې وهلې ده؟چا داساعت په تشيال کې ځوړند کړی دئ داسي يؤساعت چي دهغه ستني دقيامت در ورځې پوري دګرځيدو په حال کې دي؟چا هغه ته دا پورته والی ورکړی دئ چي په بيلابيلوځايونو کې په دقيق مدار کې دچورليدلو په حال کې دئ؟اوڅوک دئ چي دهغه روښنايي يې ددونيا آسمان ته راوړي ده؟دلمر ګټې دژونديو موجوداتو لپاره بلها ډيرې دي.دموسمونو بدلون دمځکې او لمر دبدلون پايله ده.که چيرې لمر نه وای کلونه،مياشتې او ورځې نه ترتيبدلي يا په شمار کې نه سوای راتلای.درڼا او تاريکۍ توپير نه سو کيدلی.دلمر دلويدلو په وخت کې ژړزګي او دشپې دپيل سوروالی چې دلمر دوړانګو دخپريدو لکبله منځ ته راځي:نه به وای.زموږ،لمر،کايناتو اوپه هغوکي دټولو شته مخلوقاتو خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37])وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلَّيْلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکې هغه خدای ته سجده وکړئ چې دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 33](وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ)او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*

همدرنګه بیا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.****

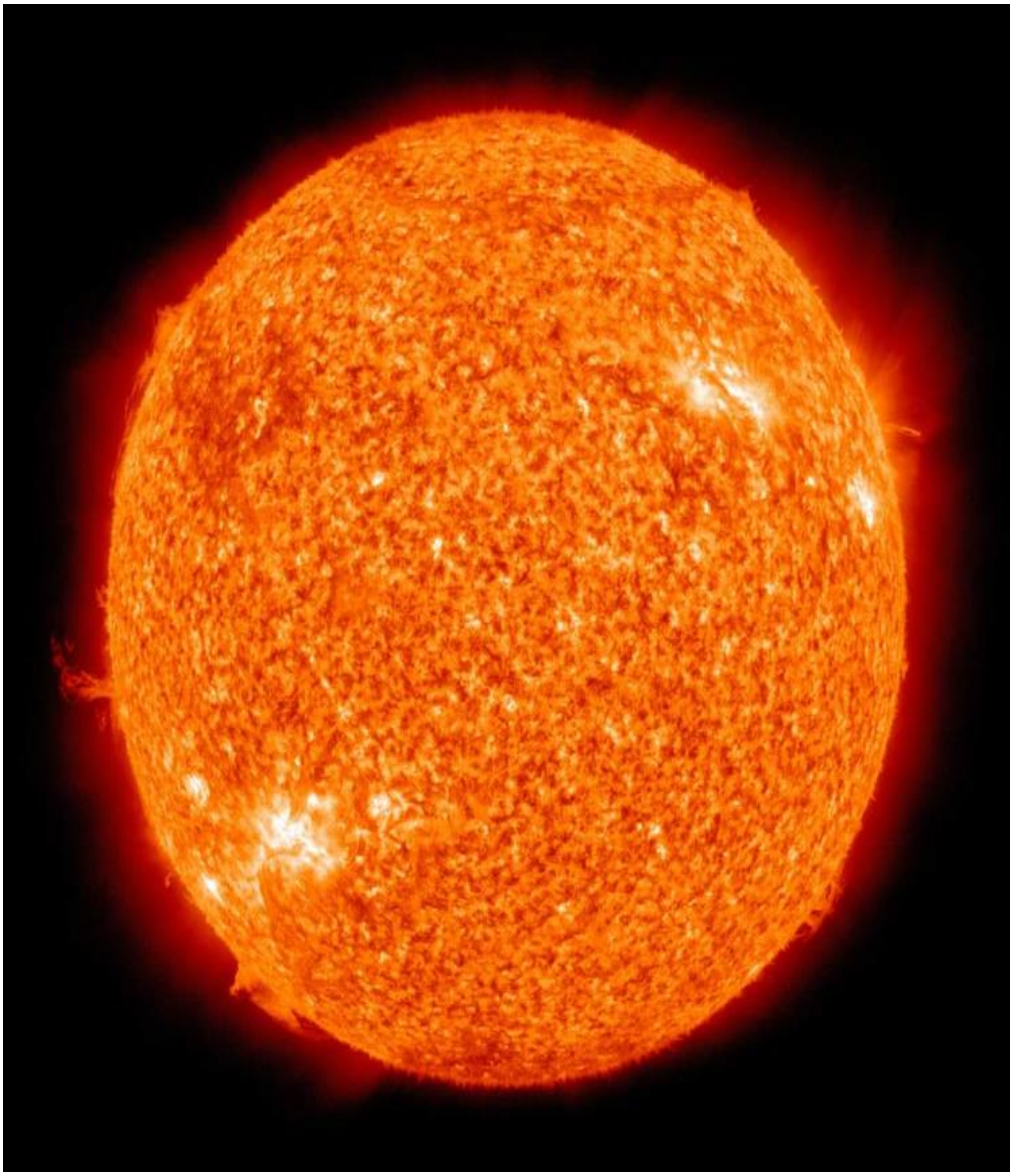

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر او سپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي آند(فکر)کول

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105]په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښاني دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****

لمر دمځکي څخه يؤ ميليون او دري لکه واري لوی دئ،کومې داورڅپې چي دلمر څخه دباندي خورېږي يؤميليو کيلومتره اوږدوالی لري او که چېرې مځکه دلمر پرمخ ولوېږي په يؤ ثانيه کي به په توښ بدله سي.ستورپيژاندو دلمر دژوند موده درېنځه زره ميليونوکالو ډېره ياده کړې او وايي:چي لمر دمځکي څخه 8نوري دقيقې او 17ثانيې چي د156ميلونو کيلومترو سره سمون خوري ليري دئ.ياد پوهان زياتوې:دعقرب برج په منځ کي يؤ نوراني ستوری شتون لري ياد ستوري ته (قطب العقر)وايي او دومره لوی دئ چي لمر او مځکه او ددوئ ترمنځ ليروالی په برکي نيولی سي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّنْ مِنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ)*په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښاني دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*دسپوږمۍ اومځکي ترمنځ ليروالی يوه نوري ثانيه، دلمر او مځکي ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيې او د لمريز نظام دترټولو ليري سيارې سره مځکه 13نوري ساعته ليروالی لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته تر ټولو نژدې هغه ستورى چې زموږ دلمريز نظام(غونډال) څخه نه دئ قطبي ستورى دئ،ياد ستورى زموږ څخه څلور زره نوري کاله ليري دئ،داليروالى دسپوږمۍ دليروالي سره چې يؤازې يوه نوري ثانيه زموږ څخه ليري ده؛پرتله کړئ. انسان تراوسه دتشيال په نيولو کې يؤازې يوه نوري ثانيه مخته تللى دئ.دتشيال لټوونکو پوهانو يؤ وخت په غرور وويل:کولى سو د شالنجر په فضايي الوتکې آسمان فتحه کړو،مګر څه وسول:ياده فضايي الوتکه په تشيال کې در70ثانيو تګ ورسته داور په ټوټو بدله سول.دشيدو لارې آسمان ټولګې دترټولو ليرې ستورې اومځکې ترمنځ ليروالى 150زره نوري کاله دئ او دځيني نورو هغو بيا زموږ سره ليروالى 18زره نوري کاله دئ.سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَاۤ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسې نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندې قسم خورم؛****

په دې ايات شريف کې دستور دپرېوتلو دځايونوڅخه يادونه سوي ده،چې بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ) او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوى قسم دی؛*****که چيرې دليروالي څخه يادونه سوي واى څه کيدل؟اسلامي پوهان مسلمانان دتفکر کولو عبادت ته هڅوي؛دالله جل جلاله دمخلوقاتو په پيدايښت او جوړښت کې آند (فکر)کولو ته يې رابولي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ لِّأُوْلِى ٱلۡأَلۡبَٰبِ) د اسمانونو او ځمکې په پيدايښت او د شپې او ورځې په تګ راتګ کښې د هغو پوهانو لپاره ډيرې نښانې دي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](ٱلَّذِينَ يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبۡحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ) چې په ولاړې، ناستې او ملاستې، هر حالت کښې خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکې په پيدايښت کښې غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چې:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چې عبث كار وكړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزُّمَر : 67] وَمَا قَدَرُواْ ٱللَّهَ حَقَّ قَدۡرِهِۦ وَٱلۡأَرۡضُ جَمِيعًا قَبۡضَتُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ مَطۡوِيَّٰتُۢ بِيَمِينِهِۦۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ

دوى هغسې د الله قدر ونه كړ لكه څنګه چې د هغه د قدر كولو حق دى (د هغه كامل قدرت خو داسې دى چې) د قيامت په ورځ به ټوله ځمكه د هغه په موټې كښې وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس كې نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دى چې دوى يې كوي.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

خسوف او کسوف

حديث شريف ژباړه: د رسول الله صلی الله علیه وسلم زوی ابراهیم وفات سو په همدغه ورځ لمر ترنځې ونیوئ خلکو داسي ګمان کاوه چي دغه کسوف د اسلام د پېغمبر د زوی د مړینې له کبله دی ، کله چي رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر سو د خلکو دا خبره يې رد کړه او وې فرمايل:يو شمېر خلک په دې اند دي چي د لمر او سپوږمۍ ترنځه نیول د سترو شخصیتونو په مړینه د غم له امله وي، دغه خبري درواغ دي، دا خو د الله تعالی دلایل او نښاني دي چي بنده ګان پند ورڅخه واخلي.په بل حديث کي راځي :ژباړه: د ابو موسی اشعري رضی الله عنه څخه روایت دی چي لمر ترنځې ونیوئ رسول الله صلی الله علیه وسلم چي د بیرې اثر ورباندي وو چي قیامت نسي ولاړ سو او مسجد ته راغئ يو اوږد لمونځ يې وکړ چي رکوع او سجده يې هم اوږده وه او دومرې اوږد لمونځ يې وکړ چي ما مخکي دده دومري اوږد لمونځ نه وو ليدلی، او بیا يې وفرمايل چي دغه کسوف د خدای د قدرت یوه علامه ده تر څو بندګان وبېريږي ، دا نه د چا د مرګ له کبله ده نه د ژوند، کله چي داسي کسوف راسي تاسي د خدای ذکر کوئ، دعاوي کوئ او استغفار واياست .***خسوف دټولي سپوږمۍ يا دسپوږمۍ ديؤې برخې پټیدلو ،نه ښکاريدلو ، ته وايي.ياده پيښه هله رامنځته کيږي کله چي مځکه دلمر اوسپوږمۍ دمنځ څخه تېريږي.همدارنګه کسوف هغه پيښې ته وايي:کله چي سپوږمۍ دمځکې اولمر ترمنځ تېريږي،داسي چي کله دهمدې تېريدو لکبله لمر په پوره ډول يا دلمر يؤه برخه پټه سي همدغه حالت ته دلمر ترنځه نيول يا کسوف وايي. دادوې پيښې دالله جل جلاله هغه عظمت او رحمت ته اشاره کوي،چي فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37] وَمِنْ ءَايَٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.***همدارنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ القَصَص : 71]قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ[اې پېغمبره (ص)!] دوی ته ووايه: "تاسي کله غور وکړ چي که الله تر قيامته پوري پر تاسي د تل لپاره شپه خوره کړي، نو د الله څخه پرته هغه کوم معبود دی چي تاسي ته رڼا راولي؟ - ايا تاسي نه اورئ؟"*

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيدای سي يؤڅوک سوال وکړي:څنګه کيدای سي چي سپوږمۍ دلمر ټکۍ وپوښي په داسي حال کي چي سپوږمۍ دلمر څخه څلور سوه ځله کوچنۍ ده؟ځواب دادئ چي لمر دمځکي څخه درسپوږمۍ څلور سوه واري ليري دئ او دا ليروالی ددې سبب سوی دئ چي لمر اوسپوږمۍ دمځکي څخه په يؤه اندازه مالوميږي،په همدې خاطر سپوږمۍ کولی سي چي دلمر دهغو وړانګو مخه ونيسي کومې وړانګې چي مځکه رڼا کوي او نه پريږدي چي دمځکي د اوسيدونکو سترګو ته دې دلمر نيغي وړانګې ورسيږي.

بايد په ياد ولرو چي دلمر دترنځې ښکلا موږ دې ته راونه بولې چي بيله داسي عينکو لمرته ونه ګورچي هغه عينکي دلمر دوړانګو مخنيوی کولی سي.ولې چي دلمر دترنځې په وخت کي لمر ته کتل زموږ سترګو ته سخت زيان رسوي. دلمر دترنځې په وخت بيله عينکو لمر ته کتل زموږ دسترګو شبکيې ته ډېر زيان رسوې؛په تېره بيا دماشومانو دسترګو شبکيه ديادو وړانګو پروړاندې ډېره حساسه ده.په همدې.. خاطر پيغمبرصلی الله عليه وسلم دکسوف لمونځ سنت کړی دئ!داسي لمونځ چي د اوږده قرائت اوسجدې درلودونکی دئ،کله چي موږ ياد لمونځ کي بوخت يوو ديادې پيښې سره نه مخ کيږو،ياني موږ به په لمانځه بوخت يوو او دې ته به وخت ونه موندو ترڅو دلمر دترنځې په وخت کي دلمر ټکۍ ته وګورو.والله اعلم!

څه موده وړاندې داګست پر يؤلسمه نيټه ټول عربي هيوادونه دکسوف په ليدو قادره وه،خو يؤازې ديادو هيوادونو په شمال ختيځو پولو کي لمر په پوره ډول ترنځې نيولی وو.ديادو هيودونو ددلې څخه دسوريې په شمال ختيځ کي ديؤه ساعت لپاره دلمر يؤه برخه ترنځې نيولې وه چي ورسته د دوو دقيقو لپاره لمر په پوره ډول په ياده سيمه کي ترنځې ونيوئ؛په همدغه وخت کي دلمر داور دڅپو چي اوږدوالی يې يؤميليون کيلومترو ته رسيږي دليدلو مناسب فرصت پيداسو،همدارنګه دلمريز غونډال دېنځو سيارو:عطارد ،زهرې،مريخ،مشتري،او زحل ليدل هم ممکن سول، او هغه خبره چي وايي: په غرمه کي مې ستوري وليدل ربښتيا سول.ښه نو ويلی سو کله چي لمر په پوره ډول ترنځه ونيسي موږ کولی سو په ستر ګو باندي بيله کومې وسيلې په غرمه يا دورځې په يؤه بله برخه کي سيارې او نورستوري ووينو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسوف دلمردترنځې نيولوانځور

خسوف دسپوږمۍ دترنځي نيولوانځور

دهوا فشار اود هغه پايلي

الله جل جلاله د سُوْرَةُ الأنعَام په 125نمبرايات کي فرمايي:فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښوونې اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په ګمراهۍ کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنګوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنګه د اسلام تصور په ذهن کښي راګرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توګه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

ياد ايات شريف يئو دهغو اياتونو دډلي څخه دئ چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي.په روغتيا پوهني؛طبي علم کي بيان سوي دي: کله چي انسان جګو ياڵوړو برخو ته دالوتکي يا بلې کومې وسيلې په مټ وخيږي، بدن يې دروغتيايي ستونزو سره مخ کيږي.ددې ستونزو دډلي څخه نفستنګي،دسا بندښت يا خپه کيدل دي چي په ياد ايات شريف کي ورته اشاره سويه ده:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***څومره چي موږ لوړ خيږو دهوا فشار کميږي او داکسيجن اندازه لږيږي.که موږ دسمندر دمخ(سطحې) څخه لس زره فوټه لوړ ولاړسو:دفشار دلږيدو او اکسيجن دکمښت احساس نه کوو،مګر دلس زرو څخه درشپاړس زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي څخه لوړ داکسيجن دکمښت احساس دهغو سيستمونو،جوړښتونو په وسيله چي الله جل جلاله دانسان په بدن کي ځای پرځای کړي دي درک کوو.ياد سيستمونه په داسي هسکو برخو کي چي لوړوالی يې 16زرو فوټو ته رسيږي خپل ځان دياد چاپيريال دهوا دفشار او اکسيجن داندازې سرسم جوړوې او دانسان دبدن اړتيا وي پوره يا تأ مينوي،مګر دا جوړښتونه هله دکاره لويږي او دانسان دژوند حياتي اړتياوي نه سي پوره کولی کله چي انسان د16زرو څخه در25زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي(مخ) څخه لوړ ولاړسي.په ياد لوړوالي کي دانسان بدن دبيلابيلو ستونزو سره مخ کيږي چي لومړۍ هغه يې سابندي او خپه کيدل دي.(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***د25زرو فوټو څخه لوړ انسان په پوره ډول بي هوښه کيږي،ځکه خو هغه الوتکي چي دمځکې دمخ څخه 40زره فوټه لوړ الوزې،دننه هوا يې دمځکې دمخ دهوا څخه اته ځله د متراکمي هوا درلودونکي وي،ترڅو دمځکې دهوا دفشار سرمتناسب فشار دخپلو سفرليو يا هغې کي ناستو وګړو لپاره برابرکړي،بيله ياد جوړښته به دالوتکې ټول سپاره دپوره بي هوښۍ سره مخ سي.په حقيقت کي ياد ايات شريف دقرآنکريم علمي اعجازبيانوي.والله اعلم*تراوسه مو داکسيجن دکمښت داغيزو په اړه وويل خوکه دهوا فشار کم سي څه به وسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فشار او دهغه پايلې

پوهان وايي:دهوا دفشار په غورځيدو يا کښته کيدو سره دانسان په بدن کي شته ګازونه دانبساط او پاشل کيدو سره مخ کيږي ياده پېښه دانسان دبدن دانساجو،دبدن دجوړښتونو،هوايي لارو،لويو کلمو اومنځني غوږ دشليدلو يا څيري کيدلو لامل کيږي.

دهوا دفشار ډارونکي پايلې پر همدې ځای نه ختميږي بلکې:نه زغمونکي دنس دردونه په ځانګړي ډول دلويو کلمو په برخه کي،دهويي لارو سره تړلي دردونه،همدارنګه دغوږونو او بندونو دردونه يې يوه برخه وي.اوس نوځای ددې پوښتنې دئ چي ووايو آيا حضرت محمد صلى الله عليه وسلم بيله هغه چي اسلام او مسلمانان وايي هسک ته ختلی وو چي وي کولی سوای داسي دقيق علمي مطالب په خوږو اشارو سره بيان کړي؟

آيا په هغه وخت کي کوم بل کس تشيال يا دمځکې داتموسفير څخه دباندي وتلی او پورته سوی وو؟آيا الوتکو شتون درلودئ چي دهغو په وسيله يوڅوک تشيال ته ولاړسي او داسي خبرونه دپيغمبرصلى الله عليه وسلم لپاره راوړي؟ښه نو راسئ چي دياد ايات شريف تلاوت يو واربيا ښه په غور او پوره پاملرني سره وکړو: [سُوْرَةُ الأنعَام : 125](فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په ګمراهی کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنګوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنګه د اسلام تصور په ذهن کښي راګرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توګه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

بيان سوي علمي حقيقتونه ورسته در علمي پرمختګونو او دردې چي انسان دالوتکې او ستور مزلو په مټ دمځکې د اتموسفير څخه دباندي ولاړ سي،کشف سوي ثابت سوي دي.موږ چي نن ورځ په الوتکه کي دسپريدو او تشيال يا دهسک لور ته دپرواز په وخت کي دستونزو سره نه مخ کيږو علت يې دادئ چي الوتکې او ستور مزلي بيړۍ داسي ترحه او جوړې سوې دي چي هغوئ دهوا دفشار په موزينه او دانسان لپاره يې مناسبوالي باندي برلاسي وي.که دهر علت لکبله دالوتکې دهوا دفشار دتوزون ساتلوجوړښتونه دکاروليږي بيله ځنده به الوتکه خپل لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرواز ته دپای ټکی ږدې او الوتکه سمبالوونکي به دلوړې ارتفاع څخه کښته لورته دالوتکې په راوستلو دالوتکې سپاره دمرګه ژغوري.ځای ددې دئ چي ددې ايات شريف علمي اعجاز ته په غور پام وکړو:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ)

****

پوهيږو چي هر انسان دخپل بدن په يوه يادوو مترو مساحت باندي د10څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار زغملی سي،مګر ياد فشار نه احساسوي په واقعت کي موږ ټوله ديوه داسي سمندر په تل کي چي دهوا څخه ډک دئ ژوند کوو چي دلسو څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار خپل پرتن ليږدوو.پوهان وايي:هغه فشار چي دمځکي دننه شتون لري داتموسفير دفشار څخه دري لکه اوشپږسوه ميلونه ځلي ډيردئ.

همدارنګه يو نيوټروني ستوری چي مخکي دلمر هومره وو او د ډير فشار دراغيزې لاندي دومره کوچنی سوی چي قطر يې يوازي 14کيلومتره ته رسيدلی فشار يې داتموسفير دفشار يوميليو ميليون بيليون برابره دئ.

درمځکي درفشار لاندي درټولو کروړ(کلک)عنصر الماس دي ياد فلز داتموسفير دفشار دڅلور ميليونه فشار دپياوړتيا هومره فشار باندي تخته سوی دئ، دالماسو فشار په وار وار دمځکي د دننه فشار څخه ډيردئ.په دې ورستيو کي پوهانو وکولی سول چي د2000درجې حرارت او داتموسفير دپنځه زره برابره فشار هومره فشار باندي عادي سکروته تراکم ورکړي:ياده ماده په صنعتي الماسو مشهوره ده.يو بل اړين ټکی چي دفشار سره اړه لري دادئ: روغتيا پوهان درمتراکمو او جامدو درملو مايع درمل ډير خوښوې او وايي چي کيدای سي جامدو درملو دفشار دراغيزې لاندي خپلي ځيني ځانګړني دلاسه ورکړي وي.اوس به خپل بيان رالنډکړو اوددې بيان ښکلي معنوي پايله به راوسپړو.الماس دطبعت کروړه ماده ده چي يوسلوڅولښت ميلونه ډالره قيمت لري،اوس که همدومره اندازه عادي سکاره دډير لوړ فشار لاندي راولو په الماسو اوړي او ارزښت يې هم نژدي دالماسو سره برابريږي .

که چيري يوڅوک پر خدای جل جلاله او دهغه پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم ايمان ولري،دالله جل جلاله دلوري پر ښوول سويه لاره ولاړسي،اسلامي امورو ته په ربښتيني ډول غاړه کښيږدي پرهيز ګاري وکړي،دالله جل جلاله په لار کي جسماني،مادي او معنوی تکليفونه وګالي او صبر پر وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام ددين لپاره کار وکړي،هغه ديؤه عادي انسان څخه دلوړې مرتبې درلودونکي انسان باندي بدليږي،داسي لکه يؤ عادي تور رنګ درلودونکي سکاره چي در ډېر فشار دتېرولو اوزغملو ورسته په ارزښتمندو الماس باندي بدل سي.

ټنبلي اوکسالت،دستړيا څخه تېښته،شهوت خوښوونه،فسق او بې لارې،غلا،قتل،مسلمان زورونه: هيڅ وخت انسان ميراني،پرمختګ،او برياته نه سي رسولی،بلکي داسلام په لاره کي داسلامي قوانينو په رڼا کي سختی،تکليفونه او زحمتونه ګالل او پرلپسي کوښښونه دي چي انسان ته لويه بريا ورپه برخه کوي.حضرت محمد صلی الله عليه وسلم داسلام دپاک دين دخپرولو اونيغې لارې ته دبشر درابللو لپاره سختی او تکليفونه ګاللې دي.

تل داسي کيږي چي در تکليفونو،زحمتونو او کړاونو ورسته هوساينه،بريا او پراخي راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې کُروي توب او دهغې اړيکه دعميق دويي(لغات) سره!

په قرآنکريم کي دې موضوع (سکالو)ته اشاره سوې ده! الله جل جلالـه دسُوْرَةُ الحَجّ پـه 27 نمبرايات کي فرمايي:(وَأَذْ ِنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجْ ِ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلْ ِ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلْ ِ فَجْ ِ عَمِيقٍ)او خلکو ته د حج لپاره عمومي اعلان وکړه چي هغوی تـا تـه لـه هر ليـري مـزل څخه پلي او پر اوښانو سپاره راشي؛

***ښايي داسوال وسي چي ولې (مِن كُلْ ِ فَجْ ِ عَمِيقٍ)کلمي د(عَمِيقٍ)ويي پرځای د(بَعيدٍ)ويي ونه فرمايل سو؟علماپه دې اړه وايي:دعميق دويي کارول دبعيد پرځـای دمځکـې کُرويتـوب تـه اشاره کوي،ولې چي دمځکې دمخ کرښې نيغي(مستقيمي)نه دي بلکي منحني دي او دهغوئ په څرګندولو کي دريم ُبعد ياني عمق ته اړتيا ده،نوپه همدې خاطر پاک الله جل جلالـه پـه دې کلمه سره دمځکې کرويتوب ته اشاره کړي ده.**

والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې استقرار،ارام والی

دمځکې دارام والي په اړه الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښې ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښې يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښې شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي. ***********************

څوک دئ چي مځکه يې دقرار او ارام ځای ګرځولې ده؟

دمځکې پرمخ دنګې ودانۍ او ماڼۍ بيله دې چي راپريوځي ولاړې دي:چا هغوئ ته دنه پرځيدلو اونه ورانيدلو وړتيا دداسي يوجسم پرمخ ورکړي ده چي:په هرثانيه کي دخپل مدار څخه 30کيلومتره طی کوي!مګر سره ددې خوځښته هم دمځکې پرمخ هسکې ماڼۍ ودانۍ دي. که چيري مځکه په لړزيدا سي هيڅ يؤه ماڼۍ به روغ پاته نه سي بلکي دمنځه به ولاړې سي! الله جل جلاله موږ ته بې شمېره نعمتونه راکړي اوهغه جل جلاله دهغو اخيستونکی هم دئ!الله جل جلاله دمځکې په اړه فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚصُنْعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚإِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ)

نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښې به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

ٍ*************

مځکي تردي ګومان کيدئ چي غرونه پر خپل ځای ثابت دي:مګر غرونه دوريځو په شان دحرکت په حال کي دي ولې چي دمځکې سره يؤ ځای دراګرځيدو راچورليدو په حال کي دي.

يؤجنګ چي ددوو هيوادونو ترمنځ ونښتئ او شپږمياشتې يې دوام پيداکړ ډول ډول وسلې په ياد جنګ کي وکاريدلې:هغوئ دپرمختللو وسلو،د رادار ضد الوتکو،ليزري وسلو کمپيوټرونو،سيوړمکيانو اودشپې دبمبارونو څخه دريغ نه کوئ،هرورځ څلورسوه الوتکې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسک کي ښکاره کيدلې او په سختۍ سره يې بمبارکوئ،دې پيښې شپږمياشتې دوام وکړ او دري سوه زره ميلونه ډلره لګښت پري راغلی مګر بسنه کوي چي يؤه سياره 45ثانيي ولړزيږي او دياد اونورو لويو جنګونو څخه ستر زيانونه او ورنی منځ ته راولي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البُرُوج : 12](إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ)په حقيقت کښي ستا د رب نيونه ډېره سخته ده.

****

دمځکي ملکيت دالله جل جلاله په اختيار کي دئ اوموږ هيڅ شی په اختيارکي نه لرو،که چيري مځکه دريکتر دمقياس پراساس اته درجې ولړزيږي اوټولې ودانی ړنګي کړې څوک کولی سي دياد کار مخه ونيسي؟

په حقيقت کي په داسي حال کي انسان هيڅ نه سي کولی،بيله دي چي فرياد وکړي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 65] (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ)ووايه: هغه پر دې قادر دی چي پر تاسي کوم عذاب له پاسه نازل کړي يا ستاسي تر قدمونو لاندي يې را پورته کړي، يا تاسي پر ډلو ووېشي، پر يوې ډلې باندي د بلې ډلي د زور خوند وڅکي. وګوره! موږ په څه شان په مکرره توګه له بېلا بېلو لارو څخه خپلې نښانې دوی ته وړاندي کوو، ښايي چي دوی په دې حقيقت وپوهيږي.

****

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 112] (وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ)الله د يوه کلي (د وګړو) مثال راوړی دی: هغه (د کلي اوسېدونکو) د ډاډيني او بيغمۍ ژوند تيراوه او له هر لوري ورته پريمانه روزي رسېدله. نو هغه (د کلي اوسېدونکو) د الله د پېرزوينو پر ناشکرۍ لاس پوري کړ، نو بيا الله د هغه پر اوسېدونکو د هغو د کړو وړو دا خوند وڅکه چي د لوږي او ويري غمونه پرې خواره شول؛

****

دسورت نمل د61نمبرايات شريف څخه دويمه مانا دجاذبې دقوې اخيستلی سو،هغه دجاذبې قوه چي دمځکې پرمخ هرڅه دي خپل ځانه ته يې راکشوي،هغه چي دشيانو وزنونه ورڅخه سرچينه اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورپيژاندي دخوب په حال کي وه چي ناڅاپه دخوبه راپاڅيږي ولي چي دبي وزنی منطقې ته رسيدلي وه،خپل ځانونه په هوا کي وينی چي دخلايی بيړی پرچت باندي موښتي دي او دبي وزنی احساس کوي.ياد حالت دڅه لږوخت لپاره زغمل کيدای سي مګر کلونه په ياد حالت کي ژوند کول ډېر ستونزمن دئ.بايد دځانه وپوښتو هغه څه چي زموږ دلاسونو څخه لويږي دچا په امر دمځکي پرمخ ارام نيسي او څوک دئ چي دجاذبي قوه يې پيداکړي ده؟طبعاً ځواب دادئ چي خدای جل جلاله يې پيداکونکی دئ.چا ای انسانه ستا داړتيا وړتول شيان په مځکه کي پيدا کړي دي؟ ايا داسي ځای چي هلته اوبه نه وي کولی سي ژوند وکړي؟

آيا بيله الله جل جلاله داسي څوک سته چي دپوهانو په وينا285زره ډوله غذا يې مادې يې دانسان دتغذيې لپاره پيداکړي دي.په رښتياسره چي دالله جل جلاله دسترو قدرتونو نښي زموږ په منځ اوزموږ دسترګو وړاندي دي،نيکبخته هغه دئ چي دهغو څخه پند واخلي اوبدبخته هغه دئ چي بابيزي يې وګڼي اوسرغړونکی ،سرکښي کوونکی سي،کفر اختيار کړي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ السَّجدَة : 21] (وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) له هغه لوی عذاب څخه مخکي به موږ په همدې دُنيا کښي (د يو نه، يو واړه) عذاب خوند په دوی باندي وڅکو، ښايي چي دوی (د خپلي سرکښی له کړنلاري څخه) راواوړي.*************بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

په وچه او لمده کښي د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څوک دئ چي مځکه يې ستاسو دژوند کولو ځانګو وګرځول؟

موږ ديوې سيارې پرمخ چي مځکه نوميږي دژوند کولو په حال کي يوو،مګر ولې دلمريز غونډال دنورو سيارو سره سره يوازي مځکه دژوند کولو لپاره مناسبه او د هوسا ژوند تېرولو وړده؟ عطارد په پام کي نيسو،ديادې سيارې يو کال 88ورځې دئ چي څلور څلويښت ورځې يې پرلپسي شپه او 44 ورځې يې ورځ ده.آيا داسي يو ځای چي 44ورځې يې پرلپسي شپه او 44ورځې يې ورځ وي دژوند کولو لپاره مناسب دئ؟
که موږ په عطارد سياره کي يوو او شپه وي نو چي هرڅومره بيديږو او راويښيږو ياده اوږده شپه به پای ته نه رسيږي!دکال څلور موسمه دعطارد سيارې په همدې 88ورځوکي دي.ياده سياره په 88ورځو کي يوځل دلمر دشاوخوا څخه راچورلي (راګرځي)ياني پوره دور پري وهي.پر همدې سربيره عطارد بې هوا ده.ددې ځانګړونو په درلودلو سره عطارد سياره دژوند کولو وړنه ده.دزهرې دسيارې يو کال 225ورځې دئ چي لږ ترلږه نيم کال يې شپه او دکال پاته برخه يې په پرلپسي ډول ورځ ده.ديادې سيارې تودوخه دورځې دخوا د20درجې څخه پورته او شپې در منفي شل درجې کښته کيږي.آياداسي ځانګړني درلودونکي سياره چيري چي هوا او اوبه هم شتون نه پکښي لري دانسان دژوند کولو لپاره مناسبه ده؟
دمريخ سياره چي هره ورځ يې 24ساعته ده مګر يوکال يې دمځکي د687کالو سره سمون خوري،ياني که چيري يو انسان هلته ژوند کوي دهغه دژوند په تېريدو دهغه داولادونو او لمسيانو دژوند په ختميدو سره هم نه سي کولی هغوئ نوی موسم ووينې،ياني ددوئ ټول ژوند به په ژمي کي هلته تېريږي او پسرلی به دعمر درپايه پوري ونه ويني،دوئ به ونه سي کولی چي دموسمونو دښکلا څخه خوند واخلې.
مريخ سياره دلمر دشاوخوا څخه په 687کلونو کي راګرځي،تودوخه يې درمنفي 70درجو پوري کښته کيږي،مريخ کي داوبو او هوا دشتون هم څرک نه ليدل کيږي آياد داسي ځانګړني درلودونکي سياره کي يوښه ژوند کيدای سي؟دمشتري سياره چي ورځ يې دېنځو ساعتونو په تېريدوسره پای ته رسيږي او هرکال يې دمځکي د12کالو برابر دئ،تودوخه يې منفي 30درجې ده،ضخامت يې دمځکي دضخامت 4/1بابره دئ،په واقعت کي مشتري دغازونو څخه متشکله سياره ده، ښه نو آيا انسان په داسي سياره کي ښه ژوند کولی سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه زحل سياره چي هر کال يې دمځکي د29کالو سره سمون خوري او دلمر څخه يؤمليارد اوڅلورسوه زرکيلومتره ليري ده، اورانوس سياره چي هر کال يې دمځکي 48کاله کيږي،نپتون چي هر کال يې دمځکي د169کالو هومره دئ،پلوتو چي هر کال يې دمځکي 247کالو سره برابردئ:آياداسي سيارې دژوند کولو لپاره مناسبې او ښه دي؟

بلکي يا!مځکه دانسان دژوند کولو لپاره ښه او وړځای ده. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِی جَعَلَ لَکُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَکُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّکُمْ تَهْتَدُونَ)

هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښي يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.******

څنګه کيدای سي چي موږ انسانان دخپلو ماشومانو لپاره هوسا اونرمه ځانګو چي دمعتدل حرارت (تودوخې) درلودونکي وي تياره کړو داسي چي دهغوئ لپاره دهراړخه ښه وي؟

مګر خدای جل جلاله دخپلو بندګانو: انسانانو سره داسي نه کوي بلکي الله جل جلاله په خپلې مهربانۍ سره مځکه دانسان لپاره دژوندکولو ځانګو:يؤ داسي ځای چيري چي انسان په رحت او هوساينې سره ژوند کولی سي پيداکړی دئ! خدای جل جلاله دمځکي ليروالی دلمر څخه په متوسطه ډول ټاکلی دئ يانې نه ډېر ليري چي مځکه ديخې په ټوټه بدله سي او نه ډېر نژدې چي مځکه داور په کندې بدله سي! دمځکي تودوخه يې درمنفي څلويښت درجې پوري ټاکلي ده،ضخامت يې ماينه،لمر،دجاذبې قوه،ورځنی تيزوالی،دموسمونو اوږدوالی يې متوسط او هرڅه يې دانسان دبدن دزغم سره وړ اوښه جوړ کړي دي اوخپل نعمت يې پرموږ پوره کړی دئ...الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِی جَعَلَ لَکُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَکُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّکُمْ تَهْتَدُونَ)هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښي يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.

****

خدای جل جلاله په دې بيان او همدرنګه په دې ايات شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6] أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛

*******يادونه:په تفسيرکابلی کي يې ديا د ايات شريف تفسير داسي کړی دئ:"چي خلګ په سکون او اطمنان پري ولګوې او هستوګنه پري وکړي او په ارامی او هوسائي (رحت)سره ناسته ملاسته پکښني وکړې"*************

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ افکار بيدار،عقلونه هوښيار او زمونږ نظر يې خپل لورته متوجي کړی دئ. دامځکه زمونږ لپاره پيداسوې ده:آيا په دې کي مو آند کړی دئ؟ آيا په مځکه کي چي الله جل جلاله زمونږ دارام اوثبات ځای ګرځولی آند او غور کړی دئ؟هغه مځکه چي په ثانيه کي دخپل مدار څخه دېرش کيلومتره طی کوي آيا دهغې پرمخ دهغې دتګ له امله کوم شی تکان خوري،لړزيږي؟آيا يؤه مانی ياودانی دمځکې دحرکت لکبله ورنه سوې ده؟ :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا) ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛

****

دمځکې دشاوخوا هوا دمځکې سره دحرکت په حال کي ده:چي ښکلي،نرم او دهوا پا کوونکي بادونه منځ ته راولي چي انسان ته يې لا نوره هوساينه او ارامي وربخښلي ده!

که چيري داسي نه وای هوا ولاړه او مځکه دحرکت په حال کي وای:د1600کيلومترو په تيزوالي به سخت توپانونه پيښ سوي وای:ياد توپانونه به دومره خطرناک اونه زغمونکي وای چي دژوندیو موجوداتو ژوندي پاتي کيدل به يې دمځکې پر مخ پای ته رسولي وای.

په لوړه کچه دتوپانونو تيزوالی په ساعت کي 600کيلومترو ته رسيږي:کله چي دتوپان سرعت 200کيلومترو ته په ساعت کي ورسيږي سترزيانونه درشا پريږدي که ديادو توپانونو تيزوالی 1600کيلومترو ته ورسيږي څه به پيښ سي؟[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6]

(أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛******څنګه کيدای سي چي مځکه دي داوسيدلو ارام ځای وواوسي سرددې چي مځکه په زيات سرعت سره دحرکت او خوځښت په حال کي ده؟څنګه کيدای سي لويې مانی او ودانی دمځکې پرمخ پاته سي په داسي حال کي که مځکه لږ هم ولړزيږي هرڅه ورانيږي:مانياني،کورونه،پولونه او داوبو ويالې؟ اې انسانه!ستا دبيداری او دغفلت دخوب څخه دراکښينستلولپاره ځيني وخت الله جل جلاله دمځکې لړزيدل:زلزلې تاته ښکاره کوي چي چي په يؤ څو ثانيو کي لوی ښارونه دخاور سره سم کړې. [سُوْرَةُ النّبَإِ : 6] (أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛************ چا مځکه پر خپل تګ لوري تينګه ساتلي ده؟څوک دمځکې سرعت په کوچني قطر کي ډېر اوپه لوی قطر کي کموې؟څوک دمځکې ياد توپيرونه په ارامی اوبيله دې چي مونږ په وپوهيږو پيښوې؟آيا بيله الله جل جلاله بل کوم څوک ديادو کارونو دکولو قدرت لري ياي په توان کي سته چي يادکارونه دي وکړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛
****

څوک دئ چي مځکي ته يې مناسب حرارت بخښلی دئ:که مځکه ودريږي دمځکي حرارت به دورځې در 350درجو پورته اودشپې منفي 270درجوته ورسيږي.
ښه نو څوک دئ چي شپه اورځ يې زموږ دخوب اوبيداری لپاره پيداکړي دي؟
شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛ *********کله چي دقرانکريم تلاوت کوئ په اياتونو کي يې ژورآند کوئ.کله چي الله جل جلاله فرمايي :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛ ********غور وکړئ چي څنګه مځکه زموږ لپاره په داسي ډول جوړه سوي چي هرڅه پکښې زموږ لپاره مناسب او وړدي.غور وکړئ چي څنګه مځکه الله جل جلاله په مناسبه اندازه او سرعت سره پيداکړي ده او هغه يې په اوبو،هوا،لمر،نباتاتو،حيواناتو،شپه او ورځ حرکت او دجاذبې قوې په شتون کي زموږ داړتياوو پوره کوونکي پيداکړي ده.**
آندو کړي چي څنګه يې تاسوته دوې پښې،دوه لاسونه،دوې سترګې،دوه پښتورګي،دوه سږي،يؤزړه،ميلياردونه عصابي حجرات او دبدن نور پيچلي جوړښتونه،پياوړی عقل او مغز خبرې کوونکي ژبه اوريدونکي غوږونه اونوردېر زيات نعمتونه بخښلي دي.

ښه نو دالله جل جلاله په مخلوقاتو کي آند اوغوروکړئ ترڅو دخپل خالق جل جلاله پر سترو سترو نعمتونو شکر وکاږئ او دهغه جل جلاله او دهغه درسول صلی الله عليه وسلم امور ته غاړکښېږدئ.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالْأَنْعٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُ كَذٰلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بېشکه الله برلاسی او ښښونکی دی.
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې تېزوالی(سرعت)

دوه اياتونه په قران کريم کي شتون لري چي دمځکې تېزوالي ته په کښني اشاره سوي ده.
لومړی ايات شريف دغه دئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61] [أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ]
او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښني يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښني ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښني يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښني شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.********* په دويم ايات شريف کي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المؤمن/غَافر : 64] [اللهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚذٰلِكُمُ اللهُ رَبُّكُمْ ۖفَتَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعٰلَمِينَ]
هغه خو همدا الله دی چي ستاسي لپاره يې ځمکه ارام ځای وګرځوله او پاس يې د اسمان ګمبته جوړه کړه. هغه ستاسي صورت جوړ کړ او ډېر ښکلی يې جوړ کړ، هغه تاسي ته د پاکو شيانو روزي درکړه. هماغه الله (چي دغه يې کارونه دي) ستاسي رب دی. الله د بې حسابه برکتونو څښتن دی، هغه د مخلوقاتو رب دی.
****

دمځکې سرعت دخدای جل جلابه دلويو نښو څخه يوه نښه ده چي ډېر وګړي ورته نسبتً ډېر غور اوپام نه کوي.مځکه داستوا په ليکه کي د1600کيلومترو په تېزوالي خپل پرځان سره راڅرخي،همدارنګه مځکه دلمر دشاوخواڅخه په ثانيه کي د30کيلومتروپه تېزوالي څرخي،ياني مځکه ددوه ډوله حرکت درلودونکي ده:وضعي اوانتقالي،مګر دمځکې ديادو او نورو حرکتوپه شتون کي هم مځکه دپوره ارام او اسقرار خاونده ده او دګوتې ديوه بند په اندازه هم تکان او لړزه نه لري.که مځکه لږزيدای:دمځکې پرمخ به ټولې ودانۍ نړيدلي وای. خدای جل جلاله پوښتي چي[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****څوک دئ چي مځکه يې دارام او قرار په حال کي ساتلي ده؟اې موږ اوتاسو ناتونه بندګانو هغه ساتلي ده او آيا داکار مو په توان کي سته،ښه نو بيا ولې هغه وخت چي يو ښار زلزله خرابوي دهغه دورانيدلو او خرابيدلو مخه نه سو نيولی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که داسي وسي چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 74] [فَجَعَلْنَا عَلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ] او موږ هغه سيمه پر بل مخ نسکوره کړه او پر هغو مو د پخې شوي ختې د تيږو باران ووروه.*****

څه کوئ آيا کولی سئ دمځکې دلړزيدو او ورانيدو څخه مخنيوی وکړئ؟آيا کولی سئ ورسته دمځکې درلړزيدو مځکه بيرته خپل لومړي حالت ته ستنه کړئ؟ انسانان داکارنه سي کولی بلکي خدای جل جلاله کولی سي داسي کار وکړي چي فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****

دځان څخه پوښتنه وکړئ هغه کورچي دنړی په يوه پرمختللي ښار کي مو په لسګونو ميليونو ډالرو رانيولی،ورسته دردې چي مځکه لړ ولړزيږي او ياد کور وران سي:څه کولی سئ؟ ښه نو په دې ايات شريف کي ژور آند وکړئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)****

په يوې پرمختللي الوتکي کي سپاره سئ او پوار دهغې وزرونو ته پام وکړئ:وبه وينئ چي دالوتکه راسته اوچپه سمت ته تکان خوري:آيا کولی سئ په داسي الوتکه کي سفر وکړئ چي هيڅ ډول تکان نه خوري؟ مګر مځکه دخپلو ټولو حرکتوسره دارام استقرار په حالت کي ده ، دسلګونو زرو کلونو په تېريدو بيا هم په خپل لومړي حال پاته ده اوهيڅ ډول توپير،تحول په هغې کي نه سی پيداکولی دا دمځکي دارام والي او استقرار نښه ده.:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا] (او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)
****

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 88][وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ] نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.*******

په دې ايات شريف کي دغرونو حرکت ته دوريځو په سرعت اشاره سوې ده او داد مځکي دوضعي حرکت دليل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه په هره ثانيه کي نيم کيلومتر پر خپل مر کز باندي راڅرخي ځکه چي دمځکې محيط 40000زره کيلومتره دئ ياني ورسته در24ساعتونو درتېريدلو خپل دحرکت لومړي ټکي ته راګرځي. دمځکي دتېزوالي دمالومولو لپاره بايد دمځکې دمدار دکيلومترو اندازه چي څلويښت زره کيلومتره ده پر څلرويشت ساعته وويشو چي په ساعت کي 6/1666کيلومتره کيږي،همدا دمځکي دوضعي حرکت سرعت په يوه ساعت کي ښيي. څوک دئ چي مځکې ته يې په پوره ډول ارام او قرار وربخښلى دئ،سره ددې چي مځکه پر خپل مرکز سره راڅرخي،مځکه دلمر دشاوخوا څڅه راچورلي،مځکه دلمر په ګډون ديوبل ټکي څخه راګرځي،همدارنګه مځکه،لمريز غونډال او کهکشان چي دڅرخيدو په حال کي دي هيڅ کومه اغيزه دمځکې پر ارام او استقرار نه لري. په واقعت کي دټولو کايناتو څرخيدل چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40]]لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِى لَهَآ أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ] نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمى ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلاى شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).******دمځکې پر استقرارکومه اغيزه نه لري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې دجاذبې قوه او دشيانو ثابتوالی،ټينګولی

اند وکړئ يؤ وګړی په تشيالي (فضايي)بيړئ کې سپور سو،دمځکې دجاذبې قوې دميدان څخه په وتلو:هغه ځای چې هلته وزن مانا نـه لري، کـه هلتـه کوم شی پريښنو دل سي پـه تشيالي بيړی کـې الـوزي او پـر چـت يې موښـلي ښـه نـو اوس چـې مـوږ دارام او قـرار دنعمت څخـه برخمن يو دخپل ځان څخه بـه وپوښـتو چې چا دمځکې پر مخ ټولـو شيانو تـه ارام او قـرار ورکړی او هغه يې ثابت ساتلي دي؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 102]

[ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ۚلَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚخَالِقُ كُلِّ شَیْءٍ فَاعْبُدُوْهُ ۚوَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ وَّكِيْلٌ]

هم دغه الله ستاسي رب دی، هيڅ کوم بل خدای له هغه پرته نشته، د هر څه خالق دی. نو لـه دې امله تاسي د هماغه بندګي وکړئ؛ او هغه د هر شي ساتونکی څارونکی دی؛*****

که چيري دمځکې ته ېزوالی ډېر يادوه چنده سي:ټول شيان بـه دهسـک لورتـه وغورځيږي او هيڅ شی به پرمځکه پاته نه سي. که موږ په يؤه لوښـي کې اوبـه واچوو او هغه پـه مناسبه اندازه وڅرخوو ديـاد لوښـي څخـه بـه اوبـه دبانـدي ونـه تښـتي:ځکـه دجاذبې قـوه ديـاد کـار مخنيوی کوي. پوښـتو چـا دجنوبي نيمې کرې اوبـه پـه مځکې پوري موښـتي پـه مځکـه کـې خوندي ساتلي دي؟ په يادو اياتونو کي الله جل جلاله زموږ پام دمځکي دجاذبې قوې تـه اړوي. ښـه نـو بريـا او مبـارکي دي وي هغـه چاتـه چـي دقرانـکريم پـه اياتونو کـي ژور انـد او غـور کوي:ځکه چي په اسلام کي اند او فکر کول لوی ځای لري. الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚوَمَا تُغْنِی الْاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چې څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چې له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه

پاک الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسۡقَيۡنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا) او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.***********

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الۡإِبِلِ كَيۡفَ خُلِقَتۡ)نو ايا دوى اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوى دى؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيۡفَ رُفِعَتۡ او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړاى شوى دى؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19]
وَإِلَى الۡجِبَالِ كَيۡفَ نُصِبَتۡ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟
****

په دې ايات شريف کي په غور کولو موندو چي الله جل جلاله موږ ته صرحتً په غرونو کي آند کولو اودهغوئ په داسي ډول ښخ درولو ته غور کولو ته رابولي.

غرونه دميخونو په شان دي چي 2:3برخه دهغوئ دمځکي په زړه کې ښخه يا شتون لري چي ياده برخه يې دمځکي دبيلا بيلو پوښوونو څخه تيريږي:ترڅو دمځکي دغه لايې (پوښونه)دمځکي دڅرخيدو په وخت کي ديؤبل څخه ليري نه سي او ديؤ بل سره موښتي و اوسي.

يؤبله خبره چي دغرونو دهيرانوونکي جوړښت په اړه ده هغه داده چي:کومه برخه دغرونو چي موږ په خپلو سترګو وينو هغه يؤازي دغره 1:3برخه ده،پاتي دوې برخې دغره دمځکي په زړه کي دي. دهيماليا دغره لوړه څوکه (اېورسټ)د8000څخه زيات لوړوالى لري چي ياد لوړوالى دټول غره لوړوالى نه دئ بلکي دا 8000متره لوړوالى دغره دريمه برخه لوړوالى دئ. د ياد او پاتي ټولو غرونو دوې برخې لوړوالى دمځکي په زړه کي ځاى لري چي موږ يې نه سوليداى،همدا وجه ده چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّازعَات : 32]وَالۡجِبَالَ أَرۡسَىٰهَا او غرونه يې په کښې ښخ درولي دي؛[سُوۡرَةُ النَّازعَات : 33]مَتَٰعًا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ د ژوندانه د وسائلو د برابرولو په غرض، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره (يې دا کړني تر سره کړي دي).***په دې ايات کي په آند کولو:[سُوۡرَةُ النّحل : 81] وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَٰلًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الۡجِبَالِ أَكۡنَٰنًا وَجَعَلَ لَكُمۡ سَرَٰبِيلَ تَقِيكُمُ الۡحَرَّ وَسَرَٰبِيلَ تَقِيكُم بَأۡسَكُمۡۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تُسۡلِمُونَ)**

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د خپلو پيدا کړو، زياتره شيانو څخه ستاسي له پاره سيوري برابر کړل. پـه غرونـو کښـي يې ستاسي لپاره پناه ځايونه جوړ کړل، او تاسي ته يې داسي پوښاکونـه در پـه برخـه کړيـدي چي د ګرمۍ څخه مو ساتي او ځيني نور پوښاکونه چي پـه خپـل منځـي جګړو کښـي ستاسـي ساتنه کوي. په دغه ډول هغه پر تاسي باندي خپل نعمتونه بشپړ وي، ښايي چي امر منوونکي شئ.*****************

دغرونو دريمه ځانګړنـه هم روښانه کيږي اوهغـه داده چـي دسمندر دغاړې ياساحل دغرونـو دشـا لـورى پـه پـوره ډول وچ اوبې اوبـو سـوى وي ،تونـد اوسرکښـه بادونـه پـه يادځـاى يـانې ساحل کي نه ښکاره کيږي، دبيلګې په ډول که چيري تاسو دحمص دښار دلارې دحلب ښـارته سفر وکړئ: وبه وينئ چي ټولې ونې له دې کبله چي هلتـه دغرددو برخـو تـرمنځ يـۆ درز دئ کړې يا په ما يل شکل دي.

ښه نو يۆ دصفتونو څخه دغرونو پټنځاى دئ ؛يانې غرونه دبادونو منعه کوونکي دي غرونـه دبادونو مخ ته خنډ ګرځي او دروې يې.

دغرونو څلورمه ځانګړنه :

الله جل جلا لـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الرّعد : 3] وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوٰسِىَ وَأَنۡهٰرًا‌ۖ وَمِنۡ كُلِّ الثَّمَرٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ اثۡنَيۡنِ‌ۖ يُغۡشِى الَّيۡلَ النَّهَارَ‌ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَتَفَكَّرُونَ)او همغه دى چي دا ځمکه يې غوړولې ده، په دې کښي يې د غرونو ميخونه ټکوهلي دي او سيندونه يې بهولي دي. همغه د هر راز مېوو جوړې دوه پيدا کړي دي او پر ورځي باندي شپه خوروي. په دې ټولو شيانو کښي د هغو خلکو لپاره ستري نښاني دي چي لـه غور او فکر کولو څخه کار اخلي.*********

هغه څه چي زيات ددې ايات شريف څخه څرګنديږي دغرونو اوسيندونو تـرمنځ اړيکـه ده،پـه حقيقت کـي غرونـه دسيندونو سـرچيني دي،يـانې سيندونو دغرونـو څخـه رابهيږي. پنځمـه ځانګړنه دغرونو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 15]وَأَلۡقٰى فِى الۡأَرۡضِ رَوٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ وَأَنۡهٰرًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ)

هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ښوروي، او سيندونه وبهول او لاري يې جوړي کړې، چي تاسي لاره وموم‍ئ.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لپاره خاورينه مځکه دخپل تېز سرعت په درلودلو بايد دلړزيد اوښوريدو سره مخ سوي وای،مګر دغرونو په مناسيبو او ورځايونو کي دالله جل جلاله دلوري په پيداکيدو يا ميخيدو سره داخاورينه سياره دلړزيدو څخه ساتل سوي ده اوپه غرونو سره پاک الله جل جلاله مځکه په پوره ډول دپوره ارامولي اوثبات خاونده کړي ده چي ددې ايات شريف ددې برخې (وَأَلْقَىٰ فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ) هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه څرخيږي.*******

مانا همداده ياني دغرونو شتون ددې سبب سوی دئ چي مځکه دخپل تېز سرعت په شتوم کي دلړزيدو،ښوريدو څخه خوندي وي.دغرونو شپږمه ځانګړنه:الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوک دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****** څوک دئ چي مځکي ته يې پوره ارام اوسکون وربخښلی دئ ؛په داسي حال کي چي مځکه په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي ده او ديوزر شپږسو کيلومترو په تېزوالي په ساعت کي پرخپل ځان دراڅرخيدو په حال کي ده،مګر ددې ټوله سرعت سره سره هم يوه ودانی لا نه ورانيږي. که چيرې الله جل جلاله مځکي ته دا استقرار نه وای وربخښلی نو په يوه کوچني تکان به دمځکي پرمخ ټولې ودانی او آبادئ لمنځه تللي وای! ښه نو راځئ چي ښه غور وکړو چي الله جل جلاله څه فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]
أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) او هغه څوک دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه يؤبل شی چي په لاندي ايات شريف کي روښانه سوی دئ ؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوٰسِىَ شٰمِخٰتٍ وَأَسْقَيْنٰكُمْ مَّآءً فُرَاتًا)
او په هغې کښي مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.
****

پوهان وايي :دغرونو دمساحت په نظر کي نيولو سره دمځکې مساحت دخپل اوسني مساحت څلور برابره کيږي ياني که دغره دخوا نيول سوی مساحت خپل دغره سره مقايسه کړو وبه وينو چي پنځه واحده کم درهغه دئ.
ښه نو دې غرونو مساحت ته پراخوالی ورکړی دئ،هوا يې ښه،پاکه اوخوندوره کړې ده،نورې دندې هم کيداسي ولري چي په هغوباندي يؤازي الله جل جلاله علم لري په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19]
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين زر

په يوځای کي ليکل سوي وه چي "دګازي ښيښنو دجوړولو په کارخايونو کي کله چي هغوئ خپل داړتيا وړ اوبه په ورستي پړاو کي دسپينو زرو دميلو څخه تيره وي ترڅو په اوبو کي سته ميکروبونه دمنځه ولاړسي. څه موده ورسته مي په يوکتاب کي چي دفلزاتو په اړه ليکل سوی وو دسپينو زرو درعنوان لاندي مي دا متن ولوستی،ماته جالبه داوه چي دياد متن ليکوال مسلمان هم نه وو!"سپين زر ديوې موهيمې (اړينې) ځانګړنې درلودونکي دي چي کولی سي ټول د اوبو په دننه کي ميکربونه دمنځه يوسي. ياده ځانګړنه د سپينو زرو،دهغوئ دځانګړو تشعشاتو لکبله ده.

که موږ وغواړو اوبه دميکروبو څخه پاکي کړو کولی سو اوبه دسپينو زرو دميلو يا دسپينو زرو ټوټې په اوبو کي کښيږدو ترڅو اوبه دمايکرو اورګانيزمونو څخه پاکي سي.

په يو بل ځای کي ليکل سوي وه چي" دا فلز(سپين زر)دباکترياوو قاتل دئ" اوبيايې ليکلي وه "که غواړو يوليټر اوبه پاکي کړو نو ديوه ګرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کي حل کړو،بسنه کوي چي يو ليټر اوبه دي دميکروبونو څخه پاکي سي. يوه بله ځانګړنه دسپينو زرو داده چي کولی سو دهغوئ په مرسته دهوا پاکي او نا پاکي مالومه کړو ولې چي :سپين زر په ناپاکه هوا کي خپل رنګ ته بدلون ورکوي او دا ښکاره کوي چي په هوا کي زهري ګازونه شتون لري.

ديادو ځانګړو نو سربيره سپين زر نورې ځانګړنې هم لري چي بشر ورڅخه په صنعت کي ګټه اخلي او په بيلا بيلو بربښنايي او نورو وسأيلو کي کاريږي. دټولو فلزاتو دنرخ معيار هم دسپينو زرو په مټ ټاکل کيږي؛پردې ټولو سربيره الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 15](وَيُطَافُ عَلَيۡهِمۡ بِـَٔانِيَةٍ مِّنۡ فِضَّةٍ وَأَكۡوَابٍ كَانَتۡ قَوَارِيرَا۠)د هغو مخي ته به د سپينو زرو لوښي او د ښيښنو ګيلاسونه ګرځول کيږي؛[سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 16]قَوَارِيرَاْ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقۡدِيرًا)ښيښې، هم هغه چي د سپينو زرو په ډول به وي او هغه به (د جنت خدمتکارانو) په سمه اندازه برابر ډك کړي وي.*****

ډېر دغور ځای دئ چي ولې الله جل جلاله په دې ځای کي دسرو زرو ذکر ونه کړ په داسي حال کي چي دسپينو زرو څخه ګران بيه هم دي او يو دهغو فلزاتو دډلې څخه دي چي دجنت بختور اوسيدونکي به يې کاروي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

روښانه ده: په دې دليل چي دسپينو زر ارزښتمنې ځانګړنې موږ ته لانورې څرګندې سي والله اعلم. بايد دا هم پر زياته کړو :ځکه چي په قرآن کريم کي دبشر دعلومو اساسي اصول شتون لري؛

****

سپين زر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبادونو د لوري بدلون

يؤدهغو اياتونودډلې چې د الله جل جلا لـه لويې نـوره هم مـوږ تـه ښـه ښـکاره کـوي دبقري سورت 164نمبر ايات شريف دئ الله جل جلالـه فرمـايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 164]إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ)

(ددې حقيقت پېژندني لپاره کـه کومـه نښـه نښـانه پـه کـار ده، نـو) د اسمانونو او ځمکي پـه جوړښت کې، يوه پـه بلې پسـې د شپې او ورځې پـه پرلـه پسـې راتـګ کښـې، پـه هغـو بېړيـو کښي چې د انسـانانو د ګټـي وړ شيانو د وړلـو راوړلـو لپـاره پـه سيندونو او سـمندرونو کښـي ګرځي راګرځي، د باران پـه هغو اوبو کښي چي الله يې له پاسه را اوروي او د هغو پـه وسـيله ځمکه ژوندئ کوي او پـه خپل دغه انتظام سره يې پـه ځمکـه کښـي هر راز سـاه کښـان خـواره کړيدي، د بادونو پـه لګېدو کښي او پـه هغو وربځو کښي چي د اسمان او ځمکي پـه منځ کښي د امر ښکيل دي؛ د هغو خلکو لپاره بې شمېره نښاني دي چي د پوهي څخه کار اخلي.

****

بادونـه دانسانانو اونـورو ژونـديو موجوداتـو دژونـد اړتيـا او اسباب دي.اوس بـه پـه دې خبـره ځان وپوهو چي الله جل جلاله بادونو تـه څنګه بدلون ورکوي:پوهـان وايي،کـه يوجامدياسـخت جسم او اوبـه يؤځـای ديوې انـدازې تـودوخي لانـدي کښـېږدو،داوبو تودوخـه بـه دمـالوم وخـت دتيريدلو ورسته دجامد جسم درتودوخي کمه وي.

په يؤې بلې ازموينې کي دا قضيه لاښه ثابتيدای سي، کـه يؤجامـد جسم او اوبـه ديؤه سـاعت لپـاره دلمـر تـودوخي تـه کښـېږدو وبـه وينـو چـي دابـو دتـودوخي درجـه تـر 6او دجامـد جسـم دتـودوخي درجـه بـه در10درجـو پـوري پورتـه تللـې وي، ښـه نـو اوبـه دحـرارت پـه اخيسـتلو اومخه نيولو کي درنورو اجسامو ښه عمل کوي.په همدې خـاطر پـه سـاحلي سيمو کـي دوچـې حرارت داوبـو در تـودوخي زيـات وي،همدعلت دی چي دوچـې هوا منبسطه سي لـوړ لورتـه حرکت وکړي اوبيا رقيقه سي په پايله کي يې دهو فشـار هـم کميږي دبلـي خـوا پـه همـدې حـال کي دسمندر هوا غلظه، يخـه اودهـوا فشـار يې ډېر سي او دوچې لورتـه حرکت وکړي ترڅـو دهغې هوا ځای ونېسي کومه چي پورتـه تللې ده،همدا علت دی چي دسمندر غاړه دماپښين

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسته دهغه شمال خاونده وي کوم باد چي خونک او د وچې لورته دحرکت په حال کي وي.

ښه نودالله جل جلاله ددې ايات شريف منظور (وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه همدادی،والله اعلم*

امام طبري په خپل تفسير کي دهمدې ايات شريف په اړه وايي:راجح اند د(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه،دالله جل جلاله دطرفه دمختليفو ماموريتونو ورکړه وه باد ته ده:ځيني وخت دنباتاتو القاح اودهغوی دنسل ډېرښت، ځيني وخت دعذاب په بڼه ؛چي باد هرڅه نابودوي،،،

ځيني عرب لغات پيژندونکي وايي:(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ) ياني بادونه يؤار دجنوب يوار دشمال لويديځ اوختيځ دلوري وي.والله اعلم

اوسپنه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَديد : 25](لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنٰتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ)موږ خپل پېغمبران له روښانو څرګندو نښانو اوهداياتو سره ولېږل؛ او له هغو سره مو کتاب او تله نازل کړل، تر څو چي خلك پرعدل ولاړ وي. او اوسپنه مو راکوزه کړه چي په هغې کښې ډېر زور دی او د خلکو لپاره ګټې دي. دا د دې لپاره شويدي چي الله معلومه کړي چي څوك د هغه له ليدلو پرته د هغه او د هغه د پېغمبرانو مرسته کوي. بېشکه الله ډېر قوی او برلاسی دی.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضا پوهان ستور پيژاندي پردې باور دي چي آسماني ډبرې چي دهسک لوی او کوچني جسمونه دي. ديادو ډبرو ډېره برخه اوسپنه جوړوي. دا چي دانسان دخوا لومړی موندل سوی،کشف سوی فلز اوسپنه ده. ښه نو دا خبره په اثبات رسيږي چي اوسپنه په خپله ښه يا دآسماني ډبرو په ښه ځمکې ته را لويدلي،راغورځول سوي يا را استول سوي ده. دکاله په زرګونو آسماني ډبرې پر ځمکه را لويدلي يا موښتي،چي دځينو هغو وزن يې سلګونو ټنو ته رسيږي. دبيلګې په ډول په امريکا کي يوه آسماني ډبره وموندل سول چي وزن يې 62ټنو څخه ډېر وو او د دوو عنصرونو اوسپنې او نيکل څخه (تشکيل) سويه جوړه سويه وه.

په آيزونا ايالت کي يوبله آسماني ډبره چي د دوو سوو مترو په ژور والي او دزرو مترو په پراخوالي يې يوه کنده جوړه کړي وه وموندل سول. ديادې آسماني ډبرې دپارچو څخه لسګونه ټنه اوسپنه چي دنيکل سره ګډه وه راووتل.

دقرآنکريم ددې ايات شريف دابرخه چي الله جل جلاله فرمايي (وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ)موخه خورا روښانه سوه مګر ددې ايات په دې برخه کي چي الله جل جلاله فرمايي

(فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ) دلته داوسپنې دډبرې پياوړتيا اوډېرو ګټو څخه کومه پياوړتيا اوګټې مطلب دي چي ورته اشاره سوې ده. په ځواب کي بايد وويل سي:پوهان داوسپنې په اړه دې پايلې ته رسيدلي دي چي اوسپنه دډېرې مودې لپاره پاته کيدای سي ياني ډېر دوام درلودای سي زورلري او دفشار په وړاندې ډېر مقامت کولی سي، دضخامت داړخه ضخيم ترين فلز دئ چي دمځکي دبرابروالي سبب هم سوې ده. ديادولو وړده چي دژونديو موجوداتو دجوړښت اساسي او اړين عنصر هم اوسپنه جوړوي: نباتات دخاورو څخه اوسپنه اخلي، نور ژوندي موجودات بيا خپل ځان دنباتاتو څخه تغذيه کوي،دهمدې لارې داوسپنې ذرات وينې ته لاره پيداکوي او دژونديو موجوداتو په رګونو کي شتون لري. په 1910ميلادي کال کي يوکنفرانس چي دفلزنو په اړه جوړسوی وو،دې انديښني شتون درلودئ چي در 1970ميلادي کال پوري به دمځکي داوسپنې ټولي ذخيرې پای ته ورسيږي،مګر ورسته داسي خبرونه خپاره سول چي ياد فلز په مځکه کي په پراخه پيمانه شتون لري.

په دې ورستيو کي چي کومې څيړنې په دې اړه سوې دي په هغوکي دا روښانه سويه ده چي دمځکې دقيشر پنځه په سلوکي وزن اوسپنه جوړه وي، پوهان دا اندازه اوسپنه اوه سوه پنځوس زره ميليون ميليون ټنه اټکل کړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هغه څه چي دیادولو وړدي هغه دادې چي :زموږ اوټولو ژوندیو موجوداتو ژوند داوسپني دشتون سره تړلی دئ؛ که څه هم دیادې خبرې منل به موږته ستونزمن وي مګر اوسپنه دویني په جوړښت کي جوړښتیز رول لري.

که چیري هر انسان دخپل بدن دري ګرامه اوسپنه دلاسه ورکړي:ژوند به یې دمرګ سره مخ سي دا په داسي حال کي چي دانسان په بدن کي اوسپنه دپنځو ګراموڅخه ډېره نه ده،مګر همدا اندازه اوسپنه دویني په هیمو ګلوبین کي ده چي ویني ته یې سور رنګ ورکړی دئ.

والله اعلم*********

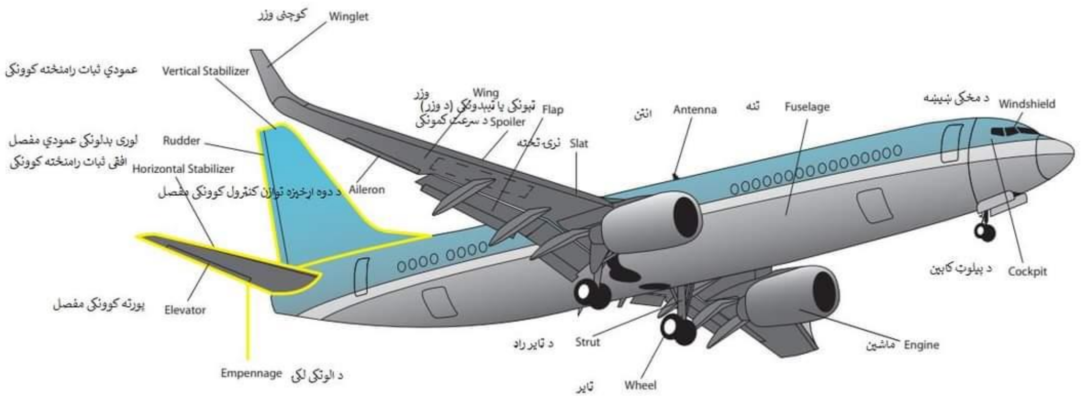

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره اوپه هغې کي اوسیدونکي ژوندي موجودات

ښايي دباور کولو وړنه وي چي ووايو :په هر متر مکعب زرعتي مځکه کي ددوو لکو څخه ډېر چینجیان،سل زره حشرې،دري سوه عادي چنجیان؛په زرګونو میلیونه میکروبونه اوډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

دیادې خاورې هر ګرام دڅومیلیاردو باکتریاوو ،ډېرو کوچنیو موجوداتو او میکربونو درلودونکی دئ چي ځیني دهغوئ څخه اکسیجن ته اړتیالري اوځیني نوریې بیا اکسیجن ته اړتیا نه لري؛ځیني یې بې له غږو حرکت کوي اوځیني نور یې دپرو په مرسته حرکت کوي.

په رښتیا چي دا مخلوقات دپرلپسي حرکت اوډېرې اړینې دندې دسرته رسولو په حال کي دي؛دا هغه مسله ده چي درنن ورځې همداسي پیچلي اوبې ځوابه پاتې ده. داسوال اوس هم پرځای پاته دئ چي ددې مخلوقاتو اصلي (اره)دنده څشی ده.که څه هم پوهانو ځیني آندو نه په دې اړه وړاندي کړي مګر اصلي موضوع(اره سکالو)ته اودیادو مخلوقاتو دپیدایښت اصلي موخې ته نه دي رسیدلي. مګر هغه څه چي روښانه دي هغه دادي چي دیاد مخلوقات فعلیت دانسانانو لپاره ډېر ارزښتمن دئ. دبیلګې په ډول که وو ایو :که چیري دانسان نسل دمنځه ولاړسي ژوند به بیا هم ادامه پیداکړي مګر که داکوچني موجودات دمنځه ولاړسي ژوند به هم دمځکې پر مخ پای ته ورسیږي،که ووايو چي دهغوئ ژوند دانسان لپاره ډېراړین دئ ښه به مو ویلي وي راځي چي یاده خبره ښه روښانه کړو:زموږ ټول خواړه په مستقیم(نیغ)یا غیري مستقیم ډول دشنو نباتو څخه لاسته راځي، دبیلګې په ډول که موږ دپسه غوښې یادې کړو:پسه دنباتو څخه دتغذيې ورسته وده کړي ده او موږ هغه غوښې خورو چي دنباتاتو په مرسته یې نمو کړي ده. ښه نو ټول غذایي مواد په مستقیم یا غیري مستقیم ډول دنباتاتو سره اړیکه لري،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره یې له شنې سمسوري ونې څخه اور پیدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

پوهان د (الْأَخْضَرِ)په ویي کي په تعجب کي ولویدل چي څنګه امکان لري چي شنه ونه وسوځیږي په داسي حال کي چي دوچو لرګو څخه یاده ګټه اخیستل کیږي مګرولې دلته(مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايل سوي دي،ځينو پوهانو په ځواب کي ويلي دي چي د(الْأَخْضَرِ)ويي يوه علمي ټکی ته اشاره کوي دهري ونې ژوند دهغې دشنو پاڼوسره تړلی دئ او دهرنبات وده ديوې عملی سره تړلې ده چي په فتوسنتز سره شهرت لري؛په ياده عمليه کي دلمروړانګې دنبات دشنو پاڼو په مرسته اخيستل کيږي اوخپلې اړتياوي دهمدې لارې پوره کوي. په واقعت کي که دلمر وړانګې اوبه او کاربن داي اوکسيډ نه وي دنباتاتو لپاره ژوند هم امکان نه لري. دنباتاتو پاڼې دنباتاتو هغه کار خوني دي چي نباتاتو ته اساسي او داړتيا وړ توکي برابره وي،پاڼې رڼيږي اودباد په مرسته په چاپيريال کي پاشل کيږي،ورسته يادې پاڼې دميلياردونو ذربيني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي او دهغوئ څخه دغټو موجوداتو دخوړو لپاره تياريږي.
داټول کارونه په دوو مرحلو کي سرته رسيږي مګر ديادو کارونو دسرته رسيدو لپاره هواته اړتياده چي دهغه دپيداکيدو دنده بيا چينجيان سرته رسوي:داسي چي په مځکه کي درزونه جوړوي اوپريږدي چي هوا يادو چاکونو اودرزونوته ننوزي.ښه نو چينجيان ،حشرات ،ماران اونور دخاورو لاندي ژوند کوونکي موجودات دا دنده هم پر غاړه لري چي مځکي ته دهوا دننوتلو لاره خلاصه کړي،که چيري ياده کړنه سرته ونه رسيږي نباتات به لوی نه سي ياني وده اونمو ونه کړي،چينجيان خاوره تجزيه کوي اويوازي خدای جل جلاله پوهيږي چي په هر هکتار مځکه کي به څومره ټنه مواد تجزيه کوي او دهغوئ دکود يا امبار اندازه په هر کيلو متر مربع کي به څومره وي. اوس به ښه وي چي وپوښتو موږ چي دالوی کاينات ستر خالق جل جلاله او حکيم شريعت لرو چيري ځو او کوم شيان موو دکايناتو دپيدا کوونکي داوامرو دمنلو څخه غافله کوي. کوم څه چي وويل سول دکايناتو ديوې کوچنی برخي يوه بيخي لږ برخه رښتياوه ولې چي دکايناتو دپيداکوونکی الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 85](وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ‌ۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنۡ أَمۡرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلۡعِلۡمِ إِلَّا قَلِيلًا) دوی ستا څخه د روح په باب پوښتنه کوي، ورته ووايه: "روح زما د رب په حکم راځي، خو تاسي له علم څخه لږه برخه موندلې ده."********
اوبيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البَقَرَة : 255] ٱللَّهُ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَىُّ ٱلۡقَيُّومُ‌ۚ لَا تَأۡخُذُهُ ۥ سِنَةٌ۬ وَلَا نَوۡمٌ۬‌ۚ لَّهُ ۥ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٲتِ وَمَا فِى ٱلۡأَرۡضِ‌ۗ مَن ذَا ٱلَّذِى يَشۡفَعُ عِندَهُ ۥۤ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦ‌ۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ‌ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىۡءٍ۬ مِّنۡ عِلۡمِهِۦۤ إِلَّا بِمَا شَآءَ‌ۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَـٰوَٲتِ وَٱلۡأَرۡضَ‌ۖ وَلَا يَـُٔودُهُ ۥ حِفۡظُهُمَا‌ۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِىُّ ٱلۡعَظِيمُ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الله، هغه ژوندي ابدي ذات څخه پرته چي ټول کائنات يې تنظيم کړيدي بل هيڅ خداى نشته؛ هغه نه ويديږي او نه پرېشاني پرې راځي. په اسمانونو او ځمکه کي چي هر څه دي، د هغه دي. څوك د هغه په وړاندي د هغه له اجازې پرته سپارښت کولاى شي؟ - څه چي د بندګانو په وړاندي دي په هغو هم خبر دى او څه چي د بندګانو څخه پټ دي په هغو هم؛ او د هغه له معلوماتو څخه هيڅ شى د هغوى په ادراك کښي نشي ايساريداى؛ مګر دا چي الله پخپله د کوم شي علم ورکول وغواړي. د هغه حکومت پر اسمانونو او ځمکه خور شويدى او د هغو ساتنه د هغه لپاره کوم ستومانوونکى کار نه دى. يوازي هماغه (الله) يو لوى او لوړ ذات دى.

***

په هر ګرام خاوره کي ميلياردونه باکترياوي شتون لري؛داموجودات دخاورو لاندي په څه اخته وي يوازي الله جل جلاله ښه پوهيږي داپټ کارکوونکي کوچني موجودات په حقيقت کي دالله جل جلاله ورکړه ده اوموږ دياد مسائيلو دحقيقت څخه بي خبره يوو. نباتات ريبو،ټولوو اودهغوئ څخه ګټه اخلو داټول الهي کارونه دي.ښه اوس بايد ددې ايات شريف سره موږ هم وايو [سُوۡرَةُ إبراهيم : 34] (وَءَاتَٮٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُ‌ۚ وَإِن تَعُدُّواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ لَا تُحۡصُوهَآ‌ۗ إِنَّ ٱلۡإِنسَـٰنَ لَظَلُومٌ۬ كَفَّارٌ۬) او هغه ټول هغه څه چي تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلاى يې نه شئ. حقيقت دا دى چي انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دى.

****

الله جل جلاله دمځکې باندني،منځ او دمځکې لاندې محصولات زموږ دګټې اخيستو لپاره پيداکړي دي ترڅوموږ دخپل خالق جل جلاله ډېر شکر کوونکي او امر منوونکي بندګان ووسو[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 56]

(أَن تَقُولَ نَفۡسٌ۬ يَـٰحَسۡرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّـٰخِرِينَ)

داسي نه چي وروسته څوك ووايي: "افسوس زما پر هغه خطا چي ما د الله په شان کښي وکړه؛ بلکي زه خو په ملنډو وهونکو کښي شامل وم."

*******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلزله

ډېر وخت په بيلا بيلو ښارونو کي دزلزلي دکيدو خبرونه اورو چي هريوه يې دبلې څخه ځپونکي اوسخته وي او دډېرو وګړو ژوند يې اخيستی وي.

دا دزلزلو ډېرې پيښې اوسختي يې هرڅه دپيغمبر صلی الله عليه وسلم دحديثو ريښتياکوونکي دي چي دځانه خبرې نه کوي بلکي هرڅه چي ده مبارک ويلي دي دالله جل جلاله وحي دي.

ددې زلزلو پايله به داوي چي موږته دقيامت دزلزلي څرنګوالی دريوې اندازې پوري روښانه سي،هغه قيامت چي الله جل جلاله دکافرانو دشکنجه کولو وعده په هغه کښې کړي ده اوفرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 1](يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.***********

دمځکې وچه دلمريز نظام (لمريز غونډال)په سيارو کي ډېر ضخامت لري. پوهان دزلزلې په اړه وايي :يو حرکت دئ چي دمځکې د دننه څخه پيل سي اوډېر لوی فشار دهغه څخه منځ ته راسي چي دمځکي پوست دهغه دراګرځولو وړتيا دلاسه ورکړي او په پايله کي وچوي يا په بله مانا مات سي چي همدا چول يا پريکيدل دمځکې دپوښ دزلزلې درعنوان لاندي په خبرونو کي اورو؛ ديادولو وړده چي ياد لوی فشار دمځکې په دننه کي داتش فشاني يا بهيدونکو سوځوونکو موادو څخه منځ ته راځي.

ښه ده چي وپوهيږو چي دمځکې دپوست ضخامت در99کيلومترو ډېرږي.ياد پوست دتور مرمر دډبرو څخه جوړ سوی چي يادې ډبرې دډبرو هغه تينګې ډبرې دي.

داپيښه موږته دالله جل جلاله دقدرتونو يوه وړه نښه راښکاره کوي چي فرمايي [سُوْرَةُ الـذَّاريَات : 58] إِنَّ اللَّهَ هُـوَ الـرَّزَّاقُ ذُو الْقُـوَّةِ الْمَتِـينُ) بېشـکه، الله خـو پخپلـه ښـه روزي ورکوونکی دی، د ډېر قوت خاوند او زورور دی.

****

زلزله څېرونکي موږته دنړی دزلزلو دخرابيو او مرګ ژبلو اندازه وړاندې کوي،چي دهغوئ څخه ځيني يې په لاندي ډول سره دي:په 1556ميلادي کال کي په چين کي زلزله وسول چي په هغې کي 859زره نفروژوند دلاسه ورکړ. په 1737ميلادی کال کي په هند کي 180زرو وګړو په 1923م کال کي په جاپان کي 100زره کسانو او په 1976م کال کي بيا په چين کي يوې زلزلي په څو ثانيو کي د35زرو وګړو ژوند ته دپای ټکی کښيښوئ. اوس نو دالله جل جلاله دي کلام ته غوږ ږدو چي فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 1]يَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَـةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.***********

ديوه زلزه څېرونکي پوه څخه وپوښتل سول:آيا کيدای سي دزلزلي دپيښيدلوڅخه څو دقيقي مخکي خبرسو؟ يا دپوه يې په ځواب کي وويل:نه مګر ډېرئ حيوانات مخکي دزلزلي درکيدو هغه درک کوي چي دهغوئ په سرکي يې هغه حيوان دئ چي پر بي عقلی باندي يې وګړي بيلګې ورکوي ياني خر.خر دزلزلي درپيښيدلو 15دقيقي مخکي خبريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په آند داچي حيوانات دزلزلې درمخه خبريږي علت يې دادئ چي دانسان په څير مکلف نه دي اودزلزلې دپيښيدلو موخه دوئ نه دي په دې دليل چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأحزَاب : 72]إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسٰنُ ۖإِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا) موږ چي دغه امانت اسمانونو، ځمکي او غرونو ته وړاندي کړ، نو هغوی يې پورته کولو ته تيار نشول او ورڅخه ووېرېدل، خو انسان هغه پورته کړ؛ بېشکه دغه (انسان) غټ ظالم او جاهل دی.***الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزّلزَلَة : ۸؛1] إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) کله چي ځمکه په خپل ټول قوت سره وخوځوله شي (ډېره قوي او سخته زلزله وشي)؛وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) او ځمکه خپل دننه ټول پيټي راوباسي، دباندي يې وغورځوي؛(وَقَالَ الْإِنسٰنُ مَا لَهَا) او (منکر) انسان به ووايي چي په دې (ځمکه) څه شوي دي؛(يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا) په هغه ورځ به ځمکه خپل (پر مخ باندي تېر شوي) حالات بيان کړي؛(بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا)ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.(يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمٰلَهُمْ)په هغه ورځ به خلك په تيت پرك حالت کښي ور وګرځي، تر څو چي خپل عملونه يې ورته وښودل شي.(فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُۥ)بيا چا چي يوه ذره قدري نېکي کړې وي، وبه يې ګوري؛(وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُۥ)او چا چي يوه ذره قدري بدي کړې وي، وبه يې ګوري.*******والله اعلم**

(c) ketabton.com: The Digital Library

کعبه شريفه دمځکې مرکز کي ځای لري

دمځکې لويي وچې دکعبې شريفي پر شاوخوا پاشل سوي دي دا هغه حقيقت دئ چي يؤه ستورپيژندونکي مرکز چي خپلې اخري څيرنـې يې په دې باره کي سرته رسولي دمنلو وړ؛گرځيدلی.ياد مرکز دپيچلو اوپرمختللو محاسبو په مرسته دمکي مکرمې او دهغې دشاوخوا ښارونوترمنځ ليري والی محاسبه کړ:په پايله کي داپه ډاگه سول چي په دريو لويو وچو افريقا،اروپا او آسيا کي دهغوئ ترټولو ليري پرتې سيمې 8زره کيلومتر دمکې مکرمې څخه ليروالی لري. مگر په اوسنی مځکه کي چي شمالي او جنوبي امريکا استرليا اوجنوبي منجمداقيانوس دي،ديادو هرې لويي وچې پای دمکې مکرمې څخه 13زره کيلومتره ليروالی لري او دالله جل جلاله کور مکه مکرمه ددې هندسي شکل مرکز جوړوي،مگر دبل لوري مکه مکرمه په آرام اقيانوس کي قرار لري اوپه دې محاسبه کي په نظر کي نه ده نيول سوې.ښه نو په ياده محاسبه کي روښانه سول چي دمځکي دلويو وچو مرکز مکه مکرمه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمـرَان : 96](إِنَّ أَوَّلَ بَيۡتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلۡعَٰلَمِينَ) بېشکه تر ټولو لومړی عبادتځی چي د انسانانو لپاره ودان شو، هغه هماغه دی چي په مکه کښي دی، هغه ته خير او برکت ورکړ شوی او د ټولو نړيوالو لپاره د هدايت مرکز گرځول شويدی؛**********************

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعودي عربستان به بيا شين،زرغون سي

يؤ مسلمان پوه ديؤه مځکه پيژندونکي(جيولوجيست)ځخه چي په ياده برخه کي متخصص دئ وپوښتل. آيا کوم دليل شتون لري چي عربستان په پخوا زمانو کي دبنونو اوباغچو درلودونکی وو،ياني زرغون اوشين وو؟ هغه په ځواب کي وويل دامسئله دمتخصصينو دتائيد وړده! مسلمان عالم وپوښتل:په کوم دليل؟ هغه وويل دسيندونو رسوبات په جزيرة العرب کي په پراخه کچه ليدل سوي دي؛همدارنګه په الربع الخالی سيمه کي چي يؤ بې اوبوسيمه ده اودعربستان په جنوب علف کي داسي کلي پيداسوي چي درشکولاندي سوي وه او همدارنګه په نورو سيمو کي دبريني سيمي کشف سوي دي چي ورسته درځيرنو په ډاګه سول چي هلته دلويو ونو ريښي هم شتون لري.

دا ټول اړخونه داپه ډاګه کوي چي دعربستان سيمه زرغونه اويؤداسي سيمه وه چي سيندونه اوبنونه يي درلودل ترديي چي دالربع الخالي سيمه په بنونو پوښلي سيمه وه اوهلته سيندونه بهيدل،دامسئله دجغرفيه پوهانو دتائيد وړمسئله ده.

مسلمان بيا دياد مځکه پيژندونکي ځخه وپوښتل :آيا کوم داسي دليل شتون لري چي دعربستان وچه سيمه بيا دپخوا په شان زرغونه سي؟په ځواب کي يې وويل دامسئله هم زموږ په آند يؤه مشهوره اودمنلو وړمسئله ده. پوښتونکي وپوښتل په کوم دليل؟په ځواب کي يې يادپوه وويل :دمځکې دپوست ضخيم تريني ټوټې دجنوب لوري ته ميلا پيداکړی دئ؛همدا دليل دئ چي څوکاله مخکي دامريکا او اروپا ژمی ډېر سخت اوسوړ وو،دمځکې دپوست ديادوټوټو دحرکت دوام به په راتلونکي وخت کي دمځکې شکل ته بدلون ورکړي چي په پايله کي به يې بارني کربنې او دهوا دتراکم لوری هم بدلون وکړي او همدا دليل دئ چي دعربستان هيواد به په راتلونکي وخت کي بيا دپخوا په شان زرغون سي. مسلمان کس ياد جغرفيه پوه ته وويل :ستا آند دهغه چا په اړه چي 1400کاله مخکي يې دانظر ورکړی وو:(عن ابي هريره ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لا تقومُ السّاعةُ حتّى يكْثُرَ الْمالُ ويفِيض حتّى يخْرُج الرّجُلُ بِزكاةِ مالِهِ فلا يجِدُ أحدًا يقْبلُها مِنْهُ وحتّى تعُود أرْضُ الْعربِ مرُوجًا وأنْهارًا)مسلم:2339

قيامت به رانسي ترڅو چي مال زيات نسي او ونه بهيږي ترديې چي سړی به دخپل زکوة سره را ووځي اوهيڅوک به پيدانه کړي چي هغه قبول کړي ترديې چي دعربو مځکه به څړځايونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ویالې وګرځي.**د(تغُّود)ویی پردې خبره دلالت کوي چي عربستان په پخوا کي زرغون وو اوبیا به هم هغسی سي.داصحیح حدیث شریف دئ ددې حدیث په اوریدلو کافر مځکه پیژندونکی په تعجب کي سو:ولې؟ ولې چي هغه پوهیدئ چي پوهانو داحقیقت په دې ورستیو کي موندلی دئ؛ښه نو بیا څنګه هغه نبي چي لیک لوست یې نه سوای کولی داسي علمي حقیقت چي پرخو څیرنو، ډېرې مطالعي اوږدو سفرونو ته اړتیا لري او داسي یؤ کس ته اړتیاده چي په مځکه پیژندنه کي ماهره وي،ښه نو دالله جل جلاله داکلام تلاوت کوو چي فرمایي:[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو یوه وحیي ده چي پر هغه نازلیږي.

************ داسلام دستړپیشوا بلاغت ددې حدیث شریف څخه روښانه کیږي چي(تغُّود) دویي په کارولو دپخوا اوراتلونکي څخه دیادې سیمې خبرورکوي :که چیرې هغه د(حتی یصبح)دویي څخه چي مانایي ده (ترڅو چي بدله سي)کاراخیستی وای یوازي به ددې سیمې دراتلونکي خبروای اوکه چیرې یې د(کانت) دویي (لغات)څخه کار اخیستی وای یوازي به یې دپخو خبرورکړی وای،مګر پاک نبي تیرسوي اوراتلوونکي خبر ورکړی دئ ښه نو راځي چي بیا دا ایات شریف تلاوت کړو :[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو یوه وحیي ده چي پر هغه نازلیږي.************

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)
ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***

دمځکې پرمخ دژونديوموجودات ژوند دانسانانو،حيوناتواونباتاتو په ګډون په اوبوپوري تړلی دئ،اوبه يؤازنۍ هغه ماده ده چي کولی سي مالګه اونورغذايي مواد دمحلول په بڼه دژونديو موجوداتو بدن ته واستوې.څرګنده ده که اوبه نه وای دمځکې پرمخ به ژوند نه وای!زموږ څخه څوک باور کوي چي دهرې ثانيي په تېرېدو،يؤازي ديؤې ثانيي په تېرېدلو دهسک(آسمان)څخه دمځکې پرمخ باندي 16ميليونه ټنه اوبه را اوريږي،يانې باران پري کيږي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 25] أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛************هو! دژوند دپايښت لپاره په هره ثانيه کي 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول پرمځکه اوريږي.که چيري دغه اوبه په يؤ وار په (جمعي)ډول دمځکې پر مخ اوريدلای:هرڅه به يې دمنځه وړاي وای او ژوند ته به يې دپای ټکی ايښی وای،مګريادې اوبه دکوچنيوڅاڅکو په بڼه چي دخپل ځان سره لطافت،حکمت اورحمت لري اورې. ديؤې علمي څيرنې پايلې مي ولوستلې؛هلته يې ليکلي وه:په سوريه کي چي په کال 1988م کي بارانونه اوريدلي وه هلته دحيواناتوغذايي موادو ښه وده اونمو کړي وه دبيلګې په ډول داسي چي که موږ غوښتلی ياد واښه او دحيواناتو نورمغذي مواد په همدې اندازه دبهر(دباندي)څخه راوارد(راوړي)وای نولس ميلياردہ ليرې لګښت به پري راغلی وای،مګر يادو اورښتونو انسانان ددې ډېر لګښت څخه وژغورل،الله جل جلاله په خپل فضل اوکرم سره پرياده اونورو سيمو هروخت همداسي بارانونه اوروې چي دانسانانو ،حيواناتو اونباتاتو دژوند تېرولو لپاره خورا ډېر اړين دي او دخپل ځان سره خورا ډېرې ګټې لري.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښې ستاسي روزي هم ده او هغه شی هم دی چي ستاسي سره يې وعده کيږي.*******

(c) ketabton.com: The Digital Library

داپه دې مانا ده كه بارانونه نه واى هغه غذايي توكي چي موږ يې خورو شتون به يې نه درلوداى!مګرالله جل جلاله په مهربانۍ سره په ياد اونوروبارانې كلونو كي دميوو اونورو نباتاتو اندازه دتصوروړ نه وه.

پاكي ده پاك الله جل جلاله ته چي موږ ته عطاء كوي! هغه چي خپله يې تاكي دتوكوقيمتونه (نرخونه)دي،هغه په باران اوهوا سره دتوكوپه كميت اوكيفيت كي ډېروالى راولي غذايي توكي ډېروي ترڅوقيمتونه يې راكښته سي الله جل جلاله فرمايي::[سُوْرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان كښي ستاسي روزي هم ده او هغه شى هم دى چي ستاسي سره يې وعده كيږي.******

الله جل جلاله ستر روزي رسوونكي ،پياوړى اولوى دئ هغه په ثانيه كي پرمځكه 16ميليونه تنه اوبه دباران په ډول اوروې چي موږ د لس ميلياردو ليروپه اندازه دغذايي موادو درانيولوڅخه خلاص كړي.

ديادولو وړده دغذايي موادو ياده اندازه ديؤې كوچنې سيمې ده نه دټولي نړۍ ! داعددونه دمؤمنانوپه آند دالله جل جلاله د رحمت او وركړې نښانه ده.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ بَنِىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 20] كُلًّا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا)

هم دغو او هم هغو، دواړو ډلو ته موږ (په دنيا كښي) د ژوند وسايل وركوو، دا ستا د رب بخشش دى. او ستا د رب وركړه د چا څخه منع نه ده.****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24:۳۲]فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوى كړي دي؛**

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا)بيا ځمكه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛(فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې كي مو غلې، دانې را زرغونې كړي دي،(وَعِنَبًا وَقَضْبًا) او انګور او سابه،(وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا)او ښوون (زيتون)، او كجوري (خُرما)،

(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا)او ګڼ باغونه،(وَفٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛

(مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او اوبو ترمنځ اړيکه

راسئ ددولويونعمتونو: اوبو اوهوا يادونه وکړو او ددوئ دوو ترمنځ پراړيکه وږغيږو!

داخبره ډېره اړينه ده:که چيري داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه نه واى دنړى پرمخ به هيڅ ژوندي مخلوق شتون نه درلوداى!

داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه عبارت ده: هوا داوبو بړاس (بخار)ته په خپل ځان کي ځاى ورکوي او دتودوخې ددرجې په تناسب يؤه اندازه اوبه دخپل ځان سره وړې.

دبيلګي په ډول:هرمترمکعب هوا په صفر درجه سانتيګراډ تودوخه کي 5ګرامه داوبو بړاس ته په خپل ځان کي ځاى ورکوي.

که چيري ديادې اندازې هوا تودوخه 20يا30درجې لوړه ولاړه سي هغه وخت بيا 130ګرامه داوبو بړاس دځان سروړاى سي. همدا بدلون دتودوخې او دهوا په مرسته داوبو دبړاسونو وړل دتراکم دعمليې لاندې دباران داوريدو لامل کيږي.

ښه نو که باران نه واى:نباتاتو به شتون نه درلوداى اوکه چيري نباتات نه واى:ژونديو موجوداتو نه سواى کولى چي ژوندوکړي،که نور ژوندي موجودات نه واى انسانانوبه هم ژوند نه سواى کولى،ولې چي:اوبه دژوند بنسټ اوسرمايه ده خداى جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوى دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندى شى پيدا کړ. ايا هغوى (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***

څنګه الله جل جلاله دسمندرونو اوبه ټولو دښتو اولويو وچوته رسوي؟

داکار په هوا کي داوبو دبړاسونو په واسطه دتودوخې په متاسيبه درجه کي سرته رسيږي.

کله چي دتبخير دعمليې په مرسته 130ګرامه داوبو بړاس يؤمترمکعب هوا ته ننباسو هغه وخت ياده خړوبه (مشبوع)سويه هوا داوبو دبړاس په مرسته؛يؤيخ ځاى ته يوسو داوبو بړاس به ژر خپله تودوخه دلاسه ورکړي.يخه هوا دخپل ظرفيت څخه په ګټې اخيستلو اودتودوخې دکښته والي په مرسته داوبوبړاس دخپل ځان څخه ليري کوي اوهغه داوبودڅاڅکوپه بڼه اوريږي،دباران داوريدو بنسټ اوعمليه همدا ده چي پروږغيدلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر وړانګې دمځکې پرپرخوبرخوياني سمندرونو لويږي پرخه برخې موځکه وويلې چې سمندرونه دمځکې4/5برخه جوړوي،دهغه ورسته دسمندريؤه اندازه اوبه په براس بدليږي اوهوا يادبراس دځان سره وړي.دتودوخې سخت اختلاف دساحلي سيمو تودوخه دبيابانونو تودوخه دباد درامنځته کيدلولامل کيږي او باددخپل ځان سره داوبو براسونه وړي،کله چې ياده خړوبه سويه هوا دابودبراسونو په مرسته ديخو سيموسره ټکريږي(جنګيږي)هوا دځان څخه داوبوبراسونه ليري کوي اوپه همدې ترتيب باران اوري.چا داقانونونه:دبراس اوتراکم قانونونه رامنځته کړي؟ چا اوبه ته په براس دبدليدلوتوانايي ورکړې ده؟چا هوا ته داوبودبراسونو دوړلو توان ورکړی دئ؟چا دهرې درجې تودوخې لپاره هوا ته دمالومې اندازې داوبودبراسونو دوړلو اندازه ټاکلې ده:دصفردرجې تودوخې لپاره 5ګرامه د20درجې تودوخې درلودونکي هوا لپاره 130ګرامه،اوکه چيرې بيا صفر درجې ته دتودوخې درجه راکښته سي هوا داوبو براس دځانه شړي اوپه څاڅکو بدليږي!چا دا قانون داسې په ترتيب جوړکړی دئ؟ داواقيعتونه په لومړيو کې خوراساده مالوميږي! مګر دباران داوريدلو دا اوږده پړاونه خورا ډېر پيچلي دي! زموږ موخه په ساده ژبه دحقيقت بيانول وه!دغه ځانګړني داوبو چې دمادې په دريو حالتونو کې پيداکيږي اودهوا ځانګړني چې يؤه يې دبراسونوليږد ده،او ددوئ دوو هوا او اوبو ترمنځ اړيکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرنولويوالى.

دلمروړانګې چي مايع اوبه په غاز بدلوي. بادچي دتودوخې دبدلون لکبله رامنځته کيږي او وربځې تېرو او وچو دښتو ته دځان سره وړي اوهغوئ ورسته تردې چي مرې سوې وي بېرته ژوندوئ کوي .تولي دنښانو څخه دالله جل جلاله دلويي اونعمتونو دي!الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 34]وَءَاتٰىكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُ ۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ اللهِ لَا تُحۡصُوهَآ ۗ إِنَّ الۡإِنسٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ)او هغه ټول هغه څه چي تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلای يې نه شئ. حقيقت دا دی چي انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دی.*************

اوبه او دانبساط(پراخيدني)انقباض(غونجيدني)ځانګړني يې

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبياء : 30]أَوَلَمۡ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقًا فَفَتَقۡنٰهُمَا ۖ وَجَعَلۡنَا مِنَ الۡمَآءِ كُلَّ شَيۡءٍ حَيٍّ ۖ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو لـه بلـه سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***********

که چيري پردې مبارک ايات شريف باندې دتفسير څوکتابونه وليکل سي:بيابه هم دياد ايات شريف پوره تفسير نه وي سوی،مګر دلته يې موږ دتفسير يوه کوچنۍ برخه وړاندې کوو.

يو دپوهانو څخه دابوپه اړه چي الله جل جلاله دژوند بنسټ اوسرمايه ګرځولي ده وايي:

که چيري اوبه خپله يوه کوچنۍ ځانګړنه دلاسه ورکړي بيله شکه به دخاوريني ځمکې پرمخ ژوند پای ومومي.دا اړينه ځانګړنه څشی ده ؟کله چي موږ اوبه سړي کړو دمځکې پرمخ دبلې هري مادې په شان لکه:جامدات،مايعات اوغازاتوپه ډول دهغوئ حجم کميږي اومنقبضي(غونجيږي)ولې چي هرکله چي دتودوخې په ډېريدوسره منبسط(پراخيږي)اودتودوخې په کمولو سره منقبض (راټوليږي)اوبه هم همدا ځانګړنه لري که چيري دابو تودوخه دهغوئ دايشيدو په حال کي راکښته کړو اودهغوئ حجم دحجم مالومووونکي وسيلې په مرسته اندازه کړو،وبه وينو چي دهغوئ حجم کم سوی دئ.

که چيري موږ يې دتودوخې درجه د100درجې څخه 60 -30-20-10او 5درجې ته راکښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږو بيا به دهغوئ حجم ډېر سي اومنبسطې به سي،داهغه کړنه ده چي تاسو يې هم کولی سی وويني. په يؤه لوښي کي اوبه واچوئ اوهغه په يخچال کي کښېږدئ،داوبو دريخی کيدلو ورسته به ووينئ چي دهغوئ حجم ډېرسوی دئ که چيرې اوبه په منګي کي وي اويخی سي منګی به وچوي،یاده کړنه هغه ده چي په لويو ډبرو کي په همدې بڼه درزونه پيداکيږي او دغرونو څخه رالويږي.

مګر ددې عمليي اړيکه دمځکي پرمخ دژوند سره څه ده؟که چيري په يخي کيدلو سره داوبو حجم کم سي ياني منقبضي سي دهغوی غلظت به لوړ ولاړسي اودکثافت اندازه به يې درمايع اوبو لوړه سي او دخپل درونـدوالي لکبله به دسمندر تل ته ولويږي،ياني دسمندرونو دابو سطحه به کښته ولاړه سي.

که چيري ټول سمندرونه يخی سي ياده کړنه به دتبخير(بړاس)عمليه ودروي بڼه نو چي دسمندرونو بړاس شتون ونه لري بيابه باران نه اوريږي پايه به يې دنباتاتو دمځکه تلل وي او دنباتاتو دمځکه تلل دحيواناتو اوانسانانو دژوند دختميدا په مانا دي.

که چيري دابو انبساط او انقباض دنورو مادو په شان وای میليو نونه کال مخکي به دمځکي پرمخ ژوند پای ته رسيدلی وای،مګر دايوځانګړی خاصيت دئ چي الله جل جلاله اوبوته ورکړی دئ .کله چي اقيانوسونه منجمدسي دهغوئ منجمدوالی ددې لامل کيږي چي داوبو حجم ډېرسي او ورسره په خوا کي يې غلظت کميږي ديخي دغلظت کميدل داوبو څخه يابه بله مانا دابو ديخي دکثافت اندازه داوبو څخه کميدل ددې لامل کيږي چي ټول سمندر دهغه در پايه پوري يخی نسي!

داوبو همدا ځانګړنه چي په يخی کيدوسره يې دغلظت اندازه کښته کيږي دنړی پرمخ دژوند کولو لامل ګرځي.که موږ شمالي اوجنوبي منجمد سمندرونو ته ولاړسو وبه وينو چي هلته داوبو مخ يخي پوښلی دئ خو دټول سمندر اوبه نه وي يخی.ديخي ديادپوښ لاندي اوبه وي او ژوندي موجودات په هغه کي ژوندکوي.آيا داوبو ياده ځانګړنه خپله رامنځته سوي ده؟

که چيري داوبوياده ځانګړنه نه وای هيڅ ژوندی موجوج به دمځکي پرمخ نه وای. په دي ايات شريف او دالله جل جلاله دنورو نعمتونو، قدرتونو په نښو نښانو کي موندو چي:ټول کاينـات سترپيداکوونکی،حکيم اداره کوونکی،اوريدونکی،ليدونکی،مهربانه خالق جل جلالـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول کاینات دا شا هیدي ورکوي چې دا هرڅه الله جل جلاله پیداکړي دي! الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحِجر : 21] وَإِن مِّنْ شَىْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ) هیڅ شی داسې نشته چې د هغه زیرمې (خزانې) زموږ سره نه وي. او موږ چې هر شی نازلوو په یوه ټاکلې اندازه یې نازلوو.

****

په صحیح البخاري شریف کي د زید بن خالد(ض)څخه روایت دئ.ژباړه: "رسوالله صلی الله علیه وسلم دسهار ترلمانځه ورسته مخ راواړه ویې ویل: پوهیږئ ستاسو رب څه وویل ؟موږ وویل الله اورسول یې ښه خبردي.ده وویل:الله وویل چې زما په بندګانو کي ځینو پرما ایمان راووړاوځیني راباندي کافرن سول چاچي وویل:پرموږ دالله په رحمت،دالله په رزق او الله په فضل باران وسو نو هغه پرما ایمان راوړی او په ستوري کافران دی اوچاچي وویل :پرموږ فلاني ستوري باران وکړ نوهغه پرستوري ایمان راوړي اوپه ما کافردی".بخاري 4147

*****دالله جل جلاله دلوري درباران..کمښت دانسانانو دتربیې اوتادیب په پاروي.

داروپا فضایي ادارې یوخبر خپورکړی،په دې خبرکي راغلي دي چي دیادې ادارې یوپیاوړی تلسکوپ دمځکې داتموسفیر څخه دباندي داوبو دبخارونو یوه وریځه لیدلې ده چي په هغې وریځې کي دومره اوبه دي چي کولی سي په یوه ورځ کي ټول اقیانوسونه 60واري دخوږو اوبوڅخه ډک کړي.یوه ستورپیژاندي په دې اړه ویلي دي :یادتلسکوپ دکایناتوپه څو برخوکي داوبو دبخارونو وریځې کشف کړي دي ،مګر اخیري وریځه چي کشف سوي ده هغه دابو دبخارونو لویه تولیدوونکي وریځ ده. داخبر دالله جل جلاله دکلام ددې ایات شریف علمي اعجاز ښه څرګند اوروښانه کوي!مګر دالله جل جلاله دنعمتونو څخه محروم کیدل:دانسانانو دتربیې اوتادیب لپاره دي! په لاندي ایاتونو کي راغلي دي:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 27]

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوْا فِى الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌۢ بَصِيرٌ)

که الله خپلو ټولو بندګانو ته پراخه روزي ورکړې وای، نو هغوی به په ځمکه کښې د سرکښۍ طوفان برپا کړی وای، خو هغه په یو حساب سره چې څومره غواړي نازلوي یې. په باوري ډول هغه له خپلو بندګانو څخه باخبر دی او هغوی ویني.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الجنّ : 16]وَأَلَّوِ اسۡتَقَٰمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسۡقَيۡنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا)او (اې پېغمبره (ص)! ووايه، ما ته دا وحيي شوې ده چي) "که خلك په ثبات سره پر سمه لاره تللي واى، نو موږ به هغوى ښه خړوبه کړي واى؛[سُوۡرَةُ الجنّ : 17] لِّنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِ ۚوَمَن يُعۡرِضۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِۦ يَسۡلُكۡهُ عَذَابًا صَعَدًا)تر څو چي په دې نعمت سره هغوى وازمايو؛ او څوك چي د خپل رب د ذِکر څخه مخ واړوي، نو د هغه رب به يې په سخت عذاب کښي اخته کړي.***[سُوۡرَةُ المَائدة : 66]وَلَوۡ أَنَّهُمۡ أَقَامُوا التَّوۡرَىٰةَ وَالۡإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِم مِّن رَّبِّهِمۡ لَأَكَلُوا مِن فَوۡقِهِمۡ وَمِن تَحۡتِ أَرۡجُلِهِم ۚمِّنۡهُمۡ أُمَّةٌ مُّقۡتَصِدَةٌ ۖوَكَثِيرٌ مِّنۡهُمۡ سَآءَ مَا يَعۡمَلُونَ) کاشکي دوى تورات او انجيل او هغه نور کتابونه نافذ کړي واى، چي د دوى د رب لـه لوري ورتـه لېږل شوي ول. که داسي يې کړي واى؛ نو د دوى لپاره به له پاسه روزي ورېدله او له لاندي به راخوټېدلـه. که څه هم چي په دوى کښي ځيني خلك په سمه لاره تلوونکي هم شته، خو زياتره يې ډېر بد عمله دي.*****ناپوه،نادان اوړانده وګړي ځيني وخت نورانسانان دخوړو دکمبود څخه بيروي ځيني وخت يې داوبودکمښت؛ځيني وخت يې بيا دنفتو اونورو کانونو دذخيرو دخلاصيدو څخه بيروي اوغواړي انسانان داوبو،غنمو اونفتوپر سر سره وجنګوي،هغوئ ددې تکي څخه بې خبره دي چي د الله جل جلالـه حکمت دمځکې پرمخ ديؤې مادې دکمښت څخه انسانانو ته ادب ورکول دي!والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه يې لري

دبارانونو او بريښناو سرچيني چي پرموږ يې ارزاني راوستلي ده څشی ده؟دايوه هيرانوونکي پوښتنه ده.موږ الله جل جلاله په مځکه اوآسمانونو کي آند کولوته رابللي يوو!

[سُوۡرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غوړيدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

***

دباران آره سرچيني سمندرونه دي.تاسوښه پوهيږئ دسمندرونو مساحت نسبت دمځکي دلويو وچو دمساحت 71سلنه دئ. ياني 71سلنه دمځکي مخ سمندرونو اوپاتي 29سلنه وچه ده .داځواب داسي سوال پيداکوي چي دا ډېرې اوبه دکومه راغلي دي.دآرام سمندر ځيني برخي 12زره متره ياني 12کيلومتره ژوروالی لري. که چيري دمځکي ټولې هوارې مځکي،دښتونه،غرونه، بيابانونه سره جمعه(يوځای)کړو دمځکي دمخ 29سلنه جوړوې دمځکي نورټول مساحت سمندرونه جوړوي چي ځيني ځايونه دسمندرونو ژوروالی در 12کيلومترو څخه ډېرېږي.ښه نو دا دوندي اوبه دکومه سوي؟داپوښتنه اوس هم بي ځوابه پاته ده اوکوم منوونکی ځواب ورته نه دی پيداسوی. دلته يوبله پوښتنه پيداکيږي:په دې سمندرونو کي په زرګونو ډوله کبان دکومه سول؟

چا دالوي سمندرونه دکبانو ډک کړل؟ کبان دلومړيو وختونوڅخه دراوسه پوري دانسانانو دخوړو لويه سرچينه ده،در يوميليون ډوله ډېر کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دانسانانو دخوړو يوه سرچينه ده او شمېر يي يوازي الله جل جلاله ته ښه مالوم دئ.يوه بله مسله داده چي سمندرونه دلويو وچو ديوبل سره دمښلولو وسيله ده او دهغوئ سطحي پرلويو وچو ويشل سوي دي.داټولې هغه پوښتني اومسئلي دي چي ډېرو زياتو څيړونوته اړتيالري.مګردلته غواړو داوبو،سمندرونوپر يوه اړين قانون باندي ور،غيږو.

داقانون وايي:اوبه ته هر لويدونکی جسم يو داسي قوت(پياوړتيا)مونډي چي هغه دکښته څخه لوړ لورته ټيل وهي يا وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد زور داوبو دهغه وزن سره برابر دئ کومې چې دهغه جسم په مرسته بې ځایه سوي وي(F=W=Mg=pug)یؤدروند توکی واخلئ اوهغه سره اوبو ته ولویږئ:تاسوبه داسې احساس کړئ لکه هغه توکي چې خپل نیم وزن دلاسه ورکړی وي، داهغه څه دي چې یاد توکی اوبه لوړ لورته کشوي.داپیاوړتیا دیؤه ځانګړي قانون منونکي ده:داقوت برابردئ داوبو وزن مساوي دهغه جسم دحجم سره.که چیري یاد قانون نه وای انسان داوبو پرمخ حرکت نسوای کولی.ددې قانون په مرسته کبان په اوبو کي لامبو وهي اوژوندکوي:بیله دې قانونه به په اوبو کي یؤ کب هم نه وای پیداسوی.کبان ځکه په اوبو کي لامبووهي یا په بله مانا ژوند کوي ولې چې دهغوئ وزن دهغه اوبو څخه کم دئ کومې چې دوئ په خپل جسم سره بې ځایه کوي.که چیري یاد قانون نه وای بیړیو نسوای کولی چې دسمند څپې پري کړي اوپه هغه کي حرکت وکړي.په همدې خاطر الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12]

(اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره یې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر یې په هغه کښې بېړۍ وچلیږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

****

داسي خبرونه مې اوریدلي دي چي وایي داسي دتیلو وړلو بیړی سته چي دریؤمیلیون ټنو ډېر تیل وړي،یادې بیړی ښارګوټو ته ورته دي چي دسمندر څپې پري کوي.

دالویي کښتی دڅا په فضل،مرسته اومهربانی دسمندر پیاوړي څپې پري کوي؟

دالله جل جلاله لوی نعمت اومهرباني ده چي اوبوته یې داځانګړنه ورکړي چي اجسام لوړ لورته کشوي.یاد قانویؤه غربي پوه کشف کړی دئ. الله جل جلاله په ډېرو ایاتونوکي دې مسئلي ته اشاره کړي ده.لومړی ایات شریف::[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12](اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره یې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر یې په هغه کښې بېړۍ وچلیږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

***دویم ایات شریف:[سُوْرَةُ لقمان : 31]

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايٰتِهِۦٓ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا ته نه وينې چي په سمندر کي کښتۍ د الله په فضل سره چليږي، تر څو چي هغه تاسي ته خپلي ځيني نښاني در وښيي. په باوري توګه، په دې کي د هر هغه چا لپاره ډيري نښاني دي چي صبر او شکر کوونکی وي.****دريم ايات شريف:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 32](وَمِنۡ ءَايٰتِهِ الۡجَوَارِ فِى الۡبَحۡرِ كَالۡأَعۡلٰمِ)د هغه له نښانو څخه دغه بېړۍ دي چي په سمندرونو کښي د غرونو په شان ښکاريږي*****څلورم ايات شريف:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 24]وَلَهُ الۡجَوَارِ الۡمُنشَـَٔاتُ فِى الۡبَحۡرِ كَالۡأَعۡلٰمِ)او دا بېړۍ د همغه دي، چي په سمندر کښي د دنګوغرونو په څېر لوړي پورته شويدي.***پنځم ايات شريف[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسۡتَوِى الۡبَحۡرَانِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ‌ۖ وَمِن كُلٍّ تَأۡكُلُونَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُونَهَا‌ۖ وَتَرَى الۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُوا مِن فَضۡلِهِ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ)او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څیروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***دا الله جل جلاله دمهربانۍ دنښو څخه يؤه نښه ده. هروخت چي مو ديؤلاسي توکي څخه ګټه اخيستل چي د يؤه ليري ځايه راوړل سوی وو لوړايات شريف دريادوئ.ښه نو دا الله جل جلاله دمهربانۍ ،نعمتونو ،لطف اولويي نښه ده.[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 25]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کومي کومي لوريني دروغ کړئ؟!***والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د(البر)او(البحر)کلمو،وينو تکرار،تناسب دمځکې پرمخ دوچې اوسمندرونو ترمنځ نسبت:

دقرآنکريم دبيلابيلوعلمي اعجازو څخه يو رياضيکي اعجازدئ.په قرآنکريم کي 13ځلي د(الْبَر)وچه،وچي ويي،کلمه تکرارسوي ده؛همدارنگه د(البحر)سمندر،سمندرونو ويي,کلمه په يوازي ډول 33واري راغلي ده.موږته ددې خبرې پوهه سته چي پيغمبر(ص)ټول سمندرونه نه وه ليدلي اودهغوی سره يې هومره اړيکه هم نه درلوده،که چيري هغه اياتونه چي دالبر او البحر کلمي په هغه کي راغلي دي ديوبل سره جمعه کړو:

يوعدد په لاس راځي چي هغه د46عدد دئ،که چيري اوس هغه کلمي چي په هغه کي البر شتون لري :13پرهغه ويونوچي په هغه کي البحر يادسوی وي :46وويشو دمځکې دسطحي دوچې نسبت،اندازه دسمندر ونوسره په لاس راځي دانسبت 71سلنه دئ چي دوچي په نسبت دسمندرونو اندازه راته ښيي ياني دمځکي دمخ اوبه دوچي په نسبت 71سلنه دي .

که چيري بيا 41عدد پر 13وويشو 29سلنه عدد په لاس راځي چي دوچي اندزه دمځکې دسمندرونو په نسبت راته ښيي.ياني دمځکي دمخ هغه اندزه چي سمندرونه پکښي شتون نه لري 29سلنه ده نسبت سمندرونو ته.

ښه نو آيا دا دپاک کلام داپه زړه پوري محاسبه انسان کړي ده؟

څنگه هغه اياتونه چي په هغه کي دمځکې وچه برخه ذکرسوي ياده سوي ده اوهغه ويونه چي په هغه کي سمندرونه يادسوي دي متناسيبي دي دنسبت سره دټولي مځکي دوچي اوسمندرونوسره .ښه نو داپوه دقيقه او حاکيمانه کوچنۍ نمونه ده دقرآنکريم داعجاز څخه چي دحسابي احکامو په نامه شهرت لري.همدرنگه په قرآنکريم کي دشهر ويي چي مانايي مياشت ده 12واري تکرارسوی دئ،آيادا کلمه اتفاقً راغلي ده؟هرڅومره چي علم پرمختګ وکړي اوعلمي تحقيقات نورهم پراخ سي هومره به دقرآنکريم علمي اعجازونه راښکاره کيږي،هغه چي مخکي نه وه پيژندل سوي.ښه نو:بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم يادوي. خوشبخته هغه کس دئ چي قرآنکريم تلاوت کوي.بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم نورو ته وربښيي ؛عمل ورباندي کوي اودحکمونوپه رڼا کي يې دخپل ژوند محال وېش جوړوي.

قرآنکريم شفاعت کوونکی اوخلاصوونکی دهغه وګړي دئ چي په هغه باندي عمل کوي؛حکمونه يې عملي کوي.ښه نو راسئ چي قرآنکريم ته رجوع وکړو چي داسلام آره سرچينه ده.الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 9]إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصّٰلِحٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا)حقيقت دا دی چي دغه قُرآن هغه لاره ښيي چي بيخي سمه سيخه ده. کوم کسان چي هغه ومني ښې چاري سرته ورسوي، هغو ته د ستر اجر زېری ورکوي،***قرآنکريم وګړي هغولاروته سيخ کوي چي سيده ترينې لارې دنيکبختی ددونيا او اخرت دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 123] قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًاۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى)او ويې فرمايل: "تاسي دواړه (دلي، يعني انسان او شيطان يا ادم او هوا) له دې ځايه کوز شئ. تاسي به يو د بل دښمنان ياست. اوس که زما له لوري تاسي ته کوم هدايت ورسيږي، نو څوك چي د هغه هدايت پيروي وکړي، هغه به نه ګمراه شي او نه به په بد بختی کښې اخته شي.***بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 38]قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًاۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ)موږ وويل: "تاسي ټول له دې ځايه کوز شئ، بيا چي تاسي ته زما له خوا کوم هدايت ورسيږي، نو څوك چي زما د هدايت پېروي وکړي؛ نو پر هغو به څه وېره او غم نه وي؛***دقرآنکريم اعجازونه بيخې ډېردي هغه چي يادونه ورڅخه وسول يؤکوچنۍ بيلګه دهغوڅخه وه! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرونوداوبوتریوالی دئ

یـوه دنښونښـانوڅخه دالله جـل جلالـه دعظمـت،لویي دسـمندرونوداوبوتریوالی دئ. پوهـان وایي:دسمندر په هرلیټراوبوکي 27ګرامه مالګه شتون لري اودکاله په نړۍ کي 50میلیونـه ټنـه مالګـه دسـمندرونوڅخه دانسـانودخوا پـه مصـرف رسـیږي.دسـمندرونومالګه دټولوسمندرونوداوبو5/3برخه جوړوي اودسمندرداوبوپه هرکیلومترمکعب ساحه کي 34ټنه مالګه شتون لري.کـه چیري دسمندرونومالګه دسمندرونوڅخه را وویستل سي اودمځکي دشـپږولویو وچـوپرمخ وپاشـل سـي دمځکـي پـرمخ بـه دمـالګي لـوړوالی 153متروتـه ورسیږي!چي داخوراډېره مالګه ده! دلته چي کوم سوال زموږپام خپل ځانته را اړوي هغه دادئ چي دادومره ډېره مالګـه دسمندرونوپه اوبوکي دکومه سول؟یو دپوهانوڅخه وایي:پـه سمندرونوکي 5میلیونـه مکعبه مالګه شتون لري،دا دځانـه لیکل سوي خبري نـه دي بلکي دادقیقي شمېرې دعلمي کتابونوڅخه را اخیستل سوي دي.ښه نو دا مالګه دکومه راغلي اوپه سمندرونوکي ویشل سوي ده؟په دې اړه بیل بیل آندونـه شتون لري.یوه نظریـه داده چي :پـه سمندرکي دمالګي لویي تېږې شتون لري چي دا ډېرې دسمندر پـه اوبوکي ویلي کیږي.یوه بله نظریه بیاداده چي دسمندرونودغه مالګه دسیندونو اوبو دځان سره راوړي ده،دغه نظریه په ښکاره ځکه ناسمه مالومیږي چي :دمځکي پرمخ داسي جهلونه،سمندرګي شتون لري چي دسیندونو اوبه په هغوئ کي توییږي ولې دهغوئ اوبـه دمیلیونونـو کـالو راپـه دې خوادراوسه خوږې دي؟دسمندرونود اوبو دتریوالي علت دراوسه هم نـامعلوم دئ اوکومـه منونکي نظریـه بیله دې مبارک ایات څخه شتون نه لري؛الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]

وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه یې سره یو ځـای کړي دي. یو خوږ او خونـدور، بل تـریخ او تریـو. او د دواړو پـه منځ کښـي یـوه پـرده حائلـه ده، یو خند دی چي هغوی یـې لـه ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

سره ددې چي دسیندونواوبه سمندرونوته داخلې سي او سره ددې چي دمالګینوډبروڅخه هم تېري سي دسیندونودغه اوبـه هیڅکلـه نـه تـروې کیږي بلکي خوږې بـه وي،الله جل جلالـه فرمایي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه یې سره یو ځای کړي دي. یو خوږ او خوندور، بل تریخ او تریو. او د دواړو په منځ کښې یوه پرده حائله ده، یو خند دی چي هغوی یې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

هوکه چیرې دسیندونواوبه سمندرنوته ننوځي اوسلګونوکیلومتره مساحت ووهي تروې به نه سي اوهمداسي خوږې به پاته سي ولې چي دسمندرونو ددوه ډوله ځانګړونولرونکواوبوترمنځ یوخنډ پرده ده چي هغوئ یې دیوبل سره دګډېدوڅخه ساتلي دي، [سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه یې سره یو ځای کړي دي. یو خوږ او خوندور، بل تریخ او تریو. او د دواړو په منځ کښې یوه پرده حائله ده، یو خند دی چي هغوی یې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.دغه پرده نه پریږدي چي دخوږواوبوکبان تروو اوبوته اودتروواوبوکبان خوږواوبوته داخل سي،الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 68]أَفَرَءَيْتُمُ الْمَآءَ الَّذِى تَشْرَبُونَ)تاسي کله په غړېدلو سترګو کتلي دي، دغه اوبه چي تاسي یې څښئ؛

بیا الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 70]لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنٰهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ)

که موږ وغواړو نو دا به سختي تروې کړو؛ نو ولي شکر نه باسئ؟

***

یعني که الله جل جلاله غوښتلی دغه اوبه به یې هم دسمندرونوداوبوپه شان تروې کړې وای،بښه نو ولې ددې لوی نعمت ددرلږدلودخاطره دخدای جل جلاله شکرکوونکي ونه اوسو؟!الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) او د دواړو سیندونو اوبه یو شانته ندي: یو ډول یې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کیږي؛ او بل ډول یې سختي ترخې مالګیني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسایل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سینه څیروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ایستونکي شئ.***

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سمندرکي دتندې لکبله دډېرو وګړو دمړينې ډېرکيسې شتون لري؛ځينې وخت کښتۍ ډوبيږي اودکښتۍ ځيني سپاره ژغورل کيږي مګردتندې لکبله داوبوڅخه په ډګ سمندرکي خپل ژوند دلاسه ورکوي.ښه نوالله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]

وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهٗ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختې ترخې مالګيني دي، چې نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چې بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چې تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***************سربيره پرتريوالي داوبوبله دالله جل جلاله دعظمت لويه نښه خپله سمندرونه دي!که دمځکې پرمخ دغه لوی حوضونه نه وای چا دغه حوضونه جوړول،ځيني سمندرونه د10زرومترډېرژوروالی لري! چا دغه لوی حوضونه پيدا کړي دي،حوضونه،اوبه،تريوالی،کبان،صدفونه،اوپه کايناتوکي دالله جل جلاله دعظمت درشمېرډېرې نورې نښې نښانې شتون لري.[سُوۡرَةُ الذّٰرِيَات : 20] وَفِى الْأَرْضِ ءَايٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ)په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوبوجريان

که چيري انسان سمندرته داخل سي:داوبوهغه څاڅکي چي انسان يې پرخپل بدن حس کوي ښايي دڅوکلونوسفر ورسته دغه ځای ته رارسيدلي وي.

ولې چي دسمندرونواوبه داستوا څخه دشمالي قطب اوجنوبي قطب لورته حرکت کوي اوځيني وخت داوبوداسفر در15زره کيلومتر وپوري فاصله وهي. کومې اوبه چي په سمندرکي موندل کيږي دنورو اوبو ځای نيوونکي اوبه دي چي اوږده لاره يې دشمال،جنوب،ختيځ اولويديځ لورته وهلې ده.

داوبودغه حرکتونه په سمندرونو،اقيانوسونو کي دپيچلو قوانينو پراساس سرته رسيږي، مګرهغه څه چي ديادولو وړدي هغه دادي چي داوبو ددغو حرکتونو علت داستوا په کرښه کي دلمر په مرسته داوبو دتودوخي لکبله دي.

داوبو داګرميدل داوبو سطحه،مخ شل سانتي متره پورته کوي دا لوړراپورته کيدل: دشمال سمت ته داوبو دخوځښت لامل کيږي،ښه نو اوبه په دواړو قطبونو کي سړيږي داوبو دغه يخيدل داوبو وزن ډېروي په همدې خاطر دسمند تل ته ځي او داستوا لورته حرکت کوي ترڅو دګرمو اوبو تشه ډکه کړي.څرګنده سول چي دوه حرکتونه رامنځته سول چي يؤ لوړلورته اوبل دسمندر دتل خواته دئ،موږ دي پايلې ته رسيږو چي الله جل جلاله دډېرنښو نښانو څخه يؤه يې همدا دسمندرونو داوبو خوځښت دئ. که چيرې يؤه بيړۍ همدغو اوبو ته داخله سي او خپل ماشينونه بندکړي بيړۍ به په ساعت کي د8کيلومترو په چټکۍ روانه وي.

دسمندر داوبو ددې حرکت پراخولی لږ او ډېر 80کيلومتره او ژوروالی يې 450مترو ته رسيږي،همدارنګه داوبو ددې خوځښت حجم په هره دقيقه کي څلورميليونه ټنه وي.

دغه حرکتونه په هرو لسو ورځوکي 130زره ټنه ديخي ټوټې وېلې کوي.

دسمندرونو ددې حرکت ګټې څښي دي؟دا حرکتونه بې شمېره ګټې لري: داروپا ديخې سيمې هوا يې معتدله کړي ده... داوبو يؤبل حرکت هم دسمندر دتل په 3زره مترۍ کي شتون لري ،که يؤ اوبتل خپل ماشينونه بندکړي:ددې حرکت په مرسته به ديؤه ځای څخه بل ځای ته حرکت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله جل جلاله دعظمت يؤه بله نښه چي غوارو پري خبرې وکړو داده: دسږو اوبو يؤ حرکت دجنوبي امريکا دسواحلو لورته حرکت کوي ترڅو دپيرو اوشيلي هيوادونو ته ورسيږي،

داوبودغه جريان دسمندري نباتاتو ډېره اندازه دخپل ځان سره ليږدوي دغوسمندري نباتاتو کي يؤ زيات شمېر ساردين کبان دخپل ګيډې دمړولو په نيت راغونډ سوي وي او دنباتاتو دليږد سره همدغه کبان هم ليږدول کيږي،کله چي سواحلوته دغه نباتات داوبوسره انتقال سي کبان هم پکښي شتون لري چي دميليونونو هغه الوتونکو خواړه جوړوي چي ديادو سمندرونو په ساحلونو کي ژوندکوي.

دغه مرغان په همدې ساحلونو کي فاضله مواد پرځای پريږدي چي ديادو سيمو داوسيدونکو وګړو داقتصاد لپاره خورا اړين دي.
ولې چي ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه غوره سره لاسته راځي،د50مليونو مرغانو فاضله مواد راټوليږي او دنړۍ بيلا بيلو برخو ته استول کيږي. دجنوبي امريکا دساحلونو داوسيدونکو وګړو داقتصاد ډېره برخه ددې مرغانو پرفاضله موادو پوري تړلي ده چي دساردين کبانوڅخه خپله خواړه برابروي.

پوهان اټکل کوي چي دغه سمندري کارغان دکاله 3ميلونه ټنه ديادوکبانو څخه خوري.
دا کبان په هغو سمندري نباتاتو کي چي داوبو جريانونو دځان سره را وړې رانقل سوي دي.
که الله جل جلاله په خپل حکمت سره دا اراده وکړي چي داوبو ددې جريان مخ بل لور ته واړوي:ساردين کبان به دسمندري نباتاتوڅخه تغذيه نه سي اومړه به سي په همدې ډول به سمندري مرغانو ته خواړه ونه رسيږي او مړه به سي،وګړي به ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه بې برخي سي او دسختو اقتصادي ستونزو سره به لاس او ګريوان سي؛داستونزې به دهغو وګړو د دردونکي لوږي لامل سي. آيا داخبره دانه ثابتوي چي الله جل جلاله ستر روزي رسوونکی دئ!
الله جل جلاله اوبه په حرکت راولي اوبه دځان سره دکبانو غذا انتقالوي،کبان دمرغانو خواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اودمرغانو دفاضله موادو دپيسوځخه انسانانوته خواړه په لاس ورځي داتول دسړو اوبو دحرکت برکت دئ چې دجنوبي امريکا دسواحلو لورته درومي. دادخليج ګرم خوځښت اوسوړخوځښت وو همدارنګه دادسمندر دسطحې اوتل حرکت وو.

دسمندرونو داوبوجريان يوه پيچلې او اوږده موضوعه ده چې يوې برخې باندي مويې خبرې وکړي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ) حقيقت دا دی چې په اسمانونو او ځمکه کښې بې شمېره نښاني د ايمان راوړونکو لپاره دي.

****

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الذّارِيَات : 20]وَفِى الْأَرْضِ ءَايٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

****

هرکلــــــه چــــــي وغــــــواړو دالله جــــــل جلالــــــه پــــــه لــــــويي کــــــي آندوکړو:آسمان،مځکه،سمندرونه،کبان،اوبه،هوا،مرغان،غرونه ،نباتات،حيونات اوانسانان زموږ په مخ کي دي موږ ته ترټولوښه همدغه زموږپه وړاندې مخلوقات دالله په قدرتوتوکي دژورآندکولو وخت درکوي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نباتات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقرآنکریم دتلاوت اغیزه دنباتاتو پرلوبوالي اوکیفیت باندي.

په یوه عربي هیواد کي یو څیرونکی ژوندکوي چي په خپلو علمي او عملي څیرونو په عربو اونړی کي پیژندل سوی دئ،هغه په ژنیتیک کي تخصص کړی؛ هغه دپوهنتون استاد او دډېرې پوهي خاوند دئ چي په خپلو پراخو علمي څیرونو سره شهرت لري.

دي پوه یو دا سي تجربه سرته ورسول چي کیدای سي تاسو پري باور ونه کړئ،مګر دا ربښتیا دي او په قرآنکریم کي دغه سکالو(موضوع) یادسوی دئ.الله جل جلاله فرمایي:
[سُوْرَةُ بنیَ اسرآئیل/الإسراء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَیْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهٗ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا
د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شیان بیانوي چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، هیڅ شی داسي نه شته چي د هغه له ستاینې سره د هغه پاکي نه بیانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بیانولو نه پوهېږئ. حقیقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښښونکی دی.
[سُوْرَةُ النُّور : 41] أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِی السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَٰٓفّٰتٍ ۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ)
ایا ته نه وینې! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستایي؛ هر یو د خپل لمانځه او ثنا ستاینې کړنلاره پیژني. او دوی ټول چي څه کوي، الله پري پوهیږي.[سُوْرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللّٰهُ الْخٰلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۚ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)الله هغه ذات دی چي د هستوني پلان جوړوونکی او د هغه نافذوونکی او د هغه سره سم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، د هغه په پاکی سره ستاینه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 6]وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستوری او ونه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛***************دغه څیرونکی وایي:نباتات هم دنورو مخلوقاتو په شان احساس کوي،اوري او پردوئ باندي اغیزه کوونکو کړنو ته په مثبت یا منفي ډول ځواب ورکوي،دا دیاد څیرونکي دڅیرني لنډیز وو،په تفصلي ډول بایدوواېوو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه څېرونکي په 1997ميلادي کال کي دخپل پوهنځي په بڼ کي څېرنه پيل کړل:هغه څلور پلاستيکي کوټې په يؤه اندازه جوړي کړې،هغه يې په يؤه اندازه دخاور څخه ډکې کړې،په هغوئ کي يې په يؤه اندازه غنم وکرل ،ټولوته يې په يؤه اندازه مالومه سره(امبار)ورکوئ او ټولو ته يې په يؤه اندازه او وخت اوبه ورکولې.

ورسته در يادو کارونو يې د خپل يؤ محصل څخه وغوښتل چي په اونۍ کي دوه ځله سورة ياسين،فاتحه،اخلاص او ايات کرسي دکرل سو غنمو په لومړۍ کوټه کي تلاوت کړي.
دبل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي ځيني نباتات دې راوړي او دکرل سوو غنمو په دويمه کوټه کي دې يې پري پري کړي او په هغه کوټه کي دې بې رحمانه اوسختي خبرې ورته کوي او داکړنه دې هم په اونۍ کي دوه ځله تکراروي.
دېؤه بل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي په دريمه کوټه کي دې ددويمي کوټې دريمه اندازه بې رحمانه او سختي خبرې کوي او په غچي سره دې دهغوئ دپري کولو اراده کوي.

لنډه داچي په لومړۍ کوټه کي کرل سوو غنمو ته قرآنکريم تلاوت کيږي په دويمه کوټه کي نور نباتات دغنموپه مخ کي غوڅيدل په دريمې کوټې کي غنمو ته ازار ورکول کيدئ او دڅلورمې کوټې غنم پرخپل حال پريښودل سول چي په طبيعي ډول غټ سي.

ددې څېرنې پايله چي هغه په يؤه علمي غونډه کي څرګنده کړل داسې وه:
دهغې کوټې غنم چي په هغې کي قرآنکريم تلاوت کيدئ دنورو کوټو دغنمو څخه يې 44سلنه ښه وده کړي وه او دهغوئ دانې دنورو کوټو څخه 144سلنه ډېرې وې.
ددويمې او دريمې کوټې غنم چي ازار او تکليف ورکول کيدئ دهغوئ لويوالى دلومړۍ کوټې په نسبت 35سلنه کوچنى وو،او حاصل يې هم 88سلنه ورڅخه کم وو.
دغه حکم عملي تفسير دبرکت دئ.
ښه نو هر کله چي يؤ مؤمن مسلمان کښت کوي قرآنکريم دزړه دتله تلاوت کوي او الله جل جلاله يادوې:دغه کړنه يې دکښت دبرکت او ډېرښت لامل کيږي،همداسې په نورو کړونو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 261] مَّثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ فِى سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتۡ سَبۡعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّاْئَةُ حَبَّةٍۗ وَاللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُۗ وَاللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ

كوم خلك چي خپل مالونه د الله په لار كښي لګوي، د هغو د لګښت مثال داسي دی، لكه چي يوه دانه وكرله شي او لـه هغې څخـه اوه وږي زرغونـه شي او پـه هر وږي كښي سل دانې وي. په همدې ډول كله چي د چا عمل ته د الله خوښه شي، زياتوالی پـه كښي راولـي. الله (ج) هم پراخوونكی او هم د علم څښتن دی.

***

ښايي موږ په دې خبره تعجب وكړو چي نباتات قرآنكريم اوري او هغه ته ځواب وركوي ولـې تعجب وكړو الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَشر : 24] هُوَ اللَّهُ الۡخَٰلِقُ الۡبَارِئُ الۡمُصَوِّرُۖ لَهُ الۡأَسۡمَآءُ الۡحُسۡنَىٰۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى السَّمَٰوَٰتِ وَالۡأَرۡضِۖ وَهُوَ الۡعَزِيزُ الۡحَكِيمُ)

الله هغـه ذات دی چـي د هستوني پـلان جـوړوونكی او د هغـه نافذوونكی او د هغـه سره سم صورت جوړوونكی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، د هغه په پاكی سره ستاينه كوي او هغه برلاسی او د حكمت څښتن دی.

****

دغرونو او نباتاتو ترمنځ كوم يو يې ژوند تـه نـژدې دئ؟ قرآنكريم پر پيغمبر صلی الله عليـه وسلم باندې نازل سوی دئ ترڅو زموږ دژونـد تكلاره سي مګر انسان چي قرآنكريم دهغه دنيكبختی لپاره پر رسول الله نازل سوی دئ دهغه څخـه پـه غفلت كي دئ پـه داسي حال كي چي نباتات هغه ته ځواب وركوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَٰوَٰتُ السَّبۡعُ وَالۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَىۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۗ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)د هغه پـاكي خـو اوه اسمانونـه او ځمكـه او هغه ټول شيان بيانوي چي پـه اسمانونو او ځمكـه كښي دي، هيڅ شی داسي نـه شته چي د هغه لـه ستايني سره د هغه پاكي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاكي بيانولو نـه پوهېږئ. حقيقت دا دی چي هغه ډېر زغمونكی او ښونكی دی.

****

الله جل جلالـه بيا فرمايي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 6] وَالنَّجۡمُ وَالشَّجَرُ يَسۡجُدَانِ)او ستوری او ونـه دواړه (ټول) سجده كوونكي دي؛[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 13]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (اې پېریانو او انسانانو)، تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

ښه نو کله چي دنباتاتو کرڼلاره دقرآنکريم سره په دې ډول وي، آيا داد عقل مندی کړنه ده چي انسان هغه مخلوق چي دمخلوقاتو غوره دئ او دقرآنکريم آره مخاطب دي چي سيده اودبرياليتوب لارې ته يې را بولي دقرآنکريم څخه غافله وي او مسلمانان دې ددې ايات شريف مصداق سي چي فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 30]وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِى اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا)او پېغمبر به ووايي: "اې زما ربه! زما قوم دغه قُرآن پرېښې ؤ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوسمندرونوپه منځ کي دیوال،خنډ چي په بشپړډول دهغوئ دیوبل څخه جلاکوونکی دئ.

په قرآنکریم کي دوه سپیڅلي ایاتونه په دي اړه شتون لري:لومړی یې په سورت رحمن اودویم یې په سورت فرقان کي دئ. په لومړي ایات کي خدای جل جلاله فرمایي:سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه یې خوشي کړل چي سره یو ځای شي؛ [سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بیا هم د هغو تر منځ یوه پرده حائله ده چي هغوی تربنه تېری نکوي.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پیریانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

پوهان ددي خنډ،دیوال په اړه په تعجب کي لویدلي چي چیري شتون لري:آیا داخنډونه دسره سمندر او دهند دآقیانوس په منځ کي دي یا دتور او مدیترانه سمندر په منځ کي؛او که یا دجبل الطارق،او مدیترنه،اطلس اقیانوس په منځ کي دا جلاکوونکي دیوالونه،خنډونه چیري دي؟

[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : ٢١*19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه یې خوشي کړل چي سره یو ځای شي؛بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بیا هم د هغو تر منځ یوه پرده حائله ده چي هغوی تربنه تېری نکوي.(فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پیریانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

**یوشی چي ډیر جالب دئ هغه دادئ چي دهرسمندرخانته یو ډول تریوالي،غلظت،رنګه اومعلومه دتودوخي درجه لري او ددې سره چي سمندرونه دیوبل سره موښتي دي دهغوئ په ځانګړونو کي توپیر نه راځي. که یوڅوک په الوتکه کي دجبل الطارق پرتنګي یا پرباب المندب اویا دبسفر پرسر الوتنه وکړي:وبه ویني چي یوسمندر دبل سمندر سره توپیر لري.
دسمندر پوهانو دا موندلي ده که دسره سمندر داوبو زرات په باب المندب کي دغه دیوال ته ورسیږي بیرته به دسره سمندر لورته حرکت وکړي. ښه نو دهمند دسمندر اوبه به سره سمندر ته نه ننوزي او دسره سمندر اوبه به په همدي ډول دهمند دسمندر داوبوسره نه ګډیږي.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20](بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَان)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

هريو ددوئ ځخه په مالومه اندازه غلظت،تودوخه اوتريوالی لري چي دېرښت او کمښت نه پکښي راځي.دمديترانه سمندر دتور سمندر او اطلس سمندر سره هم دغه رکم دئ.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 19](مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ يَلۡتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

*****

دغه خنډ داسي خنډ نه دئ لکه يو ديوال بلکي دايو نرم شی دئ چي په اوبوکي ګډ دئ دويم ايات چي په قرآنکريم په دې اړه راغلی هغه دادئ،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرۡقَان : 53](وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخًا وَحِجۡرًا مَّحۡجُورًا) او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو ځخه ساتلي، منع کړي دي.

****

ښه نو دخوږو او ترووو اوبو په منځ کي يو منعه کوونکی شتون لري،دبيلګي په ډول:دام ريکا ديوه سيند ځخه په يوه ثانيه کي 300زره متره مکعبه خوږې اوبه اطلس سمندر ته بهيږي او 80 کيلومتره په سمندر کي مخته ځي، دا خوږې اوبه دترووو اوبو په منځ کي لاره وهي مګر ديوبل سره نه ګډيږي ولي چي:[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَانِ)
بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

همدارنګه ډېر دخوږو اوبو کبان ترووو اوبو ته نه داخليږي او په همدې ډول دترووو اوبو کبان خوږو اوبو ته نه ننوزي ولې چي همدا خنډ ددوئ د داخليدو مخه نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53] وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

*****

دا دالله جل جلاله دلويو نښو څخه يؤه نښه ده چي دسمندرونو اوبه ديؤبل سره نه ګډيږي.
آيا يؤڅوک کوای سي چي په يؤه لوښي کي خوږې او تروي اوبه توئ کړې بيله دې چي سره ګډې سي ،آيا ورسته درګډولو به يې ديؤبل څخه بيلې کړې او آيا کولی سي دهمدغه لوښي څخه يؤازي خوږې اوبه وڅښي.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : ۲۱ * 19] مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي. فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (ای پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

کله چي پوهان خپل ددې کشف څخه ډېر خوشحاله وه وي مونـدل چي په قرآنکريم کي دې خبرې ته اشاره سوې ده ،په تعجب کي سول. هغوئ دا هم کشف کړل چي ددوو سمندرونو په منځ کي دخوږو اوتروو اوبو ترمنځ دوه منعه کوونکي شتون لري:يؤ خنډ ددې خنډونو څخه ددوسمندرونو اوبه ديؤبل سره دګډيدلو څخه ساتي مګردويم خنډ داسي دئ چي ديؤه سمندر کبان نه پريږدي چي بل سمندر ته ننوزي او دا ددې لامل کيږي چي هرسمندر خپل دتريوالي دغلظت ميزان او خپلې خاصې ځانګړنې وساتي او هغه دبل سمندر سره دګاونډيتوب په سبب دلاسه ورنه کړې.
دغه دويم خنډ ددوو سمندرونو ترمنځ ثابت نه دئ او دبادونو او نورو خوځښتونو په سبب ديؤځای څخه بل ځای ته حرکت کوي. قرآنکريم دغه دويم کشف ته هم اشاره کړې ده،قرآنکريم لومړي منعه کوونکي ته برزخ او دويم منعه کوونکي ته ِحجر نوم ياد کړی دئ.والله اعلم،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

*****

دسمندرونو ددې دوو خنډونو په اړه څېړني رواني دي.

ښه نو هرڅه چي الله جل جلاله پيداکړي دي ډېرهيرانوونکي دي او په هغوئ کي سترپندونه،نصحتونه اوپريکړنده دلايل شتون لري. والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو جذبيدنه دلمر لورته

نباتات دلمر لورته جذبيږي کـه چيرنباتات پـه يوداسي کوټـه کـي چي کړکـی ولـري کښـيږدو :دنبات ځانګي او ښاخونه به دهغه کلکين لورته مايل سي ځکه دلمروړانګي دهغه څخه کوټې ته دننه کيږي. هيرانوونکي به دا وي چي دنبات پاڼي بـه داسي ترتيب سي چي ټولـو تـه رڼـا دلمروړانګي ورسيږي.

ډېر داسي لږ پيښيږي چي پاڼي دي سره وپيچل سي خو بيا بـه هم پاڼي دلمر لورتـه ځای ونيسي؛په نباتاتو کي دا ځانګړنه ريښتني ده.[سُوۡرَةُ النَّمل : 63] (أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِۚ) ايا لـه الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟ -

****

يوه پوه نبات راوړی اوهغه يې په کومه لوله کي سرچپه کښيښوئ ورسته درڅه مودې يې وليدل چي ريښې يې لاندي لورتـه او پاڼي يې لوړلورتـه تللي دي،ياني ريښي دلندبل اوپاڼي دلمر او هوا لورته کشيږي.چا نبات داسي پيداکړی؟ چا نبات داسي پيداکړی چي يوه برخه يې دلمر او بله برخه يې دمځکي لورته رکشيږي؟

[سُوۡرَةُ النَّمل : 63](أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِۚ) ايا لـه الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟

*****

يوبل ديادولو وړتکی دادئ چي دځينو نباتاتو ريښې داوبو دموندلو لپاره در30مترو پوري رسيږي که چيرې اوبه دخاورې په يوه لوري کي وي ريښه هم هغه لوري ته کشيږي کـه څه هم اوبه دمځکې په ډېره لاندي برخه کي وي.

ساقه چي تل لوړ لورتـه وده کوي کـه چير دلمررڼا دبل لورڅخه وځليږي ساقه بـه هم هغه لورته وده وکړي.دلته انسان ته سوال پيداکيږي چي آيا ماده عقل لري؟

دريښو کشيدل داوبو لورتـه دپاڼو اوساقو وده دهسک لورتـه دالله جل جلالـه دلويي دنښو نښانو څخه دي. يوبله پيښه چي ډېره هيرانوونکي ده هغه داده :ښـه نو کله چي نبات تږی سي منطقي خوداوه چي لومړی يې بايد دريښو اوبه مصرف کړی کارولي وای،مګر داسي نـه ده لومړی دپاڼو اوبه مصرفيږي بياد ځانګو بيا دتني او ورسته دريښې اوبه مصرفيږي.

کله چي نبات ته اوبه ونه رسيږي ورستی اوبه چي نبات يې کاروي هغه دريښې اوبه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یؤ دهقان دنبات اوبول هیروي او باران هم نه وي نبات هغه اوبه لومړی مصرفوي چي دهغوئ په کارول ورته چنداني زیان نه رسیږي،ورستی اوبه چي نبات یې کاروي هغه د ریښو اوبه دي که چیرې نبات لومړی دریښو اوبه مصرفوالی په هغه لومړیو کي به نبات وچ او لمنځه به تللای. ښه نو په دې کي څه حکمت دئ الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ یُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ ۚ وَمَا تُغۡنِى الۡءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ) دوی ته ووایه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ایمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

بیله شکه هرڅه چي دمځکي پرمخ شتون لري دالله جل جلاله پرلویوالي،حکمت،علم،رحمت، اوفضل دلالت کوي.والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنبات دنده داوبو ساتل دي

دځينو نباتاتو دنده په هغو دښتو او وچو سيمو کي چي اوبه شتون نه لري داوبه ذخيره کول،ساتل دي.

هرمسافر په يؤه وچه بي اوبو دښته کي درهرڅه لومړی اوبو ته اړتيا لري:په همدي خاطر دځينو بي اوبو سيمو ونې په خپله تنه کي در 3زره ليترو اوبو پوري ساتي. انسانان او حيونات کولی سي خپله تنده او داوبو اړتيا ددې ونو دښاخونو او څانگو په پري کول چي رنې اوپاکي اوبه به پکښي ساتل سوي وي پوره کړي. ښه نو داونې الله جل جلاله په وچو او بي اوبو دښتو کي دانسانانو دتندې دليري کولو لپاره پيداکړي دي.

داونې په خپلو تنو کي داوبو دذخيره کولو ساتلو لپاره داوبو دساتلو نسجونه لري او هغوئ کي دانسان داړتيا اوگټې اخيستو وړاوبه ساتي.دغه نسجونه چي دسپنج په ډول دي دونو په ښاخونو اوڅانگو په منځ کي ځای لري. ددې ونو داوبو دساتلو اندازه په وچو موسمونو کي درزره ليټرو ته رسيږي دا ونې دالله جل جلاله دلوري دانسانانو دگټې اخيتنې لپاره پيداسوي دي. ښه نو هغه وخت دانسانانو تباهي اوبربادي پيل سول چي انسانانو دځنگلونو دونو په پري کولو داوبو په ککړولو،چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو په ازادولو پيل وکړ او دا چاره ددې لامل سول اوسي به چي ډول ډول ناروغی او طبعي پيښې رامنځته سولي اوپه راتلونکي وخت کي به لاډيرې سي.

دچاپيريال ساتلو سکالو ډيراړين سکالو دئ،الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 205]

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِى الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ)او کله چي هغه ته قدرت په لاس ورځي (يا کله چي بېرته وگرځي)، نو په ځمکه کښي د هغه ټولي هلي ځلي ددې لپاره وي چي فساد خپور کړي، کښتونه لوټ کړي او انساني ځوځات له منځه يوسي. په داسي حال کښي چي الله (هغه ذات چي هغه به شاهد نيوه) هيڅکله فساد نه خوښوي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزرغونې(شنې)پاڼې کارخونه

بيله شکه موږ ټولو په پسرلي کي دطبعت ښکلا ليدلي ده،داسي چي وابښه راشنه کيږي ونې پاڼې،څانګي غوټۍ او ګلونه کوي ټولې مځکې زرغونې جامې اغوستي وي اوټول نباتات راټوکيدلي وي. آيا دالله جل جلاله دلويي نښو ته مو ددې ښکلا په ليدو ژورآند کړی دئ،آيا دې لاندې آيات کي چي ددې طبعي ښکلا ټوکيدلو ته پکښي اشاره سوي پام مو کړی: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99](وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا مونږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه بڼېرازه کښتونه او وني پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپړې داني راويستلي، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي له ډېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته څېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښي د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو څرنګوالي ته لږ ځير شئ. په دې شيانو کښي د هغو کسانو لپاره نښانې دي، چي ايمان راوړي.

****

دبټو او وښو راټوکيدل دبوټو بدليدل په ونو دمځکي زرغونه جامه اوغستل دا ټول دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه دي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24-32]فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ) بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري. أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) مونږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛ (ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا) بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛
فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي، وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه، وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا) او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا) او ګڼې باغونه،(وَفٰكِهَةً وَأَبًّا) او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛(مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ) د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

څوک چي دطبيعت ښکلاويني په همدې ښکلا کي ګرځي اوکتنه يې کوي دطبيعت دا ښکلا يې مغزو ته خوښې وربخښي مګر دالله جل جلاله شکر نه ادا کوي او دا ښکلا ګاني دالله جل جلاله دعظمت نښې نه بولي دا سي يو انسان دئ چي دقرآنکريم څخه غافله دئ دغه مبارک ايات دانسان پام خپل ځان ته اړوي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شني سمسورې وني څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛**** *********کيدای سي يوڅوک وپوښتي ونې چي وچې سي اور اخلي الله جل جلاله دلته ولې داسي فرمايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهانو مالومه کړي که کلورفيل دزرغون والي حجره(ژونکي)لمرته مخامخ سي په هره دقيقه کي 20عضوي ترکيبونه جوړوي،نبات داوبو اوځيني معدني موادو په مرسته ځان تغذيه کوي، نبات چي ډېر ګاز دهوا څخه اخلي هغه دکاربن ډای اوکسيډ غازدئ(Co2)چي دنبات په جوړښت کي ونډه لري،دنبات جوړښت،دهغه بدنه دانسان دليد خلاف دخاورو څخه نه ده بلکي ديوې لويي چټکې فابريکي څخه ده چي الله جل جلاله دزرغوني پاڼې په منځ کي جوړه کړي ده.که چيري دنبات پاڼې نه وای:نبات به شتون نه درلودی.

که چيري نبات په تاريکۍ کي يا دلمر دوړانګو څخه نبات ليري کړو وده نه کوي . دغه هسکي لوي درختې او دهغوئ پنډې تنې چي څو ټنه وزن لري دهغې فابريکي توليد دي چي په کوچنيو زرغونو پاڼو کي شتون لري. ښه نو ولې الله جل جلاله دلته فرمايي: سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ)

هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

********* ****

دلته دې ته اشاره سوي ده که چيري الله جل جلاله په نبات،ونه کي دغه بې شمېره کارخونې نه وای پيداکړي ونو به هيڅ دباندنی شتون نه درلودای. ښه نو کله چي انسان دطبيعت ښکلا ويني بايد دالله جل جلاله په اياتونو کي ژور آند وکړي او ورڅخه غافله نه سي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ) په اسمانونو او ځمکه کښې څومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.******بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.

****

انسان په ژمي کي ونې دوچولرګيو په ښه ويني مګر په پسرلي کي دغه ونې څوانيږي،غوټۍ کوي ګولونه کوي اوپاڼې کوي دا ټوله کارونه څوک کوي؟

هرکله چي موږ په دښت کي يؤازي رازرغون سوی نبات وليدئ ورڅخه وپوښتئ:چا ته را وټکولي او زرغون يې کړي،چا تاته دراشين کيدلو توانايي درکړه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیله شکه الله جل جلاله دهرشی پیداکوونکی دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99]
وَهُوَ الَّذِیَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَیْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗانظُرُوٓا۟ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚإِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا موږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښې‌رازه کښتونه او ونې پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپرې داني راويستلي، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي له ډېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښې د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو ځرنګوالي ته لږ خير شئ. په دې شيانو کښې د هغو کسانو لپاره نښاني دي، چي ايمان راوړي.*************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه

خداى جل جلاله دنباتاتو دژوند بنسټ پر تخمونو جوړ کړی دئ. دنباتو ډېرښت،تکثر پرتخمونو تړلی دئ. تخمونه يؤه لويه نړئ لري،که موږ دهغو دځانګړنو او نورو اړوند سکلوګانو څخه خبرسو په هيرت کي به ولويږو .

دتخمونو اندازې ډېر توپيرونه سره لري :دهندي جوز تخم دومره کوچنی دئ چي په هرګرام کي يې 70000داني شتون لري،دغه تخم دګرد په ډول دئ. هغه ځانګړنه چي دټولو تخمونو ترمنځ ګډه ده هغه ژوند دئ،که غواړئ په دې اړه په ډېرڅه وپوهيږئ:دلوبيا يا چڼو داني پر لندومالوچو کښيږدئ وبه ګورئ چي هغه څنګه وده او لويوالی کوي او په ريښو اوڅانګو بدليږي،همدغه دلوبيا دانه درهغو دنبات دغذا لپاره بس ده ترڅو نبات دمځکي څخه ځان تغذيه کوي.

ځيني تخمونه وزرونه لري!هو وزرونه لري،هوا ته پورته کيږي او سلګونه کيلومتره لار وهي ترڅو ديؤه هيواد بل يا ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ورسيږي او په طبيعي ډول په لنده مځکه کي راشنه سي.

ښه نو دغه تخمونه ځکه وزرونه لري چي ديؤې سيمې څخه پروازوکړي اوبله سيمه زرغونه کړې. ځيني تخمونه پشمونه لري ترڅو نيژدي سيمو ته پري وليږدول سي لکه ځيني ګلونه.ځيني نور تخمونه کروړ،سخت پوستکی لري ترڅو اوبه ورڅخه تيري نه سي او دسيلابونو اوسيندونو په مرسته ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا اغزي لري ترڅو دحيوانتو پر بدن وموښلي او دهغوئ سره بلې سيمې ته وليږدول سي. ځيني نور تخمونه سرښناکه ماده لري دمرغانو پر پښو مښلي او ديوې سيمې څخه بلې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا سخت،کروړ پوښونه لري او دطبيعي پيښو په مرسته يې پوښونه ماتيږي او راشنه کيږي. دځينو نباتاتو ريښې په مځکې در 17مترو ننوزي او دځينو نباتاتوريښې په مځکه کي در30مترو رسيږي ترڅولندبل يا اوبوته ورسيږي او ځان موږ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُوْرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ
) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟
ـ اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په څرګنده ګمراهۍ کښي غور ځېدلي دي.
****

ښه نو ځيني تخمونه وزرونه لري؛ځيني پشمونه ځيني اغزي ځيني کروړ پوستونه ځيني سخت پوښونه ځيني سرښناکه ماده لري ترڅو دمرغانو پر پښو ومښلي او ديؤې سيمي څخه بلې ته وليږدول سي. داتول دالله جل جلاله دعظمت ،لويي او حکمت ښکارندوي دي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو زغونوالی

ويل کيږي چي دانسان په لاس جوړه سوي يؤفابريکه هم دومره پرمختللې نه ده لکه هغه فابريکه چي دشنې پاڼې په دننه کي شتون لري!

دپاڼې په حجرو(ژونکو)کي يؤه ماده شتون لري چي هغه ته کلورفيل،شنه ماده وايي،هرکله چي دغه ماده دلمروړانګو ته مخامخ سي دهغې ماليکولونه دتودوخې پياوړو واحدونو ته اوړي اوهغه اوبه چي دپاڼې په دننه کي شتون لري تجزيه کوي او هايدروجن H او اوکسيجن Oورځخه لاسته راوړي. بڼه نو که موږ غواړو په خپلو هغو وسايلو چي دراوسه يې په لاس کي لرو اوبه تجزيه کړو او اوکسيجن او هايدروجن ورځخه په لاس راوړ موږ c2500درجې تودوخې ته اړتيا پيداکوو.

انسانان،نباتات،او حيوانات په پرلپسي ډول اوکسيجن ته اړتيا لري اوتنفس کوي يې،څنګه په هوا کي دنورو غازونو سره داوکسيجن نسبت ثابت پاتي کيږي؟

ددې لپاره چي په هوا کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي:دمځکې پرمخ نباتات 100بيليونه ټنه دکاربن ډای اوکسيډ ګاز او25بيليونه ټنه هايدروجن په غذايي موادو او 100بيليونه ټنه اوکسيجن بدلوي همدارنګه دهغې انرژۍ مجموعه چي نباتات يې دفتوسنتز په عمليه کي کاروي دانسانانو ديؤه کال دمصرف سوي انرژۍ لس برابره ده. ديؤې منځنۍ ونې پاڼې په هرساعت کي يؤ کيلو ګرام غذايي مواد توليدوي،دغه غذايي مواد په شپه کي په خوږه بدليږي ترڅو ونه دهغې څخه ګټه واخلي او يا هم په ونه کي دنشايسته په بڼه ذخيره کيږي .

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

د(الْأَخْضَرِ)کلمه وه زرغونوالي ته اشاره کوي ولې چي په پاڼه کي يؤ ډېره پياوړې فا بريکه شتون لري چي ډېر ارزښتمن کارسرته رسوي چي انسان دهغه دسرته رسول توناييي نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخمونه او دهغوئ دخوا دسختو شرايطو زغمل

دخدای دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې داده چي پر داسي يومځکه چي پرهغې په کلونو باران نه وي سوی هغې ته اوبه نه وي رسيدلي پرهغې واښه،ګلونه اوبوټي را زرغونيږي،دکار دهيرت وړدئ.

دلته انسان ته يو سوال پيداکيږي:پردغه مځکه چي دا اووه او يا لس کلونه باران نه وو اوريدلی دا تخمونه دکومه سول چي واښه،بوټي او ګلونه تري راشنه سول؟

داسوال په پوره ډول پرځای دئ دا کوم چا دا تخمونه نه دي پاشلي څنګه دا وچه مځکه زرغونه سول؟

ښه نو چا داتخمونه پاشلي دي ددې سوال ځواب دادئ:پوهيږو چي سختي ډيري هم درطبيعي پيښو لاندي راځي،سختي طبيعي پيښې عبارت دي:دباد،باران،زلزلو،ګرمی اويخنی څخه داپيښې کروړي ډيري درخپلي اغيزې لاندي راولي اوهغوئ په خاورو بدلوي.

داپيښې پرغرونو اوسيندونو هم خپله اغيزه لري،آيا داپيښې پرهغو تخمونو چي الله جل جلاله په خاورو کي پټ کړي اغيزه نه کوي؟ پوهان وايي تخمونه داسي پيداسوي دي چي حتی سختي طبيعي پيښې هم پر هغو کومه اغيزه نه کوي. کله چي هغوئ په مځکه کي پټ سي او موږ هغوئ نه وينو کلونه پرهغوئ بادونه،ګرمی او يخنی تيريږي مګر داد تخمونه چي ځانته پيښې زغموونکی او ځانګړی پوښ لري خپل په ځان کي کوچنی ساقي؛ځانګې؛ريښې او غذايي مواد ساتي،ورسته درڅوکلونو باران اوريږي او دهمدي تخمونو څخه ښکلي ګلونه،بوټي او واښه راشنه کيږي. ښه نو دغه توله ښکلا په دې ټوله موده کي چيري وو،خدای جل جلاله دهغوپيښو څخه چي هرڅه لمنځه وړي دوئ ساتلي وه. يوه بله هيرانوونکي بيلګه دتخمونو دساتل کيدو داده: الله جل جلاله دانسان په معده کي پياوړي او ښه اغيزه کوونکي تېزاب (کلردريک اسيد) پيدا کړي دي،که موږ سخته غوښه هم وخورو دمعدې داتېزاب: دهغوئ کوچني فعالعه ماليکولونه پيسين به دغه سخته غوښه تجزيه کړي. په دې باره کي هم تجربې سرته رسيدلي دي،دبيلګې په ډول:پوهانو دغوښې يوټوټه په يو فلزي توپ کي چي کوچنی سوری يې درلودئ واچول،دا کوچنی توپ يې په يوه حيوان وخوړئ دڅه وخت ورسته يې ياد ژوی مړ اودهغه دمعدې څخه يې ياد توپ را وويستئ،وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدل چي په هغه توپ کي غوښې شتون نـه درلـودئ ځکـه دتوپ درکوچني سوري هغه تـه ننوتل او ورغلي وه او غوښه یې تجزیه کړي وه.ښه نو آیا هضم یو میخانیکي عملیه ده که کیمیاوي؟ په حقیقت کي هضم دادواړې عملیي په برکي نېسي:کله چي خواړه پـه میخـانیکي ډول هضم نه سي کیمیاوي مواد هغه په مایع بدلوي.

هر سخت خواړه چي انسان خوري دمعدې دتېزابونو او انزایمونو په مرسته په مایع بدلیږي او دجذب وړګرځـي،ددې ټولـو سربیره ځینـي دانـي او تخمونـه چـي انسـان دمیوسره خوري دانسان دبدن څخه بیله تجزیه کیدلو اوبیله کوم بدلونه وزي،او دمعدې میخـانیکي او کیمیـاوي عملیې پرهغوئ کومه اغیزه نه سي کولی!

دا دالله جل جلالـه حکم او حکمت دئ ولـي چـي هغه جل جلالـه ددې تخمونـو دسـاتني دپـاره یوداسي پوست او ساتونکی ځای پرځای کړی دئ چي هغه یې دهرې میخانیکي او کیمیـاوي اغیزي څخه پري سـاتلی دئ. مـه هیروئ چي څیرونکو دمصر پـه اهرمونـو کـي داسـي غنم لاسته راوړل چي هغوئ شپږزره کالـه مخکي ذخیره سوي وه،څیرونکو همدغه غنم وکرل اوهغوئ راشنه سول. ولې چي ځینـي تخمونـه الله جل جلالـه دسختو شرائیطو لانـدې خونـدي ساتي. دغه کوچنیو ژوندیو موجوداتو ته په شپږ زره کاله کي کوم زیان نـه وولیدلی اوخپلـي ځانګړني یې ساتلي وي په همدې خاطر الله جل جلاله فرمایي:

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) دا خو د الله پیدا کول دي، اوس ما ته را وښایاست، له هغه پرته دغو نورو څه پیدا کړیدي؟ - اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په څرګنده ګمراهی کښي غور ځېدلي دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیوانات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور زړه دژونديو موجوداتو په منځ کي

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه هغه يې دمور زړه دئ:زموږ موخه دمور فزيکي زړه چي دوه دهليزه،دوه بطنه..لري نه دئ بلکي زموږ موخه دمور مينه داولاد سره يا دهغې معنوي زړه دئ.

پوهان وايي:پياوړي انگيزه او اړيکه دانسان په وجود مورنۍ مينه او اړيکه ده بلکي دټولو ژونديو موجوداتو په منځ کي مورنۍ مينه او اړيکه دټولو څخه پياوړي ده .

دمورنۍ مينې،شفقت او مهربانۍ دلايل نه يوازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي بې شمېره دي.

دعبدالله بن مسعود (ض)څخه رواويت سوئ دئ چي رسول الله صلى الله عليه وسلم يوځاى ودريدئ يو صحابي دونو لورته ورغلئ او دهغه ځاى څخه يې ُحمْره په نامه ديوه مرغه هگۍ دځان سره راوړي،دې مرغه دپيغمبر صلى الله عليه وسلم پرسر په راگرځيدلو پيل وکړ پيغمبر صلى الله عليه وسلم وپوښتل چا ستاسو څخه دي مرغه ته ازار ورکړی دئ؟

هغه سړي وويل:ماددې يوه هگۍ را اخيستې ده،رسوالله وويل:هغه وروړه.

****

سره غالبوزه،غومبسه دبوټو او گلون، شيره راټولوي اوپه يو مستطيل شکله لرگي کي داشيره او د گلونو خوړې ټوټې ذخيره کوي او لرگی ورڅخه ډکوي،بيا هگۍ اچوې او دغه کندو په خاورو پوښې ورسته مري،ع ورسته ديادي غالبوزي هگۍ په کوچنيو غومبسو بدليږي او همدلته ديوه کال خواړه موندې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِیٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسى (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

****

يوبل ډول غومبسه په مځکه کي تونل کيندې،کله چي هغه چينجی موندي هغه چيچې او دزهرو په مرسته يې بې هوښه کوي مگر هغه نه وژني،ورسته هغه دکيندل سوي تونل لورته کشوي،هگۍ اچوې دتونل لاره بندوي او د خپلو چيچيانو لپاره تازه خواړه پرځاى پريږدي چي داوږدې مودې لپاره هغوئ ددغو خوړو څخه تغذيه کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني ښځينه مرغان خپلو چيچيانوته در1300ځله ډېر خواړه ورکوي. ښځينه اوښه دخپل جونګي دلاسه ورکولو په وخت کي ژاړي،همدا ډول سپی هم دخپلو کوتريانو دلاس ورکولو په غم کي ژاړي،که يوه آسپه خپل کورنګی دلاسه ورکړي يو وحشت ناکه شيشنی کوي او څوک نه پريږدي چي هغه ته ورنژدي سي،دخوړو دخورک او اوبو دڅښلو څخه پرهيز کوي. دالله جل جلالــه دلويي،حکمــت او مهربــانی دډېــرو نښــو نښــانوڅخه يــوه يــې دمــور مينه،ترحم،شفقت دئ چي نه يوازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي شتون لري. والله اعلم

اوښ

کله چي انسان اوښ ته آند وکړې وبه ويني چي يو جالب ژوی دئ او دبدن جوړښت يې هيرانوونکی دئ. اوښ په وچو او بياباني سيمو کي دليږد راليږد يوه ښه وسيله ده. په نړۍ کي در15ميليونه ډېر اوښان شتون لري چي شمېر يې نور هم دډېريدلو په حال کي دئ.

داوښ بدن داسي جوړښت لري چي داوبو اوهوا دسختو شرايطو سره ژر توافق کوي.

داوښ سترګې ددوو ځيرمو لرونکي دي چي داوښ سره مرسته کوي چي شيان لوی ووينـي او دريګونو او دښتو دګرد او غبار څخه يې سترګې خوندي وساتي، دشيانو دلوی ليدلو لکبله اوښ يو ماشوم يا کوچني ژوي ته په آسانی تسليميږي. الله جل جلالـه فرمايي.[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تـابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

****

اوښ کولی سي خپل پزه او غوږونه بند کړي ترڅو دوړي او ګرد ورتـه زيـان ونـه رسوي او تګ ته په سخت باد کي دوام ورکړي. داوښ شونډان سخت او نـاوړي يـې دسختو شيانو لکه اغزو دتجزيې لپاره بسنه کوي.[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

*****

اوښ دڅښلو لپاره لږو اوبو ته اړتيا لري،ددې سربيره چي اوښ دلمبيدلو دفلزي حمام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندازه اوبه څښلی سي،مګر اوښ کولی سي لسګونه ورځې بیله اوبو ژوند وکړي:هغه داسي چي دسختي اړتیا په وخت کي اوښ داړتیا وړ اوبه دخپل بدن دنسجونو څخه اخلي چي په پایله کي یې دخپل بدن یؤ پر څلورمه برخه وزن دلاسه ورکوي بیله دي چي دیاد وزن په دلاسه ورکولو سره دتګ په وخت کي ناتونه سي. اوښ په خپلو بوکونو کي دخپل بدن یؤ پر پنځمه برخه غوړ ذخیره کوي ولې کـه چیري خواړه په لاس رانه وړي خپله اړتیا دخپلو بوکونو څخه پوره کوي. الله جل جلاله فرمایي: [سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ایا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پیدا کړ شوی دی؛

****

داوښ منځنی عمر در40کاله ډېر دئ، داوښ سپړتیا او کنټرول هوسا دي خو هغه وخت کله چي دهغه سره په مهربانی چلند وسي.

داوښ دبدن جوړښت دانسانو دعبرت اخیستلو لپاره غوره دئ،راسئ چي دې ایات شریف ته ژور آندوکړو.[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)

نو ایا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پیدا کړ شوی دی؛

*****

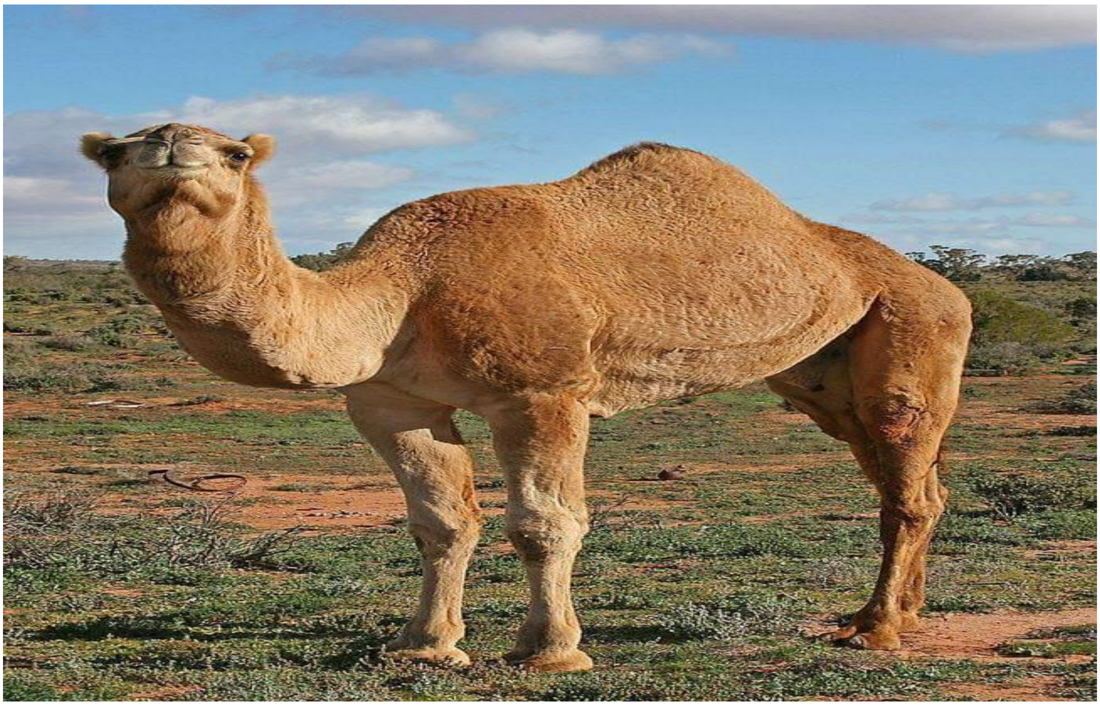

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغوا شيدې

دغوا شيدې چې موږ يې په بيلا بيلو لارو لکه: دچايو،مستو،پنير،شلومبو په ډول کاروو: بشپړه خواړه دي.

دغـوا دشــيدو 87ځخـــه د91 ســلنه اوبـــه جـوړې همـــدا ډول دغــوا پــه شــيدو كـــې خوړه،پروټينونه،معدني موادکلسيم،فسفر،A.B.C.Dويټامينونه شتون لري مګر جالبه داده چې شيدې دژول سوو نباتاتو او وينو دمنځه په خالص ډول دغوا دغولانځي ځخه ترلاسه کيږي. نوي ځيړنو مالومه کړي ده چې غوا، دشيدو توليدونکي غدې لري،دغه غدوات پر نور کوچنيو ځانګو ويشل سوي چې ريښې ورته وايي،ريښې ديوې غشاء په واسطه پوښل سوي چې په خوا کي يې کوچني رګونه دي ددې غشاء حجرې دکوچنيو رګونو ځخه دشيدو دتوليد اړين مواد اخلي او دشيدو توليدونکو غدو ته يې ليږي ورسته درهغه دغو غولانځو ته شيدې ځي او خالصي شيدې په لاسه راځي.

دراوســه لا دا نــه ده مالومــه چــي هغـه حجـري چـي دکوچنيـو رګونـو دوينـي ځخـه دشـيدو توليدونکي مواد اخلي په شيدويې بدلوي په کوم ميکانيزم کارکوي.

پوهان وايي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي کوچنيو رګونو کي د300ځخه در400ليټروويني تيريدلو ته اړتيا ده ترځو هغوئ يو ليټر شيدې توليد کړي؛ياني يو ليټرشيدې د300ځخه در400ليټرو ويني ځخه ترلاسه کيږي. په رښتيا چې دغوا دبدن يوه لويه فابريکه ده الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمْ فِى الْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په څارويو کښې هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډې د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو ځيښو، يعنې خالص شيدې، چې د ځښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

ښه نو موږ تر اوسه ددې حجرو دکار په حقيقت نه يوو خبر چې ځنګه دغه ژونکي دکوچنيو رګونو دويني ځخه اوبه،ويټامينونه،قندونه،معدني مواد،پروټينونه،اوغوړي اخلي او دهغوئ دترکيب ځخه شيدې جوړوې،يوه غوا هره ورځ 30کيلو ګرامه شيدې کوي اوهرکيلوګرام

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيدې هغه وخت ترلاسه کيږي چي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي په کوچنيو رګونو کي دري سوه ليټره وينه تيره سي.

الله جل جلاله په لاندي ايات شريف کي دخپل عظمت دنښو نښانو څخه يؤې ته اشاره کړي اوفرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمۡ فِى ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةً۬ۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په څارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډي د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو څيښو، يعنې خالص شيدې، چي د څښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

څوک دا حکم صادروي او دا چاره په داسي منظم ډول ترتيبوې؟ څوک دغه حجروته لارښوونه کوي چي:پتاشم،فسفر،کلسيم،ويټامينونه،غازونه،قندوته،غوړي دوينې څخه واخلئ اوهغه ترکيب کړئ؟ څنګه دغه مواد په سپينو خالصو شيدو بدليږي چي په هغوئ کي دوينې هيڅ اثر نه وي؟ هغه معجزې چي په هسک،مځکه،حيواناتو،نباتاتو کي دي ټولې دالله جل جلاله دلويي او حکمت دنښو نښانو څخه دي.

داد الله جل جلاله دلويې نښه ده کوم نباتات چي غواګانې خوري هغه الله جل جلاله انسانانو ته په خالصو شيدو بدلوې. آياتاسو کولی سئ دغه نباتات په شيدو بدل کړئ؟ بيله شکه شيدې دانسانانو لپاره ښه او بشپړه غذا ده او دا دالله جل جلاله دنعمتونو څخه يؤ نعمت دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يسٓ : 72](وَذَلَّلۡنَٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوبُهُمۡ وَمِنۡهَا يَأۡكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چی پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

****

خدای جل جلاله حيونات زموږ په اختيارکي راکړي داسي چي يو کوچنی؛ماشوم يؤه غوا دځرولو لپاره بيايې او هغه ته کوم زيان نه رسوي،که غوا ليونی سي هغه لس کسه هم نه سي نيولی. ښه نو غوا او نور ژوي دانسانانو دهوساينې،ګټې اخيستلو لپاره پيداسوي او ځينې يې ورته رام سوي دي .

آيا دابه ښه نه وي چي تل دالله جل جلاله دنعمتونو شکر اداکړو او دهغه جل جلاله بندګي په ښه ډول سره وکړو او تل يې يادونه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

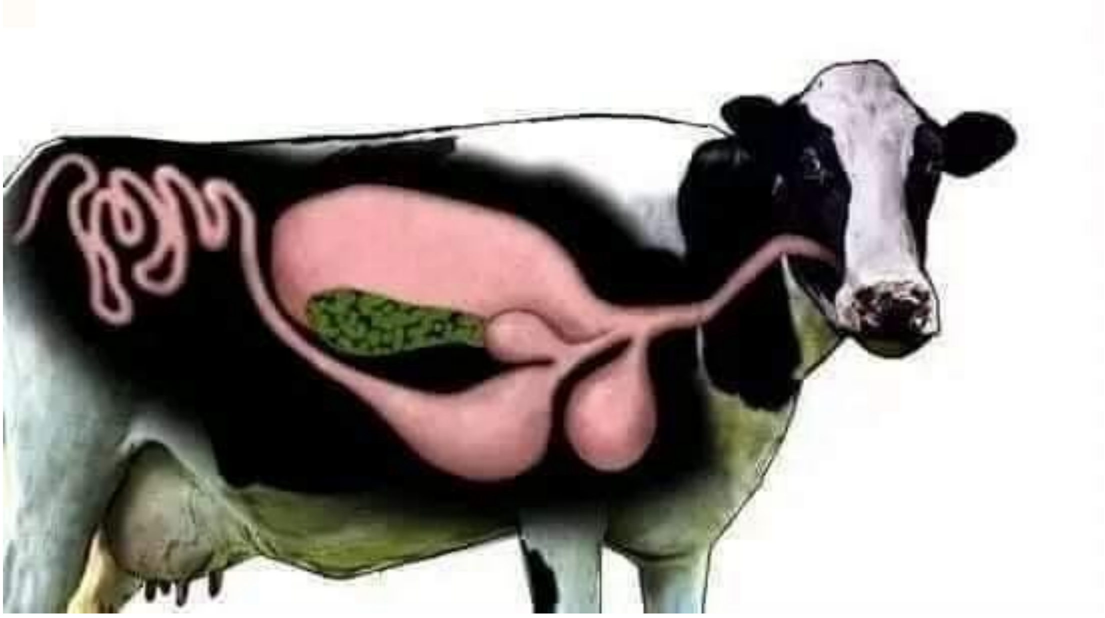

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرافه

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه ويني او گومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښې به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

زرافه دلوړ قد لرونکی ژوی دئ،دزرافي اوږدوالی درشپږو مترو ډېريږي. زرافه هوښيار او تېزه منډي وهونکی حيوان دئ،خدای جل جلاله زرافي ته دوې سترگې ورکړي چي ديُو برج په څير دسر په پورتنۍ برخه کي يې ځای لري،زافه دخپلو سترگو په مرسته 360درجې خپل شاوخوا ليدلی سي همدارنگه دزرافې وزن دريؤه ټن ډېر او دمنډې وهلو په وخت کي چټکوالی په ساعت کي 60کيلومترو ته رسيږي.

دزافو غاړې دنورو حيواناتو څخه اوږدې دي چي اوږدوالی يې يؤنيم متر ته رسيږي،دزافي سر لوی دئ چي دغاړې او سر اوږدوالی يې دوه متره کيږي.
دزرافي سر دهيرانوونکي ځانگړني لرونکی دئ:کله چي زرافه وغواړې پر مځکه کوم څه وخورې دبدن څخه يې وينه په تېزۍ سره دسرلورته ځي چي دغاړې رگونه يې شين رنگ اختيار کړې، کله چي زرافه وغواړې سر دمځکې څخه پورته کړې نو طبعً چي دوينې ونور بدن ته په ژر تللو به دسر گرځيدلو او بې هوښۍ سره مخ سي خو داسي نه کيږي ځکه الله جل جلاله زرافو ته يؤ ځانگړنه ورکړي ده چي پوهان يې په تعجب کي کړي دي.

ددې ژوي دسر رگونه جالبه ځانگړنه لري،دزرافي دسر رگونه دوالونو درلودونکي دي،کله چي زرافه سر دمځکې څخه پورته کړي دغه والونه ټول بند سي ترڅو وينه دزرافي دسر څخه ناڅاپي ونه وزي او زرافه دبې هوښۍ سره مخ نه سي،ورسته درڅه وخت دغه والونه لږ لږ خلاصيږي او دزرافي دسر څخه وينه دبدن نور غړو ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو کله چي زرافه سره کښته کوي ډېره وينه دزرافې سرته ځي او کله چي سر پورته کوي وينه په يؤه وار بيرته نورو غړو ته نه ځي بلکي ورو ورو دزرافې په سر کي موجود والونه پرانيستل کيږي او وينه نورو غړو ته پريږدي چي دا کار ددې لامل کيږي چي دزافې سر په يؤه وار ډېره وينه دلاسه ورنه کړې او زرافه دبي هوښۍ او سرګرځيدلو سره مخ نه سي.چا دا هيرانوونکی جوړښت دزرافې په سر کي جوړ کړی دئ؟ چا دا والونه دزرافي په سر کي ځای پرځای کړي دي؟ دا دحاکم،قادر ذات الله جل جلاله دلويي نښه ده ! الله جل جلاله دمځکې پر مخ دمځکې لاندې او لوړ موجودات په ښه شان پيدا کړي دي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3](الَّذِى خَلَقَ سَبۡعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا‌ؕمَا تَرٰى فِى خَلۡقِ الرَّحۡمٰنِ مِن تَفٰوُتٍ‌ؕ فَارۡجِعِ الۡبَصَرَ هَلۡ تَرٰى مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکي) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!

****دزرافې زړه په هره دقيقه کي 55ليټره وينه دبدن بيلا بيلو برخو ته پمپوي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101] قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ‌ۚوَمَا تُغۡنِى الۡءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***ښه نو هرڅه چي موږ وينو،لمسو دالله جل جلاله دقدرت،عظمت،حکمت نښې نښاني په کښي شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکانګرو په شان يو ژوی چي په دښتو کي ژوند کوي

دالله جل جلاله دجالبو او هيرانوونکو موجوداتو دډلې يو ژوی چي کانګرو ته ورته دئ او په وچو دښتو کي ژوند کوي.

دغه ژوی دکانګو په شان دوې لوړې پښې لري چي دکانګرو په شان پري توپونه وهي،ياد ژوی دخپلې لکی په مرسته دالوتکي دلکی په شان په هواکي خپل لوري ته بدلون ورکوي.

دغه حيوان هم دنورو حيوناتو په شان هضمي او دويني ددوران سيستم لري مګر جالبه داده چي ياد ژوی په خپل ټول ژوند کي يو ځاځکی اوبه هم نه څښي،هو دغه ژوی اوبه نه څښي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟

******

اوبه دهر ژوندي موجود د ژوند لپاره اړين او يوه اساسي برخه ده دبيلګي په ډول دانسان 70سلنه وزن اوبه جوړوي. ښه نو دغه ژوی دخپل ژوند په اوږدو کي اوبه نه څښي. ځينو ژوو پيژندونکو دغه ژوی اهلي کړ او په زرغونه سيمه کي يې دهغه پالنه کول،دوئ وغوښتل چي ياد ژوی اوبه وڅښي:خوبريالي نه سول. ښه نو ددې ژوي دبدن اوبه دکومه پوره کيږي؟

څيړونو څرګنده کړل چي دا ژوي په خپل هضمي سيستم کي د اوکسيجن او هايدروجن دترکيب څخه اوبه جوړې. که موږ وغواړو اوبه جوړې کړو موږ پيچلو ماشينونو ته اړتيا پيدا کوو.

ښه نو ياد ژوی چي په وچه دښته کي ژوند کوي اوکسيجن دهوا څخه اخلي او داړتيا وړ هايدروجن دځينو وچودانو څخه چي ياد ژوی يې خورې پوره کوي او اوبه تري جوړوې.

په نړۍ کي هيرانوونکي موجودات شتون لري چي ليدونکي سترګې دهغوئ حقيقت ښه ليدلی سي.ژوي دحق نه منوونکو انسانو څخه غوره دي:ځکه هغوئ دخپل اختيار نه دي کوم مسؤليت نه دئ ورسپارل سوی او دعذاب لايقان نه ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مخته په هر شي کي دالله جل جلاله دقدرت،حکمت اولويي نښاني دي:زموږ په بدن، خوړو،نباتاتو،حيواناتو،مرغانو،کبانو او هرهغه څه کي چي موږ يې لمس،احساس،او وينو زموږ لپاره دعرت اخيستلو او دالله جل جلاله دلويي ډيرې نښاني دي.

دخوګ،خنځير دغوښې دحراموالي حکمت

يؤه مقاله مي ولوستل چي ديؤه پوه دکتاب لنډيز وو چي دسرکوزي په باره کي ليکلي وه.

داچي الله جل جلاله دخوګ غوښې خوړل حرام کړي په دي کي ډېر حکمتونه دي.

خنځير يؤ داسي ژوی دئ چي غوښې او نباتات خورې،دخوګ دغوښې خورک په ټولو دينونو کي حرام دئ.

دغه حيوان دبدو اخلاقو درلودونکی دئ.چټلي او بداخلاقي دخوګ دځانګړونو څخه دي.

دخوګ چټلي او دصحرا دمړو موږکان خوړل خوښيږي،دخوګ دخوښې وړ خواړه دمردارو لاښې دي. که خوګ يوداسي ځای ته بوتلل سي چي په يؤه خوا کي يې چټلي هم شتون ولري خوګ به دچټلې خوا ته ورسي؛ځکه دچټلې خوښول دخوګ ځانګړنه ده.

انسانانو ته دخوګ دغوښې دخورک له کبله د کډو دانې دچينجي ناروغي،نس ناستي،ژړي،اميبي ډيزنټري،ناروغۍ ورپيښيږي، که څه هم دخوګ غوښه ديؤه ساعت لپاره په اوبو کي وايشول سي يا درمنفي 29درجو پوري په يخچال کي کښيښودل سي . سبحان الله دخوګ په غوښه کي بيلا بيلې ناروغۍ او زيان رسوونکي چينجيان شتون لري،چي ديادې غوښې په ډېرو اېشولو او يا په ډېرو يخولو هم لمنځه نه ځي.

داچي الله جل جلاله دخوګ دغوښې خورک حرام کړی په دې کي ډېر حکمتونه دي چي ځينو ته يې اشاره کوو. خنځير چټلي او مرداري خوښوي،چټلي او دمرادارو سوو حيوناتو غوښې خورې،خوبيا هم ځينو انسانانو دخوګ غوښې خپل خواړه ګڼلي او هغه خورې. په ځينو هيوادونو کي دخوګ غوښه خوړل کيږي چي دهغو هيوادو دوګړو 1پر 6برخه دمړينې علت هم دخوګ په غوښه کي دموجودو چينجيانو له کبله وي.

يؤبله ديادولو وړخبره داده چي دخوګ غوښه لوړه درجه کلسټرول لري،ځکه خو په هغو هيوادونو کي چي دخوګ غوښه خوري دزړه دحملې او درګونو دتنګيدلو دناروغۍ فيصدۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو هيوادونو څخه چي دخوګ غوښه نه خوري 8برابره لوړه ده. دغه مطلب ددې لپاره وو چي مسلمان وګړي په دې وپوهيږي چي ولي الله جل جلاله دخوګ غوښه حرامه کړې ده. خداى جل جلاله چټلى حرامې او پاکى حلالې کړي دي. هغه څه چي نفس دهغه په مرسته دهوساينې او پاکۍ احساس کوي حلال او هغه څه چي دانسان عقل او بدن لمنځه وړي حرام کړل سوي دي. ښه نو موږ باید وپوهيږو چي دالله جل جلاله دهرحکم لپاره همدا بسنه کوي چي هغه دالله جل جلاله دلوري څخه دئ.

سپى او دهغه څخه رامنځته کيدونکي ناروغۍ

يؤ علمي څيرنه مي ولوستل چي په پيل کي يې حديث شريف راوړل سوي وه چي په صحيحينو او نورو کتابونو کي روايت سوي دي. رسوالله صلى الله عليه وسلم فرمايي:مَنْ اتْخَذ كلْبًا اِلا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص مِنْ أجرهِ كلِ يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574)

دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتنې او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپى ساتي هره ورځ يؤ قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يؤ پر څلوريشتمه برخه دثواب. ددغه څيرنې ليکوال 36ناروغۍ يادې کړي وي چي دسپيو څخه انسانانو ته ليږدول کيږي. ددغو ناروغيو څخه دژغورنې يؤازنۍ لار داده چي سپي بايد بيله اړتيا ونه ساتل سي. ديادونې وړ ده چي دليوني سپي ناروغي(رابيس) چي مشهوره ناروغي ده دانسانانو دمړينې لامل کيږي،چي په يؤه کال کي ديادې ناروغۍ لکبله يؤلک انسانان خپل ژوند دلاسه ورکوي.
کيداى سي تاسو وپوښتى:آيا نور ژوي په دې ناروغيو نه اخته کيږي؟
په ځواب کي بايد ووايوو:اخته کيږي خو نور حيوانات دسپي سره دمحاسيبې وړنه دي،دبيلګې په ډول دپيشي څخه انسان ته ددې ناروغۍ دليږد اندازه 7سلنه او دسپي څخه انسان ته ددې ناروغۍ دليږد اندازه 92سلنه ده. يؤازې په فرانسه کي په 1976ميلادي کال کي 7ميليونو سپيو شتون درلودئ په داسي حال کي چي دفرانسي دنفوسو شمېر 52ميليونه وو.غربي هيوادونو کي سپيو ته داندازې څخه زيات ارزښت ورکول کيږي داسي چي هغوئ سپيو داولادونو څخه بې نيازه کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام په مبارک دين کي دساتني او ښکاري سپي څخه ماسيوا دنورو سپيو دساتلو اجازه نسته،ددې موخو پرته دسپيو ساتل ناروا دي؛ځکه رسوالله صلى الله عليه وسلم فرمايي:منْ اتْخَذ كلْبا ِالا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص مِنْ أجرهٍ كلِ يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574) دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپى ساتي هره ورځ يؤ قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يؤ پر څلوريشتمه برخه دثواب.

دسپي بويايي حس

خداى جل جلاله دحيوناتو په منځ کي عجيبه او هيرانوونکي ژوي پيداکړي دي چي هر يؤ يې هيرانوونکي ځانګړني لري.

سپي هيرانوونکى پياوړى دبويايي حس لري:چي دانسانانو دبويايي حس څخه يؤ ميليون ځله پياوړى دئ.

ښه نو که يؤ ګرام نشيې توکي په يؤه کاغذ کي وپيچو،هغه په کوتيو کي بند کړو،کوتى بيا په کارتن کي کښيږدو او دياد کارتن سره سل نور کارتونونه يؤځاى کښيږدو: وبه وينو چي يؤ روزل سوى سپى دسلو کارتنونو په منځ کي دنشيې توکو لرونکى کارتن په نښه او پيدا کوي.هغه ته پياوړى بويايې حس ورکول سوى دئ .

څيرونو په ډاګه کړي ده چي په نړۍ کي هر انسان ځانګړى بوى لري،هيڅ وخت دوه انسانان يؤ ډول بوى نه لري. ديؤ روزل سوي سپي لپاره دابسنه کوې چي ديؤه انسان دجامې يؤه ټوټه بوى کړې او هغه دسلګونو انسانانو په منځ کي پيداکړې.

دانسان بويايې حجري 5سانتي متره مربع اوږدوالى لري مګر دسپي بويايې حجري،ژونکي 50سانتي متره مربع اوږدوالى لري. دانسان په پزه کي 5ميليونه بويايې حجري شتون لري دسپي په پزه کي 50ميليونه بويايي حجري شتون لري. دسپي بويايي حس دانسان څخه يؤميليون برابره پياوړى دئ. څوک باور کولى سي چي ددې ژوي حافظه ميليونونه بوينه يادولى سي. که يؤ سپي وروزل سي سپي دبوى په پيژندلو کي تيروتنه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبيلګي په ډول که موږ دوه لوښي چي 50ليټره اوبه په کښي شتون ولري يؤه ته يي يؤکاچوغه مالګه ور واچوو او هغه ښه پکښي حل کړو:سپي کولی سي دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته دتروو اوبو لوښی دخوږو اوبو دلوښي څخه بيل کړي.

جالبه داده چي په ځينو هيوادونو کي دګاز دپيپ لين دسوريو دمالومولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي،داسي چي سپی دګاز دپيپ په اوږدو بيايي او کوم ځای چي ياد پيپ سوري وي سپی هغه دګاز دپيپ لين مامورينو ته په نښه کوي.

ځينو نورو هېوادونو کي دمجرمينو،وسلو،نشيي توکو او مينونو دپيداکولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي.

دويني اړيکه دميکروبونو سره

الله جل جلاله درواني ويني خوړل موږته حرام کړي دي. دغه امر دلاندي ايات شريف دعلمي اعجاز برخه ده: [سُوْرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللهِ بِهِۦ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي ما ته راغلي ده، په هغي کښي خو زه کوم داسي شی نه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپله مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښي (له دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخه چي هغه د نافرمانۍ اراده ولري او پرته له دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښي شك نشته چي ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

****

روانه وينه دميکروبونو داوسيدوځای دئ مګر دانسانانو او ژوو په بدن کي داسي غړي شتون لري چي هغه وينه پاکوي:پښتورګي وينه دزهري موادو څخه پاکوي او هغه دفعه کوي.کله چي يؤ حيوان مړسي دهغه وينه دميکروبونو په خوندي ځای،داوسيدو ځای باندي بدليږي،په همدې خاطر ددې خبرې درکشف ورسته په ځينو غربي هيوادونو کي داسي قوانين

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ او پلي سول چي دويني او مردارسوي حيوان دغوښي خوړل يې منعه کړي دي،مګر الله جل جلاله 1400کاله مخکي پر موږ درواني ويني او مردار سوي حيوان دغوښو خوړل حرام کړي وه. دقصابۍ هر چاړه په زرګونو ميکروبونو لړلي وي:کله چي چاړه دويني سره په اړيکه کې کيږي ميکروبونه ويني ته ننوزي او هلته تکثر کوي،په نيم ساعت کي دوه برابره کيږي ،ياني زره ميکروبه په دري ساعته کي ميليونونه ميکروبونه کيږي؛ځکه خو داسلام په مبارک دين کي دحيواناتو دذبحه کولو امرسوی دئ. دميکروبو دډېرښت،تکثر اوسنيو نظرياتو ته په پام موږ دې پايلي ته رسيږو چي په اسلامي لاره ذبحه کول څومره اړين دي.

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 14] إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ)که هغوی وبولئ، نو ستاسي دُعاوي نشي اورېدای او که يې واوري، نو تاسي ته يې ځه ځواب نشي درکولای. او د قيامت په ورځ به هغوی ستاسي د شرك څخه منكر شي. د حقيقت د حال څخه داسي كوم صحيح خبر تا ته د يو باخبره ذات څخه پرته بل څوك نشي دركولای.*****

عربو دجاهليت په زمانه کي:ويني په کلمو کي اچولي او هغه يې کبابولي،اوس هم په کفري هيوادونو کي ځيني خلک دا خوښوي چي غوښه دويني سره وخوري؛په همدې خاطر حيوانات نه ذبحه کوي بلکي هغه وژني او ټوټه کوي يې چي په پايله کي دژوي وينه دبدنه نه وزي او په غوښه کي پاته کيږي. ښه نو که موږ غواړ په ژوند دستونزو څخه خلاص،بريالي او خوشبخته سو دالله جل جلاله دحکمونو څخه بايد سرغړونه ونه کړو!دالله جل جلاله اوامر چي په قرآنکريم کي دي :په قرآن الکريم ځان پوه او په لارښوونو يې عمل وکړو.دقرآن الکريم لارښووني دانسان آزادي نه محدودوي بلکي دهغه دسلامتی زمانت کوي. که دبريښنا دمزو ديؤ لڅ ځای خوا کي يؤه دړه باندي ليکلي وي "دبريښنا مزي ته لاس ووړل دمرګ خطر لري"ايا دبريښنا مامورينو داليکنه ستاسو دآزادئ دمخنيوي لپاره دلته ليکلي ده. دغه داړه چي هلته راځړول سوي ستاسو دآزادی دلمنځه وړلو لپاره نه بلکي ستاسو دخونديتوب لپاره را ځړول سوي، مومن انسان بايد داسي وپوهيږي. الله جل جلاله زموږ دسلامتی لپاره پولي ټاکلي دي،دالله جل جلاله دلوري دټاکل سو حدودو څخه سرغړونه نه کول،زموږ دبريا ،نيکبختی اوسلامتی لامل کيږي، او برعکس دهغه حدودو څخه سرغړونه زموږ دناکامی،بربادی لامل کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينې حراموالى

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُ ۥۤ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ ۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ‌ۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوى ته ووايه: کومه وحيي چې ما ته راغلې ده، په هغې کښې خو زه کوم داسي شى نه موممم چې پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چې هغه مرداره (خپله مړ شوى) وي يا توى شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چې هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چې له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړاى شوى وي. نو څوک چې د اړتيا په حالت کښې (له دغو شيانو څخه کوم شى وخوري) پرته له دې څخه چې هغه د نافرمانى اراده ولري او پرته له دې څخه چې د اړتيا له اندازې څخه زياتى وکړي، نو په دې کښې شک نشته چې ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکى او رحم کوونکى دى.

******

پوهان دوينې په اړه وايي:وينه دخپل ځان سره:زهري؛اضافي،او زيان رسوونکي ترکيبونه ليږدوي ولي چې يؤه ددندو څخه دوينې دزهري او اضافي موادو ليږد او دبدن دوتلو په پار دهغوئ سره مرسته ده. وينه کي يوريک اسيد شتون لري چې دپرتينونو دتجزيي څخه ورسته جوړيږي.همدارنګه وينه دکلمو څخه زهري مواد دبدلولو لپاره ايني،ځيګر ته ليږدوي. که چيري انسان وينه وڅښې يا وخوري دانسان په بدن کي ديوريک اسيد،اونورو زهري موادو اندازه ډېريږي چې په پايله کي يې انسان دمغزو په ناروغيو اخته، په کوما او مړيني يې پاى ته رسيږي.

وينه دميکروبو،ويروسونو دتوليد،تکثر لپاره خوندي ځاى دئ.وينه کي بيلا بيل ميکروبونه،ويروسونه ځاى لرې اوکه چيري انسان وينه وخوري ياد ميکروبونه،ويروسونه دانسان بدن ته داخليږي،موږ نه سو کولى دوينې څخه دساليمو خوړو په ډول ګټه واخلو په همدي خاطر دهغه حيوان دغوښو خوړل چې وينه يې دبدن څخه نه وي وتلي يا په اسلامي طريقه نه وي ذبحه سوى ناروا دي،ځکه که وينه دحيوان دبدن څخه ونه وزي په غوښه کي پاته کيږي او وينه کي ميکروبونه،زهري مواد او حتى ويروسونه شتون لري چې خوړل يې دانسان لپاره ډېر زيان لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ بايد دهغه حيوان غوښه هيڅکله ونه خورو چي داسلامي شريعت سره سم نه وي حلال سوی. په اسلام کي دحيوان دغاړي شاه رګ پري کيږي نه ټول سر: ځکه دزړه اړيکه په بشپړ ډول دمغزو سره نه پري کيږي عصاب زړه ته امر کوي چي زه دويني دکمښت سره مخ يم وينه را واستوه زړه په پرلپسي ډول وينه مغز ته استوي ترڅو دحيوان دبدن ټوله وينه مغز ته دتلو په تکل دغاړي دشاه رګ څخه چي پري دئ دباندي ووزې.

ښه نو داسلامي شريعت حکم چي دپورته ايات شريف څخه سرچينه اخلي حکمت بايد مسلمان ته په پوره ډول څرګند وي.ښه نو که چيري موږ يؤه کفري هيواد ته سفرکوو بايد دداسي يؤه حيوان غوښه ونه خورو چي هغه داسلامي شريعت سرسم نه وي ذبحه سوی،داسلامي شريعت خلاف دمرادار سوي حيوان دغوښي خوړل حرام او روغتيا ته زيان رسوونکي دي.

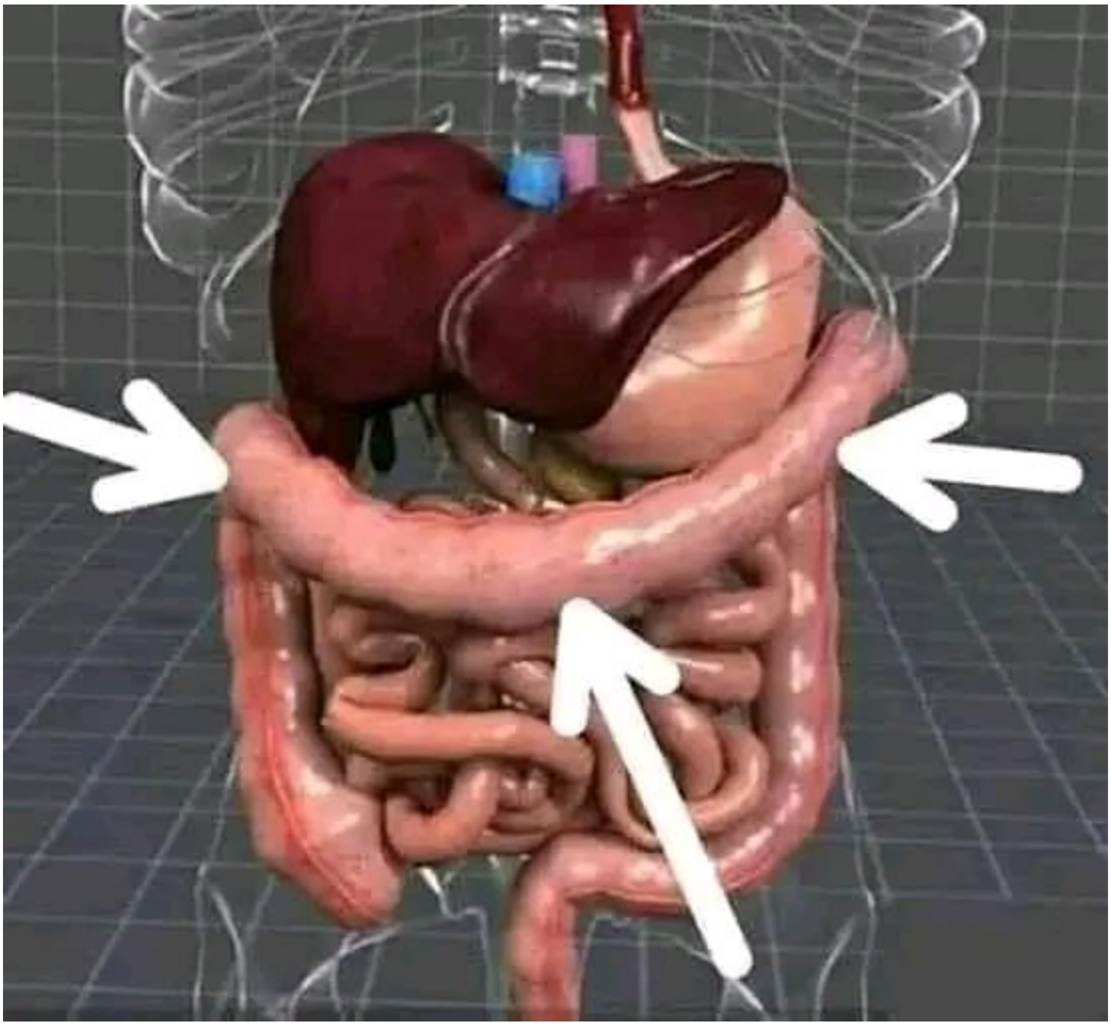

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس

الله جل جلاله آس دانسانانو دهوساينې او سرلوړۍ لپاره دهغوئ په واک کي ورکړی دئ.

آس ډېري ځانګړني لري چي يؤه هغه يې داوريدو پياوړی حس دئ:دغه حيوان دبل آس دليدلو وړاندي دهغه دپښو ترپهاری اورې او خپل خاوند ته خبر ورکوي.آس دعمر په ډېريدلو سره د نسل دتوليد وړتيا دلاسه نه ورکوي. ياد حيوان پياوړی تنفسي سيستم لري چي دوه لوی سږي دهغه سره مرسته کوي چي ډېر اکسيجن تنفس کړي او په ډېرو ځغستلو ژر ستړی نه سي. آس کولی سي دځان سره ډېر بار وليږدوي داسي چي دخپل وزن يو پر څلورمه برخه بار وړلی سي،دبيلګې په ډول که دآس وزن 400کيلو ګرامه وي سل کيلو ګرامه وزن وړلی سي، همدا ډول کولی سي په اوږدو مزلونو کي بيله اوبو او خوړو مزل ته دوام ورکړي.

آس پياوړې حفظه لري،او په کومه سيمه کي چي اوسيږي دهغې سيمي لارې ښه ورمالوميږي،که دآس دخاوند څخه لاره ورکه سي آس کولی سي هغه درخپله کوره ورسوي. آس خپل خاوند دهغه دليدلو پرته پر ږغ ،بوئ او دسپريدلو پر طريق پيژني. آس دخپل خاوند دکنټرول حرکاتو ته ژر مثبت ځواب ورکوي. آس دهوښيارو او وفا لرونکو ژوو دډلې څخه دئ. په علمي څيړونو کي څرګنده سوي ده چي پر آس سپرتيا دزړه،اينې،پښتورګو او هضمي سيستم دناروغيو په مخنيوي کي ونډه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی کبان

يؤدالله جل جلاله دښو نښانو څخه چي دهغه پرلويی دلالت کوي په سمندرونو کي لوی کبان دي. يؤ ډول ددې کبانو څخه چي نيلي رنګ لري شمير يې: 150زرو ته رسيږي،130ټنه وزن او 35متره اوږدوالی لري.

که ددغو کبانو وزن دهغوئ په شمېر کي ضرب کړو يؤ لوی عدد لاسته راځي؛که چيري دغه عدد دمځکي پرمخ پر ټولو انسانانو وويشو هرانسان ته يې 6ميليونه او4کيلو ګرامه غوښه رسيږي. دغه کبان جالب جېنېنې ژوند لري کله چي دمور په خيټه کي وي اوږدولی يې دريؤه سانتي متر نه ډېريږي،د پيدايښت څخه څه موده ورسته يې اوږدوالی 7مترو او وزن يې 2ټنه ته ورسيږي.

دغه کبان مځکه دشمال څخه درجنوبه طی کوي،داستوا پر کرښه تيريږي دشمالي قطب څخه در جنوبي قطب پوري ځي. لکه څنګه چي پوهيږو په سمندرونو کي دتودوخي درجه توپير لري؛په همدي خاطر ياد کبان دچربی يوه لايه لري چي پنډوالی يې يؤمتر ته رسيږي اوهغوئ دسړو او تودوخي څخه ساتي.

دغه کبان په يؤځل 4ټنه خواړه خوري او درځلورو ټنو په کمو خوړو نه مړيږي.

کله چي کوچنيو کبانو ته ګورو دلويو کبانو ټول غړي په هغوئ کي هم وينو مګر دلويو کبانو دغړو څخه کوچني. ښه نو لوی کبان دالله جل جلاله دعظمت دښو نښانو څخه دي.

په ربښتيا چي هرڅه په سمندرونو کي دي ټول زموږ دګټي اخيستني لپاره پيداسوي دي,الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 13](وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الۡاَرۡضِ جَمِيۡعًا مِّنۡهُ ؕ اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَّتَفَكَّرُوۡنَ) هغه د اسمانونو او ځمکي ټول شيان ستاسي لپاره مسخر کړل، هر څه له خپل لوري څخه؛ پدې کښي ستری نښانې د هغو خلکو لپاره دي چي غور او فکر کوونکي دي.****هرڅه چي الله جل جلاله پيداکړي دوې ګټې لري لومړی يې:عبرت،لاربښوونه اوپيژندنه دويمه يې دونيايي ګټه.[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 73-74]نَحۡنُ جَعَلۡنٰهَا تَذۡكِرَةً وَّمَتَاعًا لِّلۡمُقۡوِيۡنَ)موږ دا (اور) د

(دوږخ) درپه زړه کولو وسيله او د اړو کسانو لپاره د ژوند متاع ګرځولې ده.(فَسَبِّحۡ بِاسۡمِ رَبِّكَ الۡعَظِيۡمِ)نو [اې پيغمبره (ص)!] د خپل عظيم رب نوم په پاکی سره ياد کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلامي کبان

يؤډول کبان شتون لري چې هلامي نوم لري. دغه کبان دايټاليا او فرنسي دساحلي سيمو داوسيدونکوسره ډېر وخت لپاره وجنګيدل او هغه ساحلونه يې په ويرونکو سيمو بدل کړل،داسي لکه دزهري مارانو څخه ډکي دښتي.

يؤ ګرځيدونکي چي دساحل څخه يې ليدنه کول وويل:دپښې دبجلکې سره مې ناڅاپه يؤ درد احساس کړ داسي درد لکه يؤڅوک چي مې پر بجلکې سور سيخ راونږسي،ورسته دريؤه پاو مې داسي احساس وکړ لکه چا چي مې سرسنجاق کړ ورسته درهغه بې هوښه سوم،درژغورنې ورسته چي ډاکتر مي فشار کتلى وو نژدي وصفر ته وو.

ځيني پوهان وايي:په هغوسيمو کي چي دهلامي کبان شتون لري په هر متر مربع کي 25کبان دي،ددغو کبانو ډله چي اوږدوالى يې دوو مترو ته رسيږي په کښې زيات شمېر هلامي کبان شتون لري. کب پيژندونکي وايي:ددې کبانو د جنګ کولو:دانسانانو دچيچلو آره موخه نه ده مالومه،چي دوئ ولې په ساحلونو کي جنګيږي.

دهلامي کب داسټرليايي ډول نيښ دومره پياوړى دئ چي په څو دقيقو کي دانسان دمړينې لامل کيږي. دهلامي کبان سترګي او غوږونه نه لري،همدارنګه مغز هم نلري،دهغوئ بدن نازک،پوست دهوا او اوبو پر وړاندې پياوړى دئ. ديادو کبان دبدن 98سلنه اوبه جوړوي.

ياد کبان زهري دي او زهر يې انسان ته زيان رسوونکي دي. ډاکټران لارښوونه کوي چي ساحلونو کي بايد اوليه مرستې شتون ولري. همدا ډول دساحل ليدونکو،سيلانيانو ته لارښوونه کوي چي دځان سره بايد کورتيزول درمل ولري ځکه چي سيلانيان ديادو کبانو دحملو څخه خوندي نه دي. دراوسه پوري ژوند پيژندونکي او سمندر پيژندونکي پوهان ددې کبانو دجنګيدلو دعلت په پيداکولو نه دي بريالي سوي او ددي کار لپاره يې کوم ښکاره دليل نه دئ موندلى،خو اسلامي پوهان په دي باوردي چي ياد کبان په نبنه سوي نقشې،موخې باندي چي دالله جل جلاله هغوئ ته ښوولي ده حرکت کوي؛ځکه ياد کبان دهغو ساحلونو لورته راغلي يا ځي چي دانسانانو دفساد له کبله تباسوي دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرْ ِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچه او لمده کښي د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.

*******بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 62]اللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىۡءٍ‌ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ وَكِيلٌ) الله د هر شي هستوونکی دی او هماغه د هر شي ساتونکی دی.**

****

بيله اجازي دخدای جل جلاله دغه کبان حرکت نه سي کولی ،هيڅ عاقل انسان بيله موخي حرکت نه کوي!څنګه به ددې کبانو حرکت بيله موخي وي؟ الله جل جلاله فرمايې: [سُوۡرَةُ هُود : 56] إِنِّى تَوَكَّلۡتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم‌ۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآ‌ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسۡتَقِيمٍ) زما توکُل پر الله باندي دی چي زما رب هم دی او ستاسي رب هم. هيڅ ساکښ داسي نشته چي وچولي (د تندي وېښتان) يې د هغه (الله) په لاس کښي نه وي. بېشکه زما رب پر سمه لار دی.

****

بيا فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَدید : 22](مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمۡ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبۡلِ أَن نَّبۡرَأَهَآ‌ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ) هيڅ مصيبت داسي نشته چي په ځمکه کښي ستاسي پر خپل نفس نازل شي او موږ هغه له پيدا کولو څخه مخکي په يو کتاب کښي نه وی ليکلی، دغسي کول د الله لپاره ډېر اسانه کار دی.

****

دغه کبان هم دالله جل جلاله لښکر دي؛ډېر لښکريان.الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلۡنَآ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً‌ۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنًا‌ۙ وَلَا يَرۡتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ‌ۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا‌ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِى مَن يَشَآءُ‌ۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ‌ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡبَشَرِ)موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتي ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولي ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا وو ايي چي ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره وربښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.

*****

دهلامي کبان چي ديونان،فرانسې او ايتاليا په ساحلونو کي جنګ کوي ياشتون لري او هغه ساحلونه يي داسي کړي لکه دوژونکو مارنو څخه ډکې ويرونکي دښتونه،په دي کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

دسمندر بريښنا،برق لرونکي کبان

پوهان وايي:هيڅ شی داسي نسته چي په خپلو کارونو کي بريښنايي قوه توليد نه کړي.

دبيلګې په ډول دانسان زړه دولټ يؤ سلنه بريښنا توليدوي،دزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله دEcg ماشين دزړه بريښنا يي جريان مالوموې ځکه خو دغې آلي ته Ecgدزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله وايي.

هره عضله په خپل حرکت سره بريښنايي قوه توليدوي،دغه قوه داسي ده چي انسان کولی سي هغه وزغمي؛مګر هغه څه چي هيرانوونکي او خورا جالب دي هغه دادي چي:يؤډول کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دهغوئ دلوري توليد سوې بريښنايي څپې 220ولټ دي. دغه کبان دسمندر په ژورو کي دبريښنايي جټکو په مرسته دځان ساتنه کوي او خپل دښمنان پري وژني. يؤبل ډول ددې کبانو داسي دئ چي دخپل داوړو اړخونو څخه داسي بريښنايي څپې توليدوي چي پياوړتيا يي 600ولټه ده.

څيرونکو ياد کبان يؤه حوض ته راوړل چي ياد حوض دڅو ګړاغونو سره وصل وو،ددغو کبانو په هر وار بريښنا ازادولو سره شپږ ګړاغونه روښانه کيدل،په داسي حال کي چي هرګړاغ 100ولټه بريښنا ته اړتيا درلودل. دګړغونو دغه روښانه کيدو څو ثانيې وخت دلود.

ياد کبان څنګه بريښنا توليدوي؟

ديادو کبانو دبدن در څيرلو ورسته په ډاګه سول،چي دغه کبان په خپلو اړخونو کي شپږ غابښو ته ورته جوړښتون لري چي سرو کي يې بريښنايي حجرې،ژونکي شتون لري،او دکيمياوي موادو په مرسته يې دکب په بدن کي بريښنايي قوه توليدوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوئ وموندل چي يؤ کب در400دېرې بريښنا توليدونکي ژونکي لري،چي دځنځير په شان ديؤبل سره مښتي دي او دمغزو دامر سره سم په يؤه وار دخپل دښمن لورته خپله انرژي خالي کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]
سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ ۗأَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ)
ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟
****
ښه نو يؤډول کوچنی کب 220ولټه اوبل ډول کب 600ولټه بريښنايي جټکې توليدوي،دا دالله جل جلاله دلويی او حکمت دنښو څخه يؤه ده،په ريښتيا چي دالله جل جلاله ټول مخلوقات دهغه جل جلاله پر قدرت،عظمت او علم شاهدي وايي.

دسلمون،سالمن کبان

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې دسلمون کبان دي.
دغوکبان په خپل هيرانونکي کار پوهان په تعجب کي کړي چي بيله قرآن کريم څخه دهغه تفسير نه کيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعۡطَىٰ كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)
موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يی د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يی ورته لار وښودله."
******
دغه کبان دامريکان دسيندونو په سرچينو کي زيږي،دهغه سيندونو دځروبو،ابشارونو څخه راکښته کيږي داطلس دسمندر پای ته ځي او ورسته دفرانسي ساحلونو ته مهاجرت کوي،ورسته درهغه بيرته راګرځي دخپل پيدايښت ځای ته راستنيږي.
دايؤ ګمان او فرضيه نه ده بلکې پر يادو کبانو کلونه کلونه څيړنې سوي،په ځينو سيندونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځيرنې ځايونه جوړسوي:چي ددومياشتو په جريان کي يې د دوميليونو څخه ډېر دسلمون کبان شمېرلي دي چي بيرته دځپل پيدايښت ځاى ته راستنيدل.
ځيرونکو پرهغوئ ځينې فلزي آلي چي پر هغو ديادو کبانو دکډوالى تاريخ ليکل سوى وو دهغوئ پر بدن نصب کړي ترڅو چي هغوئ بيرته راستانه سي دهغوئ دسفر وخت پرې مالوم وي. دهيرنتيا ځاى دادئ چي هغوئ څنګه داطلس سمندر څخه بيرته دځپل زيږيدنې ځاى ته راګرځې. که موږ يو سمند پيژندونکى په کښتئ کي سپورکړو اوهغه ته ووايو دفرانسې دسواحلو څخه دامازون ځنګله سيندونو ته ولاړسه:ياد پوه او متفکر که هر څومره هم په سمندري سفرونو کي تخصص ولري او دهغه سره نقشه اوبل لاربښوونکي آله نه وي :نه سي کولى تاکل سوي ځاى ته ورسيږي.
مګر دغه کبان چي دسمندر په ژور کي تګ کوي خپل منزل ته ځان رسوي،که چيري هغوئ دري درجې هم دځپل لارې څخه چپ سي دشمالي امريکا څخه يې جنوبي امريکا ته لار بدليږي،ددې سربيره څنګه ياد کبان دفرانسې دساحلونو څخه دځپل پيدايښت ځاى ته ستنيږي،په داسي حال کي چي دانسانانو امکانات دکبانو په لاس کي نه دي.
ياد کبان کولى سي پرکومه لار چي تللي بيرته پرهغه لاره ولاړ سي چي حتا ځينې وخت دلوړو ځړوبو څخه پورته کيږي،دهغوئ څخه دځړوبو څخه دپورته تللو په وخت کي دقيق انځورونه اخيستل سوي دي چي هغوئ غوښتل بيرته خپل دزيږيدو ځاى ته ستانه سي.
ښه نو داکبان چا داسي پيداکړي؟چاهغوئ ته دلارې مالومولو وړتيا ورکړي؟الله جل جلاله فرمايي [سُوْرَةُ طٰه : 49]قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يٰمُوسٰى)فرعون وويل: "ښه نو، بيا ستاسي دواړو رب څوك دى، اې موسى؟!"[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى) موسى (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى)[اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاکي سره ستاينه وکړه؛(الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې اندول برابر کړى دى؛(وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى)او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه دحیوانـــاتو پـــه چلنـــد،کړنو او جوړښـــت کـــي ژور آنـــد وکـــړو هیرانـــوونکي پیښـــې بـــه ووینو:دسلمون،سلیمان دکب سربیره،سمندري ماران الوتونکي مرغان،حیوانات،نباتات چا دوئ پیداکړي دي؟

چا دوئ ته دژوند تګلارې ښوولې دي؟چا هغوئ ته په شپه او ورځ کي دخپلو مخو دڅارلو وړتیا ورکړې؟

دا دالله جل جلاله مخلوقات دي چي په بشپړ ډول بې‌له کومي کمئ الله جل جلاله پیداکړي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر کب

يؤ سمندر پيژندونکی دسمندر په اوبو کي په څېړونو بوخت وو،چي يؤه لوی کب ته يې پام سو چي دخپلې ډلې بيل او ديؤه کوچني کب لورته يې حرکت وکړ.
دمعمول سره سم دي سمندري پوه فکر وکړ لوی کب دکوچني کب دخوړلو په نيت دهغه لورته حرکت وکړ،مګر دهغه پر خلاف يې وليدل چي لوی کب دکوچني کب خواته ودريدئ او کوچني کب دهغه دځينو خالونو په خوړلو پيل وکړ.
تقريباً ورسته درلسو کالونو يؤ هيرانوونکی حقيقت څرګند سو هغه داوو چي :دغه کوچني کبان دټولو کبانو درملنه کوونکي يا ډاکتران دي،او يؤ ناليکلي وعده،يا پريکړه دټولو کبانو په منځ کي سوې ده چي دغه ډول کوچني کبان بايد دنورو کبانو لخوا ښکار او ونه خوړل سي.په دي اړه ډېرې څېړنې وسولې او دهغوئ په اړه ډېر مالومات لاسته راوړل سول،چي ورسته پوهان لخوا يادو کبانو ته د درملنه کوونکو يا ډاکترانو کبانو نوم ورکول سو. الله جل جلاله ددې کب خواړه دنورو کبانو دزخمونو په چرکونه،نوونه ايښي دي. لوی کبان دخپلو زخمونو ددرملنې لپاره ديادو کبانو خواته درومي .
ځيني ويډيو ګانې چي دياد کب څخه سوي ډېرې هيرانوونکي دي يؤکب ددې کوچني کب خواته راځي او خپله خوله ورته خلاصوي ترڅو دياد کب دزخم چرک وخورې،کوچنی کب دهغه خولې ته ننوزې په همدې وخت کي يؤ نسبتً غټ کب دناروغ کب دښکار لپاره راځي،ناروغ کب درملنه کوونکي کب ديؤ ډول ړغ سره يؤځای دخولې څخه غورځوي اوتښتي.دا څنګه وعده او قرارداد دئ چي دسمندر په ټولو برخو کي دهغه څخه پيروي کيږي.
دغه کبان چي الله جل جلاله پيداکړي دي يؤ ښه توږونکي آله لري چي پرځای کارکوي،ددې کب هضمي سيستم داسي دئ چي چرک اونوونه قبولوي او همدا مواد ددې کب خواړه دي،کله چي يؤ لوی کبان ديؤبل سره ټکر يا جګړه کوي :زخمي کيږي؛دزخم،ټپ دالتهاب ،چرک څخه دخلاصون په پار دياد کوچني ډاکترکب خواته ځي او هغه يې درملنه کوي.
ځيني وخت ددې کب خوات ډېر کبان ددرملنې لپاره راځي نو ديؤبل سره شخړه نه کوي بلکي دمتمدينې ټولنې دوګړو په شان په نوبت کي دريږي،يؤ بل ته تکليف نه رسوي. کبان انتظار کوي ترڅو ددرملنې نوبت يې را ورسيږي؛ځيني وخت ديؤه کب درملنه يؤه دقيقه يا دهغه څخه ډېر وخت نيسي او پرخپله لاره ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11]هٰذَا خَلۡقُ اللّٰهِ فَاَرُوۡنِىۡ مَاذَا خَلَقَ الَّذِيۡنَ مِنۡ دُوۡنِهٖ‌ ؕ بَلِ الظّٰلِمُوۡنَ فِىۡ ضَلٰلٍ مُّبِيۡنٍ

) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟

ـ اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهۍ کښي غور ځېدلي دي.

****

ميليونونه کبان په سمندرونو کي ژوند کوي:چا هغوئ ته ور وښوول چي دا درملنه کوونکی کب بايد ونه خوړل سي او زيان ورته ونه رسيږي ترڅو هغه خپل کار ته په ښه ډول دوام ورکړي ؟آيا هغوئ عقل لري؟الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِىۡۤ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونکي مرغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرغان

يوځـاى مـې ولوسـتل داسـي هـيڅ يـوه الوتكـه شـتون نـه لـري چـي دمرغـانو وكـارونو تـه ورسيږي،يا حتا هغه كارونو ته نژدي سي.

الوتونكي مرغان الله جل جلاله پيداكړي چي دهغه جل جلاله دعظمت نښه ده او دهغوئ داسي توصيف كوي:[سُوْرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

ايا دوى د خپل ځان د پاسه الوتونكي مرغان وزرونه غوړوونكي او ټولوونكي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوى يې تم كړي وي، هماغه د هر څه ليدونكى دى.

*****

الوتونكي دنورو مخلوقاتو څخه ډيرې ښكلاوي لري،او ډير زړه را كښوونكي دي.دنړئ په هره برخه او موسم كې موندل كيږي:په قطبي سيموكي،دغرونو په هسكو څوكو،پـه سمندرو كي؛په تاريكو ځنګلونو كي؛پـه وچو دښتو او ګڼ ميشتو ښـارونو كـي .څيرونكو دراوسـه 9 زره ډوله مرغان پيژندلي دي.

خداى جل جلالـه مرغـانو تـه سپک وزن وركړى ترڅو دهغوئ لپاره الوتنـه آسـانه وي.دهوا دليږد كوچني پيپونه،خاليګاوي دهغوئ دبدن په هره برخه كي شتون لـري ترڅـو وزن يـې كم او دالوتلو په وخت كـي يـې بدن سوړ،خنک كړي. خداى جل جلالـه دهغوئ هډوكي خـالي او ښكې سپكې پيداكړي دي،ترڅو په ښه ډول الوتنـه وكولى سي.

مرغان ښه ليدل كولى سي چي دځينو دلېد وړتيا يې دانسـان دليد 8برابـره ده. ځينـي يـې خپل ښكار د2000مترو ليري څخه ويني،دهغوئ سترګي ددې توانايي لري چي ديؤې پـوره دايرې په انـدازه وګرځي پـه داسـي حـال كـي چـي دانسـان سترګي يؤازي 180درجې سيمه بيلـه سر ګرځول ويني. دمرغانو سترګي دسره په دواړو خواو كي شتون لري چي كولى سي بيلـه سر ګرځول يؤه بشپړ دايره وويني. ځيني مرغان خپل ښكار ددوه كيلومتره لوړې څخه په ښـكاره ډول ويني. ځيني يې خپل هګۍ دونو په پـانو كـي درنظر لانـدي سـاتي، ځينـي نـور مرغـان بيا خپل ښكار داوبـو لانـدي وينـي او هغـه ښـكاركوي. دځينـو مرغـانو تېزوالـى پـه سـاعت كـي 130كيلـومتره او دځينـو سـرعت يـې بيـا دښـكار پـه وخـت كـي 350كيلـومترو تـه رسـيږي لكه:دښكاري باز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان بيله دريدلو 6زره کيلومتره الوتنه کوي يا 86ساعته بيله دمې خپل وزرونه رپوي او په ياده موده کي دخوړو او اوبو څخه ګټه نه اخلي. ايا داسي الوتکه سته چي بيله تيلو او ډيرې انرژۍ دومره فاصله ووهي.[سُوْرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

:****

د ډيرې قوي؛پياوړتيا توليد،کلکې او سپکې پرزې ديؤې الوتکې دوه بنسټيز شرطونه دي چي هره الوتکه يې بايد ولري ترڅو الوتنه وکولی سي.

مرغان پيژندونکي وايي:دغه دوه شرطونه په مرغانو کي شتون لري،يانې ډيره قدرت،او سپک وزن دغه محرک قدرت مرغانو دسينې دپياوړو عضلو،پياوړی زړه چي قوي غورځيدا لري څخه لاسته راوړی. مرغان ددې توانايي لري چي په زيات سرعت د ډيروخت لپاره الوتنه وکړې.

دمرغانو تنفسي سيستم دعضلاتو دتوليد سوي تودوخې پروړاندې دمقابلې توان لري،دخوځنده وسايلو جوړونکي ټل ديادو وسايلو دسيستمونو دسږولو يا يخولو لپاره دستونزو سره مخ وي؛که چيرې ديادو وسايلو ديخولو په سيټم کي لږ هم ستونزه وي،نور سيستمونه به ښه کار ونه سي کولی او کيدای سي اور واخلي.

الوتونکي در5زره کيلومترو ډيره الوتنه کوي او ډيره انرژي پر دغه لاره کاروي ددې سربيره خوله هم نه کوي.

هيرانوونکي ده دمرغانو زړه او عضلې څومره پياوړي دي چي ياد کار بيله ستونزې سرته رسوي. دمرغانو په بدن کي کوچني پيپونه شتون لري چي دسږو څخه پيل کيږي؛ديادو کوچنيو پيپونو دلاري هوا دمرغه دبدن ټولو برخو حتی دپښو خواو ته رسيږي ترڅو دالوتنې په وخت کي دمرغه عضلات خنک وساتي. دمرغانو تنفسي سيستم دهغوئ په ټول بدن کي برخې لري،کله چي مرغه هوا تنفس کوي دعضلاتو ټولو برخو ته يې رسيږي ترڅو هغوئ خنک،ساړه وساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يؤ مرغه چي طلايي الكردان نوميږي بيله دريدلو در5500كيلومترو ډېره الوتنه كوي،مګر ډېر لږ وزن دلاسه وركوي چي دهغه ټول وزن ته دلاسه وركړی وزن چندان شی نه وي.

[سُوۡرَةُ الجَاثِيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ لَءَايٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه كښي بې شمېره نښاني د ايمان راوړونكو لپاره دي.

******

سمندري ښكاري سپين مرغه چي شا يې خړه او سريې تور دئ (Tern)

ياد مرغه ديخنی څخه تېښتي :په همدې خاطر دشمالي آسيا او امريكا څخه جنوب لورته مهاجرت كوي،دياد كار دسرته رسولو لپاره په ژمي او دوبي موسمونو كي 9زره كيلومتره الوتنه،سفركوي.

ددې مرغه وزرونه داوبو ضد دي ياني نه لنديږي،كه چيري دياد مرغه وزرونو اوبه جذبولی:په اوبو كي دهر وار غوټې سره به يې وزرونه ډېر درنيدل او بيا به يې پرواز نه سوای كولی . مرغه پيژندونكي پوهان وايي:دټولو سمندري مرغانو وزرونه نه لنديږي؛په اوبو كي در غوټه كيدو ورسته يې پر وزرونو اوبه هيڅ اغيزه نه كوي،هغوئ دسمندري كبانو څخه ځانونه تغذيه كوي.

سپين سمندري مرغه ځيني ښكاري الوتونكي ځارې:كله چي هغوئ كب داوبو څخه پورته كړې او غواړې دځان سره يې ولېږدوې سپين مرغه پرهغوئ حمله كوي،هغه بيريږي او كب ايله كوي،سپين مرغه مخكي له دي چي كب اوبو ته ورسيږي هغه نيسي.

ددې مرغانو يؤ بل ډول دشمالي منجمدي سيمې څخه جنوبي منجمدې سيمې ته كډوالي كوي،په ياد مهاجرت كي هغوئ 32زره كيلومتره لار وهي. كيدای سي سوال وكړئ:چي داڅنګه مالومه سول چي ياد مرغه دومره ډېره لار طی كوي؟

په ځواب كي بايد ووايو:څيړونكي پريادو مرغانو يؤه بريښنايي آله تړې چي هغه آلي كي دياد مرغه وهل سوي لار او اندزه يې مالوميږي ياني دمرغه دتګ،سرعت او طی سوي فاصلې ټول مالومات خوندي كوي. ځيني نور مرغان 4زره كيلومتره مزل كوي بيله دې چي استراحت وكړي يا كوم څه وخوري؛ځيني نور مرغان بيا 86ساعته پرلپسي سفركوي.

[سُوۡرَةُ المُلك : 19]أَوَلَمۡ يَرَوۡا إِلَى الطَّيۡرِ فَوۡقَهُمۡ صٰٓفّٰتٍ وَيَقۡبِضۡنَ ۚ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحۡمٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىۡءٍۭ بَصِيرٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.
****

بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النُّور : 41](أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَـهُۥ مَن فِی السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَٰٓفَّٰتٍۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسْبِيحَهُۥۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ) ايا تـه نـه وينـې! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځه او ثنا ستايني کړنلاره پيژني. او دوی ټول چي څه کوي، الله پرې پوهيږي. ****همدارنګه بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 79] أَلَـمْ يَـرَوْا إِلَـى الطَّيْـرِ مُسَخَّرٰتٍ فِی جَوِّ السَّمَآءِ مَـا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُۗ إِنَّ فِی ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي پـه څـه شان مسخر دي؟ دوی لـه الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښانی شته چي ايمان راوړي.*****

دغه دري اياتونه چي پوره څرګند او محکم دليل دئ: موږ اړباسي چي دمرغانو دپيدايښت او ټولو مخلوقاتو په پيدايښت، خلقت کي ژور اندوکړو!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوترې دتاريخ لومړۍ هوايي ليک ليږدونکي

نورالدين الشهيد چي کله دشام او مصر آمر وو هوايي پستي خدمات يې په کار واچول،ياني دکوترو په مرسته دليک استول. دپوهانو په وينا دليک وړونکو کوترو 500ډولونه شتون لري.کوترې ډېرې هوښياري او دلوړ پروازکولو وړتيا لري.کوترې داسي مرغان دي چي ژر اهلي کيږي.[سُوْرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

***

چا دا مرغه رام؟چا دي مرغه ته دزيرکی پياوړی قدرت او دډېرې الوتنې وړتيا ورکړي؟چا دا مرغه دانسان چوپړکوونکی ګرځولی؟

ليک وړونکي کوترې بېله دمې زرکيلومتره لار وهي؛په هره دقيقه کي يو کيلومتر اويوه ساعت کي 60کيلومتره الوتنه کوي.ياد مرغه دکاله 9جوړې چيچيان روزې. کوترو په هواکي دليک په ليږدولو کي زموږ سره مرسته کول او دهغه وخت په مقياس يې ليک ترټولو ژر خپل موخې ته رسوئ.

په هر حال سلطان نورالدين الشهيد د دمشق او قاهرې ترمنځ دليک دليږلو لپاره دکوترو څخه ګټه اخيستل چي پر يادو کوترو دسلطان نوم حک سوی وو،نورالدين دمځکې په بيلا بيلو برخو کي د2000ليک وړونکو کوترو څخه کار اخيستئ. پوښتنه پيداکيږي:څنګه دغه مرغان ورته په نښه سوي ليرې منزلونه پيداکوي؟ څنګه کولی سي دغه ليري فاصلې ووهي؟ هغه حس چي کوترې ته لارښې څنګه کارکوي؟

ځيني پوهان وايي:پرمځکه داسي نښې شتون لري چي کوترې هغه په يادوي او دهغه نښو په مرسته خپل لار پيداکوي. دايوفرضيه ده چي نورو پوهانو رد کړي ده،داسي چي کوتره يې په تړلو سترګو دموخې لورته واستول هغه خپلې موخې ته ورسيدل. دويمه فرضيه:کوتره دلمرسره زاويه جوړوي چي دهغې په مرسته خپل منزل ته ځان رسوي. که ووايو چي کوتره دشپې هم مزل کوي دافرضيه هم رديږي. دريمه نظريه:ځيني پوهان باور لري چي دکوترې په مغزوکي يو رادار دئ چي دمځکې دمقناطيسي ميدان څخه په ګټې اخيستو خپله لارپيداکوي او خپلې ټاکل سوې موخې ته رسيږي. په ورستيو وختون کي دانظريه تائيدسوي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلالـه فرمـايي :[سُوۡرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبۡ‍ِحِ اسۡمَ رَبۡ‍ِكَ الۡأَعۡلَـى) [اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبـه رب د نـوم پـه پـاکي سره ستاينه وکړه؛ (الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې انډول برابر کړی دی؛ وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى) او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛

****

پـاکي دي وي الله جل جلالـه لـره چـي هيرانـوونـکي مخلوقـات يـې پيداکړي؛هغوئ يـې پـه خپلـو کړنو مامور کړي او لارښوونه يې ورته کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمرغانو کډوالي

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمـل : 79] فَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ) نـو [اې پېغمبره (ص)!] پر الله توکل ولره. په باوري ډول ته په څرګند حق باندي یې.

***

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه ويني؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی یې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

موږ ددې ايات شريف سره څنګه چلند کوو،آيا په دې ايات شريف کي پـه مځکـه او آسمانونو کي دتفکر انګيزه شتون نـه لري؟آيا دا ايات شريف دالله جل جلاله پرعظمت،لويی دليل نـه دئ؟ دکومه وخت چي انسانانو مرغان پيژندلي وينې چي ځيني دهغوئ څخه په يخ کي ورکيږي او په پسرلي کي بيرتـه راځي.

پوهـان وايي:هرکـال پـه لسـګونـه زره مرغـان مهـاجرت کوي،پـه ځـانګړي ډول دشـمالي نيمـې کرې څخه جنوبي نيمې ُکري تـه،مرغان دشمال څخـه جنـوب تـو دجنـوب څخـه شـمال تـه سفر کوي. دمرغانو ددې کډوالی پوره مالومات داوسنيو پرمختللو وسايلو په مرستـه څرګنـد سـوي دي.پر 13ميليونو مرغانو څيرنې سوي داسي چي کله ياد مرغان کوچني او په خپلو ځالو کي وه دهغوئ پـر پښو،لوری،سـرعت او فاصـلـه مـالومـونـکي آلـه تـړل سـوي ترڅـو دشـمال څخـه درجنوبه دهغوئ سفر وڅارل سي،دا کار يؤه نړيوال څيرنيز مرکز کړی. داسي مرغـان شـتون لري چي 14زره کيلومتره لاروهې. يؤ بل ډول يې 16زره کيلومتره مسافرت کوي.

ترټـول ډېـره فاصلـه چـي دمرغـانو يـؤې ډلـي وهلـي وه 22زره کيلـومتره وه،يـانـي دشـمالي منجمدڅخه دافريقا جنوب ته،په داسي حال کي چي دسفر په دوام کي ديادو مرغانو سرعت په ساعت کي د40او100کيلومترو په منځ کي وو. دښکاري باز سرعت دښکار پـه وخت کـي پـه ساعت کي 350کيلومترو تـه رسيږي.ځيني څيرنـې چـي دمرغانو پريؤه ډول سـوي څرګنـدوې چي يادو مرغانو2500کيلومتره لار بيله دمې کولو په 20ساعته کي وهلې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان 1000متره ځيني 4200متره ځيني نوربيا 6000 زده متره او ځيني نور مرغان دهيماليا دغره پرسر دايوريسټ دڅوکي څخه لوړ 9000 متره کي الوتنه کوي په داسي حال کي چي دنړۍ پرمختللي الوتکه دولس زره متره لوړيږي. ښه نو بايد دمهاجرت کوونکو مرغانو په مغزو کي وخت ښوونکی يا جنتري وي چي هرکال پر مالوم وخت سفر پيلوي او پرټاکلي وخت بيرته راستنيږي. څوک هغوئ ته خبرورکوي چي دمهاجرت وخت را رسيدلی؟ پوهان وايي چي مرغان د اوږده مسافرت کولو عجبه توانايي لري،چي دمځکي پرمخ هيڅ بل ژوی دسفر داسي وړتيا نه لري. په دې کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

جالبه داده چي مرغان دسفرکولو لپاره تياری نيسي،مخکي له دې چي مهاجرت وکړي په خپل بدن کي چربي ذخيره کوي ترڅو دسفر په وخت کي ددې چربي څخه ګټه واخلي. ځيني پوهان وايي چي مرغان دخپل لارې دموندلو لپاره دطبيعي نښو،غرونو،سيندونو اوځنګلو څخه ګټه اخلي،دانظريه ځکه ناسمه ده ځکه مرغان دشپې هم مزل کوي.
ځيني نوربيا وايي چي مرغان دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته لاره پيداکوي،ديادوني وړده چي دانظريه داوسنيو پرمختللو انځور اخيستونکو آلو په مرسته په ځينو مرغانو کي منل سوې ده. ځيني وايي چي مرغان دلمر په مرسته لاره پيداکوي؛مالومه سول چي مرغان دلمر په نشتون کي هم خپله لاره نه ورکوي.
په دې ورستيو کي وموندل سول چي دمرغانو په سر کي يو نسج شتون لري چي حجم يې درنيم ملي متر کم دئ او دداسي موادو څخه جوړ سوی چي دمځکې مقناطيس پرهغو اغيزه کوي،ددې کار دښه څرګنديدا په پار څيرونکو داسي پيچلی سيم دمرغه پر بدن وتړی چي دهغه دمقناطيس لوري دمځکي دمقناطيس دلوري سره بدلون درلودئ؛په دې سره مرغه خپل تګ لوری بدل کړ او دهغه پر عکس يې سفر پيل کړ. داسوال لا همداسي پرځای پاته دئ چي ددې نسج حقيقت څه دئ چي دمرغه دسترګو او مخ په منځ کي ځای لري او دمځکې دمقناطيسي قوې څخه کاراخلي. دځينو په اند مرغان پر ستورو خپله لار مالوموي؛مګر پر کوموستورو او څه ډول؟ښه نو دوې نظريي پاته سولې:يوه دستور اوبل دمځکي دمقناطيسي اغيزه دمرغانو په سر کي پرنصب نسج يا آلې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو کـه چيري مرغه دهمدې نسج پـه مرستـه لارمونـدې او دمقناطيسي ميدان څخـه يـوه درجه خپل مسير ته بدلون ورکړې مالومـه خبره ده چي زرګونـه کيلـومتره دخپـل منـزل څخـه ليري کيږي. دغه راز همداسي راز پاته سو،دا دالله جل جلاله کلام دئ چي فرمايي:

[سُوْرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

ښه نو دمرغانو دلارې دپيداکول وړتيا چي دهرشی په مرسته وي،دالله جل جلالـه لاربښوونـه ده چي هغوئ ته يې ورکړي . يوشی چي دپام وړدئ هغه دادئ چي کوچني مرغان چي مخکي يې سفر هم نـه وي کړی او کومـه روزنـه يې هم نـه وي ليدلي څنګه دغه اوږده سفرونـه پـه لومړي ځل کوي؟ چا دغه قدرت دغه کوچني مرغه تـه ورکړی؟ الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شـي تـه يـې د هغـه خپـل جوړښـت ورکړ، بيا يې ورتـه لار وښودله."

*****

دا جالبه ده چي يوه شې دهوايي سفرونو ليکې سيده نه دي:يوه مسـافر وړونکـي الوتکـه چـي څوکيلومتره سفرکوي دخپل تګلوري دبدلون لپاره يې چلوونکی په يوه کـوچنۍ زاويـه کـي اړه کيږي چي دمځکي دترافيک،لاربښود سره په پرلپسي اړيکه کي واوسي او دلاربښوونـي سره سم سفر ته دوام ورکړې په داسي حال کي چي په الوتکـه کـي پرمختللـي لار ښـوونکي وسـايل هم شتون لري. دالوتونکو دسفر ليکې هم سيده نه دي بلکي کږي وږي دي،مګر مرغان ددې سربيره هم دخپل مسير څخه نه اوړې:ولې چي الله جل جلالـه دغه ليکـې دهغـوئ لپـاره رسـم کړي دي! که چيرې مرغان يوه درجه هم دخپل مسير څخه واوړي هغه ځای څخـه ډېـر ليـري کيږي کوم ځای چي ددوئ منزل دئ. يو مرغه په الوتکه کي وچول سو او پنځـه زرکيلـومتره ليري دخپل اوسيدو دځای څخه وي وړل سو:دلسو ورځو ورسته مرغه بيرتـه خپـل داوسيدنـي ځای ته راستون سو،په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ النّحل : 79] أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللهُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

په هوا کي دمرغانو سره څوک مرسته کوي چي هغوئ بيله کوم خطره زرګونه کيلومتره سفر کوي،په دې کي دمومنانو لپاره ډېرې نښاني دي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 6] تِلْكَ ءَايٰتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللهِ وَءَايٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ)

دا د الله نښاني دي چي موږ يې تا ته په حقه سمي لولو (بيانوو). ښه نو له الله او د هغه له ايتونو وروسته به بله څه خبره وي چي دوی به پرې ايمان راوړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکانړک،ټکټکی مرغه(Wood Pecker)

دمرغانو ډلې يؤ هغه يې ټکټکی دئ:کيدای سي تاسويې نوم اوريدلی وي. که دياد مرغه په جوړښت کي فکر وکړو داسي کروړي آلي اوداسي کلکوالی په کښي وينو چي دتصور څخه لوړ دئ.

دغه مرغه دپياوړي او کلکي مښوکي درلودونکی دئ چي دفشار پر وړاندي ډېرمقاومت لري.

ددې مرغه مشوکه دومره پياوړي او کلکه ده چي دونو دسوري کوونکي برمې په شان کار کوي.

ددې مرغه مښوکه دپياوړ تيا؛کلکوالي داړخه دعجيبو ترکيبونو څخه جوړه سوي ده.ديادمرغه دغاړې عضلات هم ډېر پياوړي دي. هغه وارونه چي يادمرغه يې دونې دتنې دسوري کولو په پار پروني کوي؛دا اړينه ده چي دغاړې عضلات يې پياوړي وي. ياد مرغه څنګه ونې سوری کوي؟

هغه دونې پرساقه،بدنه کښيني او پريؤه برخه يې په مښوکه وارونه کوي ترڅو هغه سوري سي او دونې دبدنې مغز ته لاره پيداسي او ياد مرغه هغه حشره يا چينجی وخوري چي دونې دبدنې په مغز يا دننه کي شتون لري.

داچي ياد مرغه څنګه پوهيږي چي دونې دبدنې په همدغه ځای کي به حشره يا چينجی وي دا راز لانه دی سپړل سوی،پټ پاته دئ. دټکټکي سر هم بايد کلک وي،همدارنګه بايد يؤه سوري کوونکي آله ولري،اوږده ژبه بايد ولري چي هغه سريښناکه ماده لرونکي وي ترڅو دونې دبدنې څخه پري حشره راوباسي،همدارنګه بايد دپياوړ ښنو درلودونکی وي ترڅو دونې دسوري کولو په وخت کي پر هغو ځان ټينګ کړي او پياوړي ضربې ونې ته ورکړي.

ټکټکی څلور نوکان لري چي دوه يې مخته او دوه يې دپښو دشا لورته دي چي دانبور په شان کارکوي او دونې پر پوست کلک ټينګيږي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مرغه ديوې سورى كوونكي آلې يا دهغه څخه ډېر وسايل دونو دسورې كولو لپاره لري.

د وهلو په مقابل كي پياوړي پښې،كلكه مشوكه،كلك دغاړې عضلات،كروړ سر،اوږده ژبه چي مخ يې سريښناكه ماده لري. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسى (ع) ځواب وركړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت وركړ، بيا يې ورته لار وښودله."***

ښه نو وايو چي خداى جل جلاله تينگې او كروړې عضلې ياد مرغه ته وركړي او هغه يې ددې كار لپاره پيداكړى دئ ،چي د ونې بدنه سورى كړې او دهغه دمنځه ونې ته زيان رسوونكي حشره يا چينجى لمنځه يوسي.

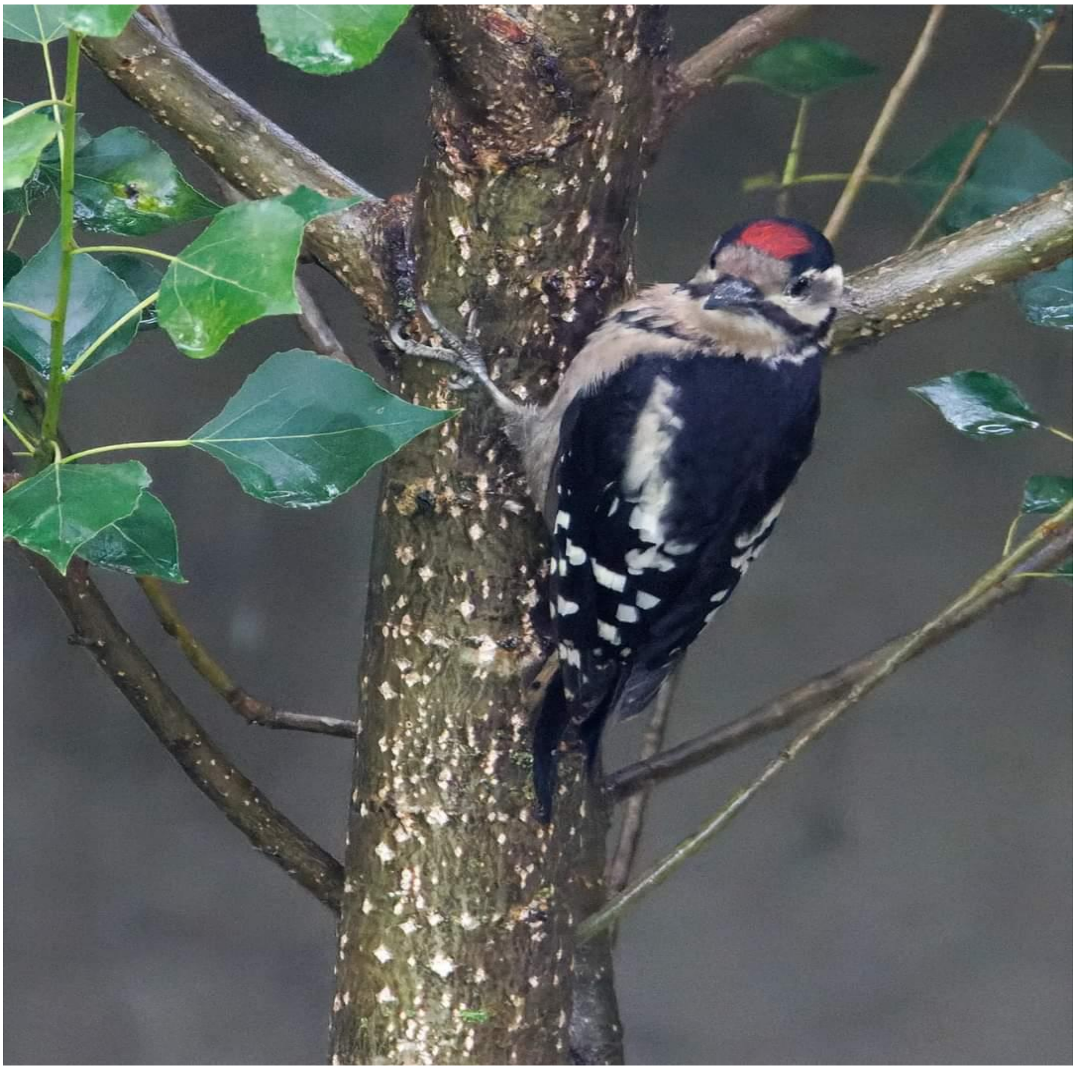

(c) ketabton.com: The Digital Library

حشرات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ

دشاتو مچۍ او په هغوئ کي دالله جل جلاله دلويي نښې،دشاتو په مچيو کي دالله جل جلاله دلويوالي نښي شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النّحل : 68-69] (وَأَوۡحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحۡلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الۡجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعۡرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنۡ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسۡلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخۡرُجُ مِنۡ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوۡمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

دشاتو مچۍ يوازني حشرات دي چي دګلونو دشيرې څخه شات جوړې ددې سربيره ديادو شيرو څخه دشاتو دکندو موم او شاتو جوړولو لپاره کار اخلې. يؤبل لوی کار چي دشاتو مچۍ يې سرته رسوي هغه دګلونو مثمر کيدنه ده چي بيله دشاتو دمچيو به ډېر نبات بې ثمره نباتات وای . دشاتو مچۍ دهغو موجوداتو دډلي څخه دي:چي کلک او دقيق ټولنيز نظام لري،انساني ټولنه نه سي کولی دهغوئ په شان محکم ټولنيز نظام جوړ کړې.

دشاتو مچۍ دزرو ګلونو څخه دډېر ګلو دشيرې څخه يؤڅاڅکی شات په لاس راوړې،ياني داچي يؤه مچۍ به زر ځله پر ګلونو کښيني تر څو يؤ څاڅکی عسل توليد کړې. ددې لپاره چي مچۍ سل ګرامه شات تيار کړې يؤ ميليون ګلونو ته اړتيا لري.

دشاتو دمچيو تېزوالی دالوتنې په وخت کي در 65کيلومترو څخه ډېرېږي چي ياد سرعت دموټر سرعت ته نژدي سرعت دئ،مګر دشاتو دليږد په وخت کي يې سرعت 30کيلومترو ته راټيټيږي؛مه هيروئ هغه شات چي مچۍ يې دځان سرورې دهغې دوزن يو پر دريمه برخه وزن جوړوې. ديؤې کيلو عسلو دجوړولو لپار مچۍ بايد 400زره کيلومتره الوتنه وکړې،دا دومره فاصله ده لکه دمځکي دشاوخوڅخه چي لس ځله را وګرځو. دشاتو دليږد په وخت کي دشاتو مچۍ په شاتو کي کيمياوي بدلونونه راولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلونو دډېربښت په وخت کي دشاتو مچۍ خپل راغونډ کړي شات بلې مچۍ ته دليږ. په وخت کي ورکوي ترڅو وخت وسپموي او ژر کارته را وګرځي؛مګر کله چي ګلونه کم وي شات خپله وړي او په کندوکي يې په مناسيب ځای کي ځای پرځای کوي.

ُجڅه دشاتو دمچيو ملکه دنورو مچيو څخه غټه وي په پسرلي کي د2000څخه در3000هګۍ اچوې،جالبه داده چي ملکه دملکي چيچيانو هګۍ يوځای دنرو او ښځو مچيو هګۍ بيا په نورو ځايونو کي ږدي؛اچوې،ترڅو دهغوئ دجنس سره سم ځانګړي پاملرنه او خواړه ورته ورسيږي،ياني دشاتو دمچيو ملکه دخپلو چيچيانو دپيدايښت څخه مخکي دهغوئ جنسيت دهغوئ په هګيو کي پيژني او دهر جنس هګۍ دهغو لپاره په ځانګړي سوي ځای کي اچوې،ياد کار دانسان لپاره ناشونی دئ؛که يوه ښځه ډاکتره وي بيله وسايلو دخپل خيټې دماشوم په جنسيت نه سي پوهيدای،مګر دمچيو ملکه دخپلو هګيو په جنسيت پوهيږي.

کارګري مچۍ دملکي ځانګړي خواړه تياروې. کله چي دمچيو په کندو کي ملکه مړه کيږي په کندو کي مچۍ په جوش او خروښ کي وي؛په دي وخت کي هغوئ انسانان نه چيچي بلکي نوي ملکه چيچي چي دملکي دځای نيولو په تلاښ کي وي؛ځکه چي وښيي دمخکنۍ ملکي په نسبت غيرت منه ده.دنرو مچيو دنده دملکي تخمي کيدنه،دښځو مچيو دنده کارکول،دملکي دنده دهګيو اچول دي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 68-69](وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

الله جل جلاله دمچيو نظم داسي جوړ کړی چي هغوئ يوه اړينه دنده په پوره امانت داری سره سرته ورسوي.موږ نه سو کولی دمچيو په ټولنه کي خلل او فساد ومونده ځکه دا دالله جل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاله دلوري هغوئ ته لاربښوونه سوي ترڅو خپل چاري په ښه ډول سرته ورسوي،دمچيو ټولنه يؤه متحده او پوره ټولنه ده،يؤه ملکه پرهغوئ واکمني کوي چي دهغې سره مچۍ او بله ملکه شخړه او کارونو کي يې لاس وهنه نه کوي.

دکندو ټول اوسيدونکي مچۍ دهغې مادې په مرسته چي ملکه يې ترشح کوي په کندوکي دهغې دشتون احساس کوي؛دکندو کارکوونکي دغه ماده دکندو ټولو غړو ته رسوي؛کله چي ملکه مري دکندو نظام خراپيږي او کارونه ورسته پاتي کيږي.

ښځينه مچۍ ډېر کارونه سرته رسوي،دهغوئ دندې دهغوئ دعمر او بدني پياوړتيا پر اساس پرهغوئ ويشل سوې دي،چي دخطر،اړتيا او سختۍ په وخت کي هم بايد ورسپارل سوي کارونه سرته ورسوي؛دبيلګې په ډول کوچنۍ مچۍ دي چي دملکې په خدمت کي کار کوي؛دهغې خوړه راوړي. ځيني نورې مچۍ دچيچيانو پالنه او هغوئ ته خواړه چمتو کوي.

نورې مچۍ شتون لري چي کندو ته اوبه راوړي؛ځيني نورې مچۍ دکندو ديخولو او ګرمولو دنده پر غاړه لري چي په ژمي کي کندو ګرم او په دوبي کي کندو خنک وساتي،ځيني نورې بيا دکندو دپاکولو دنده لري:چي دځانګړو موادو په واسطه دکندو ديوالونه نرم،پاک اوځليدونکي وساتي. ساتونکي مچۍ ددښمنانو څخه دکندو ساتنه کوي:هيڅ مچۍ درهغو کندو ته دننه نه پريږدي درهغو چي شيپر وانه وايي؛دزور زياتې په وخت کي هغه وژني،داړتيا په وخت کي شيپر هم بدليږي.

ځيني نورې مچۍ بيا د مومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي،چي په منځ کي يې خورا دقيق شکل جوړ وي چي دېاد شکل دتقليد څخه لوی انجينيران عاجز دي.

موندوتکي مچۍ شتون لري چي دهغوئ دنده دګلونو دځای مالومول دي،کله چي هغوئ ګلونه موندي کندو ته راځي او داسي حرکات،رقص کوي چي دحرکاتو څخه يې نورو مچيو ته دګلونو دځای دليروالي او په هغوئ کي دخوړو دډېروالي او لږوالي اندازه مالوميږي.

ورسته در خبر را رسيدو ډېر کارګري مچي دګلونو ځای ته ځي چي دګلونو څخه عسل په لاس راوړي،ځيني وختونه دګلو ځايونه دکندو څخه لس کيلومترو پوري ليري وي؛دشاتو دترلاسه کولو ورسته مچۍ کندو ته په داسي ډول راځي چي در اوسه په دې اړه مالومات نسته. يوبل جالب ټکی دادئ چي دمچيو هيڅ يؤه ناروغي انسان ته دشاتو دخوړلو څخه نه ليږدول کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچې دوخت مالومول پیاوړي وړتیا لري:هغوئ په دې پوهیږي چې څه وخت دګلو نو څخه شات په لاس راوړي او دکومو ګلونو څخه نو په مناسیب وخت دهغو ګلونو خواته ورځي اوشات ورڅخه لاسته راوړي. د درملیزو شاتو ارزښت دغذايي شاتو څخه ډېر او د درملیزو شات قیمت پري لوړدئ،ځکه په درملیزو ياني اصلي شاتو کي دانسان دروغتیا لپاره ګتې ثابتې سوې دي. الله جل جلاله فرمايې: [سُوْرَةُ النّحل :69]

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچی له خیټي څخه په بېلابیلو رنګونو یو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په یقیني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره یوه نښانه ده چې غور او فکر کوي.

*****

په يوه پوهنتون کي څلويښت کاله زده کوونکو ته دشاتو دمچيو په اړه زده کړه ورکول کيدل:کله چي يې پورته ليکل سوی ايات شريف ولوستئ دپوهنتون ښوونکي په تعجب کي سول ځکه په ياد ايات کي:دکلماتو نظم،ترتيب،او ښکلي اشارات دمچيو پيژندني دنوي نظرياتو سره يو شان دي. کله چي ياد ايات نه وو نازل سوی عسل يوازي يوه خوړه غذا خوړه وه،مګر اوس دشاتو په اړه پوره څيرني سوي او اصلي شات درمل پيژندل سوي دي،عسل هغه وخت يوه خوړه غذا وه مګر اوس يو پوره درملتونه دئ. پوهان وايي الله جل جلاله مځکې ته وحي کړي (سُوْرَةُ الزّلزلة : 5](بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا) ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.

***

دالله جل جلاله وحي مځکې ته دادې چي هغې ته يې امر کړی چي ځانګړی کار سرته ورسوي؛هغه چي يې دشاتو مچيوته وحي کړي:دهغوئ هغه غريزه ده چي په هغوئ کي شتون لري،الله جل جلاله ځيني وخت يوه عادي انسان ته وحي کوي،چي الهام نوميږي:هغه رکم لکه دموسی عليه السلام مورته چي يې وحي کړې وي قصص 7

[سُوْرَةُ القَصَص : 7] (وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِى الْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِىٓ ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د موسی(ع) مور ته الهام وکړ چې: "ده ته تی ورکړه، بيا کله چې ستا سره د هغه د سر خطر وي، نو هغه په سيند کښې وغورځوه او هيڅ وېره او انديښنه مه کوه. موږ به هغه همدا تا ته بيرته راولو او هغه به د پېغمبرانو په ټولی کي شامل کړو."

*****

ښه نو دشاتو مچيو ته الله جل جلاله ددې لپاره وحي کړي چي دشاتو مچی دانسان لپاره يوه ارزښتمن شی لري چي هغه شات دي. د(شِفا)کلمه ددوو موضوعو لپاره راغلي ده:دقرآنکريم په اړه او دشاتو په اړه. په شاتو کي دبدن روغتيا او په قرآنکريم کي دروح روغتيا ده،کوم ايات چي دقرآنکريم په اړه راغلي هغه دادي: [سُوۡرَةُ بنیَ اسرآئيل/الإسرَاء : 82](وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا)

موږ ددغه قُرآن د نازلولو په لړ کښي هغه څه نازلوو چي د منونکو لپاره شفا او رحمت دی، خو د ظالمانو لپاره له زيان څخه پرته بل څه نه زياتوي.

****

همدارنګه په دي اړه دسورة ٔفصِلتْ 44ايات او دسورة ٔيونْس 57ايات شريف هم نازل سوی دي. يؤبل ديادول ټکی دادې چي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث نوم سره خطاب کړی په داسي حال کي چي ميږيانوته يي په مذکرنوم خطاب کړی اوفرمايلي يې دي : [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)

(يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.

****

ولی الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث،ښځينه نوم او ميږيانو ته يې په مذکر،نارينه نوم سره خطاب کړی دئ؟ ځکه دميږيانو په ټولنه کي نارينه اوښځينه ميږيان دواړه شتون لري .دخبرو دستور داسي دئ:په کوم ځای کي چي نارينه اوښځينه دواړه شتون ولري:هغوئ دنارينه په ضمير،نومځري مخاطب کيږي او په کوم ځای کي چي يؤازي ښځې شتون ولري هغوئ په مونث،ښځينه ضمير سره مخاطب کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله ځکه دشاتو مچيوته په ښځينه ضمير خطاب کړی ولې چې دشاتو توليدونکي،راټولونکي مچۍ دښځينه مچيو دجنسه څخه دي.

آيا داخبره درسوالله صلى الله عليه وسلم په وخت کي مالومه سوې وه چي دشاتو راټولوونکي مچۍ ښځينه دي؟

ښه نو په مځکه او آسمانونو کي دالله جل جلاله دوحدانيت،علم،قدرت،لويي؛رحمت بې شمېرې نښې نښاني شتون لري،چې موږ بايد په هغوئ کي ژور اندوکړو،والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شات

دعسلو مچې دخارق العاده تولنيز نظام پر بنسټ پيداسوي دي چي په هغوئ کي په لوړکچه نظم او لوړه کچه تخصص اوتلاښ شتون لري. دمچيو تولنيز ژوند دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه يوه نښه ده. زموږ دغه بحث دهغوئ پر محصلو عسلويا شاتو دئ. يو دقرآنکريم دایاتونو څخه چي دقرآنکريم علمي اعجاز بيانوي لاندي ايات شريف دئ خداى جل جلاله په دي اي ايات کي شات روغتيا ورکوونکي يادوي [سُوۡرَةُ النّحل : 79] (أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوى له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

دقرآنکريم دنزول مخکي عسل يوازي دخوړو خوړو په نوم پيژندل کيدل حتى اوکوم روغتيايي ارزښت يې نه درلودئ؛خو قرآنکريم دهغه روغتيايي ارزښت ته اشاره وکړل،مسلمانان عسل دروغتيا ورکوونکو خوړو په ډول کارول،په دي ورستيو کي دساينسي پرمختګونو سره شات هم تجزيه او تحليل سول، دهغوډيرې روغتيايي ګټې څرګندي سوي. پوهان وايي: دشاتو درماني ارزښت دهغوئ په ځينو فعاله انزيمونو کي دئ ،چي دتودوخې پروړاندي حساس دي. که چيري شات ديوې مياشتي لپاره در30درجې تودوخې لاندي کښيږدو او يا ديوه کال لپاره يې په شل درجې تودوخه کي وساتو دهغوئ ډيرې ګټې لمنځه ځي. شات بايد په طبيعي ډول وساتو،دتودوخې څخه يې خوندي کړو.

ددې لپاره چي انسان دشاتو اصلي روغتيايي ګټې ترلاسه کړې:بايد دشاتو دمچيو په مرسته دګلانو دشيرې څخه جوړ شات وکاروي نه هغه شات چي اصلي نه بلکي مصنوعي وي؛ياداسي شات چي دعسلو دمچيو دکندو خواته بوره او اوبه ځاى پرځاى سوي وي،ځکه قرآنکريم کي داصلي شاتو دروغتيايي ګټو يادونه سوي ده. پرشاتو څيرني سوي اوپه ډاګه سوي دي چي شات دهضمي،عصبي،اينې يا ځيګر،حساسيتي،تنفسي؛دزړه اورګونو پرناروغيو مثبته اغيزه کوې. يادې ګټې يوازي په اصلي شاتو کي شتون لري نه په بدلو،مصنوعي شاتو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو دګېږو دلابښه روښنيا په پار بايدووايو:دکلمو سخت التهاب الله جل جلاله دشاتو په واسطه ښه کوي. عسل دهډوکو دښه ودې لپاره ګټور دي،دمثاني او بولي لارو دعضلاتو لپاره ښه دي،دمعدې او کلمودزخمونو لپاره ګټور دي؛بې خوبي هم دشاتو دخوړلو سره ښه والی مومي. ډاکترانو دزخمونو دښه دژر درملنې لپاره پرهغوئ شات ږدي ځکه درعادي حالت دري برابره ژر جوړيږي.

ښه نو دا ښه ده چي دګرانو درملو پرځای دشاتو څخه ګټه واخلو،په شاتو کي الله جل جلاله ډېرې ځانګړنې ايښې دي. پوهان وايي:شات 70درمليزي مادي لري انزايمونه،ګټورعنصرونه،ويټامينونه،او دولس ډوله قندونه چي هريو يې ځانګړي ګټې لري په شاتو کي شتون لري.

پرشاتو لاهم څېرني رواني دي چي ځيني ځانګړني يې پېژندل سوي او ځيني يې لا هم پټې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوريښمو چينجيان او وريښم

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِى الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ) په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

*****

پوهانو دوريښمو چينجي ته داوبدونکو دپاچا لقب ورکړی دئ. کله چي دوريښمو دچينجي دخولې اوبه په خلاصه هوا کي پاتيږي،وچيږي او د وريښمو تارونه ورڅخه جوړيږي. ددې چيني دخولې اوبه ديؤې پروتيني مادې سره ګډيږي تر څو هغه يادې اوبه ځلاندې سي.
ياد چينجی کولی سي په يؤه دقيقه کي شپږ تاره وريښم وه اوبدې چي دهر تار اوږدوالی يې 300متره وي. انسان دراوسه نه دئ توانيدلی دوريښمو دچينجي غوندي اوبدل وکړي،ځکه دوريښمو تارونه ډېر سپک او دفولادو څخه کلک دي. که موږ وکولی سو يؤه ټوټه فولاد دوريښمو دتار دقطر په اندازه جوړ کړو:دوريښمو تار به دياد فولادي تار څخه ډېر کروږ،کلک وي ددې سربيره به ډېر سپک،ښکلی او ځليدونکی وي ځکه هغه دالله جل جلاله دلاربښووني په مرسته جوړسوی تار دئ. [سُوۡرَةُ النَّمل : 88] وَتَرَى الۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ‌ۚ صُنۡعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتۡقَنَ كُلَّ شَىۡءٍ‌ۚ إِنَّهُ ۥ خَبِيرُۢ بِمَا تَفۡعَلُونَ)
نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

دهمدې نعمت په مرسته دجامو جوړونکي کولی سي خپل محصولات دطلائي،نقرئي.. رنګ وريښمو څخه تيار کړي. دا د الله جل جلاله دعظمت،قدرت،رحمت او علم نښه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالۡأَنۡعَـٰمِ مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٲنُهُ ۥ كَذَٲلِكَ‌ۗ إِنَّمَا يَخۡشَى اللهَ مِنۡ عِبَادِهِ الۡعُلَمَـٰٓؤُاْ‌ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)
او په همدې ډول د انسانانو، څناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بېشکه الله برلاسی او ښښونکی دی.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیـا الله جـل جلالــه فرمـايي : [سُوۡرَةُ آل عِمـرَان : 190-191](إِنَّ فِی خَلۡـقِ السَّـمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ وَاخۡتِلٰفِ الَّيۡلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِی الۡأَلۡبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي پـه پيدايښت او د شپې او ورځې په تګ راتګ کښې د هغو پوهانو لپاره ډيري نښاني دي:

****

[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذۡكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُـوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّـرُونَ فِی خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبۡحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)

چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښې خداى يـادوي. او د اسمانونو او ځمکي پـه پيدايښت کښې غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چې:) "آې زمـوږ ربـه! دا ټول شيان تـا بابيزه او بې مقصده نـه دي پيدا کړي، تـه لـه دې څخـه پـاك يې چي عبث کـار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛

****

نو پر انسانانو لازمه ده چي په ناستې ولاړې او هر حال کي دالله جل جلالـه پـه مخلوقـاتو او دخپل ځان په جوړښت کي اند وکړې او دهغه جل جلاله حمد ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړم اوهستوي چاودنه

يؤه مقاله مي لاسته راغله چي په هغه کي ليکلي وه:څوکالونه مخکي فرانسي د الجزيري په صحرا کي يؤه اټومي ازموينه وکړل.

هستوي چاودنه دسختو سوځيدو او فشار لرونکي ده چي دچاودني په ځای کي هيڅ حيوان،نبات او انسان ژوندی نه پريږدي.د يادې چاودني يؤه لويه کنده جوړه کړل او يؤلويه لمبه يې دپراخې سيمې پر سر پورته سول.

دچاودني په ځای کي څيرونکو يؤ ژوندی لړم وموندئ چي ټول يې په تعجب کي کړل.

ژوند پيژندونکو 25کاله پر لړم څيرني وکړلي:وي موندل چي لړم کولی سي دري پرلپسي کاله بيله خوړو او اوبو ژوند وکړې همدارنګه کولی سي دوې ورځي په اوبو کي خپله سا بنده وساتي ، هغوئ دا هم وموندل که لړم په منفي لس درجي تودوخه لرونکي يخچال کي وچول سي او ورسته داسي يؤې دښتي ته يوړل سي چي دتودخي درجه يې 60درجي وي لړم به دتودوخي ددې ناڅاپي بدلونو سره ځان عيار کړي.

همدارنګه که چيري لړم دوژونکو ميکروبو څخه په ډک لوښي کي وچول سي ميکروبه به هغه ته هيڅ زيان ونه سي رسوای،که چيري دانسان دزغم څخه لوړ دري سوه برابره راډيو اکتيف وړانګو لاندي کښيښنودل سي لړم ته به يادې وړانګي کوم زيان ونه رسوي.

څيرونکو دلړم بدن چاک کړ:وي ليدل چي لړم وينه نه لري بلکې دهغه په بدن کي دويني پرځای يؤه ژړ رنګه ماده شتون لري . دکوچني لړم دغه کروړ،سخت بدن موږ ته څه را ښيي ؟ دلړم په مقياس خپل ځان ته اند کوو،انسان ژر لمنځه ځي،انسان 37درجي تودوخه ښه زغمای سي مګر د40 درجي لوړ او صفر درجه تودوخه دانسان لپاره سخته ده.

خدای جل جلاله همداسي پريکره کړي ده چي انسان حساس وي،که خدای جل جلاله غوښتي وای انسان باندي به هم هيڅ شی اغيزه نه کولی اونه به ناروغه کيدلی مګر ناروغي يؤ کړکۍ ده چي دانسان لپاره دهسک لورته پرانيستل کيږي. لړم چي يؤه کوچنۍ حشره ده دهغه څخه پياوړی دئ چي هتا هستوي چاودنه پرهغه کومه اغيزه نه کوي روغ پاته سي او موږ دهغه څخه ضعيفه يؤو،دا په دې مانا چي ناروغيو کي دالله جل جلاله يوحکمت دئ. الله جل جلاله داکولی سوای چي زموږ بدن يې دومره پياوړی جوړ کړی وای چي هيڅ ناروغۍ راباندي اغيزه نه کولی مګر داچي موږ ناروغه کيږو په دي کي خدای جل جلاله خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتونه لري.چې ځيني وخت موږته څرګند سي او ځيني وخت ناڅرګند پاته سي،الله جل جلاله پردي قادر دئ چې انسان دهرډول ناروغۍ څخه وساتي مګر ناروغي دآسمان لورته يؤه کړکۍ ده،دا هرڅه دالله جل جلاله په اراده سره کيږي.

دملخانو ډلې يا لښکر

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحٰبَ النَّارِ إِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِيمٰنًا ۙ وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۚ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ) موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چې د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو‌ايي چې ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېداى شي. په دې ډول چې د الله چا ته خوښه شي گمراه کوي يې او چا ته چې يې خوښه شي لاره ورښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چې خلکو ته پند وي.******

هيڅوک بيله الله جل جلاله دمخلونو دلښکر په اندازه نه دي خبر،په هغه څه چې موږ پوهيږو يا يې اورو هغه دادې چې دملخانو ډلې ديڅوې سيمي څخه بلې سيمي ته ځي او دهغو سيمو اوسيدونکو ته زيان رسوي، کښتونه،بڼونه بربادوي او نباتات لمنځه وړي.

دا هم هغه ملخان دي چي انسانان يې کمزوري گڼي مگر په حقيقت کي ډېر خطرناک او زيان رسوونکي دي. پوهان وايي :هغه خوړه چې ملخ يې په يوه ورځ کي خوري،دهغه ملخ دوزن سره برابر وي. ښه نو که دملخانو وزن 80زره ټنه وي ملخان په يوه ورځ کي 80زره ټنه خواړه خورې. کيداى سي چې دملخ نوم چې په عربي ژبه کي (جراد)دئ هم دې ته اشاره کوي؛ځکه جراد د(جرْد)دريښې څخه اخيستل سوی چې مانايي کيندنه،زخمي،بي وښو مځکه ده ياني ملخان چې پرکوم کښت ورسي هغه لمنځه وړې؛ياني دنباتاتو پاڼې،گلونه،ميوې زخمي او لمنځه وړې. ځيني وخت په هر کيلومتر مربع مځکه کي د20څخه در100ميليونو په شاوخوا کي ملخان شتون لري؛دځينو ملخانو دډلي يا لښکر اوږدوالی 400کيلومترو ته رسيږي،دملخانو په يوه لښکر کي در40ميليونو ډېر ملخان شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماشي

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللهَ لَا يَسۡتَحۡيِۦٓ أَن يَضۡرِبَ مَثَلٗا مَّا بَعُوضَةٗ فَمَا فَوۡقَهَاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرٗا وَيَهۡدِي بِهِۦ كَثِيرٗاۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا ٱلۡفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلك چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوك چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهی کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.

*****

کله چي غوشه تاسو وچيچي او تاسو هغه وژنی داسي لکه هيڅ چي هم نه وي سوي،دا دغوماشي ارزښت دئ ستاسو پروړاندې. غوماشه يوه عجبه حشره ده چي هيرانوونکي ځانګړني لري:دغوماشي په سر کي 100سترګي شتون لري. که چيرې دغوماشي سر په مايکروسکوپ کي غټ وښيو دهغي په سرکي به سل سترګي ووينو چي داسي ښکاري لکه دشاتو دمچيو کندو. دغوماشي په خوله کي 48غاښونه او په سينه کي يې دري زړونه شتون لري چي يو يې مرکزي زړه دی او په خوا کي يې دوه نور زړونه دي.

غوماشي درادار دداسي سيستم لرونکي دي چي اوسنی پرمختللي الوتکي يې په هغه کيفيت نه لري. دا رادار حرارت،تودوخه کشفوونکی دئ:داسي چي غوماشي شيان دهغوئ پر رنګ نه بلکي پر حرارت يې پيژني. که چيري په يوه تاريکه خونه کي بيده وي غوماشه هلته دانسان څخه پرته نورشيان نه ويني ولې چي دانسان دبدن تودوخه دهغو شيانو څخه ډېره ده. دغه رادار دومره دقيق دئ چي ديوې سانتي ګرېډ درجي زرمه برخه تودوخه درک کولی سي. غوماشه داسي سيستم لري چي وينه تجزيه او تحليلوي ځکه هروينه دهغوئ لپاره مناسيبه نه ده. که دوه ماشومان پريوه کټ بيده سي:سهار به ووينئ چي يو غوماشو ډېر اوبل يې لږ چيچلی دئ. غوماشه بې حِسه کوونکي مواد هم لري:کله چي غوماشه موږ وچيچي موږ سمدستي دهغه خارښت،سوځت نه احساس کوو،مګر دځه وخت ورسته چي غوماشه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتېدلې وي دچيچلو خارښت يې احساس کړو،همدارنګه غوماشه دداسي سېستم لرونکي ده چي کلکه؛تيڼګه وينه نرۍ کوي ترڅو دهغې دنري نېښ څخه په آسانۍ تېره سي.
غوماشه شپږ تيغه،نېښه لري:چي څلوريې په پوست ننوزي او يو مربع شکله زخم جوړوي ياد زخم دومره ژور وي چي دويني کوچنيو رګونو ته رسيږي،پنځم او شپږم نېښ يې وينه ليږدوي. دغوماشي وزرونه په هره ثانيه کي ډېر ځلې رپيږي:په همدې خاطر دبز بز غږ توليدوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللهَ لَا يَسْتَحْيِ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)
هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلک چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوک چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلک په ګمراهۍ کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.
*****

ابن قيم رحمه الله وايي:دغه ايات شريف دکافرانو ځواب دئ هغه چي پرقرآنکريم اعترضونه کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3] الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز ناړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!
**** بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."****
کاېنات يو بشپړ خلقت دئ چي دوړو ويرو سونو يا دهغه څخه ډېرو کوچنيو موجوداتو څخه پيل او پر کهکشانونو،آسمان تولګو چي زموږ څخه ميلياردونه نوري کالونه ليري دي،زموږ په اند پای ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاينه دي وي الله جل جلاله لره چي ډېرې کوچنۍ زرې او لوی کهکشانونه يې په پوره نظم ،ترتيب او محکم ډول پيدا کړي دي

دجولاګي يا غڼي ځاله

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ العَنكبوت : 41] (مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًاۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) کومو کسانو چي له الله څخه پرته نور سرپرستان نيولي دي، د هغو مثال د غڼي په څير دی چي خپل ځان ته يو کور جوړوي. او له ټولو کورونو څخه ډېر کمزوری کور د غڼو کور وي. کاشکي دغو خلکو علم درلودلای.

****

دې ايات شريف ته په پام سره دجولاګي ځاله ډېر ُسسته،ضعيفه ده. په ځينو تفسيرونو کي ويل سوي چي دغڼي ځاله ضعيفه ده ولي چي دګرمی او يخنی پروړاندې مقاومت نه لري او جولاګی دباد او باران څخه نه سي ساتلی. دقاهري دپوهنتون يؤ حشره پيژندونکی وايي:په دې ايات شريف کي دقرآنکريم علمي اعجاز شتون لري: (كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ياني داچي هغه جولاګيان چي ښځينه دي کورونه جوړوي په همدي خاطر دلته تانيثه تا راوړل سوي ده،والله اعلم (كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ښځينه جولاګی هغه غڼې ده چي ياد کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالي جوړوي او نارینه جولاګی دې ته تشویقوي چې یادې ځالي ته ننوزي،داسي چې دهغه پروړاندې تیر ایستونکي حرکتونه کوي،او خواږه غږونه دهغه غوږو ته رسوي ترڅو هغه خپلي جوړې سوې ځالي یا کورته دننه کړي،ورسته درالقاح درعمل هغه خوري؛بیا خپل چیچیان خوري؛حتی ځیني چیچیان نور چیچیان خوري.

پنه نو دغني ځاله دِبنا دضعیفوالي سربیره په داخل کي،په ټولنیزو اړیکو او کورني ترتیب او اړیکو کي هم ډېره ضعیفه ده او دوه ضعیفوالي په یوه ځای کي یوځای سوي دي.
دجولاګي ځاله دجولاګي څخه دغتو حشرو پر وړاندې مقاومت نه سي کولی همدا ډول دغني په کورني ژوند کي ډېرې ستونزې دي،کورنی ژوند یې ډېر کمزوری او ضعیف دئ. که دجولاګي دځالي تارونه کلک هم وي دیاد ایات شریف اشاره ثابته ده! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مچان

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] (يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۥٓۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۥۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان لـه خدايـه پرتـه بلـئ؛ کـه هغوی ټول پـه لاس يـو کولـو د يـو مـچ پيدا کـول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکې که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نـو هغـه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

دمچ ازار،تکليف رسول وه انسانانو ته او هغه ناروغيو چي مچان يې دخپل ځان سره ليږدوي دوګړو پام خپل ځان ته اړولی دئ, مچ دالله جل جلالـه هيرانـوونـکی مخلـوق دئ. دغـه چټلـه او کمزوري حشره په چټکۍ سره دنسل دېربښت،تکثر کوي. کـه چيري يوځـای دمچـانو څخـه ډک وي پرهغه ځای حشره وژونکي دوا وپاشو او هلته يوازي يوه ښځينه مـچ پاتـه سـي:دغه مـچ به دهم هغو زهرو سره مقاوم نسل مچان وزيږوي چي بيا به هغه زهر وربانـدي کومـه اغيزه نـه کوي،پـه همـدې خـاطر دمچـانو وژونکو زهرو جوړونکو دمچـانو دوژنـي پروړانـدې ماتـه خوړلې ده،ياني داچي کوم داسي زهر نه سي جوړولی چي ټل مچـان ووژنـي. ځکـه مچـان پـه خپلو دقيقو سيستمونو کي دزهرو ضد ماده جوړوي،چي دتکراري زهرو سره مبارزه کوي.

که چيري مچان ديخ له کبله مړه سي دمچانو داسي نسل به پيداسي چي ديخ پروړانـدې مقـاوم وي،ياني پر دويم نسل به يې يخ کومه بده اغيزه نه کوي.

که دمچ سترګه دميکروسکوپ په مرسته درخپلې اندازې سل ځله لويه ښکاره کړو وبـه وينـو چي دمچ سترګه دزرګونو عدسيو څخه جوړه سوې ده چي ديؤبل سره مبنتي دي او مچ ته يې دبشپړ ليد لار خلاصه کړې ده. مچ ته هر خوځښت په کرار،ورو يا سلوموشن کي مالوميږي.

مچ کولی سي داسي الوتنه وکړي چي پرمختللي الوتکي هغه سي الوتنه نه شي کولی.

مچ دخپل وزن په نسبت ډېر تېز ه الوتنه کوې او دا وړتيا لري چي په ناڅاپي ډول خپل مسير ته 90درجې بدلون ورکړې،دا هغه کړنه ده چي پرمختللي جنګي الوتکي يې توان نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحديث شريف مفهوم:رسوالله فرمايي :هرکله چي ستاسو په خوړوکي مچ ولويدئ په خپل ځښاک کي يې پوره غوټه کړئ او ليري يې وغورځوئ ځکه دمچ په يؤه وزر کي ناروغي ده او په بل کي يې دوا. نوي څيړنو دا حديث شريف په تجريبه ثابت کړی او دامالومه سوي چي دمچ په يؤه وزر کي ميکروبونه او په بل کي يې درمل،دهغه ميکروب ضد ماده شتون لري،چي علمي نوم يې باکتريوفاژدئ.

ښه نو هرکله چي ستاسو په خوړو کي مچ ولويدئ او غوښتل موهغه خواړه بې ځايه نه کړئ يا اسراف ونه کړئ مچ په پوره ډول په هغو خوړو کي غوټه کړئ؛ځکه دمچ په يوه وزر کي ميکروبونه او بل کي يې دميکروب ضد ماده شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۥٓ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

ددې حشرې يوه دنده دنباتاتو او حيواناتو دټوټه سوو غړو لمنځه وړل او ديادو موادو څخه دچاپيريال پاکول دي. مچ دخپل ځان سره 500ميليونه ميکروبونه ليږدوي. ښه نو دمچ شتون په يؤه ځای کي ددې دليل دئ چي هغه ځای پاک نه دئ؛بانې داچي مچ موږ ته ښيي چي کوم ځای پاک او کوم ځای چټل دئ. مچ هغه حشره ده چي په تېزۍ خپل ځای بدلوي؛که نن مچ ستاسو په کوټه کي وي سبا کيدای سي ستاسو څخه لس کيلومتره ليري تللی وي.

دغه حشره دېر او ژر دنسل دتوليد وړتيا لري داسي چي هر لس ورځي ورسته نوی نسل دونيا ته راوړي. په مچ کي بل دهيرانتيا وړتکی دادئ چي دمچ عصبي سيستم دانسان عصبي سيستم ته ورته دئ. دمچ سترګي ډېرې پياوړي دي،شيان په ښه ډول او خوځښتونه په ورو ډول ويني،کله چي هغه ته خطر مخ سي سخت درد ورځي؛عصابني کيږي،دوې دقيقې ياد لري او ددرد احساس کوي؛په داسي حال کي چي دمچ دمغزو وزن يؤميليونيم برخه دګرام ده.مچان

دسل زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري چې ځيني يې ښکاري؛ځيني يې دګلونوشيره ټولوونکي؛ځيني نور يې بيا په خپل منځ کي دالوتني مانورې او مقابلي کوي. ښه نو ددومره علمي پرمختګونو سربيره هم دنړی انسانان نه سي کولی يومچ جوړ کړي؛خالق او علم الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلكو! يو مثال راوړل كيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي كوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ كه هغوی ټول په لاس يو كولو د يو مچ پيدا كول وغواړي، نو نه يې شي پيدا كولای. بلكې كه مچ له هغو څخه كوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونكي كمزوري او هم هغه هستی كمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله كيږي.*****

رسول الله څنګه دمچ دغه حقيقت وپيژندئ ؟ آيا پيغمبر صلی الله عليه وسلم څيرنيز مركز درلودئ؟يا په هغه وخت كي دتجزيي اوتحليل مركزونو شتون درلودئ؛آيا هغه وخت مايكروسكوپ شتون درلودئ؟ښه نو بيا څنګه رسوالله فرمايي: لوړحديث دا بيله الهي وحيو ناشونی كار او دكافرانو داعتراضونو ښه ځواب دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میږیان

میږیان:ټولنیز اوپرمختللي حشرات دي:چي په هرځای او وخت کي موندل کیږي. میږیان داسي حشرات دي چي الله جل جلاله ډېرې ځانګړني ورکړي دي او د9زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري. ځیني میږیان په کلکو،کروړو کورونو کي اوسیږي او ځیني یې یوځای اوبل ځای اوسیږي. ځیني یې خپل خواړه په زیار او زحمت او ځیني یې په ظلم اوزور لاسته راوړې.

میږیان داسي حشرې دي چي دټولنیز ژوند درلودونکي دې، که دیوبل څخه بیل سي مري که څه هم هغه ته ښه خواړه،ښه ځای او شرایط برابر سوي وي،دانسان په شان که یوه داسي ځای کي چي تیاره وي؛رڼا او رڼوغ نه وي؛شپه او ورځ نه ورمالومیږي دلسو ورځو ورسته خپل توازون دلاسه ورکوي. میږیان انسانانو ته دمرستې او دیوبل دلاس نیوي ښه درس ورکوي:کله چي یو وږی میږی دموړ میږي سرمخ سي:موړ میږی دخپل خیټې دذخیره سوو خوړو څخه وږي میږي ته خواړه ورکوي،ځکه دمیږي هضمي سیستم داسي جوړ دئ چي دخپل خیټې خواړه دځانګړي پیپ دلارې دیوبل سره شریکوای سي. راسئ چي درسول الله صلی الله علیه وسلم په دي حدیث شریف کي فکروکړ لیس المومن الذي یبیت شعبان وجاره جائع.) دحدیث شریف مفهوم:مومن نه دئ هغه څوک چي موړ بیده سي په داسي حال کي چي ګاونډی یې وږی وي.

پوهانو دمیږیانو دژوند اړخونه څیړلي چي انسان په تعجب کي کوي:میږیان دیوبل سره مرسته کوي،کارونه په ترتیب او جدیت سرته رسوي،میږیان یوه لویه ملکه لري چي دنده یې دهګیو اچول او نورو میږیانو ته دکارونو ویشل دي.

ملکه یې دمیږیانو په ښارکي په یوه خوندي ځای کي اوسیږي،چي دخپل ښار دټولو میږیانو سره په پرلپسي اړیکه کي وي. دښځینه میږیانو دنده دکوچنیو میږیانو پالنه او روزنه ده،ساتونکي میږیان لوی سرونه لري داسي لکه خول چي یې پرسروي،دنده یې دښار او ملکې ساتنه ده،نور میږیان سته چي دنده یې دښار پاکي ده،دهغوئ بله دنده دمړو میږیانو دښاره ایستل او ښخول دي،ځیني نور میږیان د دباندي څخه ښار ته خواړه راوړي همدارنګه یاد میږیان د کښت کولو او دنورو حشراتو دپالني دنده هم پرغاړه لري،میږیان دشاتو دتولید لپاره نور حشرات دخپل ښارپه ځانګړو کوټو کي ساتي ترڅو دهغوئ دشاتو څخه ګټه واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میږیان په خپل ژوند کي دقیق نظم لرونکي دي:یوه ملکه لري چي پر هغوی امرکوي،کورونه لري چي دارتیا ور کوتې په کښي شتون لري،ځیني ځانګړي خوني لري چي کړي وړي جوړي سوي،دهغو څخه دګودامونو یا دخوړکي مواد دساتني لپاره کاراخلي؛پر یادو خونو،ګودامونو ساتونکي ولاړوي او نوبت واره پري پيره کوي دمیږیانو کور دیوه ښار په شان دئ: چي بیلا بیل کورونه او کوټې لري،لارې لري چي هغه دمځکې دمخ سره وصل سوي دي. میږیان دخپل اوسیدو په ځای کي دغښ سرو میږیانو درنظر لاندي په پورنظم او قانوني ډول ژوند کوي. میږیان کورونه،لارې،تونلونه،او دخوړو دساتني ګودامونه جوړوي،ښه نو ځیني میږیان کښت کوي،ځیني حشرات ساتي او ځیني بیا دنورو قبیلو پروراندي دیوه منظم پوځ په شان جنګیږي. الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 38]
(وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ مَّا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ)
په ځمکه کښي خوځېدونکي کوم ساکښ او په هوا کښي په وزرونو سره الوتونکي کوم مارغه ته وګورئ! دا ټول همدا ستاسي په څېر انواع او ډولونه دي. موږ د هغو د تقدیر په لیکنه کښي څه نیمګړتیا نه ده پرېښې. بیا دا ټول د خپل رب لوري ته ورغونديږي.

****

ځیني داسي میږیان سته چي خپل کورنه دمځکې پر سر دونو دپاڼو او ښاخونوڅخه جوړوي؛یادا چي په زړو ونو او لرګیو کي کورونه جوړوي داسي لکه انسانان چي غرونه توړي او کورونه په کښي جوړوي. که څه هم میږیان دکار لپاره پیاوړي غړي او وسایل نه لري مګر خپل کورونه په دقت او کرور ډول جوړوي، دیاد کار لپاره دخپلي خولې دغچي څخه کار اخلي،هغه شیان چي دوئ یې ژولی سي ژوي یې ترڅو خمیرې ته ورته مواد تري جوړ سي اوبیا هغه دخپلو کورنو دجوړولو لپاره وکاروي،کیدای سي پخوانیو مصریانو هم دخپلو کورونو او اهرامونو دجوړلو کي دمیږیانو څخه تقلید کړی وي. کوچني میږیان په ښار کي دننه پاتیږي د استادانو درڅارني لاندي تېږي توړي او لارې جوړوي ،ترڅو هلته ښه روزنه ووینې اولوی سې. پوهان وايي:میږیان دخپل تګ په وخت کي دلارې دمالومولو په پار یوه کیمیاوي ماده ترشح کوي ترڅو خپله لاره ورکه نه کړې،که تاسو یاده ماده پاکه کړئ میږیان بیا دخپل کور لاره نه سي پیداکولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ميږيان دخورک کوم څه پيداکوي دهغه پرشاوخوا ځانګړی بوئ خپروي او لړ دهغه خورک څخه دخپل ځان سره وړي او نورو ميږيانو ته يې ښکاره کوي؛ترڅوهغوئ دهغه خورک په ډول خبر سي،څه وخت ورسته دهغو خوړو پر شاوخوا ډېر ميږيان راغونډېږي او خواړه ديوبل په مرسته دځان سره وړي. ميږيان دخپل حجم په نسبت ډېرې پياوړي عضلې لري،داسي لکه ديوه مسلکي لوبغاړي عضلې.

ميږيان دخپل وزن دوه برا بره وزن په آسانی سره وړلی سي. څېړونکو داهم موندلي:کله چې يو ميږی مړې ځانګړی بوی خپل شاوخوا ته خپروې ترڅو نور ميږيان دهغه په مرګ خبر سي او مخکې له دې چې نور حشرات دهغه جسد دځان سر يو شي ملګري يې هغه ښخ کړې:يوه څېړونکي ياده ماده پر يوه ژوندي ميږي ومښل نور ملګري يې په چټکی سره راغلل اوهغه يې ژوندی ښخ کړ. ميږيان دهغو لړو حشرو ددلې څخه دي چې الله جل جلاله هغوئ ته دخوړو ذخيره کولو وړتيا ورکړي ده. ميږيان کولی سي حبوبات په خپلو کورونو کي چې ډېروخت مرطوب او ګرم وي په ښه ډول وساتي همدارنګه ميږيان غنم پر منځ نيمی کوي پوست يې تري ليري کوي ترڅو هغوی دبيا زرغونيدلو وړتيا دلاسه ورکړي.

ياداسي چې دغنمو او يا نورو نباتاتو تخمون څو اونۍ په مالومه اندازه تودوخه کي ساتي ترڅوهغوئ شنه سي:کله چې نبات شين سي ريښې او ساقه وکړې هغه تري پري کوي ترڅو دژمنيو خوړو په ډول تري کار واخلي،همداډول ديو ډول پتنګ يا کمپلی غايطه مواد پرځينو پاڼو اچوي ترڅو پرهغوئ يو ډول مرخيړي يا پوڅکې وده وکړې او دخوړو په ډول يې وکاروي؛ځيني نورميږيان دځينو حشراتو هګی وړې دهغو هګيو څخه در حشراتو را وتو ورسته دهګی پوستکي دباندي غورځوي،ياد حشرات درلويدو پوري ساتي بيايي يې دهغو نباتاتو پر پاڼو ږدي چې دهغو څخه شات په لاس راځي،ياد حشرات کولی سي په څو ساعتونو کي څو ځاځکي شيره جوړه او ميږيانو ته يې ورکړي،ميږيان ددغو حشراتو دساتني لپاره ځانګړي کوټې لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتّٰىٓ اِذَآ اَتَوۡا عَلٰى وَادِ النَّمۡلِ قَالَتۡ نَمۡلَةٌ يّٰۤاَيُّهَا النَّمۡلُ ادۡخُلُوۡا مَسٰكِنَكُمۡ لَا يَحۡطِمَنَّكُمۡ سُلَيۡمٰنُ وَجُنُوۡدُهٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُوۡنَ) (يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چې کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چې سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.****

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآنکريم کي دميږيانو خبرې کول ثابت سوي دي. آيا پوهانو دميږيانو خبري کول کشف کړي دي. هو! پوهان وايي دميږيانو په سر او خيټه،نس کي ځيني غدې شتون لري:يادي غودي دکيمياوي پيغامونو ليږد پر غاړه لري،داد ميږيانو ژبه ده او يوبل ته په همدې ژبه خبرې کوي.

دميږيانو په منځ کي بيلا بيلې تګلارې دخبرکولو لپاره شتون لري؛چي عبارت دي:ږغيزي ژبه،اشاروي ژبه،دليد ژبه،دحرکاتو ژبه،دبوی ژبه،هغه ژبه چي دميږيانو په منځ کي ډېره کارېږي هغه کيمياوي ژبه ده. ميږيان دبويايي حس په مرسته چي دهغوئ په ښکرونو کي ځای لري کيمياوي اشارې درک کوي.

خدای جل جلاله په لوړ ايات شريف کي دميږيانو ترمنځ دپيژندني او ټولنيزه روحيه ځرګنده کړي ده. ميږيان دکوچني مغز او عصبي حجراتو لرونکي دي،چي دمالوماتو پروسيس او تحليل کولی سي. ميږيان يؤ سر،يوبدن،يؤه استوانه شکله لکی لري همدارنګه شپږ پښې لري چي دهغو په مرسته ګړندی تګ کوي.ځيني ميږيان دالوتلو لپاره وزرونه لري.

ميږيان پنځه سترګي لري چي دوې سترګي يې مرکبې او دسرپه دواړو خواو کي ځای پرځای سوي او دسلګونو عدسيويا ساده سترګو څخه ترکيب سوي چي ديؤې سترګې په شان کارکوي،درې نوري سترګې يې غيري مرکبي مثلثي شکل لرونکي دي او دمرکبو سترګو لوړ ځای لري، ديادوني وړده چي دنارينه ميږيانو سترګي دښځينه ميږيانو دسترګو څخه غټې دي.هر ميږی دوه دوريښته په شان ښکرونه لري چي دهغوئ په مرسته شيان حس کوي دانسان دلاسونو او ګوتو په شان. ميږيان دهوښيارو حشراتو ددلې څخه دي. ميږيان ځيني ورانکي چي انسان يې نه سي ليدای ويني لکه دماوراًبنفش وړانکې.

ميږيان عجيبه هضمي سيستم لري چي په هغه کي خوله،مری،معده،او کلمی شامل دي.

ښځينه ميږيان خپلې هګی دلويو ميږيانو کورونو ته نژدي اچوې.

يادي هګی دساتونکو ميږيانو دخوا ساتل کيږي؛مناسبه تودوخه دهګيو لپاره برابروي ترڅو دميږي چيچيان دکوچني چينجي په شان بيله پښو دهګی څخه راووزي ساتونکي دهغو پالنه کوي او هغوئ ته خواړه برابروي. دميږي چيچيان 7اونی خواړه خوري ورسته ترهغه يؤ وريښمين توپ دخپل ځان لپاره اوبدي په هغه کي بيديږي دڅو ورځو دتيريدو ورسته دخوبه راکښيني؛ياد توپ پري کوي او دهغه څخه دباندي راوزي په دي کار کي پالونکي ميږيان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوئ سره مرسته کوي. پالونکي ميږيان دکوچنيو ميږيانو سره په پاکۍ کي مرسته کوي درهغو چي دهغوئ پښې پيداکيږي. دميږيانو ددوو ښارونو ترمنځ کله کله جګړه کيږي:لښکر په منظمو صفونو کي دريږي؛په جنګ کي زخميان اومړي کيږي،مړي دښار څخه دباندي باسي او نيول سوي ميږيان دمريانو په شان په خپل ښار کي دخدمت لپاره ساتي. دميږيانو کارونه ډېر انسانانو ته ورته دي.ځيني وخت ميږيان دانسان لپاره هم خطر پيښوي؛دبيلګې په ډول دچت لرګي او دکتابونو پاڼې خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حشراتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه

انسانانو دستور کتنځايونه دستورو دغوځښت ليدلو او دهوا دحالاتو دمالومولو لپاره جوړ کړي دي. څوک باور کولی سي چي په ژونديو موجوداتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه شتون لري چي انسانان دهغوئ دسرته رسوونکو کارونو دسرته رسولو څخه ناتونه دي. حشراتو کي چي موږ يې بې ګټې او بې ارزښته بولو داسي آلي شتون لري:چي دانسانانو د دقيقترينو آلو،وسايلو سره يؤ ډول يا پر خپل ځای ورڅخه پياوړي دي.پوهان وايي په ځينو حشراتو کي داسي حسي ښکرونه شتون لري چي په هغوئ کي کيمياوي پيداکوونکي ځای پرځای سوي دي چي دموادو بوی تشخيصوي او دحشراتو حرکت او پلټنه دهمدي مالوماتو پر اساس صورت نيسي؛ياني حشرات ددي کوچني رادار دمعلوماتو دتحليل ورسته خوځښت او پلټنه کوي.په ځينو حشراتو کي حسي ښکرونه شتون لري چي دميخانيکي حسوونکو لرونکي دي،ياد انتنونه غږونه او دباد حرکت احساسولو وړتيا لري،لکه ځيني مچان چي ياد کارکوي. ياد حس کوونکي دحرماتو څخه اغيزمن کيږي. مګر کيمياوي حس کوونکي دکيمياوي ترکيبونو څخه اغيزمن کيږي. يؤبل ديادولو ټکی دادئ چي ځيني حشرات چي کوم ځای خوړه ولويږي ډېر ژر هلته راځي دا حشرات څنګه دومره ژر خبريږي،دوئ ديادو سو حس کوونکو دمالوماتو څخه کار اخلي. دغه خرمچان څنګه يؤ چټل ځای ته ژر ځان رسوي؛ځکه چي دوئ دخپلو حس کوونکو ښکرونو يا انتنونو په مرسته ديادې مادې بوی چي په هوا کي خپور سوی احساس کړی.ځيني حشرات حرارت،تودوخه مالومونکي حسي ښکرونه لري؛دغه حس کوونکي په غوماشو کي هم شتون لري . دبيلګې په ډول که دو وګړي په يؤه کوټه کي بيده وي اويؤ دهغوڅخه تبه ولري؛دبدن تودوخه يې ډېره وي:غوماشي ددري مترۍ څخه هغه احساسوي ځکه غوماشو کي تودوخه مالومونکي انتنونه يا رادارونه شتون لري نوځکه به هغه وګړی چي تبه ولري ډېر وچيچې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او چاپيريال ککړتيا

هغه څه چي انسانان يې نن په خپل ژوند کي سرته رسوي دهغوئ پر روغتيا ډېره منفي اغيزه لري. که څه هم دانسانانو په ژوند کي ډېر پرمختګونه سوي خو دبله اړخه يې دانسانانو ژوند تبا کړی دئ. ترڅو چي الوتکي ،موټرونه،لويي کارخونې او ماشينونه شتون ولري دچاپيريال ککړتيا به دکاربن ډای اوکسيډ غاز په واسطه دوام لري.دغه ګاز څه کوي؟ ياد غاز دويني هيمو ګلوبين ته ننوزي او دهغوئ سره ګډيږي.

ياد غاز دمايع سوځونکو وسايلو،الوتکو او ماشينونو په واسطه خپريږي دهيمو ګلوبين سره ګډيږي او دانسانانو په حجراتو کي داکسيجن دکمښت لامل کيږي،ځکه يادګاز داکسيجن په نسبت دويني دهموګلوبين سره 250 واري په پياوړي ډول ګډيږي.
مګر ددې کمښت زيان څه شي دئ؟ کله چي حجري داکسيجن دکموالي سره مخ سي دزړه ضربان کميږي،زړه او تنفسي سيستم داکسيجن دپوره والي لپاره دډېر فشار لاندي راځي؛په پايله کي همدغه ډېر فشار دزړه او تنفسي سيستم دبيلا بيلو ناروغيو لامل کيږي. که چيري يؤڅوک د اتو ساعتونو لپاره په هغه هوا کي تنفس وکړې چي په هغې کي 1پر 1000000دکاربن ډای اوکسيډ غاز وي دنفستنګی احساس کوي.

که تاسو په ګڼ ميشتي سيمه کي ژوندکوئ او هلته ماشينونه،موټرونه د8ساعتو لپاره کاربن ډای اوکسيډګاز هوا ته خپروي او تاسو 80پر1000000څخه کم دغه غاز تنفس کړئ داکسيجن دانتقال سرعت ستاسو په وينه کي لس سلنه کميږي او وينه خپل بنسټيزه ځانګړنه دلاسه ورکوي؛په همدي خاطر دموټرونو او نورو کاربن غاز خپرونو وسايلو څخه په ډکو سيموکي وګړي دسردردئ؛لنډو مسموميتونو،دليدضعيفوالی،تنفسي،زړه او نورداخلي ناروغيو اخته کيږي.
دياد غاز په هوا کي ډېريدل يؤ دهغو عواملو څخه دی چي دبيلابيلو ناروغيو لامل کيږي.
الله جل جلاله هوا پاکه پيدا کړي مګر موږ هوا او چاپيريال ککړ کړل هم په خپلو وسايلو اوماشينونو او هم په فساد او خپلو اخلاقو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاپير يال ککړوالی دانسان دبدن دبيلا بيلو ناروغيو،زياتې تودوخي دسمندري څپو دراپورته کيدو ،اوشديدو اوربښتونو لامل کيږي.

دماشينونو او نوروسيلو لوړ.غونه هم دانسان روغتيا ته زيان رسوی او يوډول دچا پيريال ککړوالی دی.موږ بايد درخپل توانه چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو دخپريد مخه ونيسو،ونې کښيږدو او شته ونو دغوڅولو څخه ډډه وکړو.

..

پای ستاسو درنولوستونکو ددعا په هيله:ژباړن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن خپاره سوي كتابونه:

په (سمندركي دملغلرولټون) ويښونكي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (كايناتو كي دقرآنكريم علمي معجزې)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library